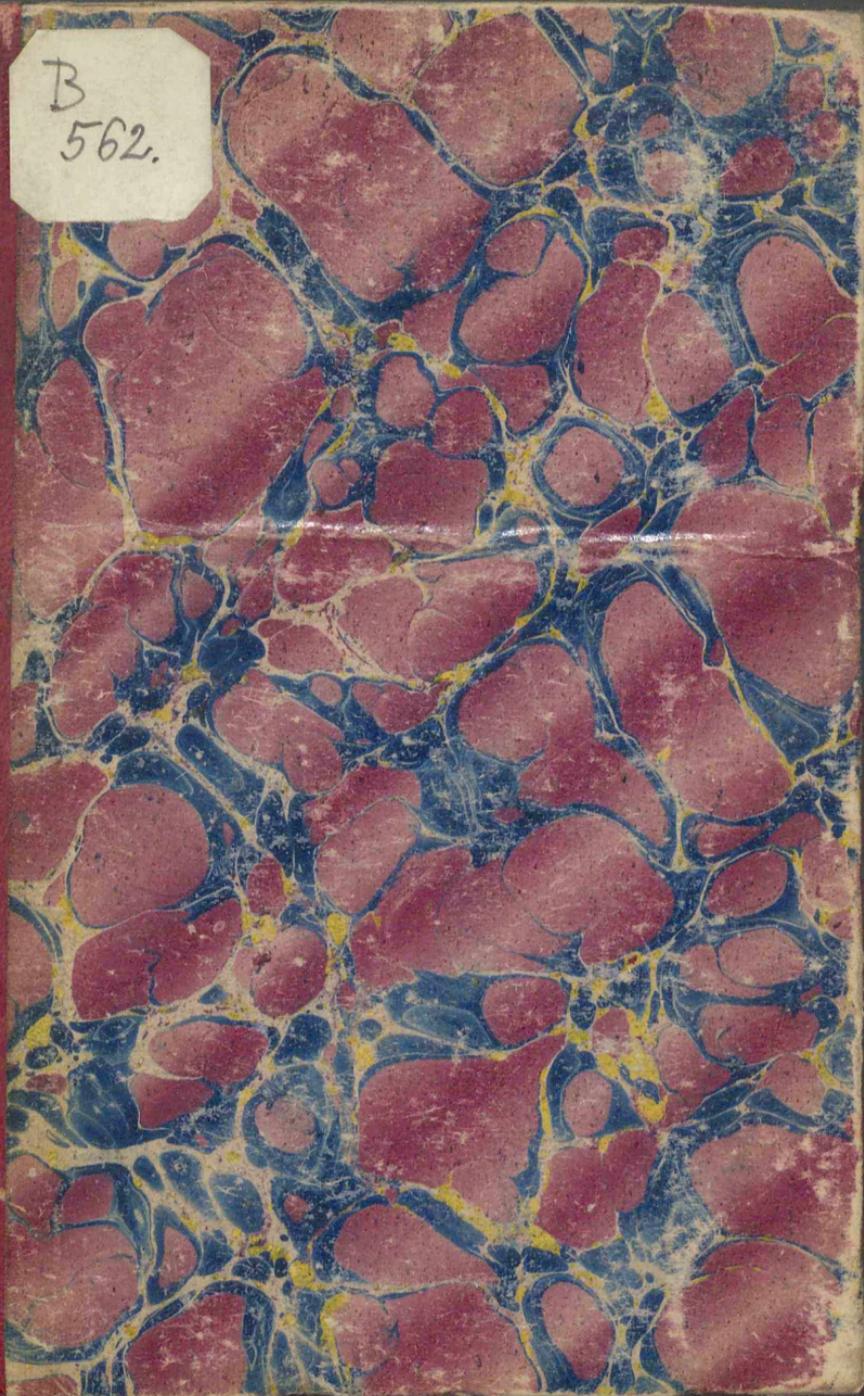
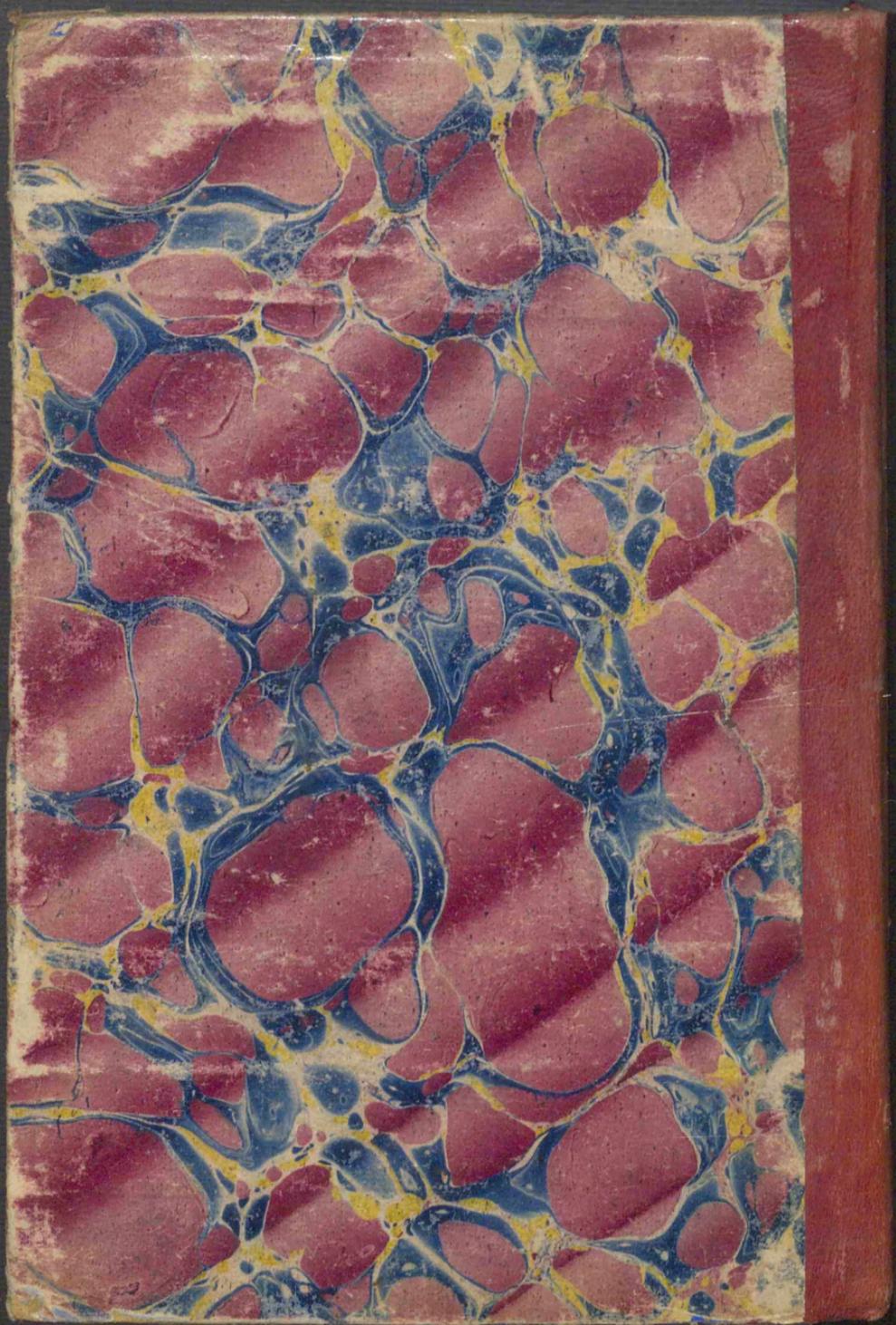

B
562.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 562.

ספר
מרפא לעצם

זה הספר קראתיו צטס ומרפא לעלם יען היותו
שני לראשון אשר מצרתי לשעבר וקראתיו צטס
מחיק לכפס ומרפא לעלם יצא אחריו ככתוב
צומסלי שבמים וואני תפסתי לאל רופא רחמן
וכאמון ישלח צדו וירפאנו רפואה שלמה רפואי
הכפס ורפואת הגוף לעובדו וליראה אותו
תמיד כל הימים כיר"א :

שכת תרנ"ב
ליירה
פה בנדאר
יע"א

צדפוס של סמי הדעי"ל
שלמה בכור חוצין סי"ו
במקלת אל תודאת נ"י סנעין

אנטבע מונכ רלצתנאמא נוי מאייתין וסת
עשרמן נלארת אר מעארף אל גריקא :

אנכי צדק נחני הי צדקתו . אשר הנחני צדק אצת
לאצתו . להיום קוצצ סולך צסליחות מלום חזקה סליח

עושם סליחותו . ויען כי מלום גוררת מלום סחיר סי את עיני
ויעירני כליש אשר יעור ומסנתו . ויאמר אלי בני מה לך נרדס
צסצלי הזמן אשר נסיתו . קום קרא מקרא מלא כצד את סי מוסוך
מונה סחכנך סי פרוי יחן צעתו . ואען ואומר . הי אלסיס אתה
ידעת את זדוני ואת רוע לצבי אזי לי מילרי אשר מלא את אספתו .
וצמת אקדס פניך סי סאקדמנו צעולות אזכיס כרית לי עולם
ומטאס לא סאלת . ואס צצצסיס ומנחות זצח ומנחה לא ספלת .
ואסי מנשותמס כרגע ומען לי נסנתו ומאמר אלי הכי אחי אתה
למה חסיה כליש נדסס . סי אלסיס נתן לך לשון למודיס . קום
קח את הנעט אשר הנעט צו את סאותו"ת וכנצ"ה מלילו"ת
והסקן עלמוך מחילס ציראת סי . ואמר כך קסומ אחריס ללמוד
וללמד רציס מעמי סאכץ ספר רפואות לרפאות את סנגע . ומכץ
קומי צסס סי להצד זה ספר וקראתיו צסס **מרפא לעצם**

לצ' קיצות . אי כי ידוע מ"ס רו"ל כי רשע

עונותיו מקוקיס לו על עלמותו . וצודאי כסירגיל אדס צצצני
מוקר ימלא חרופס לונתו ועלמותו יחליץ . עעס צ' להודיע סני
זכנוי כי מרס"א לעל"ס עולם צגייתו **מ** מני **ה** לעיר **יצחק**
פרחי סי"ו והפלתו על חכ"י למען יסיו דצרי אלה

מקוקיס על לצ' כל סימיס . ואמלא חן ושכל עוז צעיני
אלסיס ואדס ויר"מיתו סיכנסו דצרי אלה צלצ הקורא צו וססומע
מסי הקורא ועלינו ועליסס חצא צרכח עוז כיר"א . כ"ד הלעיר
סחותס פה קושט"א רצתי יע"א צסליט ראסון לחדס חסון צסי
וסמרו דרך סי צסני חכונ **ת** פלתי **ק** עונת **ל** פניך **מ** סאס
ב סי לס"ק .

נאס הנעיר
'נחק פרת'
ס"ט

דבר אל הקוראים מאת המו"ל

הספר המהולל הזה שמו נאה לו . **מרפא לעצם**

הערוך לפניכם היום . הוא נחמד ונעים . וכשמו
כן הוא מהוק נכפש ומרפא לעלם . כי הוא רפואות העלה ושקוי
לעלמות היצויות . אשר חזקה הקוהם ונגזרו מארץ החיים .

והוא מעשה רוקח . מור ניהו רצה הרי המופלא וכבוד ה' מלא
הדרגתן המהולל המוכיח הנשגב כקש"ת **יצחק פרחי** זל"ה
המפורסם לשם עוז ולחסלה במצוריו

הנחמדים מזהב וכופת לופים . והספר הנחמד הזה . נדפס
מקדמת דנא בקמ"ר **קשטנדינא** יע"א . והנה צעפה הוא
יקר במלואו . אי

על הולאותי צבית לפוקי אשר הקיוותי לי פה **בגראד** .

צרקסיון ומשלהנו הרוממה . ואני תפלה לא נורח

עלילה . שישלח צרכה והללחה בכל מעשה ידי ואל ילריכני
לידי מהנת צקר ודם . ולא לידי הלוחם . וצפרנו לאנשים כלו
אשר עוזם כחדק המלויים כדי לנגוס ולמלוץ את דם הנפש

וינחיני במעגלי לדק למען שמו :

הזא על החתום בט"א לחדש תמוז להאי שחא התרכ"ז לילי"ה

פה בגראד יע"א במדינת בבל רבתי :

שלמה זכור

חולין ק"ט

פרק א אמונה

דוד הונלך ע"ה אונר דרך אמונה
 צחרתי להיות פי כל החורס כולם
 חלויה באמונה . וכן אמרו רז"ל בגמרא צא חצוק וסעמיד כל
 הסורה באמונה שפאונר ולדיק באמונתו יחיה . ואם כן יס לנו
 להאמין בתחילה וליאורו יהעלה ויתצרך שנו וכי עיניו המס
 ומטענות בכל הארץ . ולא כקצרת האפיקורוסים והעניינים אשר
 המס טועים ומדרך הישר והטוב לאורחות עקלקלות ופיהם דבר
 שוא באמנם כי מרוב גדלו יתי' אינו משגיח בתחומים כי אם
 השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם והצל יפלה פיהם .
 כי צראותינו בכל עת ובכל רגע כמה עניינים ומשונים מן הטבע
 צה כיכר כי פשגחתו יתצרך לא זו ועולם התחונן אפי' רגע .
 וכן מלינו באצרהם אציו ע"ה כי צהחילה כס פניו לעצוד את
 צוראו ולא פיה יודע מי הוא זה ואיזה הוא עד שנסא עיניו
 למרס וראה השמש בגבורתו הנאיר לארץ ולדריס עליה מיד
 פחה פיו ואמר זה אלי ואנוהו . ולא זו כל אותו היום מהתפלל
 אליו ומעודו עצודה זו תפלה בכל לבו ובכל כפשו צשנחה
 רבה מן צוקר עד ערב . ויהי לעת ערב וירא והנה חשכו פני
 האדמה כי שקעה החמה . ותחפס רוחו ואמר צדעתו לא
 חלום זה אשר עצדתי והתפללתי אליו כל היום כולו . וצעודו
 ומשהוים וישא עיניו וירא כוגם הירח לצכה צמלואה ואחרים
 רעותיה עצדיה וקפחותיה הככבים ומקלותה . פחה ואמר הא
 ודאי צרוך צוראי צרוך יולרי וכל אלו הלא המס עצדי הונלך
 אשר צסער המלך . ולא זו כל אותו הלילה מהתפלל אל הירח
 צלב שלם וצנפט חסלה עד אור הצוקר . וירא והנה כל חיל
 הכוכבים אחת ושט' אי' וז' כחצאים וכקתרים עד שלא כשאר
 עד אחד כי אם הירח לצדה והיא גם היא כתועטת אורה עד
 שהיחס על פני רקיע השמים כצפרת לצכה . ועוד וועט השמש
 ילא על הארץ חזרה חמה לזהרורה . מיד הצין אצרהם אציו
 ע"ה כי לריק יגע כל היום הסוא וכל הלילה והנה לא אלהים

פרמא דענין א

והחיל וילטער עד שגלה עליו מלך מה"ו הקצ"ה . והודיעו
 כי הוא אל הוא היולד הוא הצורא הוא הענהיג את עולמו
 עליונים ותחתונים אין עוד וולדו כתיב . ונכת השמש כי הוא
 מאפיל ומאיר בכל יום תמיד . ונכאן נודעה רבא כי הוא יתי
 משגיח על התחתונים להנהיגם ולכלכלם ורואה את כל מעשה
 האדם אם טוב ואם רע . וכבר אמרו הנפרסים ע"ה כוונת
 הכהוץ וידעת היום שהוא כנוי לשמש וזה והשמות אל לצד
 בי ה' הוא האלהים אפי' שהוא צמוים ומעל עכ"ז עיניו
 פקוחות על הארץ וההם . ונזה הדע כי אין עוד זולתו יה"ש .
 אם כן כמה לריך האדם להיות אמונה זו הקיקה בלבו אשר לא
 הזו ממנו לעולם ועד כי באמת זהו כלל גדול בהורה צין למות
 עשה צין למות ל"ה . כי ציודעו האדם צנה שהוא עוקק
 באיזה נולה מן המלות כי הקצ"ה חוסף עליו ורואה את מעשיו .
 ודאי כי לובש חרדה באימה ויראה לעשות כלונו יחצרך הגון
 וראוי וטוב ויפה כרלונו יתי . ונכ"ש צעוודו להפלה לריך
 להאמין ומשרז"ל בגמ' וז"ה"ק כי כל ציערה שכיחא שריא תמן .
 וא"כ לריך לידע לפני ניי אנו עומדים ונחפליים וכל עלמותינו
 יאחזנו רעד ותלחלה וצפרע צוכרנו שם ה' . וישא האדם ק"ו
 צוכרו את שם אחד חכם או גביר אם אינו מזכירו צחורר הרואי
 לו ראוי לעונש וקונסין אותו עד עשרה דגויו . ואם על צן אדם
 יכוד אשה כך . ונה לעשות אלל גדולה אציו מלכיו מלך מה"ו
 הקצ"ה . והן צעוה"ר ילל לב האדם רע עח ומראות עיניו
 והקשה את ערפנו ואפילו צעעה שאנו עקיקם באיזה נולה מן
 המלות הנבילות בכל יום כמו עליה הפילין וצרכות הראויות
 הילך הרע אשר צקרצנו ונעשה אורה בלא לעשות המלות
 כרקנה . הן צפרע צעעת ההפלה צמקוס שהיה ראוי לנו
 ללבוש מעיל סמיכות לכודות ולצדק לבנו יתי כי הוא נאמן
 צפקדון אשר הפקד אלו והחזיר נשמות לפגרים מהים לא כן
 לחמו עושים כי הם לונסים צגזי העללות והעלצות . אמנם

שוּמָה הוּא לְאַחַר זְמַן צְבוּאוֹ אֶל צִית הַכִּנְקַת וּנְוֹלָא שֶׁס עֲדַת
 פְּרִילִים יוֹשְׁבִים וּנְוֹתְלוּלִים וּצְפִירֵי צְרָאוּהֶם אִישׁ חֲקִיד מְעוּטָף
 צְבִילָתוֹ הוּא פּוֹרֵץ וְצוּבָה וְעוֹצֵד אֶת הַי צִירָאָה וְאֶהְצֵה וְהוּנֵה
 יוֹשְׁבִים וּנְוֹלְעִיגִים עֲלָיו וְפִיהֶם נֹלֵא שְׁחִיק עַד שְׁקוּלֵס כְּשֹׁמֵעַ
 לְמַרְחוֹק אֹי לֶכֶס וּלְנַפְשׁוֹהֶם וּלְרֹעַ נְזֹלֵס . וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ לוֹחֵץ
 וְאוֹמֵרָת נְיִי צָקֵשׁ זֶה אֶת נְיִידְכֶם רְעוּס חֲלָרִי וּנְוֹדוּעַ צֶאֱהֶם אֲלֵי וְאֶתֶס
 שְׁנֶאֱהֶם אֹחֵי . וְאֲלוֹ הִיֵּה חֲקוֹק צִלְצֶם אֲמוּנָה זֹו כִּי הַקְצָה
 שׁוֹרָה שֶׁס צְבֵה"כ וְדֹאֵי לֹא הִיוּ צֶאֱסִים לִידֵי נֹדֵה זֹו כִּי נְיִי הַאִישׁ
 הַפְתִּי וְהַקְבֵּל אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנַי הַנּוֹלֵךְ וְגֹרֵף שֶׁל רְעִי צִידוֹ הֵס כִּי
 לֹא לְהַזְכִּיר . וְעִ"ז תִּקְנוּ רְצוּתֵינוּ הַקְדְּמוּנִים ז"ל לְוֹנֵד צֶפֶה וְנֹלֵא
 עִ"כ וְנִלְוֵה שְׁעוּשָׁה הַאֲדָם שִׁיֹּאנֵר צֶתְחִילָה לְכֶס יִחֹד קְצֵה"ו
 הַכֵּה אֲנִכִּי צֶא לְקִיִּים וְנִלְוֵה פִי שְׁעִ"ז יִתְעוֹרֵר הַאֲדָם לְעֹשׂוֹת
 הַמְּלִאָה כַּתְקֵנָה צְדָחִילוֹ וְרַחֲמֵנוּ . וְכֵן אֲנוּרֹו גְמוּי חֲסִידִים
 הַרְאֵשׁוּנִים הִיוּ שׁוֹסִין שְׁעֵה אֶחָד וְכוּי וְהוּא כְּדִי לְהַעֲנוּיק צְשַׁכְלֶם
 וְלִצְיִיר בְּנַחֲשָׁצוֹתֶם לְפָנַי נְיִי הֵס עוֹוֹדִין לְהַתְפַּלֵּל וְעִ"ז הֲלֹא
 הַתְּפִלָּה זֶכֶה וְצִרָה צִלְתִּי שׁוּס מְאֻשָּׁצָה זֶרֶה . וְהִנֵּה צְדָחוֹתֵינוּ
 אֶלֶה הַיּוֹתֵינוּ צְבֵה"כ שְׁעֵה קֶלֶה נִרְאָה צְעִינֵינוּ כְּמֹשֶׁה כְּצֵד
 וּנְפַשְׁנוּ קֶלֶה כִּלְחָס הַקְּלוּקֵל . וּצְפִירֵי אִם עֵלֶה יַעֲלֵה לְחִיצָה
 ש"ץ יִרָא שְׁנוּים וְאוֹנוּר הַתְּפִלָּה צְנַחַת לְחַת רִיוֹח צִין הַדְּבָקִים
 יִשְׁאֲגוּ עֲלָיו כְּפִירִי"ס צֶאֱוֹנֵרֶה הַרְאִיֶּהם הַאִישׁ הַעוֹלָה הַזֶּה כְּוֹה
 אֲרִבֵּן הוּא זֶה . וְכִי עֵלֶה עַל דַּעַתְךָ כִּי יוֹס כְּפּוֹרִים הוּא וְכֹזֵאֵת
 פּוֹעֲרִים פִּיהֶם לְצִלֵי חוֹק עַל שְׁדָקָק מְעַט מְזַעֵר צֶאֱוֹתִיּוֹתֵינוּ .
 וְהַפֶּךְ נֹזֵה אִם עֵלֶה לְחִיצָה ש"ץ אִישׁ מְהִיר צְוֹלֵאֲחָתוֹ וְנֹלֵאֲכַת הַי
 רְעִיָה כַּחֲוֵהָה עַל הַגְּחִלִים אֶחָד לְמַעֲלָה הִי לְנִעֵה צֶאֱין מְצִין
 מֵה שְׁמוּלֵא מְפִיר וְכַגּוֹן דֹּא אֲנוּרֹו צְוֹה"ק הַצֶּשֶׁר עוֹדֵנוּ צִין
 שְׁנִיָּהֶם צ"ו . וְצִוְלָאֵס מְצֵה"כ שְׁשִׁים וְנֹהַפְאֲרִים כִּי הַמֵּה הִיוּ
 זְרִיזִים מְקַדְיִמִּין לְהַתְרַמֵּק מִן הַשְׁכִּיכָה וְפִיהֶם וְנֹלֵא תַּהֲלוֹת לְאֲנוּר
 אֲשֶׁרִינוּ וְהֵה עוֹצַ הַלְקָנוּ שְׁפִי הַחֲזִן עֵלֶה צְבִירָלְנוּ וְנְיִי יִהְיֵן וְהִיֵּה
 כֹּהֵם יוֹס נֹחַר . וְהִיֵּם צְשׁוּמְעוֹ הַש"ץ אֶת קִיל הַסְּבָה מְעַדָּה

מַרְפֵּא רַעְצִים א

הַפְּרִילִים אֲחַף הוּא עוֹנֶה וְאוֹמֵר לֵהֶם יֵשׁ לֵאלֹהִים יָדִי לְהִיּוֹת זָרִים
וְנִהְיֶה יוֹסֵר וְיִוָּחַר לְנַחֵלָה לְסַלֵּשׁ וּלְרַצִּיעַ וּמִחַר אַעֲשֶׂה כְדַצְרִי .
אִי לֵהֶם וְאִי לֹא לְשׂוֹץ כֹּה־הַסָּעַ וּמִחַסְאֵר כִּי הוּא יוֹדֵעַ לְהַכְעִיֵּץ
אֶת צוּרָאוֹ . וְאֵם יַעֲרַב לֵהֶם יִלְחָמֶם מִצַּחֲמֵם בְּצַעֲמֵה קֹלֶה יוֹסֵר
עוֹב שֶׁלֹּא יִכְנָקוּ כֻלָּם וְכֻלָּם לְצַחֲמֵם וְלֹא יִהְפְּלְלוּ כֹל עֵיקַר . אִי
לֵנו מִיּוֹם הַדִּין כִּי אִם הֵייתוּ מֵאֲנִינִים בְּאַוּוֹנֵם שְׁלִימוֹהַ כִּי עֵינֵי
הֵי הַמֵּה מִשׁוֹטְטִים בְּכֹל הָאָרֶץ וְכִי עֵינֵינוּ עַל דְּרָכֵי אִישׁ וְדֹאֵי
הֵיחַם עֲצוּדָתָנוּ תִּמְנֶה צְלִי שׁוֹם פֶּגֶם וְעוֹם כֻּלָּם וְהַפְּלַתְנוּ לְלוּיָהּ
לְפָנֵי הַמַּקּוֹם צִיָּה וְעַד כִּקְרָאֵינוּ הוּא יַעֲנֵנוּ צִיּוֹם קִרְאָנוּ . לְאֶחָד
אֵם הַפְּלַתְנוּ אֵיכָה אֵלֶּה מִן הַשְּׂפָה וְלַחֹץ וְגַם אֲנוֹהַ תְּפִלָּה
הַטּוֹפֶה צַעֲמֵה"ר עַל זֶה אֲנוּ לְעוֹקִים וְאִינֵם נַעֲמִים וְאִךְ יַעֲכֶה
אֲוֹהֵנוּ מֵאַחַר כִּי אֵין פִּינוּ וּלְבָנוּ שׁוּוִין וְהַכְּתוּב אֲנוֹר קְרוֹב הֵי
לְכֹל קוֹרְאָיו וְאֲנוֹר צְנוּי יִכּוֹל לְכֹל ת"ל לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בְּאֵמֶת :
וְעוֹד רָאִיתִי כִי הַקְּצֵה מִשְׁגִּיחַ צַעֲלֹם וְלֵהֵי הָאָרֶץ וְיִלְוֶהָ
בְּרִאֲוֹתָנוּ שֶׁהוּא יֵשׁ שָׁמוּ צַעֲלָנוּ וּבְצִוּוֹתָנוּ נִטְפֵל עוֹנֵנוּ
לְהוֹלִיחֵנוּ מֵאַרְץ מִלְרִים עִם הַיּוֹתֶה עֲרוֹת הָאָרֶץ מִלְּאֵה גְלוּלִים . וְעַל
זֶה צִי הַדְּבָרֹת פִּתַּח בְּאֲנֵכֵי הֵי אֵהִיךְ אֲשֶׁר הֵילְחַתִּיךְ מֵאַרְץ מִלְרִים
מִצִּיחַ עֲצָדִים וְקִמִּיךְ לִי־הֵי לֹא יִהְיֶה לְךָ אֵהִים אַחֲרָיִם עַל פִּנֵי . ר"ל
הֵלֵךְ תִּרְאֶה כִּי אֲנִי צַעֲלָנִי נִטְפֵלֵהֵי עוֹנֵךְ לְהוֹלִיחֵךְ מֵאֲנֵנוּ . וְעַתָּה
אֵין לְךָ פֶּהחֹן פֶּה לְעֲצוּד עִי"ו בְּאַוּוֹנֵךְ כִּי אֵינִי מִשְׁגִּיחַ בְּתַחֲתוּכִים .
הֵרִי לְךָ רָאִיתִי בְּרֹרֶה כִּי אֲנִי מִשְׁגִּיחַ בְּתַחֲתוּכִים . וְכֵן מִלִּינוּ צְנוּי עַל
שׁוֹעוֹן הַעֲנוּקוֹתֵי שְׂאֵר שְׂעֵרֶת וַיִּגַע לְדוֹשׁ כֹּל אֲחִין שְׂצַחֲוֵי כִיּוֹן שְׂהִיבֵעַ
לֵאמֹת הֵי אֵהִיךְ תִּירָא פִירַשׁ אֵ"ל תְּלַמִּידֵינוּ רִי כֹל אֲחִין שְׂדַרְשַׁת מֵהַם תְּהֵא
עֲלִיהֵן . אֵ"ל כֶּסֶם שְׂאֵנִי מִקְצֵל שְׂכַר עַל הַדְרִיָּשָׁה כִּךְ אֲנִי מִקְצֵל שְׂכַר
עַל הַפְּרִיָּשָׁה . וְכִי"ו הוּא שֶׁלֹּא יוֹנֵלְאוּ מִקּוֹם חִי"ו לְעַעוֹת צִי רְשׁוּיֹת :
וְעַפִּי"ו כֹּלע"ד כּוֹנֵחַ רִז"ל צִלְקוֹט פִּי בְּרִאֲשִׁית רִז"ל זֶה קִסֵּר
הוֹלְדוֹת אֲדָם מִלְמוֹד שְׂהִרְאֵה הַקְּצֵה לְאֲדָם הַרְאֵשׁוֹן
דוֹר דוֹר וְדוֹרָשׁוֹ וְכוּ' . וְהִרְאֵה לּוֹ אֶת רִצִּי עֵקִיצָה שְׂמַח בְּתוֹרָתוֹ
וְהַעֲלֵב בְּנִיחָהוּ שְׂנֵאוֹר וְלִי וְנֵה יִקְרוּ רַעִיךְ אֵל עִי"כ . וְהוּא תִיּוֹם

דאך ספסוק הזה הוא ראיה על נ"ט צחילה אונס צו"ט ח"ט .
 והוא כי ח"ו הטועה בפקוק את ה' חלה לרצות ח"ו צי רשויות
 מה יעשה לצדו ית' אצד כזה לא יהיה לך חללים אחרים על
 פני ואך יונלחו לצו לעבוד ע"ז . אונס ספסוק הזה ג"כ לריך
 דרסה . אונס לריך דרסה שלא לקתור דצורו ית' וזה סלוח לא
 יהיה לך חללים אחרים ע"פ :

וצריכים

חנו להחזיק טוזה כפולה ומכופלת לר"ע ע"ה
 שלימד את ה' לרצות ת"ח וצזה הוסיצ הכל על
 וכונו . וכן ונלנו צבריחא דרי נאיר טהח"ח העוסק בחורה
 לשנה זוכה לכונה ועלות טוזה וגם נקדח ריע למוקם . לא
 כן העבודה זרה נקדחת לרה כו"ט רז"ל ע"פ והעסקה לרה
 כהכנס . ועוד לריך להקדים כי תיצח יקר טייך ציה צי לשונות
 ח' לשון נאה ונחמד כונו וזה יקר חסדך וכיולא . צי לשון קושי
 כונו יקר צעיני ה' הנוחה לחסידיו . ודרשו רז"ל קסה צעיניו
 יחצרך ויחת הלדיקים .

עוד

נקדים ו"ט המפרטיט ע"ה על ויחת רי עקיבא בכלל
 " הרובי ונלכה הוא על עון ויכרת יוסף ור"ע ככנס
 צווקים הסכינה . והטעם כי הוא דרש את ה' לרצות ת"ח והטות
 כצוד ת"ח לכצוד הווקים צ"ה . אם כן לו נאה ולו יאה להכנס
 צווקים הסכינה . ועתה צזאת הדרסה שדרש ר"ע ע"ה את ה'
 לרצות ת"ח סכיה לנו צזה שלא לחשוב מחטבות זרות על צי
 רשויות . אונס נפק ויניה טזה גרם ויחת ר"ע טכנס צווקים
 הסכינה . וזה שדרש את ה' לרצות ת"ח זהו טוחה רצה
 טנעסה הת"ח ריע להקצ"ה . אונס ואלד אחר קסה טזה גרם
 ויחתו טהוא עלמו נעשה ריע לאל ע"י טכנס צווקים הסכינה
 ופני שדרש דרסה זו :

מעתי

יוצן כונת הנוי הראש הקצ"ה לאלם דור דור
 ודורטיו עד טהראס לו את רי עקיבא טונח
 בחורתו ר"ל בחורה זו שלימד את ה' לרצות ת"ח וצזה הוסיצ

מַרְפֵּא לְעֵצִים א

הכל על זכויות ואין עוד ונלחכת ונחשבת על צד רשויות דהרי
כדרך על ה"ח שהוא נקרא ריע לזקוקים ועל זה שמוח צתורתו .
לזונס ראה שזה עלונו גרם ויחתו שהוא עלונו כעשה ריע לאל
צוה שככס צווקונו ועל זה כתעלצ צוויחתו . ולזה מציא רחיה
וון הפסוק ולי וזה יקרו רעיד אל . וזהו רחיה על אשר שמוח
ועל אשר כתעלצ . על שמוח דריש יקרו כפשמיה שהוא נחמד
ועוז וסוף וזה יקרו רעיד שהוא ה"ח ולא לדרוש על ע"ז
ח"ו . ועל וזה שנהעלצ צוויחהו דוש יקרו ונלסון קושי . וז"ל
זה יקרו רעיד אל ר"ל כוה קבה צעיני וזה שנעשה רצי עקיבא
ריע לאל שככס צווקים השכינה . וחיבת ריעד הם צד ה"ח
ורי עקיבא על דרבת לרצה ה"ח שמוח ועל ויחת ריע כהעלצ :
נמצא שהכל חלוי באמונה ועל זה שצח הקצ"ה את ישראל
לנורע"ה ואמר צדי הם ונאמינים צדי ונאמינים .

וא"כ החיוב המועיל עלינו לעשות פעולות להודיע תוקף אמונתנו
צדקצ"ה ואם חנו אומרים צפינו שאנו ונאמינים ופעולות הם
להפך זה ענין רע . ונלנו בלאת ישראל ונמלרים אעפ"י שהיו גוי
ונקרב גוי וכו' על שהאמינו צה' זכו ושרה עליהם רוח הקדש
ואמרו שירה שכן אמר הכתוב ויאמינו צה' וצושה עצדו אז יסיר
ועשה וצדי ישראל . וכן איהא צמדרי על פסוק ויאמינו צדצדיו
יסירו מהלתו ר"ל על שהאמינו צדצדיו לצד גרם להם שיסירו
מהלתו ולהפך ח"ו כשהטאו ישראל צמדצר לא גרם להם אלא
חוקר האמונה . שכן כתיב בכל זאת הטאו עוד ולא האמינו
צנפלאותיו . ר"ל מי גרם להם שהטאו עוד ע"י-שלל האמינו
צנפלאותיו . וכן כל וזה שאנו ונלפים ונחכים ונקיים בכל יום
חמיד קץ היסועה שלל הוא ע"י האמונה ואם ח"ו אין אמונה
אין ישועה . וז"ש דוד הנולך ע"ה לא האמינו צאלהים ולא צטחו
ציסועתו . כנלל שכל החורה כולה היא חלוי באמונה :

וכן אמונה צין אדם לחצרו . כוה לריך האדם להיות ישר
ונאון צפה וצלצ . שאם חצירו גלה לו איזה קוד על

שצטח צאחצחו . יזהר הרבה שלא לגלות קודו לשום אדם
 ואפי' אינו יולא לו חוק וזה . וכ"ש אם ח"ו ע"י גילוי הקוד הזה
 יולא לו חוק כוונת לריק להיות שליט ברוחו להיות כאמון רוח מוכסת
 דבר כדי שחצירו יהיה שקט ושאקן ולא תאונה אליו רעה ונגע
 לא יקרב צאחלו . והן צעויותינו הרבים צדור הזה אם אדם
 צטח בחצירו וגילה לו איזה קוד שאם ח"ו יתגלה הדבר יכול
 לצוא אותו האיש לידי סכנה . ולא אחר עבור ימים או עבור
 עבר דברי ריחות ואיזה קטעה צין שניהם נמיד אותו האיש שולח
 יד צפקדון הוא הקוד אשר הספקד אתו ונגלה קודו צקהל רב ואז
 ח"ו צא חצירו לידי סכנת מות או מנוון או איזה פגע רע ח"ו .
 וע"ז הזהיר לנו שלמה המלך ע"ה ריבך ריב אמת רעך וקוד אחר
 אל תגל ר"ל אם עבר דברי קטעה צינך וצין חצירך לא ע"ז תגלה
 קודו שזהו דרך איש נסיל וצער אצל אין הכי נמי ריבך ריב אמת
 רעך אצל וקוד אחר ר"ל קוד שאינו כוגע כלל אל המחלוקת למה
 לך לגלות . ומוכל שכן כוונת לריק להיות כאמון בדבורו וכבר אמרו
 רז"ל ע"פ הין לך יהיה לך אין שלך יהיה לך לאו שלך יהיה
 לך . וכן צמטאו ומתנו באמונה כי מחלת דינו של אדם הוא
 שגויאים אותו כשאת ונתת באמונה . והנה צעויה"ר רבים וענני
 הארץ שהו צממים פיהם לאמר אנחנו יודעים צעויות שאין אנחנו
 נושאים ונותנים באמונה אצל וזה נעשה כי הוא דבר דלא אפשר
 ואין ריב הלבוב יכולים לעמוד ב"ו הוא תקנה חדשה או מילי
 דחסידותא . ולא ידעו ולא יצינו כי עובר על כוונת לאוין ועל כוונת
 עשין וכ"ז צא להם ומחוקר אמונה כי הנה חוטאים צדעהם כי
 כחם ועולם ידם וערמויהם ותחבולותם עושה להם חיל גדול . ואם
 היו מאמינים בהשגחתו ית' כי הוא אל זן ונפרנס ונקרני ראמים
 עד צילי כמים ודאי היו נושאים ונותנים באמונה . וכמו
 שצעינו ראינו צדור הזה כוונת אכסים יראי ה' וחושבי סגנו שכל
 נושאם ונוהגם צלדק ונשפע ואף כל דבריהם צנאמות גמורה
 ונעולם לא נשפע על פיהם שצועה לא צאמת כ"ש לשוא ולבקר

מִרְפָּא דְעֵצִים א

זתי עזרם כי צכל אשר הפכו הסכילו והלליחו . ולהפך צעיניו
 ראינו כמה אנשים עשו עושר ולא צושפטו ואצד העושר טהור
 צענין דע ולמפורקמות אין לריך ראים . ומליכו צרו"ל כשהלך
 אכסנדרוס ווקדון לערי הגבז ויטצ אלל מלך העיר וצאו לפניו
 צבי אנשים לדון וסעוען טען לאמר זה האיש מוכר לי מרצה אחת
 והן קניתי אותה לצנות לי צית כאשר שכרתי פועלים לחפור את
 כל הארץ עיודם חופרים צקרקע ויעלאו טס סינא גדולה חצית
 מלחה זסוצים . וחכף הלכתי אחרי האיש הזה מוכר החורצם
 לאמר לו טיקם את רכוסו ולא חצה לשמוע לי . והטיצ הכעען
 לאמר חני מוכרתי הארץ וכל אשר עליה . וסעוען היה אוונר חני
 קניתי חורצה זסוצים לא קניתי . מיד טא סנולך את אחד מהם
 יט לך צן והטיצ הן . ועא לאמר יט לך צת והטיצ הן . אמר להם
 סנולך ח"כ לכו ועשו חתונה לצניכם והנומון יהיה לכם . טאל
 סנולך את אכסנדרוס ווקדון חס היה סדין הזה צעירך וס היית
 עושה . ח"ל הייתי הורג את סניהם וסייהי כועל את סנומון . ח"ל
 וסחמם זורסת לכם אמר לו הן . ונוטר יורד לכם ח"ל הן . ח"ל
 ודאי אין זה כי חס צטציל הצסנוות טיש אלליכם . הס"ד אדם
 וצסמס חוטיע ה' . אדם צצכות צסמס חוטיע ה' . ומכאן ילמוד
 אדם סעוסס ערמות וסחצולות לגזול את נונון חצירו צרמאות
 חינו וסספרכס כי חס צצכות הצסמס . חוי לו לאדם סכצר צללס
 אשים והוא מוצחר סנין ומוצחר הצריחה חכר ססליעו סקצ"ה ע"כ
 צעלי חיים והוא צידיו יעסה עלמו טפל לצסמס לפיות כיזון
 צטצילה . חוי לה לאותה צוסס חוי לה לאותה כלימס . כי ע"כ
 סחיוצ סנוטל מליכו להסעורר מן ססרדמס אשר ספיל צכו ילה"ר
 אשר צקרבצו ולידע להודיע ולהודע סהוא אל הוא סיולר הוא
 סצורא הוא סמנהיג את עולנו ועיכיו סחוחות על כל דרכי צני
 אדם לתח לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו . וע"ז אמר דוד סנולך ע"ס
 דרך חנוכס צחרתי וטטפטיך סויתי . ר"ל ע"י סדרך חנוגס צחרתי
 זה גרס לי וטטפטיך סויתי טסמרחי כל סחורה כולה :

אין

יאמר צאופן אחר דרך אמונה בחרתי כי ידוע כי המלות
הם נחלקו בג' סוגים עדות חקים ומשפטים . עדות הם
מלות שטעמום מפורש בחורה . ואם לא היה מפורש בחורה לא
היה הסכל מחייב את האדם לקיימן בלתי לווי ית' . חקים הם
מלות שאין בהם טעם . ומשפטים הם מלות שאפי' לא היו
כחובים בחורה הסכל היה מחייבן כמו כבוד אב ואם וכיוצא .
כפקא מנייה כי אבחנו ישראל עם קדוש שומרים את החקים דרך
אמונה שאנו מחייבים בהקצ"ה ואין לנו אלא לקיים שפיר גזרתו
אפילו בלתי ידיעת טעמו . כמו כן לריך לקיים המשפטים לדיקים
דווקא לקיים גזרתו ולא מפני שהסכל מחייבן . כנולא שלריך
להשוות המשפטים לחקים וכמו שאנו מקיימין החקים בלתי
ידיעת טעמום כי אם דווקא לקיים דבורו ית' כן לריך לקיים
המשפטים אפי' שהסכל מחייבן . והווי"ש דוד המצ"ה דרך
אמונה בחרתי ר"ל בחרתי לשמור החקים שהם דרך אמונה . כי
כשאקיים אותם ניכר שאני עושה רצונו ית' . ומשפטיך שויתי . ר"ל
ומשפטיך שהם המלות שכליות שויתי אותם לחקים כדי לקיים
גזרת הצורח ית' דווקא ולא מפני שהסכל מחייב אותם . וזה
ראיתי צומי ע"ה שפירשו ע"פ כדל את אציד ואת אונך כאשר לך
הי אהיך . ר"ל כבוד אב ואם שהוא מן המלות שכליות שאפילו
הגויים מקיימין אותם . אהם האיש הישראלי הכה חכמי מלך שלא
העשה מפני שהסכל מחייבו כדרך הגויים אלא כדל את אור"א כאשר
לך הי אהיך דווקא וש"י :

ומינו

נקח לעצוד את הי ולעשות רצונו שכן דרך העצד
לקיים כל מה שרצו גזר עליו ואנו עצדים להקצ"ה
שכן כתיב כי לי בני ישראל עצדים . וכשנחקור עצודתינו אליו
ית' אין אנו עושים למהלך לשלם ולרציע ואפילו אחד מאף
ממה שאנו חייבים לאי ית' על חסדו וטובו העושה עמום בכל יום
תמיד . וכבין קלת מן החקדים שעושה עמום הקצ"ה והוא כי
אנו נחשבים לפני הקצ"ה כדן עצד כנעני שאינו יולא לחרות

מַרְפָּא לְעֵצִים פֶּרֶק א

לעולם כו"ס הכחיצ לעולם זהם העצודו . וכן אנו אי חפסר
 ללאת לחרות ונונו ית' כי אם אחר המיתה כמש"ס צמחים חפסי .
 ומאחר שכן הוא ונלינו כדין עצד כנעני שיכול הרב לומר לעצד
 עשה עמי ואיני זנך . ונלינו צהקצ"ס שמונהיג אותנו כדין עצד
 עצרי לזון אותנו ולפרנק אותנו בכל וידי דמיצ כמש"ס אם
 צחקותי תלכו וכו' . וכתח' גשמיכס צעתס וכתח' אהיץ יבולת
 וכו' . ואעפ"י שהיה יכול לומר עשה עמי ואיני זנך . ומכלן כלהס
 גידל חקדו וטונו ית' עם ישראל עמו . ואעפ"י שלפי כדין הייצ
 הקצ"ס להקפיק לנו ונזכות אף צהיותינו כדין עצד כנעני כי
 הדין הוא שיכול הרב לומר לעצד עשה עמי ואיני זנך . אבל הכי
 ירלי צסנת שוצע אבל צסנת רעצון יכול העצד לומר לרצו או
 פרנקני או הוליאי לחרות . ואם כן אם אין הקצ"ס מושגים
 עלינו לזון ולפרנק אותנו הים ליה כסנת רעצון ויכולים אנו לומר
 להקצ"ס או פרנקנו או הוליאו לחרות . אבל עם כ"ז הים יכול
 להליל עלמו וון החיוצ לתח לנו לחס לר ומיס צמוסרה . אונס
 אנתנו הרואים כי העדיף טוצו עלינו צהת לנו צטר טמן עופות
 ודגים ויין המשווער ופירות מייכס מוויכיס טונים ומיני סניס
 וצממים ותענוגות צני האדם שכל זה אינו וון החיוצ . ואם
 היינו עושים רלנו יהצרך לפי החיוצ המוטל עלינו אזי יערצ
 לנו יצוסס לנו כל אלו דצרים שאדם אוכל ופירותיהס צעוה"ז .
 אונס צעונותינו הרצים אנתנו הרואים כי לענין האכילה
 והשתיה ומיני הענוגים אנו זריון מקדיון ליום הכניסה לאלור
 כל מיני חודה ופינו מלא לאור הצ רב הכסף ודי זהב ולענין
 השורה והעולם צטלה החאה ואין משכיל דורש אח אים על
 מה ועל מה יציא אותנו לעולם הזה . וכי לאכול מופריה ולקצוע
 וטובה והלא צרבות העוזה רצו אוכלים כמה צהמות וחיות וכל
 לפור כל כנף עורפס ואוכלים ולמה נהים כאהד מוסס לרדוף
 אחר אכילה ושתיה וצלתו שוס חועלת שהגיע ונונו להקצ"ס .
 ומלא צאלו גרועים וון הצהמות כי עקנה הלאן ומקנה הצקר

מרא לא עצם פרח ב

אשר צעליו עורח זהם להם להם מרעה על הפצח העגיע לו מהם
חנאים וחלצ וצן הצקר ולדה כמות . ולף הצמעות הטמאות
כקוקים כחמורים . ולף צמעות עשירות לכולם יש חועלת מהם .
הסור לעול והחמור לנשאי . ולאו מה כולף עמנו לעוה"צ אוי
לה לחותה צובה אוי לה לחותה כלימה כי יציא האהים צמטמו
חם האדם . וכי יבא עמנו לאמר מה ואלת מכל אשר יגעת ומה
הסחורה אשר הצחת עמוך . ואם אמור יאמר העצד הרי הצחתי
עמי צקר שמון לעדן צו רימה וחולפה . ודחי יאמר לוי . פקלור
קלרה ידי לפתק עד צילי כנים . וכן משפטו הוא חרץ כי
החולעים יולאים וככנסים צהוך גופו ונוללים חם דונו וכצר אמרו
רז"ל קשה רמה למח כוהמו צצקר הוי . כי על כן יכיר האדם
יודע כי אין דירהו בעולם הזה קצע ואינו כמקמר צלוח . כי אם
כמוץ אשר תרדפנו רוח . ומה לו לאדם מן העוה"צ כי אם עסק
ההורה וקיום שמולה לש"ש צלתי טוב פנים זרה . זהו דבר הנלתי
והקיים כי לעולם לא ימוע :

ובשיסתכל האדם היטב צועטם ה' ידע ויכיר כי

הקדוש צ"ה נופתם לדקת הלדיק ורשעת
הרשע חפ"י אם עושים איש כוועטתו צהדרי הדרים . והוא כמ"ט
צזוהר הקדוש כי כרוח כרוז לפני הלדיק ואומר הזדהו ציקרח
דפי וכו' . וכן כרוז הילך לפני הרשע ואומר דא איהו עצדא
דמריד צמאריה דא איהו דכוף נומאריה כך וכך עצד ווי ליה
ווי לנפטיה וכו' על זאת יחד כל לצ רח"ל . וסנה יראש
פאדם כי חפ"י שצאזכו לא שמוע קול הכרוז על לדקת הלדיק
חפ"י ככנס הצבת הלדיק צלצו לחין הכלית . וכן להסך כי
חפ"י שלא שמוע קול הכרוז על רשעת הרשע חפ"י לצו
נוקמו וצלתי שום סיבה שונא אותו לחין חכלית . ואין זה אלא
מקול הכרוז כי רוחו צקרצו שמוע ומרגיש . ואפשר שזם כיוון
ההנא צאוורו כל פרות הצריות כוחה הימונו ר"ל אהבם צלי שום
סיבה זה צא אלד הרוח ואין זה אלא כי רוח הנקיים כח"ז

מרפא רעצם פרק ב

ונופרקו וכן להפך ח"ו :

ואפשר שזה מה שרמז לנו הכתוב לא תשנא את אחיך

בלבד הוכח תוכיח את עוונתך וכו'. ר"ל כדי

שלא תשנא את אחיך בלבד וזו השנאה היא זכח הכרה כי

הלב זכין וההקון הוא הוכח תוכיח אותו כדי שלא יצא לידי

הטא וע"ז לא תשנא את אחיך וכו' והטו גם כן ויש ולא תשנא

עליו הטא קע"י שתוכיח אותו לא יטעא ונולא אתם זוכם

ומזכם אותו. הרמזון הוא ירחם עלינו ויטעא אמונתו בלבדנו

לנוען כשמוע לעשות רלוננו יתצרך כרלוננו חונן כ"ר :

פרק ב אהבה דוד הנולך ע"ה חונן בהחלתו אהבו

את ה' כל חסידיו. רלם להודיענו

כי עיקר קיום החורה צמלות עשה ונולית לריך שיהא נרוצ

אהבה עלמית ולא באהבה ההלויה דצד כי ע"ז חוננו צונקת

אזות כל אהבה שהיא הלויה דצד צול דצר צמלה אהבה. וכן

איתא בתקונים ונאן דרחים ליה לקצת"ו על זכח דיחון ליה צנוהי

אי כי סיכי דליהוי ליה ננונא וכו' לאו רחיונותא היא. וכן חנו

רואים מעשים בכל יום הנושרת את חצירו צכך וכך שנותן לו

מדי שצוה צצצוע או מדי מדם צחדשו וכיוולא אינו נשנעם אותו

כרחוי חלל חס כן יש לו אהבה רצה ויכיר צפרקוס כי אינו משנעם

אותו צשציל השכר שנוטל לא על רוצ אהבתו דווקא כן הדצר

צייכו לנקים צ"ם כי לריך שההים עצודתוכו נאהבם. וכן

הנולא כמם פעמים צחורה. ואהבת את ה' אסיך. לאהבה

את ה' אהיך וכמותו רצים. מה שאי אפשר כן צלשון צני חלם

שאין חלם חוננו לחצירו ואהבת אחי או למעני תאהב את פלוגי.

כי תאהבם אינה ציד סלדס כמו שאר הפעולות. חוננס תאהבם

צאם מעלמם נכמם חופנים. אי שנסנה ננונו או נגופו שנושנעם

אותו ועיסקה לו נחת דוח או צנונונו כי תמיד עין השגחתו עליו

לחת לו די מחסירו ועל כן אהב אותו. צ' חפילו שאינו נוקצל

הנלא חוננו אהב אותו על"י שולא חן צעייכו. גי נולד שהוא

עלמנו רולם באהבת הצירו איו וע"ז איהב את הצירו כדי שצירו
 גם כן יאהב איהו . ובכל אי ואלו לא זו הדרך הנאות לוור
 להצירו תאהב אותי מפני כי צד האדם לצטל הקיצה וכסתחצטל
 הקיצה צטל סוקיב . אמנס לגבי הקצ"ס לא שייך לוור כן כי
 מלדו ית"ס אינו מצטל הקיצה לעולם ועד . ואנחנו הרואים כי
 אעפ"י שאין אנו עושים רלונו ית' כדצעי לנעצד אפי' הכי צרעב
 זכנו ובצצע כלכלנו וכו' כנה וכנה נקיס ונפלאות שהפליא
 לעשות עוננו עם היותנו צלתי רלוים . וע"ז לו זרוע עם גבורה
 לוור ואהבת את ה' אהיך . שאלרצח ונה שונקס מאחנו
 אהבתנו איו הוא כדי שעל ידי זה יוקיף אהבתו עוננו :

מעשה

נחפסה דרכינו ונחקירה קדר עצודיתנו איו כי מן
 הראוי היה שלא ליתן שיכה לעינינו ותנועה
 לעפעפינו לצקס אופנים והנולאות לתת נחה רוח ליול"ינו צראות
 גודל אהבתו אותנו אעפ"י שאינו לריך לנו ואנו לריכים לו
 ואעפ"י כ צעויותינו הרביע זמן עצודה זו חפלה שלא היא צעינינו
 כושא כד . ובקיץ נפני המונה עללה חפיל חרדנה . וכן בחירף
 נפני הלנה ראבו ואצרו עליו כצדים ולא יוכל לקוס להשנים
 לבית החפלה . ובאיותו פרק נונש אס יזנינו אותו לאזה עייל
 או נוקוס שהוק וקלות ראש הכף יקוס בגבור ואוזר בגבר חללי
 לווהר לשים לדך פעמיו ללכת אחרי ההצל ואפילו אס ילך לבית
 החפלה לצו צל ענו כי דעתו וכל מגמתו ללכת א הנוקוס אשר
 נטה ספ אהלי נחשצתו צחילה . או לנו אהה עלינו אנה
 כוליק את הרפתינו כי לפחות לא סשונו כצודו ית' א כצוד הגוף
 הכגוף ורוח הקדש לווחת ואונרת ונה מלחאס צי עול וכו' .
 ואיה אהבתנו איו ית' מאחר שהוא בעלמו שא מאחנו אהבתנו
 איו באומרו ואהבת את ה' אהיך בכל לצבך ובכל כפסך ובכל
 נאלך . ודרשו רז"ל בכל לצבך צבי ילריך צילך הטוב וצילה"ר .
 ובכל כפסך יש לך אדם שחציב עליו גופו יותר ממונוו לכך כאור
 בכל כפסך . ויס לך אדם שחציב עליו מונוו יותר מגופו לכך

מרפא לעצם פרק ב

כאמר בכל מאדך - כמלא שלריך שלא יהשי' האדם שום דבר לא
גופו ולא ממונו ולא זכוו נגד אהבתו ית'. וכמו שכן מלינו באברהם
אע"ה שלא החשי' גופו נגד אהבתו ית' כשאמר לו על המילה
והוא זקן זן ל"ט שנים ולא חשש וכו' שמוא ימות נגד אהבתו ית'
וכן לא החשי' זכו יחידו נגד אהבתו ית' כשאמר לו ית' קח נא
את זכך את יסידך וכו' תכף ועיד זרו את עלמו והסך את נדתו
חמד לאברהם ומהלגש צמדת הגזירה לעשות רלונו ית' ועל כן זכה
וקראו הקב"ה אברהם אהבי'. ואנו העניים עניי הדעת למת
לא נאחז מעשה אצותינו צדינו לאהוב את ה' בכל לצננו ובכל
נפשנו ובכל מאודנו כאשר יאות לנו. וכבר אמרנו שלריך לאהוב
את ה' בכל דבר החשי' לו :

וזה

שנעתי נפשי קדוש הרצ ההסד המוקובל האל"הי ח"ק
לישראל כמוה"ר אברהם מזרחי זלוק"ל. הוא היה אומר
זכונה המי' הכז"ל בכל לצנך צבי ילריך ובכל כפסך ובכל מאדך
הוא פי' על בכל לצנך. והוא כי מדה וטבע הרשעים הוא
שחשי' עליהם גופם יותר מן הנונון וכספם בחולות ישליכו על
הנחיה ועל הכלכלה צער שמון ויין ישן עם פרי מגדים ולבושיהם
כיולא זהם ואינם נחשצים ממונם נגד גופם. ונדה הלדיקים
הוא להסך כו"ש רז"ל לדיקים חקים על ממונם יותר מנופם
לפי שאין פושעים ידיהם בגזל. כמלא בהלדיקים שהם נולד
ילה"ט חקים על ממונם והשי' צעיניהם יותר מנופם. וכרשעים
שהם נולד ילה"ר חשי' עליהם גופם יותר ממונם. מעשה ז"א
ואהבת את ה' אלהיך בכל לצנך צבי ילריך ר"ל צאלו חשי' מדות
שיש מדה אי' לכל אי'. ועשה מפרש בכל כפסך לפי שיש לך
אדם שחשי' עליו גופו יותר ממונו וזהו טבע הילה"ר וכגד
פקב"ה אהה העשה כוועשה ילה"ט שלא לפחשי' את הגוף
כלל. דשיינו לקום באשמורת הבוקר לעציד את ה' צנה"כ ולא
יעלרכה הגשם והסלג וכמו שרומזים המפרשים ע"פ צצית
חלהים כהלך צרג"ש ר"ח צירד רוח ג'שם סילג. וכן לרדוף

אחר כוונה ונלוח שיש בקיומן טורח וביעשה לגוף . וזוהי אהבה
 מלד ילדינו אך על פי טעמנו הוא כילד"ר שחצי עליו גופו
 יותר ממוחו . אזל נגד אהבה ה' יעשה עלמו כנדה ילדינו
 שלח לחוש על גופו כלל . ואם יש לך אדם שחצי עליו מוחו
 יותר מגופו קזהו נדה ילדינו . נגד אהבה ה' אהה העשה
 כנדה ילדינו להוליל מוחו כנלוח ויעיני ולדקה וג"ח ושלח ילדינו
 את המוחו נגד אהבה ה' . כנלח עובד את המקום ז"ה ואוהבו
 צדי ילדים ר"ל כנדה צדי ילדים . ודוק ושי :

וכן

מנינו באותו עסיר חסיד שנלח שני ח"ח לציחו לעשות
 גביית מלוח ושנועו ששא המשרת מוחו אם יקנה לו צדי
 אגודות ירק צזח מפני שהם לחים או יקנה די ושנועו צזח מפני
 שהם כנוסים . ולזה לנערו שיקח מן הכמוסים על היותם צזל .
 וכשנועו החכמים כן הלכו לדרכם ולא שאו מוחו אפי' פרוטה
 קטנה מרוב קנולוהו . וכשילח לשוק נלח את החכמים גבאי
 לדקה ואמר להם צנאי עסקי ח"ל כנשואי יתום ויתומה ח"ל שילכו
 לציחו זו אשתו והתן להם קאה מלחם זהו צדי וכו' . ושאל
 מהם למה לא הלכו אליו ונחילה וקפרו לו הנועטה . ח"ל
 ללריך גופי חני מלמלם כל מה שאני יכול . אזל לענין כבוד
 שמים לריך להח צעין יפה כל מה שאפשר לי לעשות . מעשה
 אקרי אנוש יעשה זאה לעשות העיקר עיקר והעפל עפל ולא
 להפך . כי מי הוא כסכל והפתי אשר יאהב את אויבו סוכא לו
 ומצקס רעתו ויטנא את אויבו . ואין לנו אויב ושוכה גמור
 כילד"ר אשר צקרצנו הוא המעשה אותנו צחוטני עכצים וצחצלי
 השוא . ויציע האדם ויקחכל היטב כי צעבות לכו. הצורה
 חנפי שצחילה נרגיש מעט לער . אזל אחר כך כעה כחח
 דוח יש לו גמחה רבה נכנס צלצו כאלו הרויס ציוס ההוא חלף
 חלפים דינני זהב וכסף . וכן אומר דוד הנועים שש חנכי על
 אמהך כנולח קלל רצ . ועל זה דקה נפשו צחורה ה' כנ"ש
 מה אהבתי הנהך כל היום היא סיחתי . ועיז דוד הנועים

מִרְפֵּא לְעֵצִים פֶּרֶק ב

נִקְרָא זְדִיחָא דְמִלְכָא כִּי עַל יְדֵי שְׁמֵיהּ עֹשֶׂק כָּל הַיּוֹם זְדִיחָהּ
וּזְמִנּוֹתָ לְעוֹלָם הִיא שְׂמֹחַ . וְלִהְיוֹת נֹחֵם הַעֲבוּר עַל רְלוֹנוֹ יִחְזַרְךָ
אֲפִילוֹ כִּי זְהִינְתָּ יֵשׁ לוֹ נֹעֵט נַחַח רוּחַ וְאִזְמַת הַנְּחָה . אֲזַל
אֲחִיב מְרִגִישׁ לְעַר וְעִלָּז גְּדוּל . וְזִהוּ דְזַר הַכְּרֵגָשׁ לְעֵינֵי כָּל זַעַל
שָׂכַל . וְאִפְסַר שְׂזִהוּ מֵהּ שְׂרִוּוֹת אֲחִנָּא זְנוּקֵי אֲזִוּת וְהוּי מִחְשָׁב
הַפְּסָד וְנֹלֵה כְּנֹגַד שְׂכָרָה וְסָכַר עֲזִירָה כְּנֹגַד הַפְּסָדָה . ר"ל
לְעוֹלָם הוּי מִשְׂחָכַל זְאֲחִרִית דְּזַר כִּי זְאֲחִנָּא לְעִשְׂוֹת הַמְּלוֹת
זְהִינְתָּ יֵשׁ אִזְמַת לְעַר . אֲזַל אֲחִתָּה אֲחִרִיתָהּ שְׁמִיָּא כְּנוֹפֶת
לְוִפִּים . וְאִם כֵּן רְדוּף אֲחִרִית מִפְּנֵי אֲחִרִיתָהּ . וְהַעֲזִירָה אֲחִנָּא
שְׁהִינְתָּה שְׂלוֹה . אֲנוּנָס הַזֵּינְתָּ אֲחִרִיתָהּ וְאֲחִרִיתָהּ מִנְּהַל כְּלַעֲנָה
רַח"ל . וְזִהוּ גַם כֵּן כּוֹנֵן הַתְּנָא זְנוּקֵי אֲזִוּת אִזְוֹ הִיא דְרַךְ
עוֹזָה שִׁדְבָק זֶה הַאֲדָם ר"ש אֲנוּנָר הַרְוָה אֲחִתָּה הַכּוֹלֵד . ר"ל
שְׂכָכַל דְּזַרְוֵי הוּא מְזִינְתָּ וְרוּחָהּ עוֹז אֲחִרִית דְּזַר מִרְאֲשִׁיתוֹ וְזִהוּ
תַּמִּיד רֹדֵף אֲחִתָּה הַמְּלוֹת וְזִוּרָה מִן הַעֲזִירָה . וְזִהוּ שְׂאֲנוּר דּוּד
הַנּוֹעִיָּה לְכָל חֲכֵלָה רַחֲמֵי קָץ ר"ל צִין לְמַעֲשֵׂה הַמְּלוֹת וְצִין לְנוֹעֲשֵׂה
הַעֲזִירָה אֲחִי הַמְּזִוּנָתִי וְרַחֲמֵי הַקָּץ וְהַתְּכָלִית . וְאִפְּיִ שְׂדַרְךָ
הַמְּלוֹת זְהִינְתָּה הִיא דְרַךְ לָרַךְ מִחְשָׁבָה אִזְמַת לְעַר וּיְקוּרִין . אֲנוּנָס
כִּיּוֹן שְׂאֲחִי רַחֲמֵי אֲחִתָּה הַקָּץ אֲחִי הַרְוָה בִּי רַחֲמֵי מְלוֹתָהּ עֲאֵד :
מְצִינוֹ מִכָּל הַמְּלוֹת כִּי כְּשִׁיבָה כָּל הַאֲדָם אֲחִרִית דְּזַר לָא
יִצָּח לְיַד עֲזִירָה . וְגַם יִהְיֶה זֶהִיר וְזִוּוֹ לְעִשְׂוֹת
לְנוֹן הַזְּבוּרָה יִתִּי וּמִכָּלל אֲחִרִית הִיא הוּא אֲחִרִית הַהוּרָה וְאֲחִרִית
הַחֲלִמִי הַכְּנוּיִם וְנִפְקָא לָן ? וְנִרְבּוּיָא דְאֲחִתָּה הִיא לְרַבּוּת ת"ח .
וְכֵן תּוֹרָה עַם הַכּוֹלֵל זְגִימְטִירָה הַלְּוִיִּדִי הַכְּנוּיִים כֵּן רַחֲמֵי
זְנוּפְרָשִׁים ע"ה :

וְעִפְיִיז כְּלַע"ד כּוֹנֵן הַכְּהוּז זְנוּע יִשְׂרָאֵל הִיא אֲלִסְיֵנוּ הִיא
אֲחִתָּה . וְאֲחִרִית הִיא אֲלִסְיֵךְ זְכָל לְצַדִּיק וְזְכָל נִפְשָׁךְ
וְזְכָל מִאֲדָךְ . וְהוּא הַזְּבוּרִים הַאֲלֵה אֲשֶׁר אֲחִי מְלוֹךְ וְכוּ' . וְהוּא
כִּי כְּזֶר אֲנוּנָר זְפָרֵק הַקּוֹדֵם כִּי לְרִכִּים אֲנוּ לְהַזְזִיק עוֹזָה לְרִי
עִקְבָּא ע"ה שְׂדַרְךָ אֲחִתָּה הִיא לְרַבּוּת ת"ח . וְאִם ת"ו לָא הִיא

דרגה זאת היא ח"ו ונקום לטעות על צ' רשויות . אמנם היא קבה דליך יתקיימו חכמי ולא יהיה לך ונאמר שהוא יחזקך בעלמו לזה אותנו לא יהיה לך וכו' . כילד נדרוש את ה' לרבות ח"ו רשות אחר . אבל עתה הרחיב לנו ר' עקיבא והדרגה הדרגת ולווי חכמי ולא יהיה לך צמקומו עונד . צאופן שהיא דרגה נאה ופקודה שאינו סוהר דצורו יה' כי אלו צ' דצרות חכמי ולא יהיה לך ונפיו יחזקך שמענו ציוס אשר עמדנו צהר קיני :

מעשה

קרוצ הדבר להצין בונת הכחוצ . והוא כי הקצ"ם רלה לזכות את ישראל ורולה ללוות את ישראל והאצת את ה' שהוא אהבת ה' ויסודו . ואגזית צא האת שהוא לרבות וכדי שלא נטעה ח"ו על שתי רשויות על זה נכתב צהחילה שנוע ישראל ה' אלסיכו ה' אחד . נעשה והאצת את ה' אהיך בכל לצדך ולריך אתה לדרוש דצוי את צאופן הנאות כי והיו הדברים האם אשר חכמי נווך היום על לצדך ר"ל הדברים האם חכמי ולא יהיה לך אשר חכמי הוא הנולה היום ר"ל היום הידוע שהוא נעונד הר קיני אלו דצרים יהיו על לצדך המיד ולא הטעה ח"ו על צ' רשויות אלא דווקא לרבות ה"ח . טצוה האופן שדרגה הדרגת דצריו יתי חיים וקיימים . ולא נפלאת היא ולא רחוקה להצין הדבר כי איך יתכן שהת"ח יהיה להקצ"ם כי כן הדבר באמת כי טקצ"ם נתן לנו תורה חתונות וסתונות ואו לא היו החכמים מוצאים ונפרשים אותה צאך היעצ לא היינו מצינים אפילו דבר וחלי דבר . ננולא טע"ח ת"ח הקיוס תרונס דגל התורה . ועוד צה טעס הגון כי הת"ח צהיותו ננולא רוח חכונס כסרואה צחצירו שיוכלא מתחת ידו דצר שאינו נוחקן על לא הודע לו מעלתו אשר חטא מוכיח אותו ומחזיק צידו לסציאו א דרך העוב וסישר צעיי ה' . וננולא טהת"ח נחקן את התורה ומחקן את הצריות גם כן ועל זה יכולים להטוות כצודו והאצתו זינחתו לכבוד אהצת ויראת ה' וח"ו לא יהיה אהצת תת"ח נפני

מרפא רעצם פרק ב

כי אוכל ושותה עונסה ונוספר להם ונהגלי העולם ודברי שחוק
וקלות ראש וליכנות וכיולא . או כי אהבתם אותו על שרואה
בהם חיה דבר אשר לא נכון לעשות כן והוא רואה ושותק שעל
זה אמרו צנז"ל הא' לורבא ורבנן דרממו ליה צני ומאחיה ללא
מוכה להו צנז"ל דמויא . וע"ז שומעתי מפי הווסרי דבר חריף
ע"פ כי וורככי סיכודי ווככה לונלך וכו' ורלו' לרוב אהיו .
ואח"ל דזה שהיו אוהבים אותו ונפני ללא ווככה להו צנז"ל
דמויא לזה אמר דורס טוב לעמו והיה נווכיה אותם והיו אוהבים
אהו . ולאסבר לומר צאופן אחר והוא כי הכהו' לונלס ואמר
ורלו' לרוב אהיו ולמה לא לכל אהיו לז"א דורס טוב לעמו
והיה נווכיה אוהבם והיו כנה צניאלס שהיו קלם צמוכהו ועל זה
אמר ורלו' לרוב אהיו ולא לכל אהיו :

נמצא

כי דרסה דאח ה' לרבות ח"ה לא כאמר על כל
אדם כי אם על הנושא בעול עם הלבוז להדריכס
צדק הישר והטוב . וכן אמרו רז"ל כל דיין טדן דין אונת
לאמתו נעשה שותף להקצ"ה וע"ז וכיולא צזה נדרס את ה'
לרבות ח"ה ולא כל הרולם ליטול את ה' יבול ויעול .
ואפשר לע"ד רנו הכתו' לא השא את שס ה' אלהיך לשוא כי
לא ינקס ה' את אשר ישא את שמו לשוא . ועוד נקדים ו"ס
ציתוקאל ואחיה צן אדם לופה כתיבך ושומעת ופי דבר והזכרת
אותם וונני . צאמרי לרשע וות תמו' ולא הזכרתו ולא דברת
להזכיר רשע ומרכו הוא רשע בעוכו ינות ודמו ויידך אצקס .
כונלל בלריך הא"ס החכס להוכיח את הרשע החוטא ולהסירו
ומדך הרע ולהדריכו צדק הישר והטוב ואם ח"ו לא הוכיחו
ולא דבר אהו לאמר תדוע כמה עשית אזי הוא נענש בעון
חצירו . וכבר אמרנו למעלה כי הח"ה ששים להקצ"ה ומרבו"א
דאח הוא ונפני כי נושא בעול עם הלבוז לדון דין אונת לאמתו
וליישר את העס וכיולא . וזה צא סרנו אל הח"ה צאמרו לא
הבא את גס ה' אלהיך לקוא ר"ל לא יהיה נושא בעלמך רבו'

את הקנווך לשם ה' אלהיך לא תהא כושא אחו לשוא ר"ל על
 חנם כי לא יקפה ה' את אשר ישא את שמו לשוא ר"ל כי הוא
 בעצם בעון חזירו על שלא ויחם צידו וזה נקרא כושא את שמו
 לשוא . ולא עליו נאמר את ה' לרבות ה"ח . ואם ח"ו לא די
 שאינו נוחה כי אם אדרבה אוכל ושותה עמם ויושב עמם
 צמוצב לים צדרי שחוק וקלות ראש אזי אוי לו אוי לכפשו כי
 כדי לנלוא חן בעיני אדם ילוד אשה עפה קרוחה ונחלל את ה'
 ונחלל את החורה ונעשה שונא למקום צ"ה וננלל כותן יד
 לפושעים וחטא הרבים תלוי צו רחמנא ליללן . כי ע"כ כונס
 לריך סת"ה להיות זהיר בתכלית הזהירות שלא יחלל ש"ס על
 ידו ואלדרא יסתדל צכל ונאמלי כחו וצכל יכלתו להיות ש"ס
 ונאחזב ונחכצד על הצריות להיות נאה דורש ונאה נקיים
 ולהוכיח בנישור צדברים עוצים צלסון רכס ועל ידי זה ישיב
 רבים נועין וכל האדם ישנעו ולמדו ליראה את ה' ולעשו הישר
 בעיניו ית' . ואם בתחלה יקולו לתוכחתו סוף הכבוד לצא ולא
 יקורו עמנו ונעלמו וע"ז אי' דהע"ה אהבו את ה' כל חסדיו ר"ל
 שחששו צמעטיכס העוצים שיהא ש"ס נאהב צפי הצריות הרחמן
 הוא יעע חורחו ואהבתו צלצכו חמיד כל הימים כיר"א :
פרק ג' אהבה

לרעך כנווך אחי ה' . ואמרו רז"ל
 זה כלל גדול צחורה . ר"ל כו"ס הלל הזקן לאותו גר שצא
 לפניו וא"ל גיירני על ונח שתלמדני חורה על רגל אי' א"ל ונס
 דעלך סני לחצרך לא העמיד זשו כלל גדול צחורה . ופירשו
 הופרי ע"ס כי האמת הוא כי הקצ"ה לוח לנו חרי"ב ונלות
 צחורה שס"ה ונלות לא חעשה ויכול כל אדם לקיימם צשב ואל
 חעשה . אמנם סרנו"ח ונלות שסם צקום עשה אי אפשר לשום
 אדם לקיימם כי ווי שלא נולד לו צן הצבור הרי לא קיים פדיון
 הצן . וכן נלות יצום וחלילה ווי שאין לו את ונח צלא צנים לא
 קיים . וכיוצא צזה כונס ונלות שאין אדם יכול לקיים אותם כי

כרפא רעצם פרק ב

לא צאו לידו וכילד יתקיימו . אוננס כשיש אחדות צין אדם
לחצירו עי"ז יתקיימו כל היולות בכללות כל ישראל . וזהו מה
ששאל הגר למדני תורה וכלצד שלא אלערך לצא בגלגול פעם
אחר פעם כדי להשלים הו"ע אלא צרגל אי"ל צפעס אי' ונלסון
למה סכיתני זה שלש רגלים . ויפה פשיצ לו הלל הזקן מה
דעלך סני להצרך לא העציר ועל ידי שתאהב את כל אחד מישראל
כגופך אזי כל ישראל כחשצים כגוף אחד ונתקיימו כל המלות
בכללות כל ישראל . כנאל סכונה גדולה כח מעלה האחדות
כי היא עיקר ויכול קיום התורה . וצעונוחיו הדצים
זהעלותיו על לצבו זאת יחד לצבו ויתר ונתקיימו כי הן צעון
ומה של פריד"ה הוספת עלינו תמיד . ואיכן ולינו צ' אנשים
צנוקוס אחד צאהבה ואחות יום אחר יום כי אם יום או יוניח
יעמדו צאהבה ואחות ויהי ציום הג' אם אחד דצר לחצירו דצר
שלא כרלונו או עשה לרעהו רעה קטנה או גדולה חכף וניד
כהפכה האהבה לאיבה . או לנו כי צזה לנו ותישים כח
התורה שאינה יכולה להקיים כל עוד שאין אחדות ואהבה
ואחות צישראל . ועוד כי לנו ותישים כח של מעלה כי לא צמר
הקצ"ה צישראל כי אם על היוחס כגוף אחד . וכן אערו רז"ל
אמר הקצ"ה אי יחיד צעולנו וישראל איננה יחידה נאה את
סיחיד ליקח את סיחיד . ואם ה"ו לנו כפרדים ואין צנו אחדות
לנו ותישים כח של מעלה ח"ו כי על חנם צמר צנו הקצ"ה
לחלקו וגורלו . ומה נענה ומה נאמר מה דצר ומה כלעדק
כי צעוה"ר אכחנו גורמים הלול ה' צין האוונות כי השטן ונתווד
סעלום ציניהם וכולם אוהבים זה את זה . ואם עובר
דצרי ריצות ציניהם חכף וניד צאים רעיהם ומכצים את אם
התצורה . וזה היה ראוי לנו עדה ישראל עם קדוש להתצונן
על צ' צני אדם אם יש ציניהם אפי' איזה תרעומת דצרים ונכל
סכן אם עלה להצת ומלוקת ציניהם לכצות את הדליקה מרס
יבדל ואמר כך לקרב הלצנות ולהחזיר עטרה האהבה לנקומה .

וסנה צעוה"ר רבים וועני הארץ יטישו כי יונלחו שני חכמים
 עזרים נלים ואם מאליו כצתה אש הנוריצה הם וחדשים אותה
 זה מציא את האור וזה מציא את העלים עד שתגדל השלכות
 עד לב השמים ואזי גים רבים לא יוכלו לכבות ואשם לא
 חכמה . אוי להם אוי לפסם שעושים נחת רוח לילרם .
 ונוכעיסים את יולרם . כי צכלל הדברים אשר טנא ה' הוא
 משלח מדנים בין אחים . אוי לנו שע"ז נארך גלותיכו וגלות
 השכינה גורם פירוד לנעם וגורם פירוד לנעלם אוי לנו אהם
 לנו . ואם יסחכל האדם היעב היעב לא ינלא יקוד להחזיק
 צטנאם ונחלוקת עם שום צריה שבעולם כי אם ישנא את חצירו
 על טלא נהג צו כבוד . יציע ויראש כל קהל עדת ישראל כצום
 וטפלים וגלה כבוד-מישראל וצראות כן לנעם הוא נצקש כבוד .
 ועוד יסחכל האדם כי רדיפת הכבוד יכול לעורדו מן העולם
 צרגע קטון וכמ"ש הנחא צונק' אצות הקנאם והתאוה והכבוד
 נויליחין את האדם מן העולם . ואם על דרך נמין ישנא אותו
 כשיקחכל האדם מ"ש הכחו' לי הכקף ולי הזהב אנו' ה' לצאות
 ולנואן די ילצא יתנינה אין נקום לשנאם . ואם על שחרפו
 וגדפו חצירו טונא אותו הכל הצל ואוזן שעתידה לשנוע
 חרופין וגדופים . לנאות ולאלפים . מן התחמונים . ומן העליונים .
 מן הנחיים ומן החיים על כל וועשיו הרעים וצאותו פרק יש
 צד וידום ואין פולה פה ואיך יקפיד על הרפת אנוש שהוא
 וכל דצרו כלל עוצר ואדרצא מליכו שכל הנועציר על נדוהו
 וועצירין ונונו ע"כ פשעיו . ואם כן אם צא לאדם יערת הדצט
 לתוך פיו להיות נקי ונכל חטאתו ופשעיו צרגע קטון איך
 ישליך הטובה וועליו ויוסיף על חטאתו פשע . ונוי יאמר לנו
 שזון השמים לא שלחו לו את האיש הנקלל לנסותו אם יצול
 וישנוע חרפתו ולא ישיב כדי להעציר ונונו כל פשעיו . וכן
 מליכו צדוד מלך ישראל שצא אליו שמוע צן גרא וקללו קללה
 כנור"ת ושנוע חרפתו ושהק ואנרו עצדו לסגיע צו ולהנחיתו

מרפא רעצם פרק ג

הוא חמר אליהם הכיחו לו כי ה' חמר לו קלל . ואנורו רז"ל
שצאחה טעה ויכו את דוד רגל ד' צמרכזה . אם כן ישא ק"ו
כל אדם ואיך יסגל האדם את חצירו על שחרפו וגדפו . ואלרצא
לו נאה ולו יאה להסויף אהבה על אהבתו נושם שזל ידו
נתקן גופו ונפשו רוחו ונשמתו וכל מעלתיו וכל אשמותיו כלו
צעטן כלו :

והנה הדרך יטבון אור לצלהי יסיה טנאה ותחרות צין איש
לרעהו הוא להיות טוונע חרפתו ואיכו נוטיצ והוא
טוב לגופו טוב לנשמתו . צדרך טכל וקרוב אליך הדבר מאל
להציו . כי אם ישונע האדם חרפתו ולא ישיצ מרויח טלעולם
ידו על העליונה . וכל העם יתנו עדיהם וילדיקו אותו והרטיעו
את הרטע הנחרק וגם הנחרק עלמו ישצע צחרפה וכסחה
כלימה פכיו . וצא יצא כעני שואל על פתח לשאל ונחילה ע"כ
וה טחטא לו . וצראות האדם כי נטצר לצו צקרצו וכיחם על
הרעה אשר עשה ונחל לו מלצ ומכפס ונראה לו פנים להוצות .
ואזי צראות אותו האיש נודת טוונע טהפליח לעשות עמו לנחול
לו כל ונה שחרפו וגדפו ודאי נעשים ריעים אהובים זה לזה
טוניד כל היעים ואהבתם לא הקור נהם לעולם . ומי גרם
זאת כ"א יפה שתיקה שעה אי של קורת רוח ונחלא קנה עולמו
צטעה אי . וגם טאר הגוף לא פלע ונחיות טקטו ושטקן וגם
חטט כח הטנאה וגדל כח האהבה . לא כן אם טוונע חרפה
ונחצירו ושואל לא טהק ואלרצא טחזיר לו טלו"ם חרפה וצו
וכדי צציון על אמת כונה וכנה . אזי כל העם עוונדים ומגד
מירחטם פן ידבק צידם מאונס ונן טחרם . וכי ישאלו אותם
טדיינים לאנור אמת טרואים את כל העעטם האמרו על מי
נטניהם אטם תלוי . וכולם יטיצו פס אחד זו כצלה זו טרפה
הנה האט והעלים ואזי טדיינים יענישו את טניהם . ועי"ז
טגדל הטנאה עד לצ טטוניס ואין חרופה לנכחם כי אין אדם
צוט ונחצירו על שחרפו וגדפו כי כגר פרע לו הטליוני כפל .

וגם כמה היזק לבוף שעל ידי זה גורר עליו כמה מיני חילאים
 ה' ילילו. ונוי גרס לו זאת על שלא האריך אפו טעה א'
 בלבד. והטובה יראה דברי אלה כי אין לריך לזה לא הכונה
 ולא חכונה כי אם צעיריו יראה ולבדו יצין כי הם דברים הכבדים
 והנראים לעין כל. והנה הדבר ידוע כי ונדח הכעס פועל כל
 זאת שלא להיות סבלן וארך רוח. ובגנות ונדח הכעס כבד
 הפליגו בחורה ובנביאים ובכתיבים ויותר והנה רז"ל ע"ה בגמ'
 ובמד' וגם חכמי המוסר האריכו הרחיבו דבריהם בחכמות
 אשר לא הכירו לנו ונקים לדבר. ואני צעירי כבד בחבתי ונעט
 בגנות הכעס צפי קטן הכונה **מתוק רנפ"ט** תראנו
 וחס. אצל זו בלבד לריך האדם לתת אל
 לבו כמה היא גרועה הכעס כי אפילו הכועס עלמו חכף אשר
 נח ונרגזו הולך ומלטער והוא צעלמו ונעיד שרע צעיריו ונה
 טכעס. ואף על פי שכבר אמרו רז"ל על כל העצירות רשעים
 ונלאים חרמות אינו דוונה חרעת הכעס. שעל כל העצירות
 מהחרט בלבד ואינו מודה צפיו ואדרבא ונקט תואנה לזכות
 את עלמו אעפ"י שבלבו ידע כי חטא ואשם. ואינם צודת
 הכעס הוא צפיו וצפתיו ונכריו על ונדחו כי רעה היא. ומאחר
 שכן הוא למה ילא לריב ונהר ולא יזכור הימים הראשונים אשר
 עבר עליו רוח הכעס וחכף נחם על הרעה. ואין זה כי אם
 רוע לב וזדון לבד וילה"ר אשר בקרבו עולם עיניו ונראות ברע
 אשר הוא עושה בכל פעם שהוא כועס. וכל הרואה אותו
 צטעה כעסו יכיר צורתו ויראה שמוסחלק ומונו ללם אלהים
 מעל פניו ועל זה אמרו רז"ל כל הכועס כאלו עובד ע"ז. אוי
 לאדם כי צטעה קלה ונצחית ונעל פניו ללם אלהים ונשרת
 עליו רוח המנוחא אל זר. כי על כן נני הא"ש הירא את ה'
 אימות מוח יפלו עליו ויזכור יום הניחה שהשטן כועס עליו
 ובאותו פרק אין לו פה להשיב ולא נולח לסרים ראש. זה יתן
 האדם אל לבו הנעיד ובע"ה ינלא ונרגוע לבו ונשמתו להיות

מרפא רעצם פרק ג

סגלן וארך רוח ונוחל על עלצונו :

ומכל שכן שלא ידבר עם חצירו בקושי ועוזתו וגם לא יחפך את שום אדם אמילו עשה לו רעה כי עיקר ונה שלים הקצ"ה ואהבת לרעה ונה שטינה להגר הלל הזקן צאוונרו ונה דעלך קני לחצרך לא מעציד . הוא כי יחסוב שהוא עשה לרעהו רעה ואף עפ"כ לא כיהא לים שחצירו יצוה אותו ויחמסו . ונה גם כן אמר התנא ישי כבוד חצירך חביב עליך כסלך . וכספיו גאם הדברים סקוקים על לב האדם תמיד ודאי יאסב את כל אדם וישראל כגופו וירצה האהבה צין איש לרעהו . וגם רוב הסגלוא צא לאדם ע"י שראם בחצירו דבר שלא כרלונו או דבר דבר שלא כרלונו . וחצירו לא צונד ולא צונעל עשה או דבר כי אם כונתו לטובה . והוא חפך דן את חצירו לכף חוצה ואומר בלבו ודאי כי להכעיסני פחכוין . ונאותו רגע ככנס הסגלוא בלבו כארס הנחש וכעשה אויב לו ונזקק רעתו וחופר חפירות להפילו לטובה ענוקה שלא ינאל ונכות לכף רגלו על לא חנוס בכסיו . ואם היה דן אותו לכף זכות לא היה צא לכלל זה . ואפי" חס דן אותו לכף חוצה . וני יתן והיה שעם אותו איש ישראל יחוכה וכה יאמר אליו ונה זאת עשית לי ולמה דברת לי כדברים האם והכף אותו האיש יטעים דבריו לי ויאמר חלילה לי נעשות כדבר הזה . וישיב לו מענה ונספקת להכלל עלמו ונן החמד ואזי יעיה לבו ונחשבותיו ונחצירו ולא ישאר שום תלונה ואיש על נקומו יצא צללים . ונה כלל גדול לקיום האהבה מ"ש התנא והוי דן את האדם לכף זכות . וכן אל הדין את חצירך עד שחגיע לנוקמו . ונה טוב ונה כעיס לפילו חס דן את חצירו לכף זכות עם כל זה יתבדד עם חצירו בהלכע וכה יאמר לי איש עידעתי בודאי כי הנועשה הזה אקר עשית לי או הדברים אשר דברת לי לטובה היתה כונתך אמילו הכי הוי זמיר צרוחק שלא העשם כן לאדם אחר שלא כל אדם דן אותך לכף זכות . והרחק עלמו ונן החמד כדי שלא ירבו עליך שונאים . ואזי חס אמילו הוא

לרעה נחכוון צראות גדול אהבת חזירו ליו ואשר דן אותו לכף זכות אזי צוט וכלם על מה שעשה או דבר שלא כראוי וקדמה לו אהבה רבה ועזה די לא העדי ונייהו לעולם ונני יתן והיה שכפה יעשו כל איש ישראל להסתהג בדרך זה שזמו הדרך הראוי לנו עדה ישראל וצוה אהבתו נותנים עוז ל'איים אשר נחר צנו וכל העוים מפני האחדות .

ועיין אהבתו וקרבנים את הגאולה . כי הן צעון לא נחרצו הנית כי אם על שנאת חנם וכל עוד שצון זה חוסף עלינו אי אפשר שיצנע . אונם כשנקרב את לצננו להיות אהבה שלום ורודפי שלום באהבה ואהבה איש את רעהו יעזרו אזי נרפא הנגע וקרובה ישועתנו לצא במהרה צינינו אמן . גם דרך אחר לקרב את האהבה ולהרחיק את השנאה והוא כי ירגיל האדם להיות דבורו צנחת עם כל אדם ואפילו עם צני ציתו . שכאשר יסתכל האדם יראה קרוב המחלוקת והנריצת צאים מפני קושי הדבור והעזות ואף על פי שמוליא נופיו דברים נובים ונכוחים כיון שהם צעזעו וצקושי נכאים לעין חזירו כחופים וגדופים ונזה יצא השנאה והמחלוקת . ולהפך וזה המודבר צנחת וצלסון רכה אף על פי שהדברים עליוס קשים כגידים כיון שהם צנחת וצלסון רכה נעשה נונר מחוק ונזה חחרצת האהבה והשלום . וזה היתה נודהו של אצרהס אזינו ע"ה לגייר גיוריס ולקרצן תחת כנפי השכינה ע"י נודה השלום . כנ"ס צנוד"ר אחות לנו זה אצרהס שאימה את כל צאי עולם כזה שהוא נאהה את הקרע . קענה שעד שהיה קטן היה נוסגל מלות ונע"ט אז ה"י צעיניו כמולאת שלום שנכנס צלום וילא צלום . והכוונת הוא שאימה את כל צאי עולם ר"ל שצתחילה היה מלמוד אוחס מדת האחדות ועל ידי מדת האחדות היה נוכיסקן תחת כנפיו יתצדק והכחוצ מעיד ואת הנפש אשר עשו ר"ל כל הגרים שגייר עשה אוחס שיהיו באחדות כנפש אחד . כנולא שהוא נכנס עם הגרים צנדה השלום ועל זה גם הוא ילא וכן העולם צלום כנש"ה ואהה

מרפא לעצם פרק ד

תצא אל הצותק בשלום . וזכנ לריכיס אנו להחפלה לפני אהינו
שקטמים לנען יתן בלצנו אהבה ואחוט שלום וריעות ופי יצרך את
ענו בשלום אכ"ר :

פרק ד במהון דוד המע"ה אונר צטחו צה' עדי עד כי
ציה ה' לור עולמים . האונת כי יקוד

גדול הוא ודת שבטחון לכל התורה כולם . כי עיקר עולות עשה
חלום בחקרן כים . כמו עלית חם לין קוכה לילב לילית וחוחה
וכיולא . ואם אין לו לאדם עד ככר לחם יחיאם מלקנות הפילין
וכיולא באונרו סייד קודמין . וכשיס צו ודת שבטחון יצטח בשם
ה' וישען באלהיו ויקים המצוה כאשר ליהוה ה' . ונוי שגור אוחו
על הגלות ודאי הוא יעריעזו לחם חקו ואין מוצור לה' להושיע
צרב או צנועט . ורואים לזה כי הקצ"ה צרא את עילמו צה"ח
שהיא מעוטה בחשבון וכל האותיות כשהמלאה שה"ח אשילו ציו"ד
ס"ה שילה ט"ו ועולם הצא ככרא ציו"ד שמקשרס ד' . ולא על
חכם צרא הקצ"ה צ' עולמות צצ' אותיות או אלא להורות נתן
כי ציד הקצ"ה לצרך הרצה צנועט . אם כן ודאי ווי שאמר
והיה העוה"ז צה"ח . ועיה"צ ציו"ד ודאי צידו סיכולת לפיכס
את האדם אשילו צנועט אשר צידו . וה"ש דוד המע"ה צטחו צה'
עדי עד ר"ל צין כשיס לך ויוון צין כשאין לך ויוון ואין מוצור
כה' להושיע וכיו ורואים לזה כי צ"ה ה' לור עולמים . גם חועלת
גדול ודת שבטחון לדברים טצין אדם לחצירו . כי על ידי שבטחון
כילול מן הגזל ומן הגנבה ומן האונאס ומן פשעוה צסס ה'
אשילו צחומס ומכ"ס לשארו ולסקר גם כילול נהשגת גבול . כי
צעוה"ר כי כל אלה והדומים לאלה העוה צחיס נחוסר שבטחון .
גם חועלת גדול מן שבטחון כי עבודתו חומה ותפלתו זכה . והכה
צעוה"ר מכל אלו האמורים הצחיס וחומת חוקר שבטחון . על
חיה נהס כככה חחלה אוי לנו אוי לנו חחלת כל גולה וגנבה
כבר אמרו רז"ל קאם נלחה עינות אין נקטרג צהס אלא הגזל
ועל זה לא כחמס גזר דינס של דור המבול אלא על הגזל שנא

קץ כל צשר צא לפני כי ונלחה הארץ חנוק וכו'. וכמה לער מוניע להקצ"ה וזה כוונ"ש הפציה הכיהי כפי על צלעך. ואחוסול לך ונשל לונה הדבר דוונה לנולך חדיר וכיהא אשך ציהו פתוח לרוחה וכל אדם ודי עצרו יקור שונה לאכול לחם וחיני ועדמים לרוב והיו אוכלים ושותים לשוצע והולכים לרכס. ואם זה הוא לעוצרים וקצ"ה נכ"ש לצני פלעין שהכל צידם ולא חשך מהם. והים לנולך שהוא עצר אחד אשר נזגרו רע וצכל יום ויום היה העצר שהוא נשכים סולך לבית הפלעור והיה גופו צי או ג' ככרי לחם וכן היה גופו צשר מן הטבח והיה אוכל. וכשמוע המלך את הדבר הזה ודאי שנתמלא עליו עצרה וזעם צאערו המוצלי אין לחם ואין צשר צציהי שהלך לגנוב מן השוק ולמה יאערו העם לחזור ונבלתי יכולת המלך לזון את עצרו וע"ז הילך ומתפרנס מאחס גזלות אשם גכנות. וע"כ ראוי הוא העצד להיות אקור צכצלי צרול צרגליו ויום ולילה לא יצבות ומלחכה צזויה וכצדה. וכל נזונו לא יהיה כי אם מעט לחם לר ומים להץ. וגם זה אינו נאכל כי אם לשני ימים ולילה אחת. זה הוא המשל:

והנמישר מוצן מאליו. מלך חדיר שוא מלך מה"ה

הקצ"ה צרא את עולמו מכל טוב וכיזוכים נמתו כל צני אדם גוים ערלים. וצבמות וחיות וכל מיני רוע הרומש על הארץ. וכונ"ש רז"ל מיינוי לא ראיהי ארי קבל ודוב קיץ וסועל חנוכי ועכ"ז מתפרנסים שלא צלערו אכי שצבראחי לשמש את קווי אינו דין שמתפרנס שלא צלערו אלא מעשי הרעים קפחו את פרנסתי. והוא כי נתחלה צועה האדם צחריכותו ומריפותו צומשאו ונעהו. וילפ"ר אשר צקרצו מעשה אוחו צאמור חליו פי גזל אינו נקרא אלא הככס לבית חצירו וגזל מנוכו או ממון או חפץ וכיוצא. אבל אם רינה את חצירו ונתן לו דבר השום עשרה פרועות צוואה מנה אין זה גזל כי כצר נשא ונתן עמו. ואי לאדם הנהפס צרעת זו עומן לו הילפ"ר ללכדו כי צעורה"ר דבר זה וכיוצא צזה הוא יותר ממור וגזל כי צזה כחלא

מרפא רעצט פּרק ד

חובצ צדעהו כאלו אין עין כל נשלה רואה וכאלו אינו יודע
ערמותיו ותחבולותיו . וכמו כן הנוסיג גבול רעהו אוי לו אוי
לנפשו דקאי בחרור . ואס היה צועת צהי ודאי לא היה צא
לידי מדה זו . ועל זה ככה הם עושים וון השמים וויליין מזה
וכיחין לזה והוא נשאר בערוס ובחוקר כל וכל ערמותיו
ותחבולותיו לא יועילו ולא יליבו כי תוכו הנות . ואדרבא אס
היה לו נקודט מנוון ציושר ע"י שהוא עירב רע צטוב צא זה
ואצד את זה אמנס העון עלמו לרור צשנלתו על שכנו . גם
ע"י חוקר הצטחון צא יצא האדם לידי שצועת שוא וסקר ווי ווי
כונס חמור עון זה אשר אין לורך להציא ראיות על זה כי אפילו
תיטיק צן יומו יצין את זאת . ויקח האדם ראיה ונעלמו כי יחד
גאיש וילפת כשנצצע צחיי אציו או צחיי צנו . ומה יעשה על
צצ כצוד שווי יאי כי צעוה"ר רצים מעוני הארץ על צצ נועט
ועל צצ קל קופלים ונצצעים צצס הי ונעשה להם הרגל
וצצע כסתס צצור של חיל . וצעוה"ר עח ונראות עיניהם וי"ס
רז"ל כשילא ונפי הקצ"ה צצור לא תשא את שס הי אלהיך לטוא
נזעזע כל העולם כולו פליונים ותחחונים . ואכן ונה נענת
ומה נאונר וס נצצ ונה נלמדק כי אין אנו ונטינויס צדעתנו
גודל עונכו וכי גדול כיס שצצנו כי להרויס צצ נועט לא
נפלאת היא צעיננו שצועת שוא וסקר . ואס יסתכל האדם
יראה גודל השגחתו על צריותו וצפרט על וין האדם . וכונס
פענויס יולא צידים ריקניות אין כל נאווה צידו לתת ערק
לציתו וצאותו פרק יזמין לו הי פרכתו . ווונקוס שחצב שונסס
היה לו השועה כל השערים ננעלו . ווונקוס סלא חצב דלא
עלה על דעתו שונסס יצא לו תועלת נוסס יולא השועה . ואין
זה כי אס להודיע לאדם כי ויידו יחצ' הכל והכל צהשגתה
גוורה נואח הי וון השמים . ועפ"ז שונעתי עהרצ וור נוחהכי
כמוה"ר צנימין ארוואץ זל"ל צמעשה שאידע לו טיוס אי כחן
עיניו צכיקו ולא נולא צה אפילו פרועה קטנה וציתו יליף ריקס

דיקס אין להם ואין וניס . ותכף נהן צדעתו ללכת אל אחד וון
 הנדיזים ליקח צהלוואה סך ונה לכחיות את כשאו ואת כפס
 ציתו ובכל פתחי הנדיזים קרא ולא נענה . ויקס וילך אל בית
 נודרשו והנה איש אחד צינוני עצר אללו ויאמר אליו אני רואה
 לאדוני שהוא צדוק וצלער כי כלתה פרוטה וון הכיס . כי ע"כ
 יקח אדוני הסך הכז' וירחש ה' כפיהו לאדוני ונעות צריות
 יפרע לי ותחי רוחו . ותכף פתח פיו ואמר שזאו מה שרנוז דוד
 הנולך ע"ה צנועס דצריו אל הצטחו צנדיזים צצן אדם שאין
 לו חשיעה . ר"ל אל הצטחו צנדיזים כי אם דוקא צה' כי הוא
 יזמין לאדם ונוקוס שלח עלה על דעתו וז"א צצן אדם שאין לו
 חשיעה ר"ל ונשס יונלא חשיעה . וזה ודאי כדי שידע האדם כי
 לא צחיל ולא צכח כ"א צרוחו ית' הוא זן ונפרנס ונצביע רענים
 ונולצים ערוויס . וכשיהן האדם צדעתו כל זה יהא כילול ווכל
 העצירות האנוורות ויותר מהמה על אחת כנוה וכנוה . וצפרע
 כי וני שחקר ונונו מרת הצטחון חייו איכס היס ועליו כאמר
 כל יוני עכי רעים . כי לעולם דואג ונולטער ולצו כל עמו צחוטצו
 על הפרנסה על תנוסיה ועל הכלכלה וקרוב הדצר חק ושלום
 לאצד עלמו לדעת צ"ו . וננלא מאצד עלמו וון עולם הזה
 ונעוה"צ רחמנא לילין ווני גרס לו זה חוקר אמונת הצטחון .
 ולכפך מזה וני שיט לו אמונת הצטחון לעולם הוא שס ושנוח
 ועליו כאמר ועוב לצ משחה חמיד אסריו צעוה"ז ועוב לו
 לעוה"צ . גם וני שחקר ונונו אמונה זו עצודתו ותפלתו איכס
 חפלה . כי צעוה"ר עיניכו הרואות כי אשכיס האדם צצוקר לצית
 הכנסת להחפלה חפלתו נהרה . לנוסר ללכת אל חנותו . ואם
 יאחר ונעט כנוה ונולטער על שכאצד ונונו אוחו רגע שחוטצ
 צדעתו כי זריותו גורס לו הריוס . ואם היס צועת צה' היס
 עובד ונאסצס חפלה זכה ואחר החפלה היס קוצע עלמו לדצרי
 חורה כפי ונה שחנכו ה' ואח"ך הולך למשאו ונחכו צאמונה .
 וגם הקצ"ס וזמין לו צרכה צשעה אי ונה מלא הריוח אוחו

מרפא רעצם פדקד

האיש שהכבדים והיה צמלכתו מן צוקר עד ערצ . וזהו
בהשגחה גמורה :

וצריך לידע כי עיקר הצטחון הוא שיצטח צהי בכל לצו
ובכל נפשו ויגיל וישמח צמנעה הי אס לטובה אס
להפך חיו . ויילכ צכל מה בגזר עליו הי צרלון גמור וכלס .
ואס צלו על ו חזיה יקורין או צגיפו או צמוותו יקבלס צמנעה .
ולא יצקס להכלל ונהס צחכמהו וצהצולותיו כי אס יצקס
להכלל ונהס על ידו יהצרך . דהיינו לפשפס צמנעסיו צחכלס
ולקטו צחטובה ונעצירות כצידו . ואח"ך ונמילא כל היקורין
הולכים ונווטו צלי כוס ערונה והחצולה :

ודרך זה מלאנו ראינו צאצותינו הקדושים . וצפרט
אצרהס אע"ה שנתקסה צעשר נקימות ועמד צכולן
ולא צקס אופנים להליל עלמו ונהס כי ידע כי זה היס רלון
הצורה . ונה האדס שלל יחפון צרלון הצורה . וזה ראינו
ציעקצ אצינו ע"ה צחיר שצאצות על צציקס ליש צשלוה קסן
עליו רוגזו של יוכף . כי לא נכון לאדס גדול כמורה לצמור
דרך לעלמו לפי חמלי וכלונו כי אס אה אכר יצמר הי . ועל זה
קרא הקצ"ס לאצרהס אע"ה אצרהס אורחי . וכן לפי ערכנו
לריך לקבל היקורין צאהצה וצמנעה כי ע"י היקורין עחכפרים
כל עונותינו כו"ש צגמורא יקורין ונורקין עונותיו של אדס .
קל וחומר נען ועין . ונה סן ועין שהוא אחד ונאצרו של אדס
עצד יולל לחרות . יקורין שמונרקין כל גופו של אדס חינו דין
וכוי . והיינו דאמר ר"ל נאמר צריח צמלח ונאמר צריח ציקורין
ונס צריח הנאמר צמלח ונלח מנהק אה הצצר אף צריח הנאמר
ציקורין יקורין מנהקין עונותיו של אדס . ולכאורה י"ל צמאמר
סזה כי נאמר כי כולס עוידס כי יקורין ונורקין למה כל אחד
צמר לו דרך לעלמו אי נק"ו ואי נגזרה שום . וכראה וזה דהס
חלוקים . ואס כן הוס ליה לנומר ור"ל אמר נגזירה שום צריח
צריח וכו' . ולא כלה לנומר והיינו דאמר ר"ל ככראה שבראיה

להד היא . יחס הכדון הוא אחד אבל הראיה יש הפרש ציניהם :
ונרעד כשנדקדק עוד דמי שלמד ונק"ו אמר ומוניין ומי
 שלמד וגי'ט אמר ומהקין . אמנם יצא על ככון
 צהקדים וי"ט צגמרא אמר ר"ל גדולה הסוצה שזדונות נעשים
 לו כשגגות . איני והאמר ר"ל גדולה הסוצה שזדונות נעשים
 לו כזכיות . לא קשיא כאן ונאסצה כאן וינאס . כי אם שצ
 וינאס היקלו עונותיו ונעשים שגגות . אבל אם שצ ונאסצה
 לא די שמוחלין לגמרי כי אם נעשים זכיות . ועתה הוא הדבר
 עלמו ציקורין אם נקבל חוהם על כרחו שלא צעוזהו ונקילים
 ומוטו הזדונות ונעשים שגגות . ואם נקבלם צנאסצה אזי
 הזדונות עלום הם שרים לזכיות . ונוער ילא נחוק :

מעשה זה כ"ל כונת הנוי דמר אמר חדא ומר אמר חדא
 ולא פליגי . כי הראשון חדס דריש על נוי שקבל
 היקורין על כרחו ולא ונאסצה לזה הציא ראייה ונקל והווער ר"ל
 כי מן היות עונותיו זדונות שהם חנוור נעשים קל ולזה אמר
 ומהקין ר"ל והיותם גסים ועצים נעשו דקים . אמנם ר"ל דריש
 על נוי שקבל עליו היקורין צשנחה ונאסצה כי לזה הזדונות הם
 שרים לזכיות . ועי"ז דריש ונגזרה שיה ר"ל שהזדונות נשתרו אל
 הזכיות ועי"ז אמר ומהקין כי והיותם וגרים כלענה נעשו ונחוקים
 מדבש . וועי"ז ילא נחוק . אם כן ונאסן ראייה שיקבל האדם
 היקורים צשנחה . והדעת נוטה כן כי צשלוח הי על האדם
 יקורין צעוה"ז : זהו אות ונופת כי הי אהצו כו"ש שהעני"ה כי
 זה אשר יאסז הי יוכיח . והעעם כו"ש צגמרא על פקוק רק
 אהכס ידעתי מכל השפחות האלמות וכו' אהצו כפרע ומוטו
 ויעט ויעט :

ועי"ז אמרו צגוני אשרי נוי שיקורין צאין עליו ונציא ראייה
 אשרי הגבר אשר היקרנו יה . והנה צעוה"ר אכחמו אם
 פה הימלא אי עעיר השנחה ציקורין כי עינינו רואות כי צצוא
 אינו לזה יקורין אפילו קלים אכחמו צועעים וה"ו קורין הגר

מרפא לעצם ברקד

כלפי מעלה צאמרס על מה עשה ה' ככה לסציא עלינו הרעה הזאה ומה פשעינו ומה חטאחינו. כאו לנו צטוחים על רוב לדקותינו ומעשינו הטובים. וצוקום אשר היה לנו לחשוב מ"ש רז"ל גנירי קצה"ו לא עמיד דינא זללא דינא ואלדרכא לא חטאחינו עשה לנו וכו' כ"א היה דן אותנו כמעשינו אוי לנו אהה עלינו ולא היה נשאר מוננו ומחוננו. לא אצרים ולא גידים לא צטר ולא עלמות. והיה ראוי לנו לדעת כי לא צאו היקורין אלא לצורך אותנו ומשנת אולתינו צאהצחו אותנו כאז אח צן ירלה ועל ידי זה נחפשה דרכינו ונחקורה ונסוצה אל ה' בכל לבנו וצכל כפשינו. וכונה ראוי לנו לשמוח על היקורין שהציא עלינו כנו ומשנה טובה ונרגלית ואזן יקרה. מפני שעי" יקורין אלו נטהר גופינו רוחינו ונשמתינו ומנוחלת העצירות צעוה"ז ומעונטי גיהנם צעוה"ז. ולאחנו צעווחתינו עח ומרחם עינינו וצקרתינו הגר על היקורין אכחנו ונוסיפין על חטאחינו הרבה פשעים חנם אוי לנו צעוה"ז אהה עלינו צעוה"ז כי היקורין לא הועילו כלום למרק את החטאים. כי על כן לריך האדם להח אל לבו כי מעולם לא שלח לנו הקצ"ה לרעתינו היקורין כ"א דוקא לטובתינו:

ובשיכתכל האדם ציקורין שצאו על אצרהם אע"ה צ"י נסיונות שנסהו הקצ"ה ועוד צכולן

צהיותו איש לדיק המים ישר ונלאמן ולא דצר רע כ"א טוב וקבלם צשמה וצטוב לצצ צהיותם יקורין קשים ומרים. אשר אין שום אחד מאלו שולח לנו הקצ"ה כי יודע לדיק נפש צהמהו. ומק חזי מ"ש בצמורא ה"ר הנעלצים ואינם עונצים טוועים חרפחם ואינם מנציצים עושים ומאצבם ושנחים ציקורין עליהם הכחוצ אומר ואוהציו כלאת השונש בצורהו. ואמר עי"ס מאכצה ר"ל לא די צעושים המלות מאכצה ואין צהם עון אשר הטא ואפי" הכי אם יצא עליהם יקורין שונחם צהם. לזה נקראו אוהציו כנו אצרהם הצגנו ע"ה שקראו אותו הקצ"ה אצרהם אוהציו.

כאלא שזו עיקר הצטחון שיטונה האדם ויחללה אל כל אשר
 יחפון ה' ועליו נאמר צרוך הגבר אשר יצטח צה' וסיה ה'
 מצטחו . ולכאורה י"ל שנראה כפל הענין מאשר דכבר אנני
 צרוך הגבר אשר יצטח צה' וזהו הכפל והיה ה' מצטחו :

ונלעד דרך נוטל כי דרך הקופרים כשפולחים ממוון
 מעיר אל עיר או דרך ים או דרך יבשה ופסחם

ופני גויס ופני לקטים או משאר סכנת דרכים ים צני אדם
 שלוקחים פנים או ג' למאס מן המוון אשר פולחים הקופרים .
 ונחנים שטר הצטחה אל הקופרים שאם יארע איזה נזק במוון
 עליהם לשלם ע"ס פדוטה קטנה . וזה נקרא צנטון לעז
 סיגורטא"ד . ואלל צני אדם דרך העולם הוא כ"א ראובן הקומר
 רולס להצטיח ממונו ושמועון שהוא המצטיח אינו רולס להצטיח
 מפילו ש"הן לו למחלית שכר מפני כי פעם אחד צרה מונו
 והלך אלל מצטיח אחר . ועל כי ראש כי אותו האחר אין צו
 הועלה אלל אדרכא מלא מונו נזק ע"כ הזר אל וקומו הרחשון
 אל שמועון . ומעשה שמועון אינו מקבלו על כי מהחלה צרה
 מונו . והוא באשר אנני יפחה אל זקני גלעד הלל אהם שנאהם
 אחי וכי ונדוע צאהם אלי עתה כאשר לר לכם . ועל זה
 אינו נעשה מצטיח שלו שצלוטונו נקרא סיגורטא"ר . ונדח
 הקצ"ה לא כן מפילו שהאדם צעוה"ר הפתיר פניו ויהי ונטה
 אחר הצלי העולם הפ"י הכי רם צא יצא לחקות תחת כנפיו
 הקצ"ה מקבלו . וז"ש צרוך הגבר אשר יצטח צה' והם ח"ו
 הקהיר פניו ממונו וכי ורולס לחזור אליו יח' ויירא שגח לא
 יקבלהו ה' לז"ל והיה ה' מצטחו :

ואם אנני יאמר האדם הכי כל יוני שתי צה' מחקי וצו צטח
 לצי וח"ו לא נעזרתי וכל סיוס אחי עיף ויגע על
 המחיה ועל הכלכלה . וע"ז כונה קתירות ים אחת ושתיים .
 וז"ש רז"ל מפני מה יש לדיק ועוצ לו לדיק ורע לו . רשע יטוב
 לו רשע ורע לו . וח"י לדיק ועוצ לו לדיק גנור לדיק ורע לו

מִרְבֵּא דְעַצְמָא פִּרְקָא ד'

לְדִיק שְׁלִיכוּ גְמוּר . רִשְׁעָא וְטוֹב לֹא רִשְׁעָא שְׁלִיכוּ גְמוּר רִשְׁעָא וְרַע לֹא
 רִשְׁעָא גְמוּר . חֵ"כ הָרִי לְפִסְכִּיךְ צִי לְדִים שְׁלִשִׁי צִוְעָא צִי יֵהִי
 רַע לֹא אֶחָד כִּי הוּא לְדִיק שְׁלִיכוּ גְמוּר . צִי כִי הוּא רִשְׁעָא גְמוּר חֵ"ו
 וּמַה יַעֲבִיל לֹא הַצְטַמֵּן וְאַחַר כִּי הוּא רִשְׁעָא גְמוּר . זֶה כִּינּוּהַ
 הוֹרְחִינוּ הַקְדוּשָׁה צְלוּ לֹא צְלִקְחֵךְ וְצִוְסֵךְ לְצַךְ אַחַת צֹא לְרִשְׁתָּ
 אַח אֲרַלֵּס כִּי צִרְשַׁעְתָּ הַגּוֹיִם הַאֲלֵהֵם הִי אֲלֵהֵךְ מוֹרִישָׁם וּפְסִיךְ .
 וְהוּא כִי דוֹר הַמְדַבֵּר הִיוּ לְדִיקִים שְׁלִיכֵן גְמוּרִים כְּמוֹכָא וּן
 הַכְּתוּבִים . וְהַבְּנֵי אֵלֶּךָ הַאֲרַךְ הַמַּה הִיוּ רִשְׁעִים גְמוּרִים . כְּמֵלֵךְ
 שְׁשִׁיטָה כְּאִי הִיוּ רְחוּם לְהִיטֵר רַע זֶה . זֶה צְלִקְחֵךְ וּפְסִי
 שְׁלִיכוּ גְמוּר זֶה צִרְשַׁעְתָּ הַגְּמוּר . אֲמַנְסֵהּ הַקְּבִי"ה הַעֲדִיק טוֹבו
 עַל יִשְׂרָאֵל עָמוּ לְדוֹנֵס כְּלִדִיק גְמוּר לְטוֹב לְהַסּ וּפְסִי רִשְׁעָה הַגּוֹיִם
 שְׁכַתְוֵלֵךְ קִתְּתָם וְזִ"ל לֹא צְלִקְחֵךְ וְצִוְסֵךְ לְצַךְ אַחַת צֹא לְרִשְׁתָּ
 אַח אֲרַלֵּס . כִּי אֲלֵהֵבֵהּ הִי רְחוּם לְצֹא עֲלִיךְ רַעַס חֵ"ו כִּי הִיִּיח לְדִיק
 שְׁלִיכוּ גְמוּר . אֲמַנְסֵהּ צִרְשַׁעְתָּ הַגּוֹיִם הַאֲלֵהֵם הִי אֲלֵהֵךְ מוֹרִישָׁם
 וּפְסִיךְ וּכְעַשְׂתָּ צִהֵם כְּאֶשֶׁר הִיוּ רְחוּם . וְחֵ"ל מִשׁוֹא פְסִים יֵס
 צְדָר לְמַה לְיִשְׂרָאֵל הִיטִיב לְהַסּ אַחַר שֶׁהִיוּ צָקוּ לְדִיק שְׁלִיכוּ
 גְמוּר . לֹא כֵהֵן עַעַס אַחַר וּלְנוֹעַן הַקִּים אַח הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 הִי רַ"ל נִשְׁתַּחֲוֶה הֵא וְשֵׁא וְעִ"ז זֶהוּ וְרָקוּ אַח הַאֲרַךְ הָרִי צִי
 קַחִירוֹת לְנוֹעַן כִּי צִוְעָא צִי וְאֲפִילוּ הַכִּי יִגַּע עַל הַנּוֹחִים וְעַל
 הַכֹּלְכֵלֵה וְאִין יָדוּ מִשְׁגָּה . וְעוֹד צֶה עַעַס גִּי הוּא הַמְּכַרֵּעַ :

וְדוּמָא כִּי יִצִיעַ וְיִקְחֵל הַאֲדָם הִיטִיב כִּי אִין טוֹם אֲדָם
 צְעוּלֵם צֹא לִידֵי לְעַר פְּרַנְקָה עַל פֶּת לְהַסּ וְקִיתוֹן
 שֶׁל מַיִם וְכִיּוֹלָא לְלוֹרֵךְ הַגּוֹף . אֲמַנְסֵהּ מִלִּיכוּ צִי קוֹגִים הַצְּחִים
 לִידֵי לְעַר עַד בְּכַר לְהַסּ . לְדִיק גְמוּר וְרִשְׁעָא גְמוּר . לְדִיק גְמוּר
 כְּדִי שְׁחַנְן זְכוּתוֹ עַל כָּל הַדּוֹר כְּנִישׁ עַל רְבִי חֲכִינָא בֶן דּוּקָא
 כָּל הַעוֹלָם כּוֹלוּ כִיזוֹן צְשָׁבִיל חֲכִינָא צְבִי וְחֲכִינָא צְבִי דִי לֹא צָקַב
 שֶׁל חֲרוּבִין מִעַרְבַּ שְׂבַח לְעִישׁ . כְּמֵלֵךְ עַל הַיּוֹתוֹ לְדִיק גְמוּר יֵס
 לֹא לְעַר פְּרַנְקָה עַד בְּכַר לְהַסּ וְכֵן רִשְׁעָא גְמוּר כְּמֵשׁ"ל . אֲמַנְסֵהּ
 חִין וְאַלּוּ הַנְּי קוֹגִים אִין טוֹם צְבִיִּים צֹא לִידֵי לְעַר פְּרַנְקָה אֲלֵל

הם צידם מושכים לער עליהם והוא רדיפת המותרות . והוא
 כי הקציה נזמין לכל אדם איש לפי אוכלו לחם לאכול וצגד
 ללבוש . וגם חלק נכבדו עושר וכספים לאשר ישר צעיניו
 יחצי . וגם הזמין עניים בעולם כי צין פניהם מחקיים העולם .
 ואם היו כל העולם עניים לא היה קיום העולם . ואם היו
 כולם עשירים לא היה קיום בעולם . כי מי היה חורט ומי היה
 זורע ומי היה צונט ומי היה עושה כל המלאכות . אמנם על
 ידי שיש עניים ועשירים יש קיום העולם . וא"כ כל אדם לדיך
 שינסה וידריך את עלמו כפי השפע אשר חלק אליו ה' והאיש
 החכם ענהיג את עלמו בצמות ולא יחד וזשו ללורך גופו .
 חבל ללורך מליה עושה יחד וערכו :

מעשה

עיניו הרואות את כל מעשה האדם ההולאה
 יתירה על השבח . כי אם יש לו סיעור לאכול
 ירק דוקא רולה לאכול דגים ומי שיכולתו לאכול דגים רולה
 לאכול צמר . וכן על זה הדרך צמלצוסים וצניני צתים ומכשעיי
 כמים . כי החורט והקולר רולה להשוות את עלמו כשרים ויועלי
 ארץ ע"ז יש להם לער להסיג את מצוקתם ואין ידם נשגת ואלו
 הן הנשרפין צצית הדק"ן . ואם היו עשירים את ערכם והיו
 מדריכים את עלמם צחכילתם ושתיחתם ונולצושיהם וכל
 חשמישיהם לפי ערכם ודאי לא היו צאים לידי לער כלל ואדרבא
 לעולם היו שמוחים וטובי לב . וע"ז כיון החכא צאומרו אזשו
 עשיר השמח צחלקו . ר"ל השמח צחלקו דוקא שהזמינו לו מן
 שמונים . ולא צקט מותרות לשנות את עלמו צחלק שאינו שלו
 כי שנוחם כזו אחריה חוגה . חבל השמח צחלקו זשו שנוחם
 אחייתו ולא יוסיף עלצ עושה . מעשה לנוה יתרעם האדם
 צלער הפרכסה ומחר כי הוא הגורם לערו על היותו מפץ
 להשתמש צנוה שאינו שלו וצושה"ר כנוה רעה הוא עושה .
 גורם לער לעלמו גורם רעה לעולם צ"ו :

ודוה

כי כדי לנשות חפלו לוקח ממון נחם ונהה צסלולת

מרפא לעצם פרק ד

ללמים ורצות . ועושה קחורה צפנתו של חצירו
 ממון כזה עניים ויתומים ואלמנות וכיוצא וחושב דעתו כי על
 ידי זה עלה יעלה צועלות עשירים אשר דורו . והואיל כי לא
 מהי ילא הדבר שיהיה הוא עשיר כל יגיעתו לריק ואצד העושר
 שהוא בענין רע . ואזי צראות שאין ידו מושגת לפרוע חיובותיו
 קרוב הדבר ח"ו שיחנק את עלמו צידיו או ישחה קס המות וילא
 מן העולם הזה בחושצו כי ביון שמוצית את עלמו ינוח . ולא כן
 הוא כי מרעה א רעה ילא רעה מן המות אף פעמים . ולא יסקוט
 ולא ינוח מוקול לעקת עני ואציון שאכל את ממונס והס נשאר
 כודדים ללחם רחמנא לילן . א"כ זה די שישים האדם דעתו ולא
 יטה לבו לרדוף אחרי ההבל לבקש מותרות ויה שלא ליה ה'
 עליו . ואפשר שזה צא המון צחורתינו הקדושה והנוהר צצטר
 וצלהם צאש חשרופו . ר"ל מי שהולך אחר בתוהרות צצטר וצלהם
 והוא הדין לכל דבר סופו יורש גיהנם . וה"א צאש צאשה של
 גיהנם עתיד לישרף צ"ו ונוכל שכן כי צומן הזה נאה לנו עדת
 ישראל להיות מכלכלים דצרינו צודה וצושקל . ואפי' האיש אשר
 חלק לו ה' עושר וכספים לרוב לריך שילמנא עלמו כל מה שיכול
 ללמנא לעיני האומות החושבים עלינו רעה . וצעות"ר בקולים
 אנו צעיניהם ועיניהם לרה צמונוכו צאומרם כי להם לדס נאה
 העושר והכבוד . וע"ז הטוב והישר שלא להתראות לעולם צודה
 גדושה כי אם צודה ומחוקה . וזה מלינו ציעקב אצינו ע"ה שלוה
 לציו למה התראו לא תראו את עלמוכס שצעים צעיני האומות
 וצעות"ר צעינינו ראינו אנשים חכמים וכצונים צעלי עושר וכבוד
 כדי צי עמים גותלי הקדים לעתות צלרה . היו לנו לעזרה . ועל
 ידי שלא נזהרו צלמה התראו נתקנאו הגוים והוליאום מן העולם
 וכעלו ממונס וכסעו המה למונסות . אצל עזבו אותנו לאנחות כי
 גלה יקרנו ונוטל כבוד מצית חיינו . אוי לדור שכך עלה צימיו :
ולפי האמת הראוי לנו עדת ישראל צמוקס צגדי משי ורקמת
 והכריך צון וארגמן ללבוש סחורים ולהתעטף סחורים

בראות שכינת עוזיבו אס הצמים כעט וכדס גולה וקורה וצלי
 צניה היא יוסנת וראשס חפוי כאשס עקרה שלל ילדס . ולמה
 לנו עוסר וסיאך אנו יגעים לצקס מעדנים לנפסנו ושלל די
 לעצד סיהל כרבו . ואלדנל לן יאיה למצכי וכוי על כי חסך משחור
 חארינו ולא נסאר צנו חמונה . לא משען ולא משענה . ואין לנו
 להשען אל על רחמי אבינו שצטמים הוא צרחמיו יסוצ ירחמנו
 ויריס דגלנו ע"כ הגויס המס יראו ויצשו ויחמו מגבורתס :

א"כ הטויז וסישר ללמלס האלדס את עלמנו וצאכילתו וסתיתו
 ומלצושו וכל כלי חשונישו . ויש לנו ראה צרורה וכלמוד
 וק"ו כי מלוח הלדקה רצה היא כי כנה פעמים כתיבה צתורה .
 ואעפ"כ אמרו רז"ל המוצצו אל יצצו יוחר מחומס . אס זה הוא
 לענין מלוח מכ"ס וק"ו לענין הגוף כי לריך לנלוח רצ יען שעי
 אכילה ושתיה טיבה ומלצושים כלים וכיולל מולל מקום הילר
 הרע להתגרות צו . כי אין ארי כוהס מחוך קופס של חצן אל
 מחוך קופס של צטר . וראה לזה כו"ס רז"ל על יוסף הלדיק ע"ס
 כי צהיותו צציה אדוניו הולרי הים וקלקל צשערו וסיה מחקן
 צגדיו ויך ותשא אשת אדוניו את עיניה אל יוסף . וכצו אמרו
 צומרטיס כונה הכחוצ ותחפסו צצגדו לאמר שכצה עמי ר"ל
 שחפסו את יוסף צצגדו שיהס מחקן ליסוה את עלמו זה ענה ס"ה
 עוסה ודאי כדי לאמר לי שכצה עמי . כמלל שסילר הרע צרלות
 את האלדס כי ערצ לו עיכי הגוף חכך ומיד כעסה לו ריע אהוב
 ואומר לו צל עמי ומלל כל חפכך ומשאוטיך כי יש לי רצ . כמלל
 כי האלדס צידו מנרס עליו את הילר הרע על ידי רוצ אכילה
 ושתיה וכוי :

והוא מדרכנו אמרתי דרך רנו המוצצו אל יצצו יוחר
 מחומס כו"ס המפי דרך רמו ע"ס וסיה צחצוחות
 וכמהס חמיסיה לפרעה ודי סידות יהיה לכס וכוי . והוא כי
 ידוע כי ילס"ר צל לאלדס חכך צללחו מרחס אמו לפתח חטאת
 רוצו ויושב הוא לגדו עם האלדס עד אור לארבעה עשר שצל הילר

מִרְפָּא לְעֵצִים פֶּרֶק ד'

הטוב . וידוע שימי שנותינו עי' שנה והס' ה' ה'ידות כי ה' פעמים י"ד עולה עי' . אם כן זה ח'ו' ונתחם חנונית לפעמים והוא היל"ה ר' ה'ידות יס'ה לכס' להנחמם ולעוצמם לשמוע צקול יל"ה ט' . וגם ח' זה שונתי נחמד נח"ר הרב הכולל נסגן לוי' כמח"ר אשר הלוי כר"ו כונח הכחוצ' לכו צכ"ס שמוע' לי ירח"ה ה' אלמדכס' דהול"ל בואו צכ"ס שמוע' לי . אמנט' צ' הרמו' צחיצת' לכ"ו מעולה כ"ו פס' ד' ה'ידות וזסו' אומרו לכ"ו צכ"ס שמוע' לי . ושפחים יסק :

וזה

כלע"ד הוצצצ' ר"ל שהולך אחר האות יל' הרע על כל פכ"ס אל יצצ' יותר נחומש . כי אם חכך ומיד יתגבר כארי להצריחו ונעל פני יל' הטוב כי חין אלס' דר' עס' נח"ש ואי אפשר לדור פכ"ס צמקיס אחד :

ועפ"י

דרכנו אמרו רז"ל המצצצ' אל יצצ' יותר נחומש ללמד לאלס' דעה כי אעפ"י שאמרו כי נעלח הצטחון רצ"ה ויקרה ה'א' מפניכ"ס עס' כל זה אל יאמר האלס' נחמד כי נולות הלדקה רצ"ה ה'א' ויש' לה עושר צעו"הז' כמ"ש רז"ל על פסוק עשר תעשר עשר צטצ"ל שתעשר ח"כ ח"י אפזר כל ממוני ללדקה ומן השנויס' יריקו לי צרכס' עד צלי די וגדולה הצטחס' . ע"ז הזהירונו רז"ל אל יצצ' יותר נחומש ואין קומכין על הסכ' :

ויתכן

שזה כיון שלמה המלך ע"ה צחכמת נח"ליו צאומרו צמח אל ה' צכל לצד ר"ל יהי' הצטחון נולצ' ומנפס' . ועכ"ז ח"י נזהירך אל צינתך אל חשען לצצצ' כל נעווכך צהצטחס' או לעמוד צמקוס' גדודי חיות צהצטחס' . שחרי אמרו רז"ל על אזהר' שאל"ל אציו עלה לצירה והצא לי גוזלות וכו' וצחזרתו כפל ונת' וכו' אלל' קולס' רעוע' הוס' והיכא דשכ"ח ה'ציקא' לא הוס' ל'ס' למקווד' ח"כא :

ואם

זס' נולינו לענין מל"ה . וכל שכן וק"ו לענין הגוף כי יזהר ויסמר האלס' שלא יציא עלונו לידי סכנת' ולא יסמוך על הסכ' . ועי' לנו גדול נחצתס' ח"ש"ה כי כצ"ה

למלכים נתיירא שלא יהרגוהו מפני אשתו כי יפה היא ואלד ע"כ
 ליה עליה אשר לא חגיד חלל אחרי נא אחותי. אח וזה עשה
 מפני שלא יהרגוהו ולא קמוץ על הנק. ומומנו נקה חף חנו
 לעלמונו שלא להציח עלמונו לידי סכנה ולא לקמוץ על הנק
 אפילו לדבר ווליה נוכ"ש על דבר הגוף. ואף ע"ז כבר חקרו
 המופרי ע"ה דלמה עשה הצרםס א"עם ככה לשרה אשתו כי
 נוקר אותה צפני אחי ולא חס נור פן יקחנה פרעה וישכב אותה
 ויענה כי כן היה שלקחה. לולי הי' שהלקה את פרעה נגעים
 גדולים ועל זה לא הועמאה. ואם כן איך קאך על הנק :

אמנם

כלע"ד צמ"ש רז"ל דכל מה שאירע לאצרהס אע"ה
 צדחת מלרימות הכל היה סימון לזכרים. ויהי רעב
 צארץ. וסרעב כבד צארץ. וירד הצרםס מלרימות. ויעקב וצניו
 ירדו מלרימות. לגור עם. לגור צארץ צאנו. וסרגו אחי ואוחך
 יחיו. כל הבן הילוד וכו'. וכל הבת תחיון. הא לנדה שכל
 מה שאירע לאצרהס אירע לישראל. ואצרהס אע"ה ידע
 שעתידים הולכים לכבוש את ישראל לעבדים והיה דואג ומלטער
 שווא ח"ו ישלמו צנקותיהם גם כן ופ"ו יסיה זרע יקראל פגום
 ונוערוד דהצא צחקף טינא. וגם ידע שכל מה שאירע לו היה
 סימון לישראל וע"ז עשה את הדבר הזה לומר עליה אחותי היא
 לידע את הדבר העתיד לצא והי' עזרו וצפרו כי לא יוכלו המלכים
 לשלמו על נקותיהם. וסרי שרה אמונו סיתה סימון טוב
 לצנות ישראל :

ועפ"ז

כלע"ד כונת רז"ל צמד"ר וז"ל ואצרהס כבד ואלד
 צנוקה צכקף וצוהב. סה"ד ויוליאס צכקף וזהב
 ואין צשצטיו כוסל. והוא כי אם ח"ו היה נחשב לאצרהס אע"ה
 עון מה שקמוץ על הנק ומוקר את שרה צפני אחי לא היה ראוי
 לנק שיתן לו סקצ"ה עושר ונכסים לרוב כי לא עבד. ניקא
 לשקרי. ומכאן מודעא שלא עשה אלל על נשי צני ישרא כונס"ל.
 וזה כונת סני ואצרהס כבד ואלד צנוקה צכקף וצוהב ומכאן

מרפא לעצם פרקה

לחיה שמה שעשה היה קיוון לבנים ויוליאם צכקף וזהו . ואין
צצצטויו כוסל . ר"ל לידע ולהודיע שאין צצצטויו כוסל . כי אם
צני ישראל עאלו צני ישראל נפקו :

וע"כ לא יחשוב ה' לו עון אשר חטא ס"ו על אשר עשה
כי כונחו לעוזה . או יאמר צאופן אחר כי אצרהם
אציו ע"ה כבר הוציאו צורע רצ צו"ש לו הקצ"ה ואעשך לגוי
גדול . וכבר הצין צחכמותו אשרה אמונו עקרה היא וצדין קוטה
הוא ונקתה וזרעה זרע כו"ש צגו"י אמרה חנה לפני הקצ"ה
אם ראש מוצב ואם לאו אלך ואסתחר וכו' ואין אהם עושה
הורחק פלסחר שהרי כתוב צתורה ונקתה וזרעה זרע . ואצרהם
אע"ה חסב צדעתו שנה שהצטית לו הקצ"ה ואעשך לגוי גדול
עמיד להיותי זרע זה שתסתחר שרה ונקתה וזרעה זרע וע"ז
אמר אמותי היא . אבל צאמת לא זו הדרך אשר צחר ה' כדי
שתפקד שרה אלא הוהין הקצ"ה עד שינוול כדי שלא ילחק
אציו ע"ה ונטיפה קדושה וטהורה זכה וצרה :

מערתה נחזור לעניינינו כי לריך האדם לפנות מחשבתו
מוצוה צאדם או לצווח צחכמותו או צקום קיצה
מן הקיצות כי אם דווקא להשליך על ס' יצצנו והוא יכלכלנו .
כי הוא צראנו ודאי הוא יזון ויפרנס אותנו וצצצד שלא יגרום
אחר להשליך המוצה מעלינו צידינו . ואצרהם אכחנו גורמים לער
גדול לאציו צצצמים שמדתו להטיב ולהטפיע שפע רצ .
וכשאכחנו צעוה"ר גורמים קלקול ליטורית השפע כמה לער
מוגיע להקצ"ה מזה :

וכבר נוסלו ונשל רז"ל על מדותיו יהי שהם דיומים א שדי
האשה . שצצונן שההיכוק צריא וכחו יפה יש כמה רום
לולד ולחם חיכוק יונק משהי אנו ואם הצנים שמחה . לא כן אם
הולד חולה ואינו יכול לינק אזי יש לער לילד שרובא לינק ואינו
יכול . ויש לער לחם מצוי החלב דנופקנא לית לה . כמו כן אם
ישראל עושים ללונו של מקום אזי ששים ושמחים צרוצ השפע אשר

וּמַשְׁפִּיעַ לְהַסֵּק הַקִּצְיָהּ . וְגַם לְהַקְצִיחַ שְׂמֵחָה לַפְּנֵי כִי הַיּוֹלֵךְ הַשֶּׁפֶעַ
 צִדְקָה יִסַּר וְהַגִּיבֵן אֶל מִקּוֹם הַקִּדְשׁ . לֹא כֵן אִם צְעִיבָה קִלְקִלְנוּ
 לְטִירוֹת הַשֶּׁפֶעַ וְהַפְּרִיחוּ אִוְהַסֵּק לְצִוְרוֹת כְּצִרִים כְּאִשֶּׁר אֲנוּ רוֹאִים
 לְבִינֵינוּ הַעֲמֹלְקֵי וְהַכְּנַעֲנֵי יוֹשְׁבֵי צִנְחָה וְשִׁלוֹהַּ צְתִיבֵם מִלְּאִים כֹּל
 טוֹב כִּכְף וְזֶה לְרוֹב וְהַחֲטָא וְהַכְּסֻמָּה לֹא נוֹכַח מִהֶם דְּגַם וְתִירוֹשָׁם
 דְּבִוּ מִאֲרֻצָּה עוֹבְדֵי פֶסֶל מִתְּהַלְלִים צִאִילִים . וְהַעֵם אִשֶּׁר צָחַר הִי
 צָבִי לְיוֹן הִיקָרִים הַעֲנוּקִים מִנִּי צִטָּן הַנְּסִיחִים מִנִּי רַחֵם נַחֲשָׁצוּ
 לְכַצְלֵי חַדְשׁ דְּוִוִים וְקַחוּפִים כַּעִים וְכֵדִים עַל פֶּת לַחֵם יִפְסָע גְּבַר
 מִן צוֹקֵר עַד עַרְצֵי וְאִין יֵדֵם וּשְׂגַח אִפִּי פֶת צִוְלָה וּמִים צִמְשִׁירָה אִוִי
 לְעֵינַיִם שֶׁכֶךְ רוֹאִוּ וְאִין זֶה אִלֵּא כִי עוֹכוֹתֵינוּ הַטּוֹאֵה וְהַעֲלִיתֵנוּ וּנְכַעוּ
 הַטּוֹב מוֹנֵנוּ וְכִנְיָהּ לְעַר מִגִּיעַ אֵל אֲצִינוּ שְׂבַשְׁמִים צְרָאוֹת הַשֶּׁפֶעַ
 הַיּוֹלֵךְ אֶל אֲרֶץ לִיָּהּ וְלִלְמוֹת כִּי עַל כֵּן נַחֲמֵם רַחֵם לְשׂוֹב אֶל הִי
 לְהַחֲמֵן אִוִי לְמַעַן יַחֲסֵם וְיִרְחַם עֲלֵינוּ לֹא לְמַעַנְנוּ אִלֵּא עִיד כְּצוֹד
 שְׁמוֹ יִתְּיָ וְלֹב טַהוֹר צְרָא לְנוּ אִסִּינוּ וְרוּחַ נְכוֹן חֹדֶשׁ צִקְרָצְנוּ כִּירִיא :

פְּרָה הִי בְּרָכָה

עַתָּה תִּהְיֶה תַּהֲלִחוּ צָבִי . רַ"ל צִבְלָה עַתָּה
 הַחֲוִיד הִיָּה וְנִרְגִיל אֵת עֲלֹמוֹ לְצִדְקָה אֵת הִי אִשִּׁילוֹ הִיָּה שְׂבֹגַע צוֹ אִיזָה
 נֹזֵק אִוִי יִקְרִין הִיָּה וְנִצְרָךְ עַל הַרְעָה וְנַעֲיִן הַטּוֹבָה וְכֵן אֲנוּרָה בְּגוֹמֵרָה
 כּוֹס יִשְׁעוֹת אִשָּׁא וְצַסֵּם הִי אִקְרָא . הַרִי לְטוֹבָה לְרַם וּיְגִין אֲנוּלָה
 וְצַסֵּם הִי אִקְרָא צִין כֶּךְ וְצִין כֶּךְ וְצַסֵּם הִי אִקְרָא . וְיִדוּעַ כִּי כִ"ח
 עֲתִים אֲנוּרָה בְּלִמָּה הַיּוֹלֵךְ עִ"ה צִקְהֵלָה י"ד לְרַעָה וּי"ד לְטוֹבָה וְזִ"ח
 אֲצִרְכָּה אֵת הִי צִבְלָה עַתָּה צִין עַתָּה אֲנוּרָה לְרַעָה צִין עַתָּה אֲנוּרָה
 לְטוֹבָה . וְזֶה שְׂמַעֲתֵי צַסֵּם הַחֲוִי עִ"פ צִדְקָה עֲתוּחֵי הַלִּילְכֵי וְי"ד
 אִוִי צִ"ל צִדְקָה עֲתוּחֵי צִי עֲתִים עַתָּה לְטוֹבָה וְעַתָּה לְרַעָה חֲמֹתֵי
 הִיא הַלִּילְכֵי וְי"ד אִוִי צִ"ל מִן הִי"ד שֶׁכֶס לְרַעָה וְשִׁי . וְהַנֶּסֶם צִד
 הַאֲדָם לְהַכְּלֵל מִן הַרְעָה . וְאֵת הַטּוֹב נִקְצֵל מֵאֵת הַאֲסִים וְאֵת
 הַיָּעַ לֹא נִקְצֵל . וְהַיָּעַ צִהֲזַח הַאֲדָם שֶׁלֹּא לִיבִיחוֹת שׁוֹם הַנֶּאֱמָר מִן
 הַעוֹלָם הַזֶּה צִלָּא צְרָבָה . וְלֹא דִי צִזָּה כִּי אִם לְנוּרָה הַצְּרָכָה צְכוּנָה
 שִׁדְעָה מִהַ שְׂמוּלִיא וְשִׁוִי וְלֹא כְּזוֹרֵק אֲבָן חִי . וְאֵן צְעוּסָה כִּי כֹל

מִרְפֵּא לְעֵצִים פֶּרֶק ה'

וּמִמֵּתֵינוּ אֵינוּ אֵלָּא לְהַנְחִיחַ גּוֹפֵינוּ וְהַעֲיִקֵר שְׂסוּחַ הַצִּרְכָּה וְשִׁלְיִים
 אִוְהֵה אַחֲרֵי גּוֹיָנוּ . וְגַם הָאִישׁ אֲשֶׁר יִכּוֹל לְהַתְּפַאֵר וּלְיוֹנֵר כִּי הוּא
 זָסִיר בְּכָל צִרְכּוֹתָיו לְאוֹמְרִים צְבוּנָה . וּצְפִרְטוּ צִרְכּוֹת הַשְּׁהַר כִּי
 וְיֵן הַרְאִוִי הוּא לְיוֹנֵר כָּל צִרְכָּה וְצִרְכָּה צִמְשֵׁק רַב וּצְחִיצָה יִתְרָה .
 וַיִּדְקֵק הֵיטֵב צְאוֹנָיו הַמְּחֻזָּר נִשְׁמָוֹת לַפְּגָרִים וְנָחִים לַחַת
 הַגּוֹלָה לֹא הַנְּחָמֵן בְּפִקְדוֹן אֲשֶׁר הִפְקֵד אִתּוֹ . וְכֵן צְאוֹנָיו מִקְּחַ
 עוֹרִים וְכִיּוֹלָא כָּל הַצִּרְכּוֹת לְאוֹמְרִים צְבוּנָה גְּדוּלָה וְצִמְשָׁמָה רַבָּה
 שְׁעִי זֶה יִתְלַחֵצ לִצְ הַאֲדָם בְּכָל הַהַפְלָה לְיוֹנֵר אִוְהֵה כְּחֻקְהָ חוֹת
 צְחִוֹת . אֲוֹנֵס אִנוּ צְעִיָּה"ר כִּי צְרָאָשׁוּ נִגְעוּ אַחַר קוֹמֵינוּ מִשְׁנִתֵּינוּ
 צְעִלְלוֹת וְעִלְצוֹת וְאִנוּ אֲוֹנֵרִים הַצִּרְכּוֹת כּוֹנֵי שֵׁשׁ לוֹ מִשָּׂא כַּד עַל
 כְּהִפּוֹ וְאֵינוּ יוֹדֵעַ וְנָחִי יִגִּיעַ עַת הַמְּנֻחָה וְעַל זֶה אֵין אִנוּ יוֹדְעִים
 וְנֵה שְׂוֹלָא מִפְּנֵינוּ . וְלִרְכִיבִים אִנוּ לְהַחֲזִיק עוֹצָה לְפִינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ כִּי
 גּוֹמְרִים וְנִלְאֲחֲתֵינוּ בְּלַחֵי יִדְעֵתֵינוּ . וְלִנְפֻרְקָמוֹת אֵין לָרִיךְ רִאִים
 כִּי צְעוּה"ר עֵינֵינוּ הַרוֹאִיִת כִּי אֵין אֲדָם כִּיּוֹל צְכָל יוֹם מְאִיזָה
 מִקְּרָה וּסְגַע אִוּ מְעַצִּירָה אִוּ מְהַרְהוֹר עֲצִירָה אִוּ אִיזָה מְוֹלָאִים
 רַעִים צ"ו . וְאִם הֵינּוּ אֲוֹמְרִים הַצִּרְכּוֹת וְהַתְּחִינּוֹת הַקְּדוֹרוֹת
 יִסִּי רְלוֹן שְׁתִּלְיִלוּ הַיּוֹם וּצְכָל יוֹם וְיוֹם מְעַזִּי פְּכִים וְכוּי . אִם
 הֵינּוּ אֲוֹמְרִים אִוְהֵם צְבוּנָה וְדֹאִי לֹא הִיָּה קוֹלְטוּ צְנוּ שׁוֹם צְדָר
 רַע חֵה רִאִים כִּי אֵין אַחֲנּוּ יִכּוֹלֵת לְהַתְּפַאֵר כִּי אִנוּ אֲוֹמְרִים
 הַצִּרְכּוֹת צְבוּנָה וְכֵן שָׂאֵר הַהַפְלָה . אִוּי לָנוּ כִּי זֶה מְוֹרָה הַיּוֹתֵינוּ
 כְּפִוִי עוֹצָה לְמֻקּוֹם צ"ה . וְאִם אִיזָה אֲדָם עֲשֵׂה עִם מְצִירוֹ אִיזָה
 עוֹצָה כָּל יַמּוֹ כְּפֻף תַּחֲתָיו וְאִינוּ מְסַפִּיק לוֹ ק' צִרְכּוֹת וַיִּתְפַּלֵּל
 כְּנִגְדּוֹ תַנּוּיִד כָּל הַיּוֹם יִצְרַכְהוּ . וְהוּוּ לְאֲדָם יִלּוּד אֲשֶׁה אֲשֶׁר עֲשֵׂה
 עוֹצָה אַחַת כָּל יַמּוֹ . וְנֵה לְעִשׂוֹת עַל כְּצוּד יוֹלְרֵינוּ הוּא אֲצִינוּ
 הַמְּוֹתָן לָנוּ חֵיִים צְכָל יוֹם כְּוֹו שְׁתַּקְנוּ לָנוּ אֲנַסִּי כְּנִסַּת הַגְּדוּלָה
 צְחִמִי ח"י כוּדָה לָךְ וְנִקְסַר תְּהַלַּחֵךְ עַל חֵינּוּ הַמְּקוֹרִים צִדֵּךְ וְעַל
 כְּשִׁנּוֹתֵינוּ הַמְּפִקִידוֹת לָךְ וְעַל כְּסִיךְ שְׁצָכָל יוֹם עֲוֹנֵנוּ וְעַל כְּפִלְאוֹתֶיךָ
 וְטִיבוֹתֶיךָ שְׁצָכָל עַת וְכוּי . אִ"כ כְּוֵה לָרִיךְ לְהַסְדּוֹת לוֹ וּלְצִרְכּוֹ
 צְאֵשְׁסָה רַבָּה וּצְחִצָּה יִתְרָה וּצְחִדוֹת וְלִהְלֵה עַל שְׁזָכָה לְכָל הַכְּצוּד

הַזֶּה שֶׁהַקְצִ"ה רִוּחַ לְשִׁמּוֹעַ צְרִיכָה וּפְסִי . וַיִּשָּׂא ק"ו אִם אִדָּם אַחַד
וּנְלָא חַן צְעִיכֵי הַמּוֹלֵךְ וְעַרְבַּ לּוֹ שִׁירֻתָיו וְהַמִּירֻתָיו וַיְהִי הָאִיִּב הַהוּא
גְדוֹל רַס וְכִשָּׂא מַעַל כָּל הַסְּרִיִּם . וְכָל עֲצָדֵי הַמּוֹלֵךְ וְהַעֵם אֲשֶׁר
צִטְעַר כּוֹרְעִים וְנוֹשֶׁה־תְּהוּיִם לּוֹ וְאַחֲרַי כִּי יוֹדְעִים כִּי הַמּוֹלֵךְ חֶפֶץ
צִיקְרוּ . וְהָיוּ לִפְנֵי וּמִלֵּךְ צִטְרָ וְדָם יִלּוּד אֲשֶׁה עִפְהָ סְרוּחָה הַיּוֹם
כִּאֵן וְנוֹחַר צִקְצֵר וְעַכ"ז הָאִדָּם שֶׁסּ וְנוֹחַפְּאָר עַל שְׁמֹלֵא חַן צְעִיכֵי .
וְצַבֵּל יוֹם וְיוֹם הַמּוֹלֵךְ וְמוֹקִיף כּוֹתָן צִקּוּלוֹ קוּל עוֹז כְּדִי שִׁיעַרְבַּ יוֹחַר
לְמוֹלֵךְ וּמָה עֲלִיכּוֹ לַעֲשׂוֹת כִּלְפֵי הַקְצִ"ה אֲשֶׁר יֵט לּוֹ כּוֹס חַיִּילוֹת
וְכָל לְצַח הַסְּנוּיִם חַיּוֹת וְאוֹפְנִים הַבְּלַגְלִים וְהַשְּׂרַפִּים כָּל הַיּוֹם וְכָל
הַלֵּילָה הַהוּיָד לֹא יִחַשּׁוּ וְנִלְהַלְלוּ וְנִלְצַחְוּ כּוֹס וְיִי הַלּוֹלִים
וְסַחֲחִים נְאִיִּם וְנוֹחֻקִיִּים וְכוּלָם פּוֹהַחִים אֶת עֵינֵם בְּקְדוּשָׁה
וְצִיְהִרָם צִאִינָה וְצִירָחָה וְצִרְעָשׁ גְּדוֹל כְּשֶׁמַּכִּירִים אֶת שֵׁם הָאֵל
הַמּוֹלֵךְ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַכּוֹרֵחַ קְדוֹשׁ הוּא . וְנִפְרַע הַיּוֹהֵם הַצֵּל
שְׂאִין צוֹ חֶטָּא מַטּוּיִם וְנוֹחֲכוֹנָה יֵלֵךְ הַרַע כּוֹלֵס קְדִישִׁים כּוֹלֵס עֲשׂוּרִים
וְעַכ"ז וּנְיִיחָה הַקְצִ"ה כָּל זֶה וּמַטָּה אֲזַנּוֹ לְשִׁמּוֹעַ קוֹלָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל . וְלֹא
עוֹד אֲלֵא שֶׁצִּטְעַם שֶׁהַלְצוֹר וְנִחַפְּלִין קְדוּמָא שְׂכִינְתָא וְאַחֲרָיָא שְׂכִ"כ
עַרְבַּ לְהַקְצִ"ה שֶׁצַּח הַעוֹלָה לּוֹ וַיִּשְׂרָא :

מַעֲרָה

וַיְהִי הָאִיִּב הַיּוֹדֵעַ זֹאת וְלֹא יִקְרַע סְגוּר לְצַצוֹ לַשִּׁיחַ
כּוֹדֵד שִׁינָה וְעֵינָיו וְחַטוּמָה וְנַעֲפַעֲפִיו לְקוֹם כְּגִזְרֵה
לְרוּץ אֶ צִיחַ הַכִּנְקַת לְקַצֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה וְכִדִּי לַחַח נַחַח רוּחַ לְהַקְצִ"ה
כִּי זֶה חֶפְזוֹ וְרָלוֹנוֹ . וְלִמָּה נִצְקַס וְנוֹחַחָה אֵל הַגּוּף הַכְּגוּף גּוֹשׁ עֶפֶר
דִּימָה וְחִוְלַעַה הַצֵּל הַצֵּלִים שְׂאִין צוֹ נוֹשֵׁם . וְח"ו אֹתוֹ יִחַצְרֵךְ
הַסְּלַכְנו אַחֲרֵי גוּיָנו אִוִּי לָנו אַהֵם לָנו . עַד וְנָחִי יִהְיֶה זֶה יִלְהִ"ר
לָנו לְמוֹקֵשׁ . עַד וְנָחִי לֹא נַחַעוֹרֵר וְנַחַרְדוּמָחִינוֹ וְנַעֲנַת חוֹלְחִינוֹ
לְקוֹם לְהַקְחוּסָף צֵלֵל כְּפִיּוֹ יִתִּי לְהַלְלוֹ וְלְצַחְוֹ וְלַשְׁשׂוֹת עַלְנוּיָנו
לְמַלְאכֵי אֲדָרָם . וְהֵן צְעוּהִ"ר אֲנַחְנוֹ צַעֲלֹחֲתִינוֹ גְּרוּעִים וְנִן הַצְּחֵמוֹת
וּמְכָל צְעֵלֵי חַיִּים אֲפִי סְקָלִים וְרוּמָסִים וְאַפִּי' מִן הַלְּוִיָּה אֵילְנוֹת
וְדַשָּׁאִים וְאַפִּי' מִן הַדּוּמָם אֲזַן מִקִּיר וְעַפְרָן מִן הַאֲדוּמָה . שְׂכוֹלֵם
אוֹמְרִים שִׁיר וְשֶׁצַּח לְהַקְצִ"ה כָּל אֶהַד שִׁיר הַרְאִוִּי לּוֹ כְּדִאֲיִתָּא צְבִירָקִי

מרפא רעצם פרקה

שילה . וכולם זוכרים אח זוכאס צלתי דעת ותזונה . ואס כן
למה נגרע אמתנו ווכל אה . וואחר שהקצ"ה חנן אמתנו חכמה
ציתה דעת ונחן לנו שלמים על הכל . ואיך ולמה צדינו נהיה
נרועים אפי' נוצריה קלה בצקלות . ואס אמור יאמר האדם ונה
אעשה כי יל"ר אשר בקרצי פעל כל זאת לא כן שאר הצרות
אין בהם יל"ר :

אמנם

יש לזה כמה קהירות . אחד כי אמת שלא ניהן יל"ר
לשום צעל חי . אבל לא ניהן להם גם כן לא דעת ולא
הזונה . ולמה הצדיל אמתנו הוצ"ה מהם כי אס שפ"י דעתנו
ושכלנו נהגבר ללח"ס אה ונשל זה יל"ר . ואס לא יועיל דעתנו
ואבונתנו לזה למה יועיל . ועוד כי אס נחן הקצ"ה לנו יל"ר
נהן לנו הגדו יל"ר זה כנגד זה ואשכל ונכריע ציניהם . ועוד
טענה חזקה כי כל ונה שהקצ"ה ונחאה לחפלה האדם ונכית
כל לבא המרום קרפים ואופנים לשמוע קול הפלה עמו ישראל .
כל זה הוא מפני שהם צעלי חומר צעלי יל"ר . ונה שאין כן
ונלכחי מרום כי הם אש להצח שלהצח צעלי לורה . וכבר נשלו
ונל נאה לזה לנולך אדיר ונורא אבר ונרתיו הנה צעלי שכל
צעלי מדע ולשונ' המהרנה לדבר לחות וקולם קול ערב ושירם
וזוגם חלצו הלצות והנולך היה שש ומהפאר צהם . ויהי היום
הצ"או נאלץ נרחקים א הנולך ההוא עוף אחד הנקרא צלשוניו
פסגא"ן וטבע העוף הזה לטרוף טרף הדבור מאשר ידבר איו ואף
הוא עונה ומדבר כמו האדם עלמו . ויהי כאשר ראה הנולך העוף
הזה קס נעל ונשצו כפעם צפעס ואפילו צעעה שהיו עומדים
לפניו שריו ועצדיו וכל משירריו היה נניח אחס וסיה סולך אלל
העוף לכמוע מפיו אמריו כי נעמו וישרו צעינו . ויאמרו לו
חכמיו אדונינו הנולך הלא קו"ל האר"ש לפניך אר"ש חמדס .
ואיך אמה נכית אה הדברים נחוקים מדצס וכופת לופים לשמוע
מפי העוף דברים שאין בהם ונוש . ויען להם הנולך לאמר הלא
אהם יש צכס שורס פורה הדעת וההזונה והרגל נעשה צכס

עצב כי ידעתם לפני נוי אחס עיוודים צחור פני מלך . אונס
 העוף הזה כי חין צו דעת וחצונה ועס ג"ז לקונו חדבר זהו
 חדיק גדול חללי . וע"ז יק לי כהח רוח ונמו יותר מכם :

וזה

הדבר עליוו שקצ"ה ונחאוס לחפלתן של ישראל מפני
 שהס בעלי חומר ויל"ה"ר . ועס כל זה טיחדים סמוו צכל
 יוס חמיד . על זה ונכח העליונים ונשרה שכינתו צחחונים . ואס
 כן לא נשאר לנו קוס חרעוונת על שנתן צנו יל"ה"ר שאלרצח זהו
 הסצח . וזה רמוו לנו רז"ל ע"פ והנה טוב מאל . והנה טוב זה
 ילר הטוב . מאל זה יל"ה"ר . כי יותר מרויח חלדס על ידי יל"ה"ר
 שעל ידי זה זוכה להשראה שכינה . ואס לא היה יל"ה"ר לונה ישראל
 שכינהו צחחחונים מואחר כי כל לצח השמים ונחללים ונשקבים
 לפניו חמיד צלי הפסק רב :

ואפי"ר

שעל זה הנוטיל שלונה המלך ע"ה אח ישראל צשיר
 השירים ליונה אחת היא יונתי תונתי וכו' . וכן
 יונתי צחגוי הסלע צקחר הוודרגה הראיני אח ונראיך השמייעני
 אח קילך כי קילך ערצ ונראיך כאוס . והוא כי נוהן טעס הקצ"ה
 למה צוחר צחפלת ישראל ונאחר כי שרס"ס ואופי"ס אונורים לפניו
 סירה . לזה חומר יונתי ר"ל על העוף הסז"ל . צחגוי הסלע ר"ל
 היותה בעולם השפל . צקחר הוודרגה ר"ל עם היותה גם כן בעלי
 ילר הרע היא יושצ צקחר הלב . על כן חני חומר הראיני אח
 ונראיך השמייעני אח קילך וכו' :

מכאן

כראה גדל חצחו יתי עוננו ומחאות לצו רולה שרחה
 לאו ונשמייע לו אח קוליכו היס לנו חך מחיק וזה .
 ח"כ ראוי לנו לצכות ולהחחוקן על כונה יונים ושנים שילא ונפינו
 כמה צרכות צלי כוונה וצרכות לצטלה צין צצרכות החפלה צין
 צצרכת הכהנין כי צעופותיכו הרצים כחשצ לנו כלו גזלנו להקצ"ה
 וכנקת ישראל . ונכחן וחילך כחן לצ לשוצ לדעת אח הי וליזהר
 מאל מאל לדקדק סיטצ צכל מאלל אשר יאכל לצרך אח הי צרכה
 ראוייה צכוכה גדולה מאל להצין ולהסביל ויה שחני ונוליא"ס

ברפא לעצם פרקה

מפינו . וכן בצרכות תפלה י"ח להחצותן סיטב ע"כ צרכה שאלנו
שוועים מפי' הש"ץ לעשות צ' אזינו כאפרככת כדי לענות חמון
צידיעה הצרכה . ופ"ו לא לענות חמון יתומה וחסופה וכו' . וכיון
שאלנו עינים זה גם מן השמים ירחמו עלינו וילו ה' אהנו את
הצרכה . ויפתח לנו את אולתו העוזב מן השמים לצרך את כל
ונעשה ידינו וזכה ונחיה וכירש טובה וצרכה כ"ר חמון :

פרק ו בושת צושה פנים אמרו רז"ל וצעזעו הסיים
יראהו על פניכם לצלתי החטאו זו

הצושה וכיון שיש צאדס צושה פנים לא צמכרה הוא חוטא .
וכן אמר ההנא צווקכת אצוח עז פנים לגיהנם וצושה פנים
לג"ע . ואמה כי דצר הניכר לעין כל . כי מי שיש לו צושה
פנים ניכר בפניו ללם אלהים וגורם לו סימלא חן וזכל עויב
צעייני אלהים ואלס . וכל הרואה אורה ויוסף לו אהבה על
אהבה . וראיה לזה ויוסף הלדיק ע"ה פע"י שהיה לו צושה
פנים היה מולא חן צעיני כל רואיו . וסיון לוי שיש לו צושה
פנים הוא שוועולס אינו הולך צקוונה זקופה כי אס עיניו לומטה
לארץ . וכן מלינו ציוסף הלדיק שאמרו רז"ל על פקוק והשא
אבת אדוניו את עיניה אל יוסף . היא נשאה את עיניה אל כל
הוא לא נשא את עיניו ונהנם לו ונקמר תחת לוארו ואף על פי
כן לא נשא . וזה היה לו זכה הצושה שהיה לו . וזה גרם לו
מליאות חן וזכה ללם אלהים והשראה שכינה שעליו . וזה אפשר
כונח הכתוב וירא אדוניו כי ה' אתו וכל אשר הוא עושה ה'
מלליה צידו ויוולא יוסף חן צעיניו וכו' וי"ל דמליאות חן לא
יתכן אלל למי שאינו ראוי ואין צו מנוש וכונ"ס רז"ל חן ונקום
על יוסציו חן ונקח על ונקחו וכו' . אמנם אס הוא מולד עלמו
מלא רוח חכמה וחן ומקד לפניו וגם הוא עוזב תואר
מאל לא יתכן לומר עליו מליאות חן . ואס כן מאלר שהכחוצ
העיד עליו ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה . וגם קודם לכן
כאמר ויהי ה' את יוסף ויהי אים מלליה וכו' א"כ כילד סידך

לַוּוּר וַיּוֹלֵא יוֹקָף חָן כְּאֵלֹה לֹא הָיָה רָאוּי . אַחֲנֵס כִּפִּי מִיֵּשׁ רַז"ל
 כִּי פוֹטִיפֶר לֹא קָנִיתִי אֶת יוֹקָף אֱלֹה לְמַשְׁכַּב זְכוֹר וְהַקְבִּי עֲשֵׂה
 אוֹתוֹ קָרִיב צֶה שְׁעֵתָא שְׁקִינָא . וַעֲתָה וּן הַרְאוּי הָיָה שִׁישְׁנָא
 אוֹתוֹ וְלֹא יֵשָׁא עֵינָיו לְרֵאוּתוֹ כִּי עַל יָדוֹ נִסְתַּרְסָא וְלֹא יֵלֵא
 מַחֲסָבָתוֹ הַרְעָם לַפּוֹעַל . וְעַל זֶה אַחֲרֵי הַכְּתוּב וַיּוֹלֵא יוֹקָף חָן .
 כִּי וּן הַרְאוּי לֹא הָיָה רָאוּי לְוַלְיָאוֹת חָן וְאִפִּי הִכִּי וַעֲלָא חָן וְדִלִּי
 כִּי אֵין זֶה אֱלֹה כִּי הִי אֲתוֹ הוּ"א וִירָא אֲדוּבִיו כִּי הִי אֲתוֹ .
 וְאֵת אַחֲרֵי וְהִי רָאָה וּנְאֻחִין יָדַע כִּי הִי אֲתוֹ . לְזִ"א וְכָל אֲשֶׁר הוּא
 עוֹשֶׂה הִי מוֹלֵיחַ צִדוֹ . ר"ל כִּי הִי מוֹלֵיחַ צִדוֹ דּוֹקָא כִּי לֹא
 הִנְיָחוּ הִי לְצַח לִיְדֵי הַקְלָה . וְגַם רָאָה שְׁלָף עַל פִּי בְּנִסְתַּרְסָא עַל
 יְדֵי יוֹקָף רָאָה כִּי וַיּוֹלֵא יוֹקָף חָן צַעֲיָיו וְזֶה רָאָה וְהוֹכִיחַ כִּי
 הִי אֲתוֹ וְדִלִּי וַעֲלָנוּ וּן אַחֲרֵי כֵּוֹנֵה גְדֻלַּת מַדָּת הַצְּבוּסָה כִּי עַל
 יְדֵה כְּשׁוֹר הַאֲדָם מִכָּל מַכְשׁוֹל עוֹן . וְעֵי מַדָּת הַעֲזוֹת פְּנִים
 מוֹיוּן הוּא לְכָל פְּגָעִים רַעִים עוֹנוֹת וְהַטְּאִים וְכַוְעֵי חַי"ו קְרוּב
 הוּא לְעֲבוֹר עַל כָּל הַתּוֹרָה כּוֹלֵה רַח"ל . וְצַעֲוֵה"ר וְזֶה זֶה הִיא
 צֶה אֵין הַאֲדָם עַלְמוֹ יְרוּסָה הִיא מַאֲצוּתִינוּ מַחֲנֵת הַכְּסָגָה רַעִים
 אֲשֶׁר הֵם מְדַרְכִּיבִים אֶת צְנִיָּהֶם צַקְטוֹתָם כִּי מַשְׁעָה שְׁפוּתָם פִּיו
 לְדַבֵּר אֲצִיּוֹ וְאֲנוֹ מוֹלְוֵדִים אוֹתוֹ לְאֲחֵרֵי דְצַרִּי צִיּוֹנוֹת וְהַרְפוּסִין
 וְאוֹמְרִים לוֹ פַּתַּח פִּיךָ וְאֲנוֹר לַפְּלוּי צֶן כַּעֲוֹת הַמַּדְרֹחַ וְכִיּוֹלֵא .
 וְצַעֲוֵס דְצַרִּים כְּאֵלֹה פִּיהֶם וַעֲלָא שְׁחֹק וְנוֹסְקִים אוֹתוֹ וּמַחֲבָקִין
 אוֹתוֹ כְּאֵלֹה דְרוּס דְרַעַשׁ צַקְסָל רַב . וְעוּד וַעֲלָמֵד אֲצִיּוֹ אוֹתוֹ
 לְהַזְוֹת אֶת אֲנוֹ וְאֲנוֹ מַלְמַדְתּוֹ לְצַוֹת אֶת אֲצִיּוֹ וְלַקְלָלוֹ וְכֶן לְזַרִּים .
 וְצַרְאוּהֶם מַשְׁפּוֹ וְדְצַרִּי הַצְּלִיּוֹ שְׁמַחִים אֲלֵי גִיל וְנוֹחֲמִין לוֹ מִיְּמֵי
 מוֹגִדִים כְּפָרִים עִם נַרְדִּים לְהַעֲוֹת לְצַוֹ אֲלֵיהֶם לְשׁוּעַ וְנוֹנוֹ
 שְׁחֹק וְקָלִיתִי רָאָשׁ . וְהִיא יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ הַבֵּן וְלֹא יִשְׁעֵה אֲלֵיהֶם כִּי
 מִכָּל הַלְדָּדִים קָטִיל . וְהוּא מַקְוֵב מַצִּית וּמַחֲוֹן הֵלֵא הִילַךְ הַרְעַ
 הוּא דַעַשׁ וְנַפְשִׁים צַבֵּל כְּחוֹ . וְאֲצִיּוֹ וְאֲנוֹ מַחֲוִין הוּמָה עֲזָרוֹ לְרַעִים
 וְהִיא יַעֲשֶׂה הַבֵּן וְלֹא יַחֲטֵא . וְצַפְרַעַי בִּי הִילַךְ"ר כְּרֵאוּתוֹ כִּי לֹא
 עָלָיו הַמַּלְאָכָה אֱלֹה לְגִיּוֹר כִּי רָאָה כִּי מַלְאָכְתּוֹ כַּעֲשִׂית עֵי אֲחֵרִים

מרפא לעצם פרק ו

ואין לו אלא הדבר הקשה . כי אם לפעמים לא יעם הזן אזור
לקבל דברי אביו ולא יקיצ על דברי העתועיו אזי הילכה"ר אשר
בקרבו אומר לו כד את אביך ואת אונך ולא הקור מכל
הדברים אשר יגידו לך וכו' . ושכרה בלדה נעוה צעין ונגדוה
לרוב . ואזי שונע בקול דברו ועושה רלון אביו ואמו :

א"י להם על שזרם ורוע מולם כי צנוקם שיהיו לו לילה"ט
ללמדו דעת חכמה ונויסק ויראה ה' ונקטוהו . נעשו
רעים לילה"ר להקל מעליו את עול ואלאכתו . ואביו ואמו לא
ידעו כי כופה הטופנה טפתי זרה וחלק משונן חכה ואחריתה
מרה כלענה מדה כחז פיוה . כי אחר שכבר הורגל הזן בשפתי
חלקות לשון מדברת גדולות גם כי יזקין לא יקור מנוכה . ואם
לפעמים יסאל ונאדם איזה חפץ ולא יתנו לו או לא יעשו רלונו
פוער פיו לבלי חק בדברי חירופים וגדופים ונקלל אביו ואמו
בלב שלם . ואזי באותו פרק הפלים אביו ואמו להסיר מוננו רוע
וועלליו ולא יועילו ולא ילילו אותו ונדרכו הרעה כי כבר הושרס
בו נה שלימדוהו כבר . ואותו הזן הולך וגדל ברוע וועללים
עד שכל העולם הם וחרעמים מוננו בראוהם עזות מלחו וקוסי
ערפו ופתחו בארור שזה ילך ארור שזה גדל . והם צפיהם
ילעקו לאור כננו זה קורר ונורה איננו שונע בקולנו ואם
יגענו בו הוא יתנולל עברה עליהם ויקלל אותם ונעוה לא
יוכל לתקן . וזה אפשר בא הרנו בתורתנו הקדושה כי א"ש
א"ש אשר יקלל את אביו ואת אמו נות יונת אביו ואמו
קלל דגיו בו :

ר"ר כי איך יעלה על הדעת כי זן יקלל את אביו ואת אמו
ואדרכא הדעת נוטה שיצרך אותה ולפחות אם לא
יצרך גם לא יקלל . אמנם ברור הוא אם הורגל ונקטוהו על
ידי זה נעשה לו טבע . וה"א א"ש א"ש אשר יקלל את אביו ואת
אמו נות יונת . וזה בא לו כי אביו ואמו קלל כבר וע"י שהורגל
נעשה לו טבע . והמה בעלנוס גרמו לו ולעלנוס רעה צפיה"ז

וצעוה"צ צ"ו . ומי ט"ס לו נוח בקדקדו י"ס עין השגחתו על
 צניו כשהם קטנים ללודם דרכי ה' וירחא שמים . וכשפתח
 פיו לדבר ילודתו דברי קדושה . שמוע ישראל תורת לוח לנו
 משה . וכשאוכל דבר ירגילתו לומר אמן וריולא :

ודרך

לחות אונרו הנפרי כונת התכל חיזוהי דרך טוזה
 טידצק זה פחדם ר' שונעון אומר הרואה את הכולד
 ר"ל את צנו הכולד לו משעה שכולד הוא רואה אותו צען יפס
 להדריכו בדרכ ישרה . והטוב טוב קלא יקציר לו פנים יפות
 כ"א מעט ונזער לפרקים ולא יחצק ולא ינשק אותו שעי"ז
 יתגדל ויתחבא ונוזה יצא לעזות מלח וקלות ראש . ואם תאזנה
 נפשו לנשק אותם צרוב אהבתו יעשה זאת לנשק אותם כשהם
 ישנים ולא יראה אהבתו אותם בגלוי כי אם צנולפוני לצו . ואם
 ככה יעשה צודאי יגיל וישמח בהם צעולם הזה וצעולם הצא :

ואפשר

לומר דרך הלל"י אומר ר' יהודה אשרי מי שצנולו
 בחורה ועושה נחת רוח לילדו גדל צסם טוב
 וכשער צסם טוב מן העולם . והוא כי המדריך את צנו מקטנותו
 בחירת ה' זה נקרא משונה את הנוקם ונשמה את הצריות .
 משונה את הנוקם נקרא כי ידוע מ"ש רז"ל צבעה שאמר
 הקב"ה נעשה אדם חסד אומר יצרא לך אומר יצרא . והאמת
 והשלום אונרו אל יצרא אם בן אם ח"ו רשעים צעולם האמת
 והשלום יש להם פתחון פה לומר רצון העולמים הלא אונרו
 לך אל יצרא וח"ו יש לער להקב"ה על זה . אמנם כשיש לדיק"פ
 צעולם שם ומתפאר צונעשה ידיו . והוא אומר למדת השלום
 והאמת הביעו וראו עם זו ילתי לי תלמידי והנענינים . ויש
 לו נחת רוח כי ילא מתשבתו לפועל טוב ויפה . וגם נקרא
 משונה את הצריות כי אם ח"ו אינו מדריך את צנו בדרכ ה' ישר
 והטיב ומניחו לעשות מה שלצו חפץ סיפו ללקטם את הצריות
 ומחרק אותם ומגדף אותם . וכולם אומרים צפיהם ארור שזה
 ילד ארור שזה גדל . לא כן המדריך את צנו מקטנותו בחורה

מרפא לעצם פירקו

וזיראח הי . כל העולם כולו שומעים ובהכין ממנו עלם ותושיה
ואומרים צרוך שזה ילד צרוך שזה גדל :

מעטה

זה אפשר כונת רי יהודה אשרי וני שעמוליו
צחורה ר"ל שנגדל אח צניו צחורה כמ"ס רז"ל
ואת עמלקו חלו הצבים . וצזה שנגדל צניו צחורה עוסה כחת
רוח ליולדו שעלחה נחשצתו לפועל ולא יוכלו האמת והסלים
לדבר נטוב ועד רע . וגם גדל צקס טיב ופי הצריות שאומרים
עליו צרוך שזה ילד צרוך שזה גדל ואין לך שם טוב גדול מזה .
וגם ופטר צקס טוב וון העולם שע"י צנו הסכס ונחרונס
ונחצקר צעולם הצא :

וכר זה מריח המיישר אח צניו ונקטוחס אשריו צעולם
הזה וטוב לו לעוה"צ . לא כן הרשעים המלונדים אח
צניהם ונקטוחס אורחות עקלקלות רע להם צעוה"ז ואוי להם
לעוה"צ . וכצר אמרו רז"ל כי לעוה"צ כפרעים וון האדם על
יד צניהם קהס צעלומס יענישו אח אציהם וכו' . כי הם היו
צעוכרו גרונס צמעסיו הרעים ע"י שגדלו אחו צחרצות רע . וחס
כיון הכציו יפעיה צאוורו צנים גדלתי ורומנתי דין ברמא וחס
פסעו צי רח"ל :

והיוצא לנו ונזה כי כזה לריך האדם שיזהר מאלד מאלד
צכל דצרו וצכל מעסיו שומדצר ועוסה צפני צניו
הקטנים שיהיו כבוחים ועבורים ולא יהיה צהס שום לד לריעוהא
כדי שלא יעשו צניו אחריו . וצעוה"ר מזה שעוסה סנן חטאות
ואשמות חיון לא מנהם שלמד מאלציו . ואח"כ חס ירלה אציו
לגבור צו ולמוכעו וון הדרך הרע אף היא יטיב אמריו לאמר ובלא
מוך למדתי . ואס הדרך זה הוא דרך רעס מודע הלכה צו
וצודאי כי לא יהיה לו פה להסיצ ולא מלח להריס ראש וסו
צפני צנו הקטן . מזה יענה ומה יאמר לפני מלך מוס"ו הקצ"ה
צהציו צומפס ע"כ בעלס אזי לה לאותה צוקה אזי לה לאותה
כלי"ס . כי ע"כ חס אדם חטא צימי כעורו הוא יסוב מדרכו

הפצה וישגיה צען יפה על צביו שיהיו מיראוי ה' וחושבי סגור
 וסגורו דרך ה' ליראה ולאשגם איתו וזוהי כרח ליה צבלי
 עולמות . ועיקר הכל הוא להכילם בצנחת פנים כי זה כלל
 גדול לכל יחטא האדם . וממדת הצנחת צערי"ב היא צאה מרת
 הלכיות כי יקרה היא נפשיים וכן אמרו רז"ל על פסוק ומה
 ה' דורס ומנך כי אם עשות מעשע ואהבת חסד ושלמע לכת
 עם אלסיך . הדברים ק"ו ומה דברים אלו שהם בקולי קולות
 כאמר צהם והלמע לכת דברים שהם לריכס לניעות לא כל
 סכן . ופוק חזי כזה מאמרי רז"ל מפליגים במדת הלכיות
 והיולדה ומחזיקה היא מרת הצניעה וכמה מעלות עוזות נברכים
 אחרים כפתורים ופרחים מונחה יהיו :

כ"י אם יסיו צאדם מרות אלו צודאי הגמור כי אין חטא
 צא על ידו . כי כבר אמרנו כי מיי שסוף צום פנים לא
 ירים ראש לילך בקימה זקופה וגם עיניו תחזקה מיררים . ולא
 יציע ולא יראה ערות דבר ושום דבר חסור ועיי זה לא יצא
 לדי הרבורי עבירה שהם קשים ועבירה . כי בעונותיו הרבים
 אין נקי מזה כי על ידי הרבורים רעים ומעמא את עלאנו בטומאת
 קרי ורע לצעלה צין צמלום צין צסקיץ . ועון זה אינו כמסק
 צנקל כי אם על ידי חסונה גדולה וצכי גדול . והלואי צזה
 יתנו חטאים כל ילדי פסע אשר סוליד מדעתו ושלל מדעתו .
 ואם יתעלל האדם מלסוב צחשובה ולתקן את אשר פגם צרית
 סקדס . וגם כי צעונו גרם פגם ומום צעולמות הצליונים
 והתחחונים וגרם פיזור ופירוד צאותיות סמו הגדול יתי וית"ש .
 ומה יעשה ליום הפקודה כאשר יקוצצומו ילדים אשר ה"ן צהם
 כל מום והם נקראים נגעי צבי אדם . וכולם יתשקומו צנגדו
 לאמר אבינו חטא ויעשו צו נקמות ומשפטים מייכס מוניכס
 פונים והוא ילעק לאמר מיי ילד לי את אה . והם עונים אליו את
 ילדחנו . אוי לה לאותה צושה ומזכירין לו כל המחסצות זרות
 אשר חסב וכל הסרהורים רעים אשר סהר סמס ומסיצתה

מרפא רעצם פרקו

זא לדי חמוס ונספך כקיסון . אוי לה לאותה כלימה . על
זאת יחרד לב האדם ויתר ממוקומו ויתחזק אלס חי גבר על
העולו ויתן את קולו צבכי ולעקב כי השחית את דרכו וקלקל
למכות השפע והולך מקיר מים חיים אל מקום העומאה . אוי
לנו אהה עלינו . מה נעשה בי יקום אל וכי יפקוד מה נשיבנו .
כי ע"כ לריך האדם שיזכיר כל אלה חטאת נעורים ויתן אל לבו
לשוב בתשובה שלמה צלוס וכי ועספד . ובמקום אשר חזס
גופו בצבירה יחזס גיפו בתענית . ובמקום אשר סוליא מגופו
כמה טיפות טבחת זרע לצעלה ע"י הסתכלותו צעיו יוריד
כחל דומע . ותחח אשר ערצ לו קול שרים ושרות וסירי עגבים
ישמיע לאזניו כזי ומעפד כחיים . וכל אשר יוסף האדם לעשות
צמיכי סגיפים על עון גדול כזה הלא מלעי היא נגד מה שראוי
לעשות ועס כל זה אל יתיאש אלס מן הרחמים כי ידו יסתרך
פשוטה לקבל תשובת השמים . ואעפ"י שאנחנו הרצינו פשעוועצירה
נבואה למעטנותיו נפתחום להדום רגליו נספך שימה נדרוש
סליחה בלב נסבר ורוח נכאה . והוא אבינו אב הרמין וכרחס
אב על צנים הוא ירחמנו יכבש עוונותינו . ויפתח לנו שצרי
תשובה לתן את אשר עווננו ולגדור כל אשר פרלנו וכסוב
ונכנה חרבות אשר הרקנו והוא רחום יכפר עון ובלבד שלא
כשוב עוד לכפלה . כי על כן שמועו אחי ורעי כי אפילו אם
חזר האדם בתשובה שלמה מלב ומנפש . עס כל זה לא יאמר
האדם עשיתי תשובה ונתכפרתי . אלא תמיד ישו נגד עיניו
לב יטבח מהס . וכן אמר דוד הונלך ע"ה כי פשעי אני אדע
ומטאתי נגדי תמיד . ואמרו רז"ל כי דוד הוע"ה כתב כותלי
ביתו מעשה זה שצב אעפ"י טבבר אמרו רז"ל כל האומר דוד
הטא אינו אלא עושה . אפילו הכי היה נגד עיניו תמיד
כדי להטער תמיד :

וחוץ ודרכו אפטר לומר כי פשעי אני אדע ומטאתי נגדי
תמיד . ונקדים מ"ס הרב אליהו הכהן זלוק"ל והציא

וְחַוֵּי חַיִּים וְז"ל גְּדוּלַת חַיִּים שֶׁנִּגְנוּת נַעֲשִׂים לוֹ כַזְדוּת ע"כ
 וְהוּא חַיִּים . וְהוּא פִּירַשׁ כֹּהֵן אֹרְפְכִים וְאֶחָד מֵהֶם מֵה וְנִחַן
 לְחַיִּי . וְהוּא כִי צַעֲקוֹת אֵלֶּם אֵיזֶה עֵין חַמּוּר וְדַחֵי לֹא יִשְׁכַּח
 וְנִמְנו לַעֲיֹלֶם . אֲנֹכֶם הַעֲבִירוֹת אֲשֶׁר אֵלֶּם דַּם צַעֲקִיו כַּסְכָּחוֹת
 מִלֵּב הָאֵלֶּם . וְעַל זֶה אֲמָרוּ הַנְּפִי עַל פִּקִּיק כִּי עוֹנֵי אֲבִיד ר"ל
 עוֹן שֶׁהוּא חַמּוּר אֲבִיד כִּי הוּא כִגֵּד עֵינֵי פִמִּיד וְיִכְוֹלֵי לִשׁוֹב
 צַחֲטוֹת מֵהֶם . אֲנֹכֶם אֲדַבֵּר מִחַמְעֵאֲתִי כִי הַחַמְעֵאֲוֹת שֶׁהֵם הַשְּׁגָנוֹת
 כַּסְחָרִים מְעִינֵי וְע"ז אֲדַבֵּר מֵהֶם . אֲנֹכֶם כִּבֵּר אֲמָרוּ ר"ל כִּי
 שָׂא לַעֲסֵר מִקִּייעֵן אֲוֹתוֹ וְנִחַן הַסְּיוֹעַ וְיִזְכַּרְתָּ הוּא שְׁנִגְלִין לוֹ
 כֹּל הַסְּחָחוֹת דּוֹמִיא לְגַבּוֹת . וְזֶה פִּירַשׁ חַרְבַּ ז"ל גְּדוּלַת חַיִּים
 שֶׁנִּגְנוּת נַעֲשִׂים לוֹ כַזְדוּת ר"ל גְּלוּיֹת כַזְדוּת שֶׁהֵם גְּלוּיֹת
 וְסִי וְדַפְחֵת . וְעִי"ז לַעֲ"ד כִּיכֵת הַכְּחוֹב כִּי פִּשְׁעֵי אֲנִי אֲדַע
 וְחַפְזֵי כִגְדֵי תַחִיד . כַּסְפְּעֵי אֲנִי אֲדַע וְאֲנִי כוֹתֵן לֵב לִשׁוֹב
 צַחֲטוֹת מֵהֶם אֲנִי מִקִּייעֵן אֲוֹתִי מִן הַסְּמִיִּים כִּי וְחַמְעֵאֲתִי כִגְדֵי
 חַיִּיד אֲחִילוֹ שֶׁהֵם כַּסְחָרוֹת וְחַמְעֵאֲוֹת כִּדֵי שֶׁאֲשִׁיב מֵהֶם לְגַמְרֵי .
 הַחַמּוֹן הוּא צַחֲמֵי יִחַס עֲלֵינוּ וְיִשְׁחַדְנוּ מִטּוֹמֵאֵית עֵינֹתֵינוּ
 וְיִסֵּם צִלְצְנוּ אֲחַצְתֵי וְחַמְעֵי יִרְחֵמוּ עַל פִּשְׁעֵינוּ לְצַלְתֵי נַחֲמֵא עוֹד .
 וְהֵם שֶׁחַמְעֵאֲנו לַפְּתוֹ יִנְחוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְצַדֵּק . וְיִתְגַּבֵּר יִרְכוּ
 הַטּוֹב עֲלֵינוּ לְהִיֹּת עִו כְּמִר וְקַל כְּכַסֵּר רַךְ כְּלָצִי וְגַבּוֹר כְּאֲרִי
 לַעֲשׂוֹת לָלוֹן אֲבִינוּ שְׂשֻׁמִּים כֵּן יֵהִי לָלוֹן אֲנִי :

פִּרְקוֹן ז' רַחֲמָנוֹת כִּךְ אֲמָר דוּד הַמֶּלֶךְ ע"ה כִּרְחַם אֲב

עַל צַדִּיק רַחֲמֵי ה' עַל יִרְאָיו . זֶה

לְלַמְדֵנוּ כִּי אִם אֲנוּ רֹאשִׁים לַפִּי דַעֲתֵנו אֵיזֶה רַעַם שָׂא עֲלֵינוּ
 הַקֵּ וְשִׁלוֹם שָׁלֵא כַצְעוֹ וְשִׁלֵּא נַחֲרַעֵם כִּלְל . כִּי אֵין אֵלֶּם יִכּוֹל
 לַהֲסִיג דַעֲתוֹ שֶׁל מַקּוֹם . וְעַל הַרְבֵּוּ הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר הוֹשֵׁב הָאֵלֶּם
 שֶׁהוּא רַע לוֹ מֵעַם יִצְחָק לוֹ טוֹבָה . וְכַוֵּ"שׁ ר"ל עַל פִּסּוֹק אֲוִדָּךְ
 ה' כִּי אֲנַפְתָּ צִי יִשׁוֹב אֲפָךְ וְהַנְּחַמְנֵי . צוֹמֵה הַכְּחוֹב וְדַבֵּר צַסְנֵי
 צִי אֵלֶּם שְׁרָלוּ לַהֲפִלִּיג צִדְקָךְ יִם צַחֲחוֹרֵה . אִי מֵהֶם נַכְכֵּם צַסְפִּיכָה
 וְהַצִּי עֵרַם שִׁכְנַק לַסְפִּיכָה נַכְכֵּם לוֹ קִיץ צַרְגָּלוּ וְכַשָּׁר צַוִּדִּיכָה

מרבא לעצם פרק ז

שק ונחירעם על רוע מזלו שבער זמנו למכור קחורתו ואחר
זמר אחז ימים שמוע שנטבעה אותה הקפינה צים והחמיל
לסודות לה על תנן שנטעשה לו . כמלא שאין אדם יכול להשיג
ולידע הדבר הצא עליו אם עוז ואם רע ואם כן החיוב המוטל
על כל אחד וישראל על כל דבר הצא עליו לצדק את ה' . וכמו
הרב מדרש שמואל ז"ל על פסוק לה' הישועה על עונך צרכתך
סלה . ר"ל לה' הישועה הוא היודע דוקא מה הוא הטוב יכו' .
וא"כ על עונך צרכתך סלה . וידוע כי בכל מיני וסוגי האהבה
אין האהבה כאהבת האב על הבן . וכמו שמופ' על פסוק ותאמין
בקה את אברהם נקה את יצחק מצעי ליה שהוא הכשחש אלף
זה צא ללמדנו שיותר יש לער לאב צלה צנו יותר ולער עלונו
וע"ז אמר נקה את אברהם :

מעשה

אם אדם אחד יש לו בן והוא חילם כמה לער יש
לו ומה הוא עושה אם כהלה מחמת נילוי
האלימות . כוחן לו מיני קמים וזריקות כדי לשלשל הגוף וכל
הקמים ומה זרים צחכית הנריכות . ומהם צעלי רוח קשה
שאין הוסף יכול לקבלם כי אם צקושי וצלער . ואם החולי מחמת
דבוי שליחות כוחן לו קם המריק והוא לער קשה מאל . ומפני
שאצו רולה צחיות וצריחות צנו ולער את צנו מצע כדי שאחר זה
יהיה חי וצריא . וזה גם כן מחננה הקצ"ה עם ישראל עמו וז"ל
כרחם אב על צנים . ולפעמים ולער אותם והוא לטובתם . כן
ריחם ה' על יריאיו שמלער אותם לטובתם . כמלא שהקצ"ה עין
השגחתו על ישראל עמו כאב את בן ירלה :

ועפ"י

הקרתי הקירה אחת כי ידוע כי ילך הרע כצד
צאדם כדי להקית ולהדיח אותו לעבור על מלות ה'
גדולת או קמנה והנה ראו ראינו כי יש מלות שמושים היל"ר
עליו כסור לעול וכו' לפחות את האדם שיעבור עליהם כנו גזל
ועריות שנפטי של אדם מחלואה להן ומחודתן . וכל החודת
סזחח אינו לא מלך פתוי יל"ר ויש מלות אשר אינו נשגיח

הִלְהִי"ר לַפְתוּחַ חַס הַאֲדָם כְּמוֹ לֵאבֹל חֶלֶב אִו כְּצִלָּה וְעַרְפוֹת
 שְׁקָלִים וְרִמְשֵׁים וְדָם וְכִיּוֹלָא שְׁנַפְסוּ שֶׁל אֲדָם קָלָה צְהַן וְנִיָּה שְׁקָץ
 צְהַן הַאֲדָם הוּא וְנַפְשֵׁי בִי אֵין מִסִּית וְאֵין נִדְיָה וְאֵם הַעֲלָא לְוֹמֵר
 כִּי הֵם דְּצָרִים מְאֻסִּים וְנִחְמוּחַ הַנְּיֻחוֹס כַּעֲשׂוֹ שֶׁל אֲדָם קָלָה צְהַן .
 זֶה אִינוֹ כִּי אֵם יִקְהַל הַאֲדָם הֵיעֵצ יִצְעוּ וִירְחֹא כִּי עֵינֵי הַעֲרִיּוֹת
 אֵין לָךְ מִיֻּחוֹס גְּדוֹל וְנִמְנוֹ וְאִפְּיֵלוֹ הִכִּי כַּעֲשׂוֹ שֶׁל אֲדָם מִחְמוּדָתָן
 וְכַמִּיָּם רַז"ל אִשָּׁה חֲנוּת וְנִלְחָ לִוְחָה וְפִיָּה מְלֹא דָם וְהַכֵּל רִלִין
 אַחֲרֵיהֶם וְאֵין זֶה כִּי אֵם מִחְמוּת פִּתּוּי הִלְהִי"ר . וְאִי"פ לְמַה אִינוֹ
 מִפְּתַח עַל הַדָּם וְשְׁקָלִים וְרִמְשֵׁים וְכִיּוֹלָא כִּי גַם אִו צִלָּה חַעֲשָׂה :
וְנִלְעִ"ד צַמ"ש צְוֹהֵר הַקְּדוֹשׁ לְכָל אֲלוֹ שְׁלוֹם הַקְּצָ"ה שֶׁלֹּא
 נֶאֱכַל וְנֵהֵם כּוֹלֵם הֵם מְזִיקִים לְגוֹף הַאֲדָם וְעַל זֶה
 לִינוֹ הַקְּצָ"ה לְצַלְחֵי אֲכֹל וְנֵהֵם כְּדִי שֶׁלֹּא תִאֲוֹנֵה אֲלֵינוּ רַעַם וְנִגַע
 לֹא יִקְרַצ צֹהֵלֵינוּ . וְשֶׁאֲלוֹ שֶׁם וְהֵא אֲוֹמוֹת הַעֲוֹלָם אֲכֹלֵי וְלֹא
 מִתְזַקֵּי וְחִירָץ אִיבֵהוּ וְנִקְטְרִיִּישׁוּ קִלְחֵו . כּוֹנֵלֹא מִזֶּה לְאֲלוֹ דְּצָרִים
 שֶׁאֲקָר לְנוֹ הַקְּצָ"ה הֵם מְזִיקִין לְגוֹף וְנִצְיֻחוֹן אֲוֹתוֹ לִידֵי חִילֵי וְלִידֵי
 סִכְנָה . וְנַעֲתָה אֵם הִלְהִי"ר מִפְּתַח חַס הַאֲדָם שִׁיֻּחַלֵּל שְׁקָלִים
 וְרִמְשֵׁים וְיֻחַלֵּל לֹו וְלַעֲרַצ לֹו וְלַעֲרַצ כּוֹפֵל עַל הַנְּעוּטֵי צְחֹלֵי וְדִלִי טְצָה
 טְעִיחָ לַעֲיוֹק יֵלְעַק וְכֵם יִאֲמֹר וְיִי גַרֵם לִי אַחַת הַדְּבָר הַרַע הַזֶּה
 כִּי אֵם יֵלְכִי אֲשֶׁר צְקָרְצִי . אִי"ב וְנִכְאֵן וְאִילֵךְ גַּם כִּי יִחַן קוֹבֵלוֹ לֹא
 אֲחֻזֵן צִו . וְאִחִי"ב אֵם יִפְתַּח אֲוֹתוֹ לַעֲצוֹר עַל אִיזֵה מִלִּוֵּה מִן
 הַנְּעוּטֵה לֹא יִשְׁנֹעַ צְקִילוֹ וְנִפְחָדוֹ פֶּן יִקְרָאֵנוּ אֲסוֹן . וְנִאֲחַן דְּכַשִּׁיד
 מְכַלְכָּח מְקַלִּיה אֲזַדְעֻעַ . וְעַל זֶה אִינוֹ מִפְּתַח אֲוֹתוֹ כֵּלֵל צְעִינֵן
 זֶה כְּדִי טִיעִיה אֲזַנוֹ אֲלִיוֹ צְכָל מְוַעֲלוֹתֵיו הַרַעִים וְלֹא יִזְוֹ מְוֹמֵנו
 וְנִעֲלָתוֹ אִפְּיֵלוֹ רַגַע . הַמְּוֹרֵם וְכָל הַמְּוֹרֵר הוּא כִּי הַקְּצָ"ה נִקְרָא
 רַחֵם וְחֵלֵק וְנִכְצוֹדוֹ לְיִשְׂרָאֵל טְזָסוֹ טְצָחֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל הִיּוּהֵם
 רַחֲמוּנֵים צִיִּטְסִים גּוֹמְלֵי חֲסָדִים . וַיֵּשׁ לְנוֹ לְלוֹוִד מִאֲבִיבֵי טְצָטְסוּיִם
 כַּמִּיָּם צְקָדֵר צְרוּךְ שֶׁאֲמֹר צְרוּךְ וְנִרְחַם עַל הַאֲרֵץ צְרוּךְ מִרְחַם עַל
 הַצְּרִיּוֹת . וְלֹא כֹאֲמֹר וְנִרְחַם כִּי אֵם עַל הַצְּלָתִי רִאֲוִי כִּי אֵם הוּא
 רִאֲוִי לֹא טִיךְ צִים רַחֲמוּנֵים . דְּרַךְ מִשְׁלֵל אֵם אֲדָם אֲחַד טְכַר מְוַעֲלִים

לצנחה לו צית וכיולא ולצקוף טילס לו דמי סכר פעולתו זה לא
 טייך לומר פריהם עליו צוה טסילס לו סכר פעולתו כי היא מן
 הדין ועל כרחו נפרעין ונמנו . למוס מדה הרחמים טייך למי
 שאין לו חוצ עליו ואפילו הכי צראות את חצינו מהגולל צלערו
 מלך רחמינו נרחם עליו ונחקנו צונתן דמיים אס יש לו נמוון .
 ואס אין לו נחקנו צעלה עוצה מלפניו . טעל ידי עלתו כמלא
 רפואה למחלתו . זה נקרא רחמן .

א"כ צראותינו גודל רחמנותו יתי עלינו כי כל מה שאנו
 עושים מלות ומועשים עוצים לא יספיק לנו לשלם אחד
 ומאלף מן החקדים אשר עושה לנו הקצ"ה צכל עח וצכל רגע
 ועס כל זה עישה עלמו הקצ"ה כאלו חייב לנו לשלם סכר מלות
 ומועשים עוצים שפעלנו ועשינו . וכנ"ט החכא ונאמן הוא צעל
 מלאכתך טיסלם לך סכר פעולתך . ולפי האמת מה אנו ומה
 כחנו ומה מועשינו וצמה כוכל להסתפר לפני הקצ"ה . ואס אנו
 מהפארים צמה צאנחנו מופזרים ונמווכינו ללדקס הלח הוא הנורחן
 ומידו הכל וכנ"ט רז"ל על פסוק מי הקדינוני ואשלם . כמלא
 שזהו צכלל רחמינו וחקדיו יתי טנחשיב את עלמו כצעל הצית
 הסוכר את הפיעלים טמן הדין חייב לשלם להס סכר פעולתס .
 כן נחחייב הקצ"ה צנה שאינו חייב . וזהו מלך גודל
 רחמנותו יחצרך :

וזהו מ"ט צרוך נרחם על הארץ צרוך נרחם על הצריות צרוך
 מוטלס סכר עוצ ליראיו . ר"ל זה טנחשלס סכר עוצ
 היא מלך הרחמיים כי לפי האמת אינו חייב . ואפשר שזהו גס כן
 מ"ט דוד המלך ע"ה ולך הי הקד כי אפה טשלס לא"ט כנעשהו
 ר"ל מה צאחטס הטלס לאיש וכוי . ועישה עלמוך כאלו אפה חייב
 זהו הקד גדול . וצאופן אחר אפשר לומר צרוך מוטלס סכר עוצ
 ליראיו כנ"ט רז"ל על פסוק מי הקדינוני ואשלם ומה שזכר
 האדם אינו מלא מופני היראה כי מדה זו צאה לאדם מלך עלמו .
 ועל זה אמר צרוך מוטלס סכר עוצ ליראיו ר"ל מלך היראה זוכים

לקבל סבר על כל המלות :

מעֵתָה

מוֹנְטוּ יִתְצַדֵּק כַּחַם גַּם אִנּוּ לִלְכַת בְּדַרְכֵיכֵי וְחַם הוּא
 רַחֵם עֲמוֹנו כְּמוֹ כֵּן גַּם אִנּוּ חַיִּיבִים לְרַחֵם עַל מִי
 שְׁלִיךְ רַחֲמוֹת וְכַוְשָׁה וְנָתַן לָךְ רַחֲמוֹת וְרַחֲמוֹךְ וְהַרְצֵךְ ר"ל הַקְצִיָּה
 כַּחַן לָךְ רַחֲמוֹת כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה עִם כָּל הַבְּרִיּוֹת צְנוּתָה הַחֶסֶד וְצְנוּתָה
 הַרַחֲמוֹת . וְחַם הַעֲשֶׂה כֵּן גַּם הַקְצִיָּה יִתְנַהֵג עִמָּךְ כֵּן וְרַחֲמוֹךְ וְהַרְצֵךְ .
 וְחַם ח"ו מַעֲלִים אֵלֶם עֵינֵי וּנְחַצִּירֵי הַשְּׁרִירֵי צִלְעֵר וְיֵשׁ צִידוֹ יִכְוֹלֵת
 לְרַחֵם עֲלֵיו וְאִין חוֹקֵן וְאִין מִרְחַם . וְגַם אִם אִין לֵאלֹהִים יְדוֹ לְרַחֵם
 עַל כָּל פְּתִים חַיִּיבֵי הוּא לְפִיִּסְוֹ וּלְנַחֲמוֹ וּלְדַבֵּר עַל לְצוֹ דְבָרֵי פִיּוּסִים
 כְּדִי שֶׁתִּתְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ עֲלֵיו וְלֹא יִמּוֹת וְחַם לֹא עֲשֶׂה לֹא זֶה וְלֹא זֶה
 ח"ו כִּקְרָא אֲבוּר וְקָסָה עִירְקָה וְלִבֵּי קָסָה אֲשֶׁר מִדּוּת רַעוּת אִין לֹא
 מִצְנֵי יִשְׂרָאֵל הוּא . כִּי בְּצַר אֲמוֹרָנוּ לְמוֹעֵדָה כִּי עֲשֶׂה וְנִדְתָּ יִשְׂרָאֵל
 הוּא כִּי הֵם צִיּוֹנִים רַחֲמוֹתֵם גּוֹמְלֵי חֶסֶדִים וְשִׁלְשָׁחַן עוֹלוֹת צָקָה
 אֲחַד . כִּי אִם ח"ו צָח עֵינֵי לְפַתַּח הָאֵלֶם עַד כִּבְרַת לַחַם וְהוּא עוֹבֵה
 אֲלֵיו לָךְ מִכָּאֵן פְּשִׁיעַ נְצַלְתָּא צְשׁוּקָא וּפְרַנְקַס עֲלִמָךְ מִיַּגִּיעַ כְּפִיד
 וְכִיּוֹלָא . דְבָרִים צְנוּתִים אִין לָךְ עֲזוּת פְּתִים וְחַם וְאִין לָךְ אֲבוּר מִזֵּם
 כּוֹלָא שְׂבַעֵל שִׁלְשָׁחַן כְּאֲחַד וְחַם וְשִׁלּוּם אִין לֹא יִלָּא וְנִכְלָל מִדּוּת
 יִשְׂרָאֵל . וְאֲפֶשֶׁר שֶׁזֶם כִּיּוֹנוּ רַז"ל בְּאֲמוֹרָם כָּל הַמַּעֲלִים עֵינֵי וְנִין
 הַלְדָקָה כְּאֵלּוּ עוֹבֵד ע"ז ח"ו . כִּי עַל כֵּן לְרִיךְ הָאֵלֶם לְלַבּוֹשׁ גְּדֵי
 רַחֲמוֹת לְהִיּוֹת מִרְחַם עַל הַבְּרִיּוֹת כְּדִי לְהִדְמוּת עֲלֵמוֹ לְנִדְתָּ קוֹנוֹ
 וּבְפִרְעַת לְרַחֵם עַל הַעֲנִיִּים שֶׁהֵם חַיִּיבִים צְעִיבֵי הַקְצִיָּה וְכָל הַמִּוֹחַן
 לְעֵינֵי כְּחֵלּוֹ נוֹהֵן לְהַקְצִיָּה כְּמוֹ"שׁ שְׁלֵמוֹת הַמַּעֲלִים וְנִלוֹת הֵי חוֹקֵן דֵּל .
 וְחַם הַמַּעֲלֵה אֶת חַבְרֵי לְרִיךְ שְׁעַר וְעֵדִים וְחַם אִינוּ מִאֲמִיבֵי לְרִיךְ
 גַּם כֵּן עֲרַב . אֲמוֹנֵס הַמִּוֹחַן לְעֵינֵי הַקְצִיָּה כַּעֲשֶׂה הַלּוֹם וְאִין לוֹ מִקּוֹם
 צְנוּתָה לְאֵלֶם יוֹחַר מִזֵּם . וְחַם כֵּן כְּמוֹ לְרִיךְ הָאֵלֶם הַמַּעֲשִׂיר לְיִזְהַר
 מִאֵד כְּשִׁיחַן לְדָקָה לְעֵינֵי בְּאֲוִפֵּן שִׁלָּא יִחַצִּיִּים וּבְצִדְךָ כְּצוֹד וּבְצִדְרֵי
 פִיּוּסִים שְׂעַל יְדֵי אֵלּוּ דְבָרִים וְקַבֵּל סָבַר עַל כַּתִּיעַת הַלְדָקָה . כְּלִפִּי
 הַחֲמַת הַלְדָקָה הִיא מִוֹנְטוּ יִתְצַדֵּק כְּמוֹ"שׁ הַמַּפְרָשִׁים פ"י הַפְּסוּקָה לָךְ
 הֵי הַלְדָקָה וְלִנוֹ צוּבַת הַפְּתִים . ר"ל הַלְדָקָה בְּאֵנו עוֹבֵשִׁים מִמָּךְ הַכָּל

מרפא רעצם פרק ז

ומידך נחנו לך ונהם שהוא לנו אינו אלא כי אם צושה הפנים שאנו
זהירים צטעה נתינת הלדקה לדבר על לנו דברי פיוקים צאופן
שלא יחזיים וזהו נמשלנו דוקא אצל הלדקה היא לה:

ועפייז כלע"ד רמז הכהוצ צברי בהקותי כל אשר יתן ונחנו
להי יהיה קודם לא יחליפנו ולא ינייר אותו עוצ צרע

או רע צעוצ. והוא כי אם ח"ו יתן האדם לדקה לעני צפנים
זועפות וצדצור קשה אותו העני העלוצ ונשחכים פניו ככרום ויזיל
כונקא ואחי חורח ונמלא שזה נעשה גוף אחרי. כי על כן לריך
שזמר וואל שלא יצייטנו ואדרצא אם העני צא חללו עלצ נורוצ
לערו הוא יפייקנו עד שהקוצ רוחו חליו וזהו לאיש עני דוקא.
אצל אם אשה עניה צאה חללו יעשה לדקה עומה כפי יכלהו צלתי
אריכות דברים דברי פיוקים עומה עד שיסיץ פניה יפות ונחונת
הפיוק אשר שועה וקצלה ונחנו י זה פירש הרב נדרש שמואל
צכונת הפנא יתי ציתך פתוח לרוחה ויהיו עניים צני ציתך ר"ל
שכל כך הדבר חליהם דברי פיוקים עד שיסיו כצני ציתך וצל
כל זה שאנרחי לך הוא לאנשים ולא לנשים ולזה אנור וצ הרצה
שיחה עם האשה שנא ח"ו יצא לידי סרהור עצירה. כמלא
שחם איש עני צא לאדם לריך ליזמר שלא יצייטנו וחתת היותו
צפנים יפות לא יהפוך איהם לרעה ח"ו. ואם אשה עניה צאה
חללו צפנים זועפות לא יהפוך איהם לעיזה על ידי פיוקו כדי
שלא יצא לידי סרהור עצירה הק ושלוס:

מעשה

זה כ"ל רמז הכהוצים כל אשר יתן ונחנו להי יהיה
קדם ר"ל אם יתן האדם נה שיחן להי הוא כי
ונחנו הכל. ואל יתהלל הנותהלל צנה שנוהן לדקה. כי אם
צזאת יתהלל הנותהלל כי יתן הלדקה דברי פיוק צאופן שלא
יחזיים. וז"ל נה שציד האדם לעשות הוא לא יחליפנו ר"ל לא
יצייטנו צאופן שפניו ונחלפות וז"ל לא יחליפנו. ולא ינייר
אותו עיז צרע ר"ל נחלפת שפניו עוצים לא יעשה אותם רעים.
או רע צעוצ ר"ל לגבי אשה אם פניה רעים לא ינייר אותם

פִּיקוּז הַרְעִים לַעֲשׂוֹתָם מוֹצִים . וְהִיא לֹא יִחַלְפֵנוּ וְלֹא יִמִּיר אֲוֹתוֹ
 טוֹב צָרַע לְאִישׁ . אִלּוּ רַע צָטוּב לְאִשָּׁה וְדוּק :

מַעֲתָה כּוֹנֵה לְרִיךְ הַאֲדָם לְהִיּוֹת זֶהִיר בְּמַדָּה הַרְחֹמְנוּת
 וְלֹא יִכְשַׁל חַיִּי צַפִּיּוֹ וְצַלְקוּתוֹ לְדַבֵּר קָרָה עַל הַעֲנִיִּים

וְחִנֵּן הַצִּדִּיקִין דְּקָבָה"ו וְדִי לֵהֵם לֵרַחַם עֲנִיּוֹתָם כִּי צַעֲוִה"ר כּוֹמֵס
 הַפְּלִיגוּ רַז"ל עַל לַעֲרֵב הַעֲנִיּוֹת . עַד שֶׁאֲמָרוּ הַסְּרֹן כִּי־קָשָׁה מִכָּל
 הַלְּכוּת שֶׁצַּעֲוֹלָם וְלֹא עַל חֲנֹס אֲמָרוּ רַז"ל עַל פְּסוּק יַחֲלֹץ עֲנִי
 צַעֲנִיּוֹ . יַחֲלֹץ וְדִינָה שֶׁל גִּיהֲנֹם צַעֲנִיּוֹ . כּוֹמֵל שְׂמֹדֶת הַעֲנִיּוֹת
 הִיא טוֹב וְנוֹמֵס לְמַשְׁפְּטֵי גִיהֲנֹם . וְחִ"כ כּוֹמֵה גְדֻלַּת שִׁכְרֵי הַאֲדָם
 הַנּוֹפִיִּיק אִתּוֹ הַעֲנִי צַדִּיקִים מוֹצִים מִחֻקִּים מוֹדָבֵשׁ וְנוֹמֵס לּוֹפִים
 וְהִיא לּוֹ לְיוֹשִׁיב נֶפֶס חוֹכֵה לְרַב צַרְכוֹת כּוֹמֵס רַז"ל הַנּוֹתֵן לְדָקָה
 לַעֲנִי מִחֻצְרֶךָ צַקֵּס צַרְכוֹת וְהַנּוֹפִיִּיקוֹ מִחֻצְרֶךָ בְּאֶחָד עֶשֶׂר צַרְכוֹת
 כּוֹמֵל שֶׁהַנּוֹתֵן מוֹפִיִּיק מִחֻצְרֶךָ צַרְכַּת עוֹר"צ . אֲשֶׁר עַפְי"ז שְׁנוּעֵתִי
 מִשֶּׁס הַנּוֹפְרָסִים רַוֵּז הַכְּתוּב נַחֲוֵן חֲתָן לּוֹ וְלֹא יִרַע לְצַדֵּךְ בַּחֲתָן
 לּוֹ כִּי בְּגַלֵּל הַדָּבָר הַזֶּה יִצְרַךְ הִי . רַז"ל אִתָּה בֵּן אָדָם עֲשֵׂה זֹאת
 לְהִיּוֹת זוֹכֵה צַעֲנִיּוֹת כַּאֲחֵד לְהִיּוֹת נוֹהֵן וְנֹפִיִּיק וְהִיא נַחֲוֵן חֲתָן
 לּוֹ . וְגַם לֹא יִרַע לְצַדֵּךְ שֶׁחַיִּי לֹא חֲתָן אֲלֵיו צַעֲנִים זוֹעֲפוֹת כִּי
 אִם צַרְלוֹן טוֹב וְצַדִּיקֵי מִיּוֹקִים . כִּי בְּגַלֵּל הַדָּבָר רַז"ל בְּגַלֵּל הַדָּבָר
 בְּאִתָּה וְנֹפִיִּיקוֹ . הַזִּ"ה יִצְרַךְ הִי רַז"ל אִתָּה זוֹכֵה לִי"ז צַרְכוֹת גִּינוּי
 הַזִּ"ה . וְגַם אֲנִי שְׁנוּעֵתִי עַפְי"ז רַוֵּז אֲחֵר עַל פְּסוּק טוֹצִים הַשָּׁנִים
 מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ לֵהֵם שִׁכְרֵי עוֹר"צ צַעֲוֹלָם . רַז"ל אֵל יִחְנוֹר
 אָדָם אֲנִי אֲשַׁנֵּם בַּחֲלָקֵי צַוָּה שְׁאֵלֵי נוֹהֵן לַעֲנִי כּוֹמֵתִי יְדֵי הַמַּעֲטָה
 הוּא אִם רַב . וְהִיא לִי לִישָׁב אֲלֵלּוֹ לְדַבֵּר עַל לְבוֹ דִּי לּוֹ בְּאִתָּה .
 אִלּוּ יִחְנוֹר הַאֲדָם צָרוּךְ הִי אֲשֶׁר נַחֲוֵן לִי לְשׁוֹן לְמוֹדִים וְהִיא מְלֵלָה
 צַלְקוּתִי לְדַבֵּר אֲתוֹ עוֹבוֹת וְלֹא אֲתָן לּוֹ מִאֲוֹנָה . לְזִ"ה טוֹצִים
 הַשָּׁנִים וּן הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ לֵהֵם שִׁכְרֵי עוֹר"צ צַעֲוֹלָם רַז"ל יִ"ז צַרְכוֹת
 וְדוּק וְשִׁ"י . וְכַזֵּר מִיִּרְכַּחֲתִי מוֹסֵם אֲנִי סָקֵטֵן בְּסַפְרֵי זְכוֹת הַרְצִים
 צַפִּי וִיחִי תְרַאֲנוּ מוֹסֵם :

וְעוֹד כִּלְעִ"ד צַרְכוֹת הַכְּתוּב נַחֲוֵן חֲתָן לּוֹ וְלֹא יִרַע לְבַגְךָ

מרבא לעצם פרק ו

צחקך לו כי לכאורה תי צחקך לו אך למוחר. אונס
לריך האדם צטעה שנוחן לדקה לעני צדרי פיוס וצכלל הפיוס
הוא להצטיהו ולוחר לו לר לי עליך אחי צלערך וצרכוני היה
להוליאך וון הלער לגמרי. אונס דצר זה אי אפשר צידי אדם
כי אם הקצ"ס הוא היכולת צידו. ולעתות כאל אחת קה נא את
צרכתי צרכת הדיוט קל"ס כמות שסיח וון השונים יוסיפו לך
כחנה וכחנה נידו הרצצה והנולחה. ואם אחר כעס ימים הלערך
עוד לתה עירף לציתך. לא הלערך מלצח אללי וצע"ס אחי לתך לך
כפי יכולתי לתן ואחזור ואהן. ועתה זהו כונת הכחוצ כחון לתן
לו ר"ל צטעה כתיבת לדקה צפעס אי הצטיח אותו צאינור אליו
לא זו צלצד אמרו אלל זאת ועוד אחרת. צאופן צצכל פעס
חאינר לו שתתן לו ג"כ פעס אחרת וע"י זה מתייטצ רוחו ליו.
יהרי זה דומה למי טיש לו פח צקלו ולעולם הוא טצע. ואם
אחת עושה כן צודאי לא ירע לצצך צחקך לו ר"ל פעס גי ודי
וכו. ומני טצפיד וצלצצך הצטעחתי ולריך לקיים הצטעחך כי
מאותו רגע שהצטעח לעני לתת לו פעס אחרת ונאותה טעס
גמר הקצ"ס צדעתו לצרך את כל ועתה ידך ולתת לך צרכה עד
צלי די. וה"א כי צגלל הדצר הזה שאמרת לתת לו ונאותה טעס
יצרכך הי אלהיך. א"כ ודאי לא ירע לצצך צחקך כי מטלו אחת
כיתן לו ודוק. ועתה נולל כי עיקר מלית הלדקה הוא דצרי
פיוסיס והקצרת פנים יפות. וכן חונרו רז"ל עוצ הטלצין שנים
לחצירו ומשקהו חלב שנחונר ולצן שנים ומלצ אל תקרי לצן
שנים אלל לצין שנים. וזהו דצר הנחאה לעין כי העני העלוצ
הבא לשחול לדקה וון העשיר ערס יכנס לפתח העשיר לשחול
וונחו כסף או זהב או חיזה חפץ. ומגולל צלערו ופוסק על
שתי הסעיפים אם יכנס אם לא יכנס. ונחתהלך צארץ אפתחא
דצי נשיאה ארוכות וקלות. אף ל"ו הציא צי לערו"ת. אחד
שנח לא ינול חפלו וח"י צגופו ילא. צי והוא גדול וון הרצפון
כי טישט שנח צכאות העשיר אותו יחמלא עליו עברה וועס

ויכעוס עליו וישליכהו ונעל פניו . וכאשר נטה לעתו ליכנס
 ודחק ונכנס לפתח החלר ועם כל זה עודנו עומד צפרודור
 ונחעבז ואין ולאו ורפייא צידיה . ולמאי דציני ציני זה האיש
 בעל הצית צפנים וישא עיניו וירא כלל עוצר כוכח פתח הצית .
 ויהי כפחותו ציודעו ומכירו אם באותה שעה לצסה צו מדת
 הרחמנות פיו יפתח צחכמה וכס יאמר אליו צא צרוך הי למה
 חצונו צחוץ הכי אחי אחת כונוי כונוך . הגידה לי מה שאלתך
 וינתן לך ושלי שלך . ולא תחציץ ולא תלעער וכיולא דצרי
 בחומים . אם ככה הוא עושה אשירו צעוה"ז ועוצ לו לעוה"צ
 אשר החיה את נפש העני צרוח שפתיו רוח חן ותחנונים ונתן
 מוצק ונפת לרבים . ומה עוצ חלקו ומה נעים גורלו כיצד את
 הי מהוני וחניו אין קץ לשכרו צעוה"ז והקרן קיימה לו לעוה"צ .
 ועליו אמרו רז"ל אדם כותן פרועה לעני זוכה ונוקבל פני שכינה .
 ועיקר ההקצלת פני שכינה הוא ופני ההקצרת פנים שטעה
 לעני . וכסס שהוא הקציר פנים לעני כן הקצ"ה וקציר לו
 פנים . כי ע"כ אשרי הגבר אשר תישרנו לעמו ושכלו לחוס
 ולרחם על עניי עמו צין דצור צין צוועטה . וח"ו לא יאמץ את
 לצרו לדבר אתו קשות ולקפון את ידו ח"ו כי לא לעני עושה
 הדבר הזה כי ח"ו להי הוא עושה . ואשריהם ישראל רחומים
 צני רחומים גיונלי חקדים ציישנים ולא הולך כל זה אלא
 להעדפה . ואני חפתי לאלהינו שצטוים למען יחוס וירחם
 עלינו רחמים גמורים ופשוטים ויתן צלצנו מדת רחמיותו לרחם
 על כל נוי שלריך רחמים . והי משמים יסקוף עלינו צעין חמלתו
 יגאלנו גאולה שלימה . ויקיים צנו וקרא שכחוצ הצן יקיר לי
 אפרים אם ילד שעשועים כי ודי דצרי צו זכור אזכרנו עוד על כן
 הנוו ונעי לו רחם ארחמו כאם הי כן יהי רלון אונן :

צִרְקָה רַצוֹן דוד המע"ה אומר צאנידותיו רלון ירואו
 יעשה ואלה שועתם ישמע ויושעים . כיון
 לוור צהקצ"ה אינו וציא את כל יקיים לידו לער . כי אם עלה

מִיָּפֶא לְעַצֵּם פִּדְקָה

צִלְוֵן הַלְדִיק הַיִּזֵּה דָּצֵר וּמֵאֵהוּ יִחְצִיךְ הַקְצָה שֶׁהוּא צוֹמֵן לְצוֹת
 וְדָמָּה מַחֲשָׁבוֹת הַחֶף מוּמְלָא חֶפְלוֹ וּרְלוֹנוֹ . וְאֵלֶּס לְפַעְמוּיִם הַרְאָה
 לֹחַ הַלְדִיק שֶׁצָּח לִידֵי לַעֲרֵי אֵינן זֶה יֵאָדָּר כִּי הַקְצָה מֵאֵחָוִה לְהַפְלֵהוּ
 וְאֵלֶּי יִקְרָא וְהִי יַעֲנֶה . וְהִיא נִלְוֵן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה . וְאִינוּ מוּלְפֵה עַד
 שִׁישָׁאֵל צִפְרוֹ אֲלֵלָא כִּסְעֵלָה צִלְוֵן הַלְדִיק מוּמְלָא חֶפְלוֹ וּרְלוֹנוֹ כְּדִי
 שֶׁלֹּא יִצָּח הַלְדִיק לִידֵי לַעֲרֵי . וְאֵלֶּס הַרְאָה שְׁלִפְעוּיִם צָח לִידֵי
 לַעֲרֵי אִינוּ אֲלֵלָא כִּי וְאֵה שׁוֹעֵס יִשׁוּעָה רַ"ל שֶׁהַקְצָה רוֹלָה לְקַנּוּעַ
 שׁוֹעֵסָה וְהַחֶף וּמִיד יִשְׁעִים :

או

יֵאֻמַּר צְאוּסָן אֵהֵר גַּי כְּתוּבִים כֹּאִי וְהֵה תוֹאֵרִם קְרוֹצֵי הִי
 לְכָל קוֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרְאוּהוּ צְאוּסָה רְלוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה
 וְאֵה שׁוֹעֵסָה יִשׁוּעָה וְיִשְׁעִים . שׁוֹמֵר הִי אֵה כָּל אֲוִהֲצִיו וְאֵה כָּל
 הַרְשָׁעִים יִשְׁוִיד . וְהוּא כִּי כִּדֵּר קְצוֹל הַפְלוֹת נִחְלַק לַחֲמוּשָׁה קוּבִים .
 הַכּוּג אֵהִי הִיֹּא כִּי לְרִיךְ שִׁיקְרָא הַאֲדֵם לְהַקְצָה וְהַחֶף יַעֲנֶהוּ הִי
 מוּשׁוּי קְדָשׁוֹ . וְהוּא כּוּ"ש צוּסָי הַעֲנִיחַ שֶׁצָּחֵה לְצוּרָא הִיכִי דוּנִי
 כְּגוֹן שְׁאֻמַּר מוּשִׁיֵּץ הַרוּחַ וְנִשְׁצַז זִיקָא . מוֹרִיד הַגֶּשֶׁם וְהֵאֵה מְטָרָא .
 סוּג צִי כִיּוֹן שְׁעֵלָה צִלְוֵן הַלְדִיק וְנִפְשׁוֹ לְשִׁאֲוִ"ל הַגִּיעַ אִיזֵה דָּצֵר
 מֵאֵהוּ יִחְצִיךְ הַקְצָה מוּמְלָא חֶפְלוֹ וּרְלוֹנוֹ מוּצְלָתִי יַפְתַּח פִּיו לְדָצֵר
 דָּצֵר . וְכַנְגַד זֶה סוּג גַּי שְׁלִרִיךְ שִׁיזַעֵק וְיִשׁוּעָה וְאִזִּי הַקְצָה כוֹחֵן לוֹ
 שְׁאֲלַחֵהוּ חֶפְלוֹ כּוּ"ש צְגוּמִי לֹוֵה זֶה דוּמָה לַעֲבַד שֶׁצָּח לִיטוֹל פֶּרֶס מוֹרְצוֹ
 וְאֵמַר הַרְצֵ הַכִּיחוֹ אֲוִהוּ עַד שִׁיתַּעֲקוּק וְאֵחִ"כ חֶנּוּ לוֹ . סוּג דִּי עוֹלָה
 עַל גְּצִיָּהֵן וְהוּא כִּי הַקְצָה אִינוּ מוּצִיָּה אֵה הַלְדִיק אֲפִילוֹ שִׁיעֵלָה
 צִלְוֵן לְצוֹ שׁוּם דָּצֵר כִּי לַעוֹלָם לֹא יוּוֹעַ וּמֵאֲחַלָּה אִינוּ צָח לִידֵי לַעֲרֵי
 כְּדִי שִׁיעֵלָה צִרְלוֹי שׁוּם דָּצֵר . כְּכַנְגַדוֹ סוּג הֵהִי לְגַצִּי הַרְשָׁעִים גַּם
 כִּי יִזַּעְקוּ וְיִשׁוּעוּ שְׁחָם חֶפְלָהֶם . וְזִ"א מֵאֲחַלָּה לְדִיק הִי צִכָּל דִּרְכִיו
 וְהַסִּיד צִכָּל מוּעֲשִׂיו . וְהוּא כִּי יֵשׁ סוּג אִי קְרוֹצֵי הִי לְכָל קוֹרְאָיו
 דֵּהִינּוּ מוּשִׁיֵּץ הַרוּחַ וְנִשְׁצַז זִיקָא וְכוּ' . אֲמוּנָס לֹא כָּל אֲדָם זוֹכֵה
 לְזִחָה הַמּוֹעֵלָה וְע"ז אֲמוּרָו צְגוּמַרָא יִכּוֹל לְכָל הִ"ל לְכָל אֲשֶׁר
 יִקְרְאוּהוּ צְאוּסָה . וְיֵשׁ סוּג צִי גְדוֹל מוּזָה כִּי אִינוּ לְרִיךְ שִׁיפְתַּח
 פִּיו כִּי"א רְלוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְכַנְגַד זֶה יֵשׁ קוּב גַּי וְהוּא וְאֵה שׁוֹעֵסָה

יבוע ויזשיעס ר"ל שלריך שיזעקו וישועו כדי שיזשיעס . הקוב
 כדי הוא גדול ונכונס וכוא שומר סי' את כל אוהביו . וכיון
 שהוא שומר גמירי ללא יצואו לידי לער כלל והפילו בלא ילעוך
 לצא לידי רלון צלב . כל קצב דנא קוב הסי' ואת כל הרשעים
 יבמיד כי לא יקוצל הפלה סי' ילילו ויתכן לומר כי זהו הפפרס
 נעוצד את סי' נאהבזה לעוצד אותו מייראה : כי עוצד נאהבזה הוא
 נוכבה נאה סי' דוקא והוא יתצרך שומר ומגינו וכיון שכן לא
 ילעוך לשום דבר לפילו ברלון לצו . אונס בעוצד מייראה שמייראו
 הוא ע"י מלאך כונס"ה חונס מלאך סי' קביצ ליראיו . ולכל עוצד
 נאהבזה כה"צ שומר סי' את כל אוהביו . ועל כן העוצד מייראה
 כיון ששמירה על ידי מלאך אינו זוכס כמו העוצד נאהבזה שאינו
 צא לידי לער כלל . כי אם צא לידי לער ולא מהעכב כלל כי צפס
 פעלה צרלונס להפטר נאותו הלער אזי הקדוש צרוך הוא מלילו :

וד ואיל

וענינה דהוה לריך עלמא למטרא . והתא מעינא
 קודם הנץ החמה כקצורים העס שזהו שצחן . אור להם למשול
 להם מכל למה כדצד דומס לעצד וכוי אמר המלך חני לו ואל
 ארס פניו . לשנה אחרת אלעריך עלמא למטרא גזר הענינה
 וינדו להם אחר שקיעת החמה כקצורים העס שזהו שצחן . ח"ל
 למשול להם וכוי אמר המלך הכיסו אוהו עד שתמקוק ואח"כ חנו
 לו . ופריך בס ולסמואל סיכי דני שצחא לצורא כגון דאמר משיצ
 הרוח וכבצ זיקא וכוי . ורזיס נקסיס שזהו הסך הכחוצ שהרי
 הכחוצ אמר והיה טרס יקראו ואני אענה . וא"כ איך אמר שמואל
 כשינד להם קודם הנץ החמה שאין זה שצח לצור :

ונרעד

כשנדקק צכחוצ עלמנו דקשיא קיפיה לריסיה דהרי
 צהחלה אמר טרס יקראו ואני אענה ואיך אמר אחר
 כך עוד הם מדצרים ואני אשנע . ועוד לריך לדקק כי לכאורה
 לא שייך עניה צלה קריאה וכן אמר הכחוצ אז יקראונני ולא אענה
 וכן אז הקרא ובי' יענה . ולא כן כילד אמר טרס יקראו ואני אענה :

מרבא רעצם פרקח

אמנם

אפטר לומר כי כונת הכתוב הוא והיה ערס יקראו
ר"ל קודם לריך שיקראו אליו יחצרך בהפלה וז"ל
והיה ערס יקראו ואכי מענה שייך לומר ואכי מענה . ורס
האמר שהס וסלום יכחו לו עד שיחנקנוק לזה אומר עוד הם
מדברים ואכי אשמע כגון ונסיב הרוח ונסיב זיקא וכו' :

כעתה

אין ספק כי צמדה שאלם מודדס מודדן לו. וכאשר
הוא יחנהג עם הקצ"ה כן יחנהג הקצ"ה עמו .
וע"ז כיון ההנא צומי אצות עשה רלוכו כרלוכך כדי שיעשה רלוכך
כרלוכו . צטל רלוכך ופני רלוכו כדי שיצטל רלוך אחרים ופני
רלוכך . והוא צומס"ל צומדח האהצה על ונה שדרכו רז"ל ע"פ
והצהת אח סי אלהיך צכל לצד צצ' ילריך צילה"ט וצילה"ר צכל
נפסך וכו' . כי מדה הלדיק והוא עלמו הילה"ע להיות חצי עליו
ונתו יוהר וגופו . ורחה ויעקב אצינו ע"ה שלא חסס על גופו
וזור על פכים קטנים . וז"ש ההנא עשה רלוכו יחצרך כרלוכך
דהיינו שלא לחוש על גופך נגד אהצתו יחצרך . ליגע אח
עלמך ולרדוף אחר הנלות ולקום באשמורת לעקוק צחורה ואל
החוש צחונה ופני הלילות קצרות וצחורף ופני הלנה כדי לעשות
רלוכו יחצרך ואס אחת עושה כן גם הקצ"ה יעשה רלוכך לשמורך
ונכל רע יקמר אח נפסך וכל חולי ומחלה . כרלוכו ר"ל כנו
שאחה עושה רלוכו . ועתה יאמר האדם אחי לוקח הודה הזאת
לגנורי שלא לחוש על גופי ואחוס על ונווי . ואס חיש עני יחן
צכיס עינו נח אהן לו ונאומה ולי הכסף ולי הזסצ ושלי שלי ודי
לי שאיני פושט ידי צגזל :

לזה

אמר ההנא צטל רלוכך מפני רלוכו ר"ל רלוכך הוא
יכה"ט צחק על ונוונו . עתה אהה צטל מדה הזאת
של יכה"ט ופני רלוכו יחצרך דהיינו לעקוק לזקה ונלות ומעשים
עוצים הללכוה הקרון כי . כדי שיצטל רלוך אחרים מפני רלוכך
והוא כמיש צגנוי כתיב הלא פרוס ליעצ לרמוך . וכתיב ועניי
מנודים הציא צית . זכה הלא פרוס ליעצ נמוך . לא זכה

ועניים מירודים הציא ציה שצחין אונות העולם ומוטלין צרות .
 וכפיא עוצדא דר"י בן זכאי דחזא צהלמא על צר אחתיה דהו
 ומקדי ציה וואס דינדי שקלינהו ונייה ועסינהו ללדקה פס
 גצייהו שצכר דינדי וועלי יומא דכפורי אזלו ואכלו קורלא צי
 ונלכא ואקרינהו . אזל ר"י בן זכאי ונקצ מניהו שצכר דינדי
 ואפסינהו וצי אקירי וכו' . נמלא בלס לא היו נוחים אהם
 ללדקה היו לוקחים את הכל בגוים והראיה מן הטו"צ דינדי
 הנשאים . והו כונת ההכא צעל רלוכך מפני רלונו דהיינו
 פהוח הפהוח את ידך ללירך מלות וועע"ע ואל הסוס על ממוכך
 וכוא כמדת הילמר שאינו חס על ממון נגד הגוף . אזל אחס
 עבה זאת מפני רלונו יתי דוקא . ועי"ז אחס מרויח שיצטל
 הוא יתי רלוון אפרים צכס גוים אכזרים הרולים ללכול ומוס
 של ישראל וצטל רלונס מפני רלוכך כי הפץ אחס וחס כל ממוכך
 ורלונס ההצטל ורלוכך הקיים . נמלא וזה כי העושה רלונו
 יתי לעלמו הוא עושה . וח"ו המצטל רלונו יתי לעלמו הוא עושה :
אן יאמר צאופן אחר צהקדים ונ"ס הנופרשים ע"פ נהון ההן
 לו וכו' . והוא כי אמרו רז"ל אל יאמר אדם אי אפטי
 לאכול צפר חזיר אי אפטי לאכול חלצ וכו' . אלל אפטי ואפטי
 אזל וזה אעשה ואצי שצשמים גזר עלי . אם כן יאמר האוונר
 חף צוולות עשה אענה ואוונר אי אפטי להכיח הפלין להחטטף
 צלי"ת ולתת לדקה וכיוולא אזל וזה אעשה ואצי שצשמים גזר
 עלי . אל יאמר האדם כן . כי כל וזה שהאדם כוול שצר על
 שולות אינו חלל מולד שהוא עושה אהם צרלין טוב וצשומה
 דצס והו משלו . אזל צוועשה הוולית לית ליה מגרמיה כלום
 כי מידו יתי הכל ומי הקדיוני ואצלם . וועשה ז"א נהון ההן לו
 ואל ירע לצצך ר"ל שלא מן הסכרה הוא לומר אי אפטי לעשות
 לדקה אזל וזה אעשה ואצי שצשמים גזר עלי אל תאמר כן .
 כי צגלל סדצר הזה שכווא הרלוון והצשומה יצרכך ה' אלהיך
 ואס אחס אוונר כן לא נשאר לך שום לך לקבל שכר . ודוק

מרפא לעצם פרקה

וספתיס יסק :

מעשה

כלע"ד שזס כיון שהנא צאומרו עשה רלונו יחצרך
 צמלות עשה כרלונוך ולא תאמר חי אפסי וכו'
 אזל מוס העשה וכו' . ועל זס נתן עעס כדי שיעשה רלונוך
 כרלונו ר"ל כדי שע"י שאתה עישה הנוליה צרלוך יתן לך סכר
 עוצ כרלונו שהוא עוצ ומציצ אמנס צמלות ל"ח עשה זאת
 חפי לונר אפסי ואפסי אזל מוס העשה ואצי שצמנים גזר עלי :
ו"א צטל רלונוך מפני רלונו ר"ל שצמלונוך יסיה לאכול
 ולשתות דברים אקורים וצטל אוהס מפני רלונו שכל
 לוס הקצ"ס כדי שיצטל רלוך אחרים מפני רלונוך . וזס יוצן
 צמ"ס צמנרא מ"ד גבורי כס עוסי דצרו לשנווע צקול דצרו .
 בגין רב גידל תצעתיה הסיא מערוכיהא אמר לש חליש לצאי חי
 חיכא מידי לעיכל ח"ל חיכא דצר עמא . ח"ל מאן דעציד הא
 חכיל הא שגרא חנירא קס אישו ויחיצ צגוים . אמרה ליה מאי
 האי אמר לה מאן דעציד הא כפיל צהא . מיד שצקתיה ואזל לביתיה
 נוולא שהוא שאל ומחילס לאכול צקר חזיר ואחר כך ציטל רלונו .
 והסליך עלמו אל חוך שרפס החנור . וע"ז פרויה שגס המערוכא
 צמלה דעחה ורלונס ושלחה אוהו לשלוס . מעתה זסו מוס שרמו
 שהנא צטל רלונוך כמו רב גידל שומחלה לא אמר חי אפסי לאכול
 צקר חזיר חלא כך אמר אפסי ואפסי ואחר כך ציטל רלונו מפני
 רלוך הצורא ית"ס . וגס הי בגין צעדו וציטל רלוך אחרים שהיא
 המערוכא מפני רלונו והו שאמר שהנא כדי שיצטל רלוך אחרים
 מפני רלונוך ודוק :

נמצא

וזה כי לריך האדם צכל יבולתו לעשות רלונו יחי
 צלב שלם וצנפס חפלה . וכמו שפשה רב גידל ע"ה
 שוקר נפשו לשריפת אש שלא לעבור על רלונו יחצרך . ומס
 כענה ומס כאמר אנחנו צעונותיכו כי עעוצ רלונו והשלמת
 דעתנו אנחנו עוצרים את פי סי צכל עת וצכל רגע וכל אשר
 שנא סי אהצנו אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום המוכסה .

וְאֵל יִשְׁרָאֵל אֵלֶּם לְוַיִּיר וְנָס לָךְ כִּי כֹזֵבָה וְנֹדֵעַ כָּכֵם עָשִׂיתָ
 לְדַבֵּר קִרְתָּ עַל עַם הַקְּדֻשָּׁה כִּי כָל הָעֵדָה כֹּלֵם קְדוּשִׁים כֹּלֵם
 עֲתוּרִים וְאִין צָהִים נִפְחָל וְיֻקָּם . גַּם אֲנִי אֲגִיד וְאֶעֱבֹד . חֲלִילָה
 לִי וּמַשְׁלוֹת יָדַי לְאַחֲזוֹ צִקְסִית וּלְכַתּוֹב עַל כַּפֵּי אֵלֶּם הַדְּבָרִים .
 כִּי אִם לְצַלְמֵי אֲנִי דוֹרֵשׁ . כִּי לִבִּי יוֹדֵעַ וְנֹרֵחַ נִפְסוֹ . וְכַמּוֹשׁ
 שֶׁפִּיטָן חֲטָאֵי לוֹ יִרְחֹן צַם שִׁכְנֵי אֲזִי צָרְחוּ וְרַחֲקוּ וּגְבוּלֵי .
 וְאִם אֲוֹיִר יֵאמֹר הַאֵלֶּם כְּהוֹב לָךְ פִּקּוּל לָךְ צִדְרָךְ הַיַּחֲדִיד וְלֹמֵס
 אֶתְּהָה שׁוֹלֵךְ צִדְרָךְ הַרְבִּים . זֶהֱאֵת אֲשִׁיב־אֲנִי מִזְקָנִים אֲחֻצּוֹן אֲנָשִׁי
 כִּנְסָה שֶׁגְּדוּלָם אֲשֶׁר הַמָּוֶה תִּקְנוּ סִדְרֵי הַיּוֹדֵי צִלְשׁוֹן רָצִים אֲשֻׁנּוּ
 צָגְדָנוּ וְכוּי וַיַּחֲדִיד הַאֲוֹנֵרוֹ אֲוֹנֵר צִנּוֹסָה זֶה . אֲלֵכִי וְעַתָּה וְדֹאֵי
 כָל הַקִּירָח צָמְפֵי הַזֶּה יִדְיִכֵּי לִבְךָ זְכוּת וּנּוֹן הַסְּמוּיִם יָדִין אֲחֻכֵּם
 לִבְךָ זְכוּת . עַם כָּל זֶה לְרִיךְ כָּל אֵלֶּם לְפִשְׁפֶּשׁ צִמְעִסוּ הַיַּעַב וַיִּקַּח
 לוֹ לְמִרְאָה וּמִשׁ שְׁלֹמֵה הַמּוֹלֵךְ עֵינֵי שֶׁהָהֵם שָׂחָה הִי וְשָׂבַע תּוֹעֲבַת
 נִפְסוֹ . עֵינִים רְנוּת לְשׁוֹן שֶׁקֶר וַיִּדֵּם בְּוִפְכוּת דֵּם נָקִי . לִבִּי חוֹרֵשׁ
 מִחֲשָׁבוֹת אִין רְגִלִים וְנִוְהִירוֹת לְרוֹץ לְרַעַם . יִפִּית כּוֹזִים עַד שֶׁקֶר
 וּמַשְׁלֵה מַדְרִים צִין אֲחִים כָּל אֲלוֹ שָׂחָה הִי . וְנִי אֲחִישׁ אֲשֶׁר יִכּוֹל
 לְהַתְּפִיר צָכַל אֲלוֹ כִּי מַעֲלֵם לֹא רָאוּ עֵינֵים אֲלוֹ קוֹרוֹת צִחוֹ
 אִם לֹא כִילֵם וּמִקְלָהֶם . וְלִמִּי נִצְבָה חֲחֵלָה עֵינִים רְנוּת כִּי כָל אֲחִישׁ
 אֲשֶׁר הֵלֵךְ אַחֵר עֵינָיו לֹא יִכָּלֵל מַעֲבִירוֹת וּמִיָּדֵי הַרְסוּרָה לֹא נִפְקָא
 כִּי הוּא הַקְּרָקוֹר פִּאֵי וְכַמּוֹשׁ הַתּוֹרָה וְלֹא הַתּוֹרָה אֲחֵרֵי לְצַבְכֵם
 וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם וְהֵרִי הוּא לֹא הַתּוֹב צְחוּרָה . וְצִעוּתֵי נַעֲמָה
 פִּהִיֵר הוּאִיל וְנַעֲמָה הַרְגֵל וְכַמּוֹה צִנֵי אֵלֶּם מִפְּקִירִים עֵינֵיהֶם
 לְרִאוֹת צִרַע וְעֵיזֵי זֶה-צִּאִים לִידֵי הַרְסוּר וּנּוֹן הַהֲרָסוּר צִאִים לִידֵי
 עֵצִים אֲזִי לְעֵינִים שֶׁכֶךְ רוּחוֹת אֲזִי לְאֵלֶּם הַעוֹמֵד לְפָנֵי הַמּוֹלָאךְ
 הַמּוֹשֵׁבֵר אֵת עֵינָיו אַחֵר פְּטִירוֹתוֹ צִקְצֵר . וְעִיז אֲמֹר שְׁלֹנּוֹס הַמּוֹעִיָּה
 עֵינִיךְ לִכְכֹּחַ יִצְעוּ רִ"ל צִשְׁעָה שֶׁהִילַחֲרֵי וּפִתְחָה אֲחוֹתוֹ לְהַתְּפִיכֵל
 צִנְשִׁים כְּכִירוֹת וְצִמְקוּמוֹת אֲסוּרִים עֲשֵׂה זֶהֱאֵת אִיפֵה צִנֵי וְהַכָּלֵל
 עֵינִיךְ לִכְכֹּחַ יִצְעוּ רִ"ל זְכוּר תּוֹכּוֹר יוֹם הַמּוֹיָהה שֶׁעֲהִיד הַמּוֹלָאךְ
 נִבְצֵר עֵינֵי הַאֵלֶּם צִקְצֵר . וְעַפְעַפִּיךְ יִסִּירוּ כִּגְדִיךְ רִ"ל עַל יְדֵי

מרפא דעצם פרק ח

זה צעניך לכוּכח יציעו חרויח כי ועפעפיך ייטירו נגדך ולא
יוכל הילת"ר להחטיאך צונחית העין :

זאת שנית לסון סקר . ווי ווי על זה ידו כל הדווים
כי הן צעין פשהה המקפחה ואין אים סס על לב
כי ודי דצרי צו עוצר על מה סכחוצ צחורה ודצר סקר חרמק .
וצעוה"ר כל כך הורגל לשוננו כי אנו אומרים כי אי אפשר
לעולם צלתי יסוד זה הרעוע מכל לדדיו . אוי לנו ויוס הדין
כי צה אכחנו ורחיקים עלמונו מאור הסכינה . כמ"ש רז"ל ארבע
כיהות אינן נקצלין פני סכינה ואחד וחס הוא המדצר סקר
דכתיב דוצר סקרים לא יכון לכגד עיני . ואיככה כוכל ורחיקו
צרעה אשר ימלא אוחנו צאחרית הימים כשנאכילין את האדם
לחם הפני"ס עם גחלי רהונים וני המרים המזררים . ועל זה
לריך האדם שיצין אחרית דצר וניאשיתו ויזהר בכל יכולתו לצל
יככל צלשונו . ועל זה למר שלמה המלך עליו בשלום צוגר
פיו ולשונו שונר ולכרות כפסו :

יבא הסלישי ידים שיפכות דם נקי כצד אמרו רז"ל כי זה
מדצר על הנחום עלמו ומוליא זרע לצטלה צידיו
והוא לים כאלו טרג לח צרו צידיו וכן אמרו על פקוק שוחטי
הילדים אל הקרי שוחטי אלא קוחטי . לזאת יחד כל לצ ויהר
ונוקונו וחד עינינו מוקר דמעס ועפעפינו יזלו ויס נחנו
פפענו מרינו ומנאנו את עלתנו טנאנו את כפשוטינו אי כל
לאו כי מטאנו ונתכנו פגם ונוס בקדשי בונים . מה נענה ונה
נאמר ונה כדצר ונה נלטדק כי מטאנו על לצנו חרושה .
ועל מלחינו כחוסה . אוי לה לאותה צוסה . וזאת העדס
הג' היא צאה ונן הורה :

רביעית לצ חורס מחשבות און והוא צעונית עצירת
חונורה יען כי הלצ משכן הכשעה וצהעלותו
על לצרו מחשבות זרות ורעות וצריח את הכשמה מונו יען
אינה יכולה לדור צוקיכ עניפת חובעא . ואזי הוא כבאר לצרו

צַנְפִּסוּ הַצְּהוּמִית וְסוּב אִין וַיִּי שִׁיחֹר לֹו מַה תַּעֲשֶׂה וְהוֹלֵךְ יַעֲשֶׂה
 וְהָאֵל לַאֲדָם הַמֵּאֲבָד עֲלֵנוּ צִדִּי . אִי לַאֲדָם
 הַמֵּבְחִישׁ וְהוֹרֵר כִּי לֹא עֲלָה עַל לְבוֹ מַחֲשָׁבָה זָרָה מַעֲוֹלָם . וְהָאֵל
 יַעֲנֶה לְפָנָי שׁוֹכֵן רוּמָה הוּא חוֹקֵר לְבַב בּוֹחֵן כְּלִיּוֹת :

הַחֲמִישִׁי הֵיךְ רַגְלִים מוֹתֵרוֹת לְרוּץ לְרַעַה . הֵן צַעֲוֹן כִּי

כּוֹמֵה מַתְּפָה הֵיכָלֵה"ר אַחַת הַאֲדָם שְׁלֹא לְקוּם לְאוּר
 צוֹקֵר לְלַכַּת אֶל צִית הַכִּנְקָה לְהַפְלֵל . וְכֵס אֹמֵר אֲלֵי הַזֶּה
 עֲלֻמָּךְ וְשִׁמּוֹר כַּפְשֶׁךְ מוֹאֵד מִן הַקְּרִירוֹת וְחִי"ו פֶּן יִקְרָאֵךְ אַסּוֹן קָל
 וְהוֹרֵר וּנְשָׁן וְעֵין אֲשֶׁר לֹא תוֹכֵל לְהַרְפֵּא . וְעַתָּה שְׁמַע צְקוּלֵי כַּעַס
 לְךָ עַל לִדְךָ יוֹכִיחַ אִוּ שׁוֹאֲלִית וְעַרְבָה שְׂנֵהךָ עַד הַשָּׁמַיִם יֹאֵל עַל
 שְׁאֵרְךָ וְאִזִּי הַקּוֹס וְהַדְּרָה פָּנָי הִי צַחֲפֵלָה . וְהַאֲדָם הַעֲלוּב צְשׁוּמָעוּ
 אֹמְרֵי כִי כַעֲמוּ וַיִּשְׁרֹו צַעֲיָיו חֲכָף וַיִּמֵּד מוֹאֲפִיל צַעֲלִיחוּ וַיִּמַּשֵּׁ
 חוֹשֶׁךְ שְׁלֹא לְרֹאוֹת צָאוּר פָּנָי כֹּל הַמּוֹרֵחַ כֹּלְאֵחַ הַשָּׁמַיִם צַבְצוּרָתוֹ
 וַיִּשְׁכַּח וַיִּרְדָּם כּוֹמֵי שְׁלֹא רֹאֵה שִׁינָה צַעֲיָיו וַיִּסִּי כַּאֲשֶׁר זָרָחַה הַשָּׁמַיִם
 עֲלֵיו וְכַתְּמִלָּא כֹּל הַצִּית כּוֹלוּ אֹרֵחַ וְהִנֵּה אִינְיָה שְׂשַׁכָּה גְדוּלָה
 נּוֹפֶלֶת עֲלָיו . כִּי צַרְלוֹנוּ הִיִּם לְהִיּוֹת עַקּוֹק צַפְרָק הִיִּשָּׁן עוֹד וְעַתָּה
 צִי אִו גִּי שְׁעוֹת וְעַל אֲסוּ וְעַל חוּמָה קָס וְעַל מַשְׁכָּבוֹ קָר וְחַפֵּץ
 עַד דִּלָּא יִדַע לְהַבְדִּיל בֵּין אֹרֵר לְחוֹשֶׁךְ . וְעַס כֹּל זֶה יֵשׁ עֲדִין שְׁהִיִּת
 לְק"ש וְלַתְּפִלָּה . אֲנוּסֵם יִלְרוּ אֲשֶׁר צַקְרָצוּ אִיבֵי וְנִכְחוּ לְלַכַּת לְצִית
 הַתְּפִלָּה צָאוּתוֹ פֶּרֶק עַד יַעֲבֹר זִמּוֹן ק"ש צָאוּתוֹ הַכָּבֵד וְשָׂב מַעֲט
 לְנוֹעַן יִנּוּחַ דַּעֲהָךְ וְנִהַר לְשִׁחֹרֵף וַיִּי שִׁיחֹר וַיִּינִי מַתְּיָקָה . וְגַם לֹוֹם
 לְמַלְאֲכֵיךָ לְנוֹעַן יִצִּיחוּ אֲלֵיךָ קָרָן וְעֲלָה עֲשָׂן לְנוֹעַן יִהִיֶה לְךָ לְבַב
 לְדַעַת וְעֵינַיִם לְרֹאוֹת וְאִזְכִּיר לְשִׁמּוּעַ אֶל הַרְכָּה וְאֶל הַתְּפִלָּה .
 וְצִחִיתוֹ פֶּרֶק מוֹזִיִּין לְפָנָיו כּוֹמֵה עֵינַיִם וְדַצְרִים צַעֲלִים לְנוֹעַן
 יַתְּעַקֵּךְ צֵהֵם עַד יַעֲבֹר זִמּוֹן ק"ש . וּפַאֲשֶׁר חֲלִיף הַלֵּךְ וְעַבְרָה זִמּוֹן ק"ש
 צֵה שְׁתַּחֲמוֹת וְזִמּוֹת וְהוֹרֵר לֹו לְנוֹה הַלֵּךְ לְצִית הַכִּנְקָה וְהִרִי אִין
 צֵה אִישׁ רֹאֵה צִיתֶךָ צִית הַתְּפִלָּה וְאִזְכִּיר צִיתֶךָ וְקוֹרוֹת צִיתֶךָ מַעֲיִדִים
 כִּלְךָ כֵּהַתְּפִלָּלָה וְכֵהַתְּפִלָּה מוֹתְפִלָּל אֶל הַעֲשׂ הַתְּפִלָּה קִצַּע כִּי אִישׁ
 לְחַלְאֵין כְּסָרָה . וְכַאֲשֶׁר גַּמַּר צַדְעָתוֹ לְלַצּוֹשׁ אֵת הַבְּגָדִים אֵת רֹאֲסוֹ

מדפא לעצם פרק ח

לא יפרע להכניח את התפלין כחקן אלל כאשר יסיה האופן.
וצעודו מהשלל אחת לנעלה וזי לנעטה וצייכו תחזיקה את כל ילדי
ציתו הס המדצרים דברי הצאי והציוי תסנענה דבר ורולת
לשאול ולפשיצ. ועודנו מהשלל קורץ צעייכו ונולל צרגליו נורה
צאלצעותיו כאלס לא יפסה פיו ועוטה רנניזוח. ולצו צל עמו
לידע מה סמוליא מפיו את סדר זמירות או נגילת קינות עד
סגונור החפלה ונשליך הטלית מעליו כווי ספורק עול כצד נעל
לוארו. ותכף ומיד סולת ידועל פת לחס צלי נעילה וצלי המוליא
כי ראה כי אחרו פעמי מרכצותיו. ואז ידלג כאיל פסק ורגליו לא
תקרינ"ה ללכת לאט לאט כי מהר ימהר ללאת לפעלו ולעצודתו
רנאי צרונאותים לכחוש ולכחוז ולהאציד ולהרוק את צית סצירו
לצניח ולנעווע אהלי אפדנו צקו סהו ואצני צסו. ולא יתן נכות
לכף רגלו לרדוף אחרי הסצלים וסצלי הזונן אס ננעלו לפכו
סערי סערונות וססחצולות. הוא רודף אחר רקיס ופוחזיס והוא
עומד עליהס לראש ולקלין ונקסר לסס את כל סערונות אשר
עסה ציניו רלח וגנצ וכו'. וכל ססונעים את דצרו פיהס נולל
סחוק על דצרי סצליו ואחר כך סננה יסצו צנוסצ ללים או צחזס
נין סחוק וון סעלמות סיצסות וכיולל. ואין איס שס על לצ לחסוצ
דעתו ולומר ססחיינה סעלמות האס אוחו וה"ן ולילין מדינה
של גיהנס הן אלה קלות דרכי סנועים אחר עלת ילס"ר ונכיהס
חיי עולם יעוסקין צמיחת גופס וכפסס רוחס וכסמחס. אוי
ללדס סמאצד זמנו להצל וריק. אוי ללדס ספורק מוננו עול
נלכות סמים ועול יראת סמים ונקבל עליו עול סס"ח צלצ
סלס וצנפס חפלה. אוי ללדס עד מחי עלל סרדס עורה וסקלס
מסנתחך. וראה צעין סמלתחך לרה נסנחך. על כל אלה עינס
צוכיה. ודנעתס על לחיה. לוועקת ואונורה למה סכחחני. למה
זנחחני. למה קודר אלך אל אצי שצסנמים ואיככס איכל ורלחתי
צרעה אשר יולל אוחנו צנפסעי גיהנס. אוי ללדס סיסן צחכדונת
ילס"ר ולא יעור מנסנתו עד אשר לא יצואו ימי סרעה עד אשר לא

תחשך השמש כי היום קלך והמלאכה מרובה . ואל יצטיחך ילדך
 לומר הן עוד סיום גדול ועדין אתה רך בשנים ותזכה ותמים עוד
 רבות בשנים . והיה באחרית הימים גדול יהיה כבוד התורה
 והמלוכה עד אשר לא חסן שינה לעיניך ותכונת לעפעפך ולילה
 ביום חשים על התורה ועל העבודה . ואני ידעתי כי הילך אשר
 צקרבך איש ימיכ"י הוא וילך לך באונור ופכ"י שיצט תקום לקנות
 חיי עולם הבא . ואני אונרתי אגלה אזנך לאמר וקרא ונלא לפי
 נעונו השנים הנעונו ונקחתו ולפי רוב השנים תדעה ונקחתו . ואם
 בן שנות צפור בילדותך כי לכך כולרת ואם לא עכסיו אינתי . אוי
 לאדם השנוע לעלתו . ונלכד ברשתו . ולא יקיץ משנתו . ולמה
 לא יסיב חורפו דבר לאמר ויי עלם לשנים וראה הפנקס פתוח
 ומספר שנות חיי האדם הנעונו הוא אם רב . וצעינינו ראינו
 צעוה"ר כמה אבות ירשו את צניהם . כמה בחורים נחתו בקלרות
 שנים . וכמה נחתו בחופהם ורצים שחו כוס התרעלה צונחם
 יניהם צ"מ . ורצים ויהם נפל עליהם חולי הטפה ונעשו נחיים
 צחיהם . ידיהם ולא יניסון רגליהם ולא יהלכו פה להם ולא
 ידברו . ונאחר כי האדם נעוחד לכל וקרה ופגע ולאיש אשר
 חלה לו סבר רגל וסבר יד וספתוחיו תאלמנה סיכול יוכל באותו
 פרק לקוח את ספר התורה וללמוד וללמוד מה יענה ומה יאמר .
 ודאי כי אז צלבו יקרא ונגילת קינות על כי אין צידו לתקן את
 עלמו . א"כ הרי קחית לכל אשר דבר אליך הילכה"ר . כי כ"ז לריך
 שיהן האדם ברעתו ועודנו זכהו וגבורתו יעשה לו את החיל הזה
 חיל התורה וחיל המלכות . ואיזאו גבור הכובץ את ילדו :

י"ז תקון גדול לאדם לגבור צילרו ע"י עסק התורה אשר
 היא רפואה לכל חולי ונחלה כו"ש שלמה המולך ע"ה
 ולכל צטרו מרפא . ואם איש עני הוא אשר אין לו שעת הכושר
 לקצוע למודו כי הוא יגע כל היום כולו כדי להציא ערק לביתו .
 או אם איש עשיר הוא והוא עסוק בפרק הסוה"ר ואין לו סהות
 אפי' לאכול על כל פנים עירם ילא אדם לפטלו ולעמידתו יעבוד

מרבא דעצם פרק ח

אה ה' עצודה זו הפלה צריות צחיות ופחד וצטעחה כל
 יען זכה לעמוד לשרת אה פני אדון כל העולמים . וישא קל
 וחומר האדם אם זכה לשרת אה אחד ומקרהי מולך צטר ודם
 כונה שוחה וגיב לו כי זה נפל בגורלו וכל היום טב ומחפח
 כי הוא משרת אהו . ואעפ"י שידע כי צוה נחשז הוא טפה
 קרומה גוש עפר נושל כצהמות עושה לרכיו צכל טח . ואינו
 נרגיש כלל וזה נגד הועלה והכבוד . ונה לעשות על אשר
 זיכנו ה' ועלינו בגורלו כונה ראוי לנו לעוצרו ולשרתו כל צלם
 וצנפס חפלה . והקי' הוא הסכונה צבוקר צריות וצחזה וכן
 נלינו צלם גדול אצרהם אע"ה וישכם אצרהם צבוקר אל
 המקום אשר עמוד דם ודרשו רז"ל אין עמידה הלא הפלה . וכן
 צנפין העקידה כתיב וישכם אצרהם צבוקר וזה מורה גדל
 צריותו ומצבו לעצוד אה ה' עד שהיה נראה צעינו עקידה
 ילחק צנו יחידו כהשכונה צה"כ ועל זה נאמר צבחהם וישכם .
 והו סיון אחד לעיוד אה ה' כל צלם וצחזה יהיה . סיון
 צ' בטרם יעמוד להפלה יזהר מאל לצל יצלל פיו ולצונו
 ומחשבתו דצרים צטלים והצלי העולם הצל הצלים שאין צהם
 מוש . כי אם כה יעשה למה הוא דונה נעצד ונוך הנכנס לשרת
 אה הולך והוא לצוש בגדים לואים ודחי יכעס הולך עליו
 ויפליכו ועל פניו צפחי נפש . ונכ"ש אנהו הצאים לשאול
 מואהו ולצקס ונלפניו כונה שאלות וצקסות צו אחר זו הציצו
 קלח לנו רבאנו וכאל . ואם ח"ו אנהו וצרים דצרים צטלים
 אשר לא יעילו ללא לורך צחזה פנים נעמוד לפניו לשאול
 מואהו שיספיק כל לוכנו . ודאי טורפס הפלתינו על פנינו
 או לנו אהם עלינו . כי על כן הרהוי לנו כי צמקום דצרים
 צטלים ודצרי הצחי נקדמה פניו צהורם קדושה אים אים
 מוולאכהו ונלכח ה' ההלים או מנניות וצוה קדוש וכילא .
 ונה טוצ ונה כעיס להרגיב עלמו נדי יום ציומו לעמוד צקד
 חק לישראל המתוקן מניש חלבים קדוש הוא סכצ הסני"י

זְלַתִּים . מִיִּם הֵינן בּוֹ תוֹרָה נְבִיאִים כְּחוֹזִים מְשַׁנֵּה גּוֹמְרָא זֹהֵר
 הַקְּדוּם . וְאַחֲרָיו לִי קַם הַרְבַּּה הַגְּדוֹל מוֹפֵחַ הַדוֹר אֲבֵי הַתְּעוּדָה
 כְּמוֹהֵרֵי חֵידִיא זְלוֹקִיל אֲשֶׁר פִּעַל וְעָסָה הוֹסַפְתָּ קְדוּשָׁה יוֹסֵף
 לַחֵק לִיקוּטֵי מוֹקֵר הַמּוֹכִיעַ אֶת הַלְּבָבוֹת וְנוֹקְרֵן לַתּוֹרָה . וְהַלְכָה
 פְּסוּקָה עִם עוֹבַּת חֲלָקוֹ וְנִמָּה נְעִים גּוֹרְלוֹ זָכָה וְזִכָּה אֶת הַרְצִים :
אֲשֶׁרִי אֵלֶם הַמְקַבֵּל עָלָיו עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם בְּקְדוּשַׁת דְּבָרֵי
 תּוֹרָה מִלֵּצ וּמִנְפֵס . וְאַחֲרָי כֵּן תַּפְּלֹחוּ הַחֲקֻבֵּל בְּרִלּוֹן
 בְּיֹדְעוֹ אֶת הֵי בַּתְּפִלְתוֹ בְּלֵב נִסְבֵּר וְנִכְכָּה וְשִׁמְחָה בְּלֵב . וְאַחֲרֵי
 הַתְּפִלְתוֹ יִקְבַּע עַלְמוֹ לְדְבָרֵי תּוֹרָה אֲפִילוֹ שְׁעָה קְטִנָּה . וְאַחֲרָי כֵּן
 יֵלֵא אֵלֶם לַפְּעִלֹ בִּירְחָתֵי הֵי עַל פְּנֵי שָׁלָל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם עֲרֹנָה
 וְחַצְבוּלָה וְשָׁלָל לַתּוֹבוֹת אֶת הַצִּירֹ בִּין בְּאוֹנְחָה וְעֹמֹן בִּין בְּאוֹנְחָה
 דְּבָרִים וְשָׁלָל לַהוֹלִיאַ שֵׁם שְׁמַיִם מִפִּי כָּלֵל לְבַעֲלָה . וַיִּשָּׂא וַיַּחֲזֵן
 בְּאַמּוּכָה וַיִּבְטַח בְּשֵׁם הֵי וַיִּשְׁעֵן בְּאַלְהֵיו כִּי הוּא מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר
 מוֹשְׁפִיל . אֲף נִירוּמֹם וְהַעוֹשֵׁר וְהַכְּבוֹד מוֹלַפְנֵי יְהִי וְהִיא לַעֲתָ עַרְבָּ
 בְּחִזְרָתוֹ אִישׁ אִישׁ מוּוֹלְאֲכָהוּ . כִּכֵּה יַעֲשֶׂה לַהַתְּפַלֵּל הַתְּפִלָּה וְנִכְכָּה
 בְּמִיָּן עֲשֶׂרָה כִּי הֵן אֵל כְּבִיר לֹא יוֹאֵס וְכֵן יַעֲשֶׂה בְּתַפְּלָה עַרְבִית .
 וְאַחֲרֵי כֵּן יַעֲרוֹךְ שׁוֹלְחָנוֹ וְהֵן קִדְּם יְקִדִּים סְעוּדָה לְכַתְּמָה דְּבָרֵי
 תּוֹרָה . וְנִמָּה עוֹבַּת וְנִמָּה נְעִים אֵם יַעֲשֶׂה קְבִיעוֹת בְּסַפְרֵי מוֹקֵר
 רִאשִׁית חֲמוּם שְׂבִי מוֹקֵר חוֹצַת הַלְּבָבוֹת וְכִיּוֹלָל בְּכָל אֶחָד מֵאַלּוֹ
 יַעֲשֶׂה קְבִיעוֹת לִילָה אִי וְגַם יִקְרָא לְכָל צְנִי בִּיתוֹ בְּכָל לַשּׁוֹן שֶׁהֵם
 מְצִיִּים לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וְלְמַעַן יִלְוּדוּ וִירְאוּ אֶת הֵי . וְאַם כֵּה יַעֲשֶׂה
 גַּם כֵּן אֲחֵר הַאֲכִילָה מִם עוֹבַת חֲלָקוֹ וְכָל מִם שְׂאֲכַל יַעֲרַב לוֹ
 יְצוּקֵם לוֹ וְעַל שׁוֹלְחָנוֹ יִאֲמַר זֶה הַשּׁוֹלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי הֵי . וְאַז יִצְרֹךְ
 עַל מְזִיבוֹ בְּאִיּוֹם וּפְסַח אִוֵּת בְּאוֹת תִּיבָה בְּחִיבָה לַהֲצִיֵן כָּל הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר מוּוֹלִיאַ מִפִּי . וְלֹא יִהְיֶה כְּזוֹקֵק אֲנִי הִלִּיּוֹ מוֹעוּד וְחִלִּיּוֹ
 מִיוֹשֵׁב בְּאֵין מִשִּׁים עַל לֵב וְנִה שְׁמוּלִיאַ מִפִּי לֹא יַעֲשֶׂה כֵּן כִּי אֵם
 בְּנִחַת וּבְכּוּכָה . וְעַל יָדֵי זֶה כָּל צְנִי בִּיתוֹ לוֹוִדִים עוֹמְנוֹ לַעֲשׂוֹת
 כְּמַעֲשָׂהוּ . וְאַם אֲחֵר כֵּךְ נַפְשׁוֹ אִוֵּתָה לַשְׁמוֹת צְנִיּוֹ וְצְנִי בִּיהוּ
 אִיזָה לִילָה מִן הַלִּילוֹת יִגִּיל וַיִּשְׁמַח בְּכֵם שְׁמֵחָה טַל מְלֹאָה . אִוֵּ

מִרְפֵּא דְעַצֵּם פֶּרֶק ח

אִיזָה צְחוּק אֲשֶׁר לֹא יֵשִׁיב זֶה שׁוֹם לִד אִיקוֹר כֻּלָּל . וְצַחֲוִיךְ דְצַרְוִי
לֹא יֵעֲרַב צֶהֱם שׁוֹם דְצוֹר אִקוֹר כְּמוֹ כְצִלּוֹת סִפֵּה וְלִילְנוֹת וְכִיּוֹלָא .
וְאִפִּילוּ זֶה לֹא יֵאֲחָר כְּדִי שִׁיקְבֵּל עֲלָיו עוֹל וְלִכּוֹחַ שׁוֹמֵם צֶק"שׁ שֶׁעַל
הַמַּעֲטָה צְכוּכָה לְמַסּוֹר כְּשִׁמּוֹתוֹ צֶפְקָדוֹן צֶקְדוּשָׁה וְצִנְהָרָה . וְעִי"ץ
יֻכַּל לְקוֹם צֶאֱשׁוּמֹרֶת הַצְּבוּקָר וְצִפְרֵט צְחוּרְךָ שֶׁהִלְיִלּוֹת אֲרוּכּוֹת
מִקּוֹם יֵשׁ צֶרֶאֶשׁ לֶאֱשָׁצִיעָה שִׁינָה וְלְקוֹם צֶעוּד לִילָה לְוֹנֵר חֶקוֹן
חִלּוֹת וְלֶהֱאֲחַצֵּל עַל חֲרַצָּן צִיחַ קִדְשִׁינוּ וְהַפְּאֲרָתֵנוּ וְעַל צִיטוֹל
הַעֲצוּדָה וְעַל אֲוֶרֶךְ גְּלוּתֵנוּ וְגִלּוֹת הַשִּׁכִּינָה . וְיֹוֹרִיד כִּנְחָלֵךְ דְּמוּעָה
כִּי כֵן יֵאוֹת לָנוּ לְצִכּוֹת וְלִקְסוֹד כִּי מִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גְּלִינוּ מִאֲחֵלָנוּ
וְנִחְרַחְקֵנוּ מִעַל אֲדִמְתֵינוּ אֲוִי לְהַסּ לְצִנִּים שְׂגֹלוּ מִעַל שׁוֹלְחָן אֲצִינָה
לֹא שָׂנֵה אֲחֵה וְלֹא שִׁנְחִים זֶה כְּמוֹת אֲוֶרֶךְ יִעִי"ז וְשִׁנִּים רַעִים רְצִים
וְוֹרִים אֲשֶׁר הֵינּוּ חֲרִפָּה לְשִׁכְכֵינוּ לַעֲג וְקֶלֶס לְקִצְצוֹתֵנוּ עֲצֵר
קִלִּיר כֻּלָּה קִיץ וְאֲנַחְנוּ לֹא כּוֹשְׁעֵנוּ . וְאִיךְ כְּמוֹלֵא שִׁחִיק סִינּוּ
וְלִשְׁיֵנוּ רִנָּה . וְצֶהֱעִלּוֹת הַאֲדָם כֻּל זֶה עַל לְצוּ יֵהֵן אֲחַ קוֹלוּ צִצְכִי
כִּי אִם הַקִּצָּה כְּצִיכּוֹל צֶשֶׁלֶשֶׁה מִשְׁמֹרֶת סְצִלִּילָה שׁוֹאֵב כְּאֲרִי וְאִוְמֵר
אֲוִי לִי שֶׁהַחֲרַצְתִּי אֲחַ צִיחִי וְשִׁרְפִתִּי אֲחַ הִיכְלִי וְהַגְּלִיתִי אֲחַ צִנִּי
צִין אֲוִיחַת הַעִיּוֹלָם וְכוּ' . וְאֲנִי מִה כַּעֲכָה וּמִה כְּאֲוֵר כִּי עֹוֹתֵנוּ
הַעִיר כֻּל אֲלֵה . וְאֲחִ"כּ יִתְנַחֵם צִנְחָנוֹת הַכְּחוּצִים צְחוּרָה וְצִנְצִי"ס
וְצִנְחָצִים . וְאֲחִ"כּ יַעֲשֶׂה קִצְעִיחַ אִישׁ לְפִי מִהֲלָלוּ . וְהִי יֵשִׁיחַ
צֶכְסָלוּ . וְצֶהֱגִיעַ זְמַן הַתְּפִלָּה יִכּוֹן לְקֶרֶאֶת הִי צֶעֱהֶרֶת הַגּוֹף
וְצֶעֱהֶרֶת הַנּוֹחַשְׁצוֹת מִכֻּל דְצֶר רַע וְיִרְוץ לְצִיחַ הַכִּנְקַסָּה צֶשֶׁמֶחָה .
וְצוּקוֹם אֲשֶׁר יֵאוֹר לְהַסּ כִּי רְגִלִּיהֶם לְרַע יִרְוֹלוּ יֵאוֹר לְהַסּ וְרְגִלִּיהֶם
רְגֵל יִשְׂרָאֵל . וְגַם צֶשֶׁנְחָתוֹת וְיִמִּים מְיוֹבִים אֲשֶׁר הוּא מִוְפִינָה מִצִּקְקִיר
יַעֲשֶׂה קִצְעִיחַ צְחוּרָה צוּקוֹם סְלָצוּ סִפֵּן . וְאִם צֶעֶח מִן הַעֲתִים
חֲתָאוֹה נִפְשׁוּ לְלַכַּח לְטִייל וְלִרְעוֹת צִנְחִים לְרוּחַ הַיּוֹם אֲזִי יִלְךְ
לְצֶטַח דְרָכוּ וְצִלְצֵד יִזְהַר שֶׁלֹּא תִזּוֹה מִמֶּנּוּ עוֹל יִרְאֵחַ שְׁמִים . וְאִם
נִפְשׁוּ אֲוִחַת לִישַׁצ אִיזוּ שֶׁעַם שֶׁל קִירַח רֹחַ עַם קִיעַת מִרְחָמוֹסֵי
לְשִׁמוּחַ עֲוֹנָה יִשַׁצ עֲוֹנָה וְיִזְהַר מִאֲדַר לְצֵל יִכְשַׁל צֶלְשׁוֹנוּ צֶחִי עֵן
הַדְּצוּרִים אִקוֹרִים . כִּי אִם אֲדִרְצֵא יִדְצֵר לְהַסּ דְצַרִּים הַמְּוִשְׁכִּים

לצו של אדם ליראה ה' . ואם ככה יעשה צעה שהוא פנוי
 מוולאכתו ונעסקיו לקצוע עלמו ללמוד תורה עושה נחת רוח
 ליוצרו גם עושה נחת רוח לנשמתו הטורה כי זה חסלה
 ורלוה . וגם יש לו פה להשיב ולומר ליום הדין הרי צעתי
 כהייתי פנוי ונעסקי הייתי רץ כלכי ללמוד תורה . ואם ח"ו
 יעשה להפך צעה שהוא פנוי ונעסקיו ונפכה לצו לצטלה דצרי
 שחוק וקלות ראש . ובפרט צוויי שחוק אשר לדנו"ס יארוצו
 דנו"ס דנו"ס נגעו . כי צעוה"ר כוונת צני אדם נטבעים ציון
 עוללה צעווקי השחוק אשר לא תחאה נפסס לאכול ולשתות
 וירוב חמת השחוק . והזהר צים דוונס צעיניהם כצוצים ופרחים
 בורחים צאירא . ואין לי חפץ להאריך בפרט נעשיהם הנוכלים
 יוניהם לריק ושנותם לצטלה כי דוונס צעיניהם כאלו לזה דוקא
 צאו לעולם לאכול ולשתות ולשנות ולהעסק צוויי שחוק
 והתורה החונט ניהנה חונט גרוס צציה גכור . ואם יאמר
 האומר יש לי ר"צ זקן ויושב ציטיה צציתי וצחונותי ונפתי
 יוכל ונצוסי יתה והרי אני כצולין עם יששכר וכסס שולאכתו
 נעשית על ידי כך וולאכתי נעשית על ידו . ואין לי עוד סיוצ
 למעט צצק השחוי כדי לעסוק בתורה שהרי יששכר צאחלי .
 אף אני אומר לי האמת אחר שכל זמן שהוא עוסק צפרקמטייא
 פטור נעסק התורה ונפתי שיששכר צאחלו . אונס צטעה שהוא
 פנוי ון הפרקמטייא וני פטור ון התורה . ולמה יהן כהף קוררת
 לתירתינו הקדושה ויתן מיהר ונחן לדצרים המכעיסים את פנוקס
 ואם היו עוסקים צשחוק או דצרי צטלה טעה אחת או שחיס
 יוכל אדם לומר וכי ניהנה תורה מולאכי הפרת וכלא שלמה
 הנוע"ה אחר עת לשחוק וכ"ו . אונס ונה יענה האדם המאד
 כל היום להצל וריק וזכר התורה לא ישמע על פיו וע"ז צת
 קול יולאח מוסר חורב ומכרהז ואונרת או להם לצריות מעלצותה
 של תורה . ונה יענה האדם ליום הדין כששואלים אותו קצעת
 עתים לתורה אף ירים ראש ונה יכול להשיב . הלא יוכל לומר

מִרְפָּא לְעֵצָה פֶּרֶק ח

שִׁיחֵי קוֹצֵעַ נִהְיִים לְצַהוּק וּקְלוּת רַלֵּשׁ וְלֹא יוֹכֵלֵי לְקַצֹּעַ נִשְׁמִים
 לְתוֹרָה כִּי נִפְסֵי הַלִּיקָהֵי צָבֵטָה בְּהֵיחֵי לִוְגַד הוֹרֵם וּמִלְטֵעַר
 פִּטוֹר מִן הַלִּיקָהֵי . לֹא כֵן כָּל מֵינֵי בְּפוּק הָיוּ לִי לְמוֹסִיז נִפְסֵי .
 וְוִי וְוִי כִי צָצְרִים אֲלוֹ יַעֲיֵד עַל טַלְמוּוֹ שֶׁהוּא פִּגּוּם וּכְפִסּוֹ לֹא
 מִטְּוִיבָרָם . כִּי מֵאַחַר בְּאַחַר דוּד הַעֲנֹלֵךְ עִ"ה עַל הוֹנְחֵינוּ הַקְּדוּשָׁה
 כַּמָּה הוֹאֲרִים חֲסוּצִים הוֹרֵת הִי הַמִּינִיָּה מוֹסִיבָה נִפְסֵי . פִּקּוּדֵי
 הֵי יִשְׂרָאֵל מוֹנֵמֵהֵי לִבּ וְכוּי . וְעַם כָּל זֶה הוּא מִלְטֵעַר וְדוּאָג
 בְּטַעַם טְלוּמַד בְּהוֹרָה אֵין זֶה כִּי אִם רוּעַ לִבּ . וְכִצֵּר הַרֵב אֲלֵיהוּ
 הַכֵּרֵן זֵלֶה"ה בְּכַפְרוֹ הַצְּהִיר שָׂצַע מוֹקֵר הוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר עַל כָּל
 הַצְּרִים הַאֲלֵה וּצְוֹהֵק בְּפִתּוֹ הַעֲנִיֵל אֵת הַצֵּר לְחוּלָה הַמּוֹטֵל
 עַל עֵרֶס דוּי וּמִצִּיאִים לִפְסִי כָּל מֵינֵי מוֹטְעוּיִים חֲסוּצִים הַמּוֹצִיאִים
 אֵת הַגּוֹף וַיֵּשׁ בָּהֶם טַעַם וַיֵּשׁ בָּהֶם רִיחַ הַמּוֹשְׁמָח אֵת הַלְּצִצוֹת .
 וְכָל אֲשֶׁר יִרִיחַ אֲוֹתוֹ אֲוֹנֵר בְּלִבּוֹ הַלּוֹאִי זֶה יִהְיוּ לִי וְאִנִּי אֵהֵן עַל
 כֵּף אֵת עֲשָׂרָה זֵהָ . וְכֹאֲשֶׁר יִצִּיאוּ לִפְנֵי הַחוּלָה קַעֲרָה כִּכֵּף
 מוֹלֵאֵת אֲוֹנֵרִים לוֹ קוֹס נֹא שָׂצָה וְאִכּוֹל בְּטַעֲמָהּ הַמּוֹאֲכֵל אֲשֶׁר
 יֵאֲכַל לִצְנִי מוֹלְכִים לֹא הַחֵקֵר כָּל צֵה לִ"ו טַעַם וְלִ"ו רִיחַ מוֹכֵל עֲלֵי
 צְמִינִים נִרְדּ וּכְרֹכּוֹס קָנָה וּקְנִימוֹן עִם כָּל עֲלֵי לְצוֹנָם . וְהוּא
 אֲוֹנֵר לְכֵם אֵין זֶה כִּי אִם נֵטֵף וּבַחֲלָה וּבַחֲלָנָה . וְחִלְיָה לִי אִם
 אֲטַעַם מֵאֲוֹמָם אֲצֵל זֹאת עֲשׂוֹ לִי לְהַצִּיאֵל אֲלֵי מִן הַחֲלִיר וּמִן
 הַצִּלְלִים וְדָגִים מוֹלְחִים . וְלֵת הַקְּבֹאִים וְאֵת הַאֲצְטִיחִים . כִּי
 צֹלָה חֲפֵלְתִי וַיַּעֲרֵב לִי וַיִּצְבֹּק לִי . וּכְשִׁמוּעַ אֲנִשִּׁי הַצִּיָּה כֵן
 מִפְּלִירִים עֲמוּ לְטַעוֹם מַעַע וּמִן הַמּוֹרְקָחַת הַרְאֻוִיָּה לְהַעֲלוֹת עַל
 שׁוֹלְחַן מוֹלְכִים . וּמִרְוֵב הַהַפְּלֵר שׁוֹלַח יְדוֹ אֵל הַקַּעֲרָה וְלוֹקַח כֵּף
 אֵת קַעֲנָה וְכֹלֵאֵה לְהַצִּיבָה אֵל פִּיָּהוּ וּצִלָּף הַפְּלֵרוֹת צוֹלַע מַעַע
 מַעַע וְהַכֵּף מוּיֵד כְּצוֹלַעוֹ כֵּךְ פּוֹלְטוֹ מַחֲמַת כִּי בַּסּ צְדָעָהוּ מַחֲחֵלֵם
 כִּי זֶה הוּא דָצֵר רַע כְּצֵה צְעִיכּוֹ מֵאֲסֵ עִ"כּ הַמּוֹשֵׁל . וְהַמּוֹשֵׁל
 מוּצֵן מֵאֲלֵיו כִּי חוֹלֵי הַנִּפְסֵי הַלֵּל הַמָּה הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת הוּא
 דוֹנֵם צְדוּנָם לְחוֹלֵי הַגּוֹף . וְכַסֵּם בְּמֵי בְּסוּאֵ חוּלָה הַגּוֹף בְּמֵים
 מֵר לְמִרְוֵק זְרוּק לְמֵר אֲוֵרִים לְרַע טוֹב וְלַטּוֹב רַע . כֵּן הַצֵּר

עלמו לני שהוא חולה חולי הנפש צעוה"ר כפ"ס קלה צלחם
 לחנוש של הורה וחס המתאויס כל מ"ס רע . אוי לו לחדם
 סומעי צעלמו היוהו רבע לפני המקום וצאנה קודבא צריך
 הוא לא עזיד דיכא צלא דינא . כי צעוה"ר עיניו הרואות
 מה שלא ראו אצותיכו ואצות אצותיכו ונהוקף בגלות ולכות
 הכופות אשר אי אפשר לפורטם אחת לאחת . כי הן צעון
 נהקייס צנפסכו כציא לחומו ולפני לחמי אנהתי הצא וכיולא .
 ואיך אנהנו מהרעומיס לומר כי השש כחנו מרשעה הגויס זריס
 אכזריס ויאכלו את ישראל צכל פה וכיולא . אמנם הנה קתירס
 יש להשיצ כי ידוע מ"ש התנא צמקי אצות כל המקצל עליו
 עול הורה מעצירין מונוו עול מלכות ועול דרך ארץ וכל הפורק
 עמו עול הורה כותיך עליו עול מלכות ועול דרך ארץ . אם
 הן כשאנחנו צעוה"ר פורקיס מעלינו עול התורה גרמונו צידינו
 להציא את הרעה הזאת הצאה עלינו ואין לנו להתרעם כי
 אם על גדל עינותינו :

וזה

אפשר רמז סתבוז לא תהעצ אדוני כי אחיך הוא . ר"ל
 לא התרעם על מלכות אדום שמכזיב עולו עלינו ולא
 שאיר לנו סריד צלתי אם גריתנו . ועד מתי לעדס . הרעם
 הזאת המהנו ונרעות השש כחנו מלכות . לזה אמר לא תהעצ
 אדוני כי אין צו אשמה . כי אם אחיך הוא הגורם צונעסיו כאמור :

מעשה

אנא אחי אנא רעי נחנה ראש להכיר את צוראינו
 ולהאמין צאמוכס שלימה כי מלא כל הארץ כבודו
 ואין מקיס פנוי צלא סכינא וצכל מקום עיני פי לופות רעים
 ועוציס . ולמה נהיה פורקיס מעלינו עול התורה לקבל עלינו
 עול ילר הרע וכשתדל צכל מואמלי כחנו להגזיר סכלנו על עצמנו .
 וככיר הסרוכנו ומונונו כי הרצינו יוניס וסכים צאורחות עקלקלות
 נהיצות לא קלולות . וכסוצה אל סי צכל לצנו וכנוור צדעתינו
 לעשות חסלו ורלונו כרלונו המיד ולא נשוב עוד לכקלס כל
 הימיס . ורלוי לפעלות על לצנו כי הייס שאין לנו לא מקדס

מִשְׁאֵל עֵצִים פֶּרֶק ח

ולא קרצן ולא כהן גדול שיכפר צעדינו חלל עסק החורה היא
צמקום הקרצנות כוונתם זהם החורה לעולם ולמנחה וכו'. ונני
פאיש אשר יוכל לוונר כי אם היה ציה הנוקדש קיים לא היה
צו לד חיוצ קרצן הם כי לא להזכיר. כי על כן הנה צעה"ם
נחלסם צהונתינו הקדושה והטהורה זכה וציה אשר אין ערוך
חליט וכל חפלים לא יבון צה. ויהא חסוב לפניו יחצרך
עקקנו צהורה כאלו הקרצנו כל הקרצנות כולם. וגם חלחנו
ע"י עיבקינו צחורה הוא סיצה להשראת שכינה למועם. כוונ"ם
צווקי חציה שאפי" יחיד העוקק צחורה זוכה לזה שנאי בכל
הנוקים אשר הזכיר חה שוני חצא חליך וצרכהך. ועל ידי
השראת שכינה ונהצטלים כל גזרות קשות ורעות מעלינו.
וחלחנו ונהצרכים צרצ צרכות כשנים הטובות לצרכה ועל כל
הגוים הפול עליהם חיונה ופחד. וחי נשמים יפר עליהם
ויקלקל ונחציהם ויצטל רלוונס מפני רלוונס. וכונ"ם ההנח
עשה רלוונס כרלוונך כדי שיעשה רלוונך כרלוונו צטל רלוונך מפני
רלוונו כדי שיצטל רלוונ חחמים מפני רלוונך :

והויז

מן האופנים האמורים צחלש הפרק כלע"ד צחובן
חחר צהקדים ונ"ם הרצ צינה לעתים ז"ל על כקוק
וולח שפהיך הצמור ועשית כאשר נדרח לפי חלסיך נדצה אשר
דצרת צפ"ך. והחואה יחאה שהוא כפול ומכיפל. ופירש הרצ
ז"ל כי צכל הקרצנות אין חפץ להי כי אם צקרצן נדצה. כי
באר הקרצנות הם צאים על חטא. חמונס קרצן נדצה זהו
רלוונ כי מנוצ לצ האדם היא צאה צלי שום חונק. חמונס
חינו דוונה שעה העשיה כשעת הנדצה כי צשעה הנדצה וני
פכר חו וצודחי כי מנוצ לצו ורלוונו נדצ. חצל צשעה העשיה
יהכן כי חזר צו חצל ונה יעשה ככבר ילא ופיו וחמירה לגבות
וכו'. חצל אם ישיה עלונו שעה העשיה כשעה הנדצה ונה
עוב ונה נעם. וחי חולח שפהיך הצמור ועשית כאשר נדרח
ר"ל יהיה חונש"ם כמו שעה הנדר שסיה צלי חונק כלל. וחמונר

פועט אסר דצרת צפיק ר"ל שפ"ו לא יהיה הקרבן מפני כי דצרת
 צפיק וכבר חזרת צד אצל משה תוכל לעשות כי הדבר ילא
 נופיק . לא יעשה כן כי אם צעעת ההקדשה יטיש כשעת סנדק .
 אלו דברי הרב ז"ל וס"י :

ועפ"י כנע"ד נ"ש החנא עשה לויש ר"ל רלונו יחצרך
 שמוח קרבן כדזה עשה אוחו צעעת נועשה כרלונוך
 ר"ל כמו השעם פעלה ברלונוך . כדי שיעשה רלונוך ברלונו ר"ל
 אם הקצ"ש גזר עליך עוזה וח"ו גרם א"זה חטא שלא לצח
 אופש עוזה עליך . אם כה תעשה אחש שלא לשכות גם הי
 לא ישנס . וז"א כדי שיעשה רלונוך ברלונו ר"ל כמו צעשה פעלה
 ברלונו . ולא יגרם החטא לעכז את העוזה מפליך :

ועוד אמר צטל רלונוך מפני רלונו כדי שיצטל רלונו אחרים
 נופכי רלונוך . ופוא כי הילכ"ר יכול לפהות את האדם
 שיהטא כדי שיקריצ הקרבנות כי זהו רלונו יתי . אונס שקר
 ענה כי אדנצח הפלו ורלונו יתי שלא יטא האדם ולא ילעניך
 להצחא קרבן . וכן הדבר עלמו כי מפחה הילכ"ר את האדם
 שיהטא כדי שיעשה תשובה ויקים ונלות ושבת עד הי . וע"ז
 אמר ההנא צטל רלונוך שהוא עלת ילה"ר שחשטא צאוונך כי
 נש שאתה חונטא הוא נופכי רלונו יתי להקריצ קרבן או לעשות
 תשובה . וז"א צטל רלונוך זה צאוונך שפיה נופכי רלונו . כי
 אין זה רלונו הצורח . כדי שיצטל רלונו אחרים נופכי רלונוך :

ונקדים נש שכתב הרב מדרש שמואל ז"ל עמ"ש החנא
 צונקכת אצות אל חרלה את הצירך צעעת כעסו .
 וסוף כי לפעמים כשיגביר הכעס על האדם נרוצ החוזה שצערם
 צו אומר לו יש חרב צידי כי עתה סרבתי את עלוני . ונני יחן
 וסיה חלי יצא א"ש כאוון ואוסב אותי לתה חרב צידי להרוב
 את עלוני . ולז"א החנא אל חרלה את הצירך צעעה כעסו .
 ר"ל אחש השואע דברי הכועס לא הוולח רלונו צזה כי אם
 החשוב צזה שיהיה נוראה לו אהבה לא זו דרך אהבה . כי עוד

מרפא רעצם פרק ט

מעט כסוך חמתו יחזיק לו טובה על שלא עשה רליונו . אונס
אם צטעה הכעס יוסב לפכיו איש סוכא לו ומצקס רעתו וצלותו
פרק אונר נוי יזן לי חרצ ואחסוך את ראשי ניד זה האיש הסוכא
ומלא חפלו ורליונו . ומתכלל עלמו צאונרו כי לעשות רליונו נהכון :
וא"א צטל רלוך נפסי רליונו כמ"ש לעיל וצודה שאלם
נודד צה מודדין אותו . וז"א כדי שיצטל רלון אחרים
המצקסיי את נפשך . ומתכללים ואונרים שהוא מפסי רלוך ודוק :
כי על כן האיש הירא את ה' יסיס צלצו צכל עח וצכל רגע
כי צכל מעשה אשר הוא עושה משגיחין עליו וון השמים
צעינא סקיהא . וצכל דבור אשר יוליא נפיו ידע צלמה כי סוונע
ה"ן לו מלא המולך מה"ע הקצ"ה ואין שכחה ונלפניו יחצרך
כמ"ש הסוכא דע ונה למעלה ונוך עין רואה ואוזן שומעת וכל
מעשיך צקפר נכחצים . על זאה נחפלל אל אציו סצטעמיס
למען יטע צלצנו אהצח הורחו ונעשה רליונו צלצ שלם וצנפס
הפלה תמיד כל סיונים אמן כיר"א :

פרק טרנה

דוד המולך ע"ה אור רנוו לדיקים צה'
ליטרים נארה תהלה . כיון לונר צו"ש
צנד"ר סקודס צריאת העולם סיה עולה קילוסו יחצרך ון
סוים סנא' נשאו נסרוס קולס וכוי ונה סיו אונרים אליך צגרוס
ה' . כיון סרחה סקצ"ה כן צרה את עולמו כדי סיעלה קילוסו
ון האדם . ועל כן נהן סקצ"ה צאדם דעת וצכל עוז וכח
סדצור ונענה לסון וסכין לו את כל סכלים האלה כדי שלא
יעכצ צו סוס דצר להודות לה' ולומר לסמו עליין . ועל כן דוד
המולך ע"ה הוא סיה נעים זמירות ישראל וצחר לו זה סדרך
תמיד ומסיר אותנו תמיד צאו' לכו נרננה לה' נריעה ללור
ישענו . נקדמה סכיו צהודס צזמירות נריעה לו . כי ידע צחכמתו
כי זה סדרך צחר לו ה' . וכן הקנו אנסי כנסיג צצרכה הצאה
אשר הזמירות אל סהודאות אדון סנפלחות צורה כל סנשמות
רצון כל סמעסיס סצומר צסירי זמרה . אמנס כמס לריך סיוסר

האדם להיות זך ונקי בנשאו ובתחשבותו עתה כלי שיחיו
 שיתחיו וחייתו רלוים לפני ה' וקום . ולא כל הכולה ליעול יצא
 ויעול . כי אם ח"ו יצא עטוף ומחוסס מרוע ועללים והפס
 שאקרא אותה בדברים אקורים אך יפחה פיו להלל לה' . ולא
 יצום ולא יכלם כי ודאי עירפן לו שיתח על פניו ועליו כאמר
 ולכסע אמר אליהם מה נך לקפח חקי ותשא צריחי עלי פך .
 כי על כן כמה לך זמירות רב לשונות פיו ולקומו שלא יעוואנס
 ויקדם אותה בדברי קדושה ובכן יצא אל הנוגך לשורר לפניו
 ויערב לפני הנוקם זמירותו . וז"ש דוד המשיח כננו לדיקים
 צהי לישרים כאזה תהלה :

והן

צוה"ר גלה יקרנו ומוטל כבוד מצית חיינו . ובזמן
 שגיה צית הנוקדס קיים כנה היתה שמחה רבה לפניו
 יתי בקול הלוי שחיו ונאורם על הדוכן בכל כלי סיר וזקול
 נעים . והנה צוה"ה אין שמחה לפני הנוקדס מפני ציטול השיר
 והשיקר חקר . כי גל כן אשרי האיש אשר חננו ה' בקול ערב
 ונכבד את ה' ונחמו וננחמו לשם שמים צלתי שום פניה זרה
 כדי לתת נחת רוח לפני יולד הכל יחברך שמו . והנה נאל יוחר
 ויוחר לך הש"ץ לכבד את ה' צא"ה וצירא"ה ושנחה כלב .
 וכס"ך לעבוד לפני התיבה ילבש חרדה וירמה צעיקו כוני שעומד
 לפני הנוגך לשאלו ונאחו אזה בקשה . כילל הוא עומד לפניו
 צירא"ה ושחד וכל עלנותו יאחזונו רעד וחלחלה . והו לפני מלך
 צ"ו טפה קריתת : ונה לעשות הש"ץ שבא להספיל צעדו וצעד
 על עם הקהל לפני מלך מלכי המלכים הקצ"ה ולשאלו מנמו כנה
 שאנות צו חתר זו כנה לך שילבש חרדה . ועוד לך שיחיו
 צו כל אלו המדות השחוצות ובנעדם לא ירים איה את ידו ואת
 רגלו לעבוד לפני התיבה להוליא את הרצים ידי הוצפן ושו הס:
 יקנה מדת ענוה מלב ומנפש . וגל לפניו ובקרב יסיה
 ארצו כי יתי כתיב הופעת ה' כל גבה לב ואם כן עליו
 כאמר גם תפלתו תועבם . ואך יעמוד לפני ה' גוף כוס הנקרא

מִרְפָּא רַעְצִים פֶּרֶק ט

חֻמְצָה לְהַפְלִיל אֵל ה' צַעַד כָּל הַקָּהֶל הַהַפְלִיָה בְּזֶמֶן יַעֲלֶה וְיִרְאֶה
 אֵל הַקָּדֵשׁ פְּנִימָה אִוִי וְאִזְבוּ כִּי מִשְׁלִיכִין אֹתָם סָרְחָק וְאֵל
 וְנִמְחָנָה סְכִיפָה וְאִוִי לְלִצְבוֹר הַעֲבִיִּים וְהַלְצִיּוֹתִים סְפֹעֵקִין וְאִיִּן כַּעֲבִין
 וְצוֹפֵר הַקָּדוֹשׁ הַצִּיָּא מִשְׁלַל כְּפִלָּא עַל זֶה עֲשִׂי"ב. וְצִוּוּהוּ"ר הֵן
 יָצִים עֵתָה עִם הַאֲרֹץ כִּוְנֵה חֲזִיִּים צַמְעֵם סְעוֹזְרִים לְפָנֵי הַחַיִּצָה
 לְבֻצְסִים וְעֵיל הַבְּאֹרֹת וְהוֹלְכִים צְקוּמֵם זְקוּפָה כְּאֵלוֹ כָּל הַעוֹלָם
 כּוּלוֹ כְּדֹאֵי הוּא לְהֵם וְאִין לְנַעֲלָה וְהַסּוֹכֵל זֶה הוּא מִפְּנֵי צ' קִיֻּצוֹת
 אִי מִפְּנֵי כִּי יֵשׁ לוֹ קוֹל עֵרֶב וְיודֵעַ צְטוֹב טַעַם הַחֻמְצָה. וְיַחַד
 סְהַקִּיעַ. צ' כִּי אִפְּיֵלוֹ אִין קוּלוֹ עֵרֶב אֲמֵנִים יֵהֵן צְקִילוֹ קוֹל רַעַשׁ
 גְּדוֹל הַמַּרְגִּיז אֲרֵץ מִמְקוּמָה וְעַל אִי מִצִּי קִיֻּצוֹת אֵלוֹ הוֹשֵׁב צְדָעָהוּ
 כִּי כָּל הַעוֹלָם כּוּלוֹ לֹא כִּבְרָא אֵלָּא צְטָבִילוֹ. אִוִי לוֹ כִּי צַעוּהוּ"ר
 גּוֹרֵם צִמְקוֹס הַסְּרָחַת סְכִיכָה סִילוּק סְכִיכָה כְּמִ"שׁ רִז"ל עַל צַעַל
 גְּאֹרֶם אִין אִכִּי וְהוּא יִכּוּלִין לְדוֹר צַעוֹלָם. וְגַם אֲנֹרֹו עַל הַסּוֹלֵךְ
 צְקוּמֵם זְקוּפָה כְּאֵלוֹ דוֹחֵק דְּגִלֵי הַסְּכִיכָה. וְאִם זֶה כְּאֲנֹר. עַל כָּל
 אֲדָם מִיִּשְׂרָאֵל מִכָּל שָׁכֵן וְקִ"ו עַל מִי. סְהוּא סְלִיחַ לְצוֹר הַטּוֹבִילֵי אֵחַ
 סְרִצִּים יְדֵי חוֹצְחָן כִּוְנֵה לְרִיךְ סִיטִים עֵינֵי וְנִכְהָ רוּחַ וְעַל יְדֵי זֶה
 הַתְּקַצֵּל לְלוֹחֵה וְצַעוּתִים צְרָלֹן וְצִרְחָמִים. וְכַמִּי"שׁ צְגִמְרָא דְהַעֲבִיִּת
 רְצִי עִקִּיצָא עֲלֵם לְפָנֵי הַחַיִּצָה וְהַכֶּף כְּנֵה מִפְּנֵי סְהִים סְפַל צְרֵךְ
 וְנַעֲבִיר עַל מְדוּתֵי:

ב' יִזְהַר וְאֵל לְהִיּוֹת דְּצוֹרֹו צְנַחַח עִם כָּל אֲדָם וְאִפְּי לְפָנֵי מִי
 סְהוּא קַטָּן מִוְנֵוֹ כְּדִי סִיטִים נַעֲרֹלָה לְכָל עִם הַקָּהֶל. וְגַם
 כָּל הַקָּהֶל יִכְבְּדוּ אֹתוֹ וְנִמְחָלָ לְעַמּוֹ מַעֲרֹב עִם כָּל הַקָּהֶל וְיִוְלִיֵּא
 אֵחַ הַרְצִים יְדֵי חוֹצְחָן צְטַמְחָה וְצַעוּצ' לְצַ. וְאִם חִ"ו אִם אִין דְּצוֹרֹו
 צְנַחַח עִם הַבְּרִיּוֹת וְדֹאֵי אִיבֵי נַעֲרֹלָה לְקָהֶל וְאִין יוֹלִיֵּא אֵחַ הַרְצִים
 יְדֵי חוֹצְחָן מֵאַחַר סְהוּא גַם כֵּן לְצוֹ טוֹקְפֹו עִם רִאֲזֵן וְסַעֲמֹן
 סְהַחֲרִיזוֹ כְּגִדּוֹ. יִזְוֹ הַמְּדָה לְרִיךְ סִיטִים לֵם נִדָּה:

ג' לְרִיךְ סִיטִים עֵינֵי יִפֶּה וְלַעוֹלָם יִהְיֶה סַמְחָה צְחִלְקוֹ וְלֹא יֵהֵן
 עֵינֵי צַמְמֹן וְלֹא יִהְיֶה לֵר עֵין כִּי רוֹב הַכַּעֲס וְהַקְּטָפָה כְּמֵם
 צְאִים וְנַחֲמָה סַעֲדָה מִמּוּן. וְאִם יִהְיֶה עֲלֵמּוֹ חוֹנֵד צַעֲיִן יִפֶּה לֹא

יחיה צינו וצין העם שום ריב וקטטה . וגם עצולתו יסיה בשנותה
 ובלב טווב וגם יחיה עצולתו לשם שמים בלתי שום פנים זרה .
 ואם ח"ו כוהן שיכיו צנומוץ וזה יצא לעצולתו והפלתו להשמייע
 קולו בצגיותיו ותכועותיו כדי שישרצ לשם והיא יהן צכיס פינו
 לעען יחלצו העם מנה אחת אפים . ומה יצא כי לאיש הנהלדצ
 ביתר קאת יעלה אותו וועלה וועלה ולאיש המלומס יוריד אותו
 מנה ונה . ומכ"ש למי שאינו ונהלדצ כלל ומכ"ש לעניים ואצוניה
 אשר אין צו הקוס ליקם ויהם אפילו פרוטה קטנה ודאי כי אינו
 מבגיה להם כלל . אוי לו לאיש כזה כי אין עצולתו והפלתו
 לשמים חלל לכסף ולזהב אוי לו על שצרו ואיך יקדם פניו יחצרך
 ואיך יקובל הפלתו . כי על כן לריך שיהא טונה בחלקו ויקנה ודה
 הותרכות להיות עיניו יפה ומה יצא להיות צו ודה :

ד' יהיו שוים צעיניו יחד עשיר ואציון . וכסם קסוח מכצד
 העשיר על כבוד עשרו כן יכצד את העניים על היותם
 חצוים לפני הקב"ה . וח"ו לא יהא זה ישפילוה ירים . כי אם
 כה יעשה היאך תקובל הפלתו ונאחר כי הוא טנא את אשר אהב
 ה' קסוח אוהב את העניים . וכן אנו רז"ל צא וראה כמה חצו
 הקב"ה את העניים שהרי על משה רבינו ע"ה נאמר הפלה למשה
 וצוה שלמון עלונו נאמר הפלה לעני . א"כ לריך הס"ך להטות
 כולם כאחד :

ד' לריך שיהיה צו ודה השונה ולעולם יסיה טונה שהרי
 על כל אדם וישראל נאמר עזרו את ה' בשונה . מכ"ש
 פס"ך שלריך יותר ויותר שיהיה טונה ויודפ לאל יחצרך טוכפו
 לכצד ולקטנה את אליהם ואלם צגרונו וצסיה שפתותיו ונועם
 זמירותו . ובלבד שיהא לש"ש ולא יהיה ח"ו כדי שישצחותו
 צני אדם כי העושה זה עליו נאמר ח"ו נהנה עלי צקולה וכוי
 וכנאל שאין חללה לפי חלל לצני אדם ח"ו . ועל כן יאמר וישמר
 מחד שכל מעשיו יהיו לשם שמים ופי יעשו וטעו קדשו והפלתו
 תקובל ברחמים וצלון :

כרובא לרצם פרק ט

ף לריך ציהיה רחוק ואלד ונודח הנעם כי היא נדה גרועה
 ונחלוקה ואלד ציעיני ה' וציעיני האדם עד צחמורו דז"ל כל
 הכועס כחלו שווד ע"ז וזכו לכל אדם . כ"ס וק"י הכלים לצור
 המוליא את הרצים ידי חובתן א"ס י"ג צו נדה רעה זאת איך יעזור
 לפני התיצה להסתכל אל ה' צעד כל הקהל אחר שבכעבו נדווח
 לעווד ע"ז וכ"ל יקוצל הפלהו ומ"ו קורו עונא יקראו לו ולכלצין
 אחוסר רח"ל . כי על כן לריך שיהרחק ואלד ונודח זו ויהדצק
 צוודה הקבלות כי היא נדה חשובה אשר אין ערוך אליה .
 וילמוד ונודה הקצ"ה כי כמה הוא קוצל ומעשינו הרעים
 והנוקולקלים . וא"ס ה"ח דן אוחנו כמעשינו הקפ כמעט אנדנו
 כולנו אנדנו צ"ו אונס הוא קוצל את נכשינו ומחריך אפיה על
 שנקצו א"ו בחסובה עליהם . ונחמו נקח גם אנחנו ללכת בדרכיו :
ף נדה זו היא העולם על כולן . והוא כי לריך שידקק היעצ
 בכל עת שמוליא ומ"ו צין ונדגש ורפס וכן ההתקופה שיעצם
 כראוי . ולא יעצ התיצות כמו הסומים עם הכלים ה"ו וכן
 משצולת לכצולת . וכן לריך שיצין את כל ההפלה כדי שיכוון עם
 שמוליא נפיו . וא"ס אינו יודע עת שמוליא נפיו ופי' המולה לנח
 יעלה ויצא לפני התיצה ולנח הקבל עליו עול הלצור :

ובעוד

כמות פקחה הנקפחה לנחות חזכים עוני הארץ
 שאינם יודעים פי' המלות ומפני שיש להם נחת
 ירוח צקול הנרצ שיש לו וצריגון שהוא צקי צהג"ג"י שעושים
 בקדיש וקדושה . והיה שיעקר ונשליכים אותם אחרי גוים ונמלא
 שעושים נחת רוח לעלמם . ויעקר ההפלה שהוא לעשות נחת
 רוח לה' אינם משגיחים . או לנו ואיך נעמוד לפניו לשאול נאחור
 כמה שאלות צזו אחר זו . והקדסיר אשר ציכינו לצין המקום אין
 צו ידעה לפייק ולרליח את אבינו שצשמים וכי יכול למולא הן
 ציעיני ה' צחמורו ציכס הג"ג"י שאני עושה לפניך אדרבא הדעת
 כותן כי צהג"ג"י הצעור א"ס ה"ו . אונס יש נחת רוח לפניו יחברך
 בשוא שלם צכל צדעה וצחמורם וציגאלם הנה וקביר וכוננס

כֹּהֵם וַיֵּאָמֶר . אֲבָל אִם הוּא רִיק מִכֵּל עוֹב וְאִין צו אֲלֵל הַכִּיבּוֹד
 וְהַקִּיל הוּא דוּמָה לְהֵם זֶה־צַדִּיק מְזִיר . כִּי עַיִב יִזְכֵּר מֵאֵל
 לְהַסְתַּדֵּל צָבֵל עוֹב וְהַסְלֹמוֹתָה לְלַמּוֹד וְכֵל אֲדָם וְלֹא יֵהֵא צִיִּבֵן צִחִים
 עוֹלָם בְּאִינוּ יוֹדֵעַ בְּזוּבָה לְשִׁחֹל גְּמוּי שֶׁהוּא צָקִי . וְאִנִּי מַעֲיֵד עַל
 עֲלָמֵי אֲבָל עַה בְּאִנִּי בְּזוּבֵי קִדֵּר הַסְּלֵם מֵאֲדָם הַסּוֹב וְצָקִי אִנִּי נִשְׁמֵם
 כֵּל דְּמִי לְבָמוֹעַ נִמְנָו וְלִסְרֵגִישׁ צַעֲלָמֵי אִם יֵשׁ צִי אִיזָה מַמּוֹת כְּדִי
 לְהַקְנוּ . וְכֵן כֹּהֵם לְכֵל אֲדָם וְצַמְרֵט לְשִׁיץ הִי עוֹל הַלְּצוֹר עֲלָיו . וְאִם
 יִכּוֹל לְלַמּוֹד וְלִבְצִין יַעֲזוֹר לְפָנֵי הַחִיצָה . וְאִם לֹא מוֹעֵצַ שְׁלֵל יַעֲזוֹר
 וְלֹא יַעֲנֵשׁ הַלְּצוֹר צַעֲזוֹרוֹ :

עוֹד

רַעַם הוֹלֵם כִּי לְפַעֲמִים הַלְּצוֹר וְצַקְשִׁים לְזִמּוֹת שִׁיץ
 הַגּוֹן וְרֵאָוִי וְכִבֵּר הוּם יוֹלָא כְּצַעֵל מוֹב וְצַמְרוֹ צִדּוֹ
 צַמְרֵי חִזְקָה צִיחַ וְהוֹן כְּחֵלֶה אֲצוּה . וְאִם הוּא צָקִי צָבֵל הַסְּלִימוֹת
 מֵהַ עוֹב וּנְוֵה נַעֲיִם אֲמוֹסֵם אִם הוּא רִיק מִכֵּל עוֹב מֵהַ יוֹעִיל לוֹ
 הַסְּזָקָה . וְצַמְרֵי אִין וְרֵגִישׁ מֵהַ זֶהוּ הַעֵיָקֵר כִּי הַסְּפִלוֹת הֵם
 צַמְקוֹס קְרַצְנוֹת וְכַשִּׁיץ הוּא צַמְקוֹס הַכֵּחַן הַמְּקַרִּיב . וְכַשִּׁם
 שֶׁהַכֵּחַן לְרִיק שִׁיחִים נָקִי וְמוֹס לֹא יֵהֵם צו כֵּן הַשִּׁיץ לְרִיק שִׁיחִים
 שְׁלֵם צִנִּי מוֹס . וְכִילֵד יַעֲזוֹר לְפָנֵי הַחִיצָה אִישׁ בְּזוּגֵם וּפְהִי כֵל
 מוֹס צו . וְמוֹעֵצַ לְלְצוֹר שִׁיחֵמו לוֹ הַכַּפְתָּהוּ וְצֵל יֵהֵם לְפָנֵי
 הַחִיצָה וַיַּעֲמוֹד אֲחֵר הַפְּתָיו אִישׁ הֵם וַיַּעֲזֵר יֵהֵם אֲלֵהִים וְכֵר מַרְעַ
 מְמוֹלָא מִכֵּל מוֹדוֹת עוֹבֹת וְעַל יְדוֹ יִזְכֵּר הַלְּצוֹר צַרוֹב כֵּל עוֹב :
ד כִּוְהַ לְרִיק הַשִּׁיץ לְשִׁמּוֹר עִיו וְלְשׁוֹנוֹ שְׁלֵל יַעֲנַפְתָּ צַמּוֹס
 לְצוֹר אֲסוֹר כֵּלֵל וְצַמְרֵט שְׁלֵל יִרְגִיל עֲלָמוֹ לְסִיר טִירֵי עֲגֻזִים
 וְצַמְרֵי הַשֶּׁק וְנִצְלוֹת הַפֶּסֶם וְכִילֵל . כִּי אִין יַעֲמוֹד פֶּה דוֹצֵר נִצְלוֹ
 לְהַסְתַּלֵּל אֵל הַיּוֹלָא יָבוֹשׁ וְלֹא יִכְלֵס . וַיִּלְמּוֹד קֵל וְמוֹמֵר מֵהַסְּקִים
 הַיּוֹשְׁעִים הַאֲשׁוּנָה צַמְלִיכוֹת רֵאָוִי מִנִּי הַמַּלְךְ הַשִּׁיחֵלִים לְעִיל
 צַמְחֻצוֹת קָרִים וַיֵּשׁ לְהֵם לְרִיק לְצַר עַם אִיזָה אֲדָם אֲפִילוֹ וּן
 הַסְּדִימוֹת וְצַמְרֵט עוֹב בְּכַצוֹד גְּדוֹל וְצַמְרֵט אֲרֵן כְּמוֹ מוֹדֵצֵר עַם
 הַמַּלְךְ וְכַשִּׁיחֵם כִּי שִׁיחֵם רֵגִיל צָקִי עֲזוֹדֵת הַדִּיבּוֹר עַם הַמַּלְךְ .
 וְאִם מוֹדֵצֵר צָקוֹרֵי וְצַמְרוֹת מֵלֵחַ עַם כֵּל אֲדָם מְנַפְחֵד שְׁמַח יֵלֵל

מרתא רעצם פרק י

נפיו לפני המלך דבר שאינו נחוק ונחמייב ראשי לנולך ולא זם
כזמר האדם לפני מלך צמר ודס טפה קרוחה . ונס לעטוח לפני
מלך נס"מ הקצ"ה וכנס זהירות לריך לזמר לפיות פיו ופכחו
נקיים ווכל דבר רע וזזה הצומע הפלה והפלי כל הלצור צלון
וצרחוים . הרי ח' מדות שלריך פס"ץ לזמר צהם וצקילור טצכל
המדות טובות לריך שיזמר צהם . וגם כל אדם טיש לו נוח צקדקרו
יציע ויראה ויצחין צין טוב לרע . ויקהכל סיט צשירים אשר הקנו
הקדמוים מיוקדים על אדני פז . וכל דצריכם ונחוקים וודצט
ונופח לופים . ולמה ימנע טוב נפיו ויצמר לו דצרים צמלים
ונחוקים . כי על כן ישים האדם דעמו לעטוח לזרו יח' ולהת
לו כהת רוח . וס' נשנים יקרב גאלחנו ויצנה צית קדחנו
והפארחנו ויצונו סכל לאיחנס כהנים צעבודתם ולוים לדוכנס
לסירים ולזוים וכגילם וכשמהם צטועמו כי"א :

פרק י רבנעה

דוד המלך ע"ס אשר נענתי עד מאל

ס' חייני כדצרך . לפיות כי נדת
השכנעם היא מנן ולנה לאדם שלא יבא לידי עבירה ולא יפול
צפה מוקם זס ילס"ר . ששתי אננו רז"ל אין ארי נוהם נהודך
קופה של רצן שלא נהודך קופה של צמר . וכן אס האדם נכנע
המיד ופולך צחמו לדיק צלצ נצמר וכדכס ודאי כי אין הטל
צא על ידו נפני כי סילס"ר אינו מולא צו מוקם נטוחס כי
הנקוס לר אשר אין דרך לכעוח ימין ושמאל . נמלא טעל ידי
השכנעם נצריח אח סילס"ר נעליו . ועל זה אשר טקציה צן
נהללאל סכחכל צג' דצרים ואין אהס צא לידי עבירה דע נחין
צאה ולאן אהס פולך ולפני ניי אהס עמיד ליהן דין וחסצון .
ומ"י טיקחכל האדם צג' דצרים אלו יבא לידי שכנעם וצודאי
לא יבא לידי עבירה . כי ניי האיש הפחי וסככל אשר יסחכל צואו
נעטס קרוסס ויצקס כבוד כי צודאי יאנרו לו חזור לאחוריק .
והיחכן כי איש הדיוט אשר אומנותו צורקקי והנלחכס זאת
יובס היא לו מלצותו וצס נהגדל . היאונן כי זה כליש הארוס

נפשו לסיוח מלך או לסיוח על שולחן המלך תמיד הוא אוכל
 הק כי לא לסוכר . וכן מדבר אל האדם כי מלך נעשה קרוב
 ומאוס כבודסקי ואיך יעלה על דעתו לבקש כבוד וגדולה .
 ועי האיש היודע כי צין היום ונחש נחומן לקצר וירדוף אשר
 האות נפשו בכל מיני מערכים אכילה ושתיה זכה וצרה .
 מותרת או אקורה . וכן מלבושים וימים וימיים שימים לצום
 צני עם עדנים . וזה דומה ממש לאיש עני וככה רוח חוזר על
 הפתחים עד ככה לחם . וכל היום היה עיף ורגז להביא עיף
 לציתו ולא היה מקפיד כל יגיעו לחם לפי הטף אפילו בלמנוס .
 ויהי היום והנה האיש הסוף הולך צעירו . ומקלל בלעצרו .
 על המחים ועל הכלכלה וישא עיניו וירא ונגד שק עלה זהובים
 אדומים כשמים . וחוכן לבג"ס . וילך ויקח ויצא אל ביתו
 צמח ועיב לב . ותאמר לו אשחור מה הנושא שזאת על
 כהפך ויאמר אליה זאת מלאתי הכר נא אם ראית מיניך את
 כל הכבוד הזה . ותאמר לו אשחור היך אדוני לא ראיתי כהנה
 לא כולו ולא מקלתי ואפי' אי מהנה . טבה לאל כי הי עמנו .
 וברוך שהייתי וקיימנו . ולזמן הזה פגיענו ויפתח האיש
 את שקו וירא יתנה כסף איש צני אענתו ויחזהו חציור
 פנסי"ת כולו מחוקק . זהב מחוקק . ויען ויאמר אך עשרתי
 מלאתי הון לי . ושלי שלי . צי נשבעתי צימיני . כי היום אמלא
 נפשי וצמיני . צבוק וצלאן וצין וצבוק . ויהי כזה יום נחש .
 צבורים אצוקים . וכל מיני עסיקים . ואלצים אותי מחללות .
 מדי יום ציונו כחג הנולד . יציאו לצום מלכות חבלת וסוד
 ועטרת . לכבוד ולהפארת . ותחת אשר עברתי ימים רבים רעים
 וימים צעירים וצחוקר כל . עתה הפעם אגילה ואשעמה מרוב
 כל . ותאמר לו אשחור למה ידבר אדוני בדברים האלה וכבר
 שפחה צרגע קטון את כל אשר יגעת כל ימי חייך הימים לרבות
 פלילות וחכמים אומרים איזהו סכס סכסא את הנילד ואם כה
 העסקה כאשר דברה צפיד כל המעון הזה פתע יקצר ועניות

גלגל הוא שחזר על חכמיא שלה ואזי אין חוקן ואין ענינה
עליך כלל ועיקר. כי לא כעלם וי"ש דז"ל כל מי שאין בו דעת חסוד
לרחם עליו. כי על כן שמוצ בקולי אימלך ובטל רלוךך וכל 37 צריך
ונחשצותיך אלה תזרם ורות השלם כמוך אשר הדפנו רות :

ועשה זאת איפוא קח נא את צרכת ה' אשר הוצאת לך
ותן ערך לביתך לחם לאכול וצנד ללבוש ושים נא את

כל הכבוד הזה לקחן קיים צמקיס צעות כי ופירותי ונאכל ונסתם
ונסתק כל לירכינו והקין יסא קיים לצד לעולם ומעולם לא
תהיה נלרך לשום צריה. וה"ש שמוה המע"ה ציום עוצה סיס
צעות וציום רעה ראה. ע"כ המעל :

והנמשל וויצן ונאליו. כי היות האדם טרם צואו לעולם
אביל ללאו דיליס וצחית לאסתכולי צאמית

עאריה ונחשב הוא כמחצנתק ון האדקה כי לעולם צום ונכלם.
ויסי כאשר ילא לאור העולם וירא הארץ רחבת ידים לפניו כסף
וזהב לרוב. ומיני וועדריס כפרים עם גדלים. כל פרי ווגדים.
וצרואתו כל זה לפניו חשב ונחצבות להשיג את כל הפירות
וצכל יום התאזה האזה לאכול ולשתות ולשמות כאלו צעבור
זה עשה ה' לו להצואו לעולם הזה. ונחצתו השעורם הרבה
וסצנוגה סיס פחמה צחמוה צאמור אליו וס זה נסרת וסכחת
ונאן צאת ולאן אתה סולך וני סצפ"ד להיות עשר רעה ופולגת
איך ינלאנו לצו לרדוף אחר התאזה ונס סולך עמד לעולם סצא.
סלא טוב לך להת סיס לכושך וסכסף וסזסב אשר עמד סן אותם
לעלות ונעשים עובים אשר תאכל ונצירותיס צעולם סזה וסקקן
יסא קיים לעו"ס. כנלא כי וננסכל ונאן צא ינע עמנו ונלרדוף
אחר סכבוד. וננסכל לננקיס אשר הוא סילך ינע עמנו
ונלרדוף אחר התאזה :

ובשיסתכל האדם לפני וני עתיד ליתן דין וסצתן ינע
עמנו ונלרדוף אחר סקנאה כי סיא ודה

גרועה ונאוקס וצוים יאן ערוך אליו. ויצע ויכאה האדם

כִּי אֵין מִקִּים לַהֲחִיזֵק צְמֻדָּה רַעָה זֹאת . כִּי אִם יִהְיֶה הָאִדָּם
 צְמוּמֵן חֲצִירוֹ לְמַעַם לֹא יִרְגִישׁ לְמִי הַכֶּכֶף וְהַזֶּהָב צִלְתִּי לְהִי לְצַדוֹ
 וְלִכְל אֲשֶׁר יִחַפֵּז יִחַיֵּו . וְאִם יִהְיֶה הָאִדָּם נִרְאֶה עֲלֵי יֶשֶׁר
 צְעִיכֵי הַנִּבְהָג הַצּוֹרֵחַ יִתִּי . וְיִמֵּי שְׂעִתִּיד לְהַח דִּין וְהַשְּׁצוֹן וְלִקְצֹל
 עֲלֵיו דִּין שְׁמוֹס וְלוֹמֵר צְפִי וְצַשְׁפִּתִּיו יִפֶּה דָּנָה יִפֶּה חִיַּצַּח יִפֶּה
 זְכִיחַ לְדִיק אֲהַהּ הִי וְיִשָּׁר מִשְׁפֵּטֶיךָ . וְאֵיךְ צְחִיִּו יִסְרֶהֱר אֲהַר
 מְדוּחִיו יִתִּי לְהַח עֵינָיו צְמוֹס שְׁאִינוֹ בְּלוֹ . נִוְלֵא כִי גִי מְדוּחַ
 אֲלוֹ הַקִּנְאָה וְהַתְּאוּסָה וְהַכְּבוֹד אֲשֶׁר עָלֵיהֶם אֲמֹר הַתְּנַח כִּי מוֹלֵי אֵין
 אִחַ הָאִדָּם מִן הָעוֹלָם אֵין לְהַס תְּרוּפָה כִּי אִם צְגִי דְצָרִים אֲלוֹ
 שְׁאֲמֹר עִקְצִיָּה עַל יָדָם יִכְנַע לְצַבֵּוּ הַעֲבֵל וְיִוָּסֵק מִהֶם וּמִכִּוְלָא
 צָרָם . וְכַחֲי יִהְיֵן לֵל לְצַוֵּו כִּי מִי שִׁישׁ צוֹ גִי מְדוּחַ הִלְלוּ הִיִּו אִינֵס
 חִיִּים וְדַעְתּוֹ צֵל עֲמוֹ . וְנִוְלֵא מְדוּחֵיהֶם וּמֵאֲצַד עֲלָמוֹ לְדַעְתָּהּ לְעִקְשֵׁי חֲסָם :
וְכִבֵּר מֵאֲלוֹ רִזִּיל תְּרוּפָה יִקְרָה וְחַשְׁבֹּנָה לְאֲלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה
 מְדוּחַ וְלִכִּוְלָא צָרָם . וְהוּא כִּי צָכַל עֵינֵי הַגּוֹף
 יִצִּיעַ וְיִכְתֵּב הָאִדָּם לְמַטָּה מְדוּחֵוּ וּפְתוּחַ מְעַרְבוֹ . דְרִךְ מִשְׁלֵל אִם
 יֵשׁ לוֹ חֲמוּס הַלִּיפּוֹת שְׁמֹלִיחַ לֹא יִהְיֵן עֵינָיו צְמוֹי שִׁישׁ לוֹ כְּפִלִּים .
 אֲלֹא יִצִּיעַ צְמוֹי שִׁישׁ לוֹ בִּי אִוֹ גִּי וְכֵן עַל זֶה הַדְּרִךְ צְמוּמֵן וְצִאֲכִילָה
 וְשִׁהִיָּהּ וּמִלְצוּסִים וְכֵן לְכָל דְצַר כִּשְׁיִקְתְּכֵל לְמַטָּה מְדוּחֵוּ יִוְלֵא
 עֲלָמוֹ עֲשִׂירֵוּ וְאֵין כְּמוּהֵוּ צָכַל הַאֲנֵץ וְכִיּוֹן שָׂכֵן לֹא יִהִיָּה עֵינָו רַעָה
 צָכַל אֲחֵרִים . אֲמוּנָם לְגִזִּי הַנְּשֹׁנָה יַעֲשֶׂה הַסֶּךָ . דֵּהִיִּינוּ לְהַתְּכֵל
 לְמַעֲלָה מְדוּחֵוּ . דְרִךְ מִשְׁלֵל אִם הוּא קוֹצֵעַ עֵהִים לְהוֹרָה צִי צְעוֹת
 צִיּוֹס וְחֲצִירוֹ קוֹצֵעַ שְׁמֵה אֲחַת וְעוֹד אֲדָם אֲהַר קוֹצֵעַ גִּי שְׁעוֹת .
 לֹא יִרְאֶה לְמִי שְׁקוֹצֵעַ שְׁעָה אֲחַת וְיִחַזִּיק עֲלָמוֹ לְהַסִּיד אֲלֹא יִצִּיעַ
 וְיִרְאֶה לְמִי שְׁקוֹצֵעַ גִּי שְׁעִיָּה וְיִשְׁחַדֵּל הוּא לְעֲשׂוֹת כְּמוֹעֲשֵׂהוּ וְכֵן לְכָל
 דְצַר . וְעַשִׂי"ז אֲמֹרֵוּ הַמַּמִּי רְמוֹז הַכְּהוּב וְיִדַּעַת הַיּוֹס וְהַשְּׁבֹתָת אֵל
 לְצַדֵּךְ כִּי הִי הוּא הַאֲלֵהִים צְשׁוּמִים מְדוּעֵל . רִזִּיל אִם אֲהַהּ מְדוּקָס
 לִידַע אִחַ הִי וְלַעֲצוֹד אֲחֵוּ לְרִיךְ שְׁתֵּשִׁים דְעַתְּךָ צִי יְקוֹדוֹת אֲלוֹ
 צֵל יִנוֹטוּ לְעוֹלָם . וְהוּא דְצַר הַכּוֹנֵעַ אֵל הַשְּׁמוֹס שְׁהוּא הַכְּשִׁמָּה
 מְדוּעֵל לְרִיךְ שְׁהַרְכֵּה לְמַעֲלָה מְדוּךְ וְעַל הַאֲנֵץ רִזִּיל דְצַר הַכּוֹנֵעַ אֵל

מִיָּמָה לַעֲצָם סֵרָק י

סגוף שהוא מן הארץ לדרך שתרצה ונתחת וכשאתה עושה זאת
אין עוד . ר"ל אינו לך עוד הקון אחר כי הקון זה הוא תועלת
גדול לבגד ולקטנה :

א"כ הרי לפנינו כמה הקונים לישר את דרכנו וצפירו מי
שהמיד בין עיניו יוס המיתה וכן חוננו רז"ל אם פגע
בך מנוול זה ונשכחו לציח המודע וכו' עד יזכור לו יום המיתה
ורן אמר הפייטן לא צוהרה הוא מיטא וני שיפו מוטל לפירו .
ובאמת אם היה המיתה רחוקה ולא היה מלוייה כי אם אחת
לשצעים סנה או לשנונים שנה היה מקום ליבה"ר להקיות ולהדיח
הם האדם באומרו למה לך לחסוב צדק רחוקה . אמנם מאחר
כי מיתה שכיחא מעשים צב"ל יוס וצוה"ר היא מכה מהלכת
מחורים גם בחולות זקנים עם נערים והצנים והצנות אין להם
אין קציע ומובל . וכנ"ש הרב מדרש שמואל ז"ל עו"ש החכא
הילוד מ לעות ר"ל משעה שכולדו וילאו לאויר העולם תכף ככקו
צפנקסו של מלאך המות כי יללנו :

וא"כ אין לנו דבר צריך ודאי צב"ל עניני העולם כמו המיתה .
וכן אמר דוד המלך ע"ה מי גבר ימים ולא יראה מות
ימלע נפשו מיד שאלו קלה . ולפיכך ריהטא י"ל צכחוב כפל סענין
ומחר שחונר מי גבר ימים למה הזר ואמר ולא יראה מות ועוד
הוא ימלע נפשו מיד שאלו קלה . ולפי הפסטי אפשר לומר כי הן
זעון הילכה"ר ומחטיא את האדם וכלכד צרכתו והולך אחר עלתו
ועי"ז צניו של אדם ימים צעורו או אשתו של אדם ונתש כמ"ש
רז"ל צעין כדריס אשתו של אדם ונתש . וה"ל מי גבר ימים וכל
הימים אשר הוא חי על פני האדמה לא יראה מות או באשתו
הו צצניו צ"ע . והי אפשר שימלא חלל אי מעיר וכו' . ומכאן
יראה האדם שגדל הנאיו גומו לו כל זה ובין שכן יראה לנקן
עלמיו צהשוצה ומש"ס טובים לנולע נפשו ודינה של גיהנם .
וזה מאחר כי אין אדם לדיק בארץ אשר ימים ולא יראה מות
כנ"ש"ל א"כ ימלע נפשו מיד שאלו קלה . ואמר קלה לומר לנו

צאפי" חזר האדם בחטובה שלמה על כל זה יזכור לעולם
 שחטאתו ועוונותיו כדי שלא ישוב עוד לנשקלה וכח"ש דוד המצ"ס
 ומטאתי כגדי חמיד . וז"ל יולט נספו מיד שאול סלם :

ג חת זה שומעתי ופה קדוש הרב המוצהק מר מחותני
 כמות"ר רפאל בנימון ארוואץ זלוק"ל . הוא היה אומר
 צמ"ס רז"ל כי צעון נדרים גורם ויחה לצלמי כי הוא עוצדא צאיש
 אי סגדר ולא שילם והפליגה קפיכתו צים ונעצז רח"ל . וגם
 רז"ל אמרו ע"ס אל תהן את פיד לחטיא את צטרך כי צעון נדרים
 צניו נתיס . וגם אשתו של אדם נחה כמע"ס אם חין לך לשלם
 לעה יקח משכבך מתזחיד . ועוד ידוע כי בלשון רז"ל הנדרים
 נופל בהם לשון שאלה כמו השואל על נדרו שאלתי על נדרי
 וכו"ל . והכולה למות היא . וסלא ימותו צניו ואשתו יזמר
 סלא יסיה פרוץ צנדרים . וז"ל מי גבר יחיה הוא . ולא יראה
 מות צצניו ואשתו לז"ל יולט נספו מיד שאול סלם ר"ל נשאלת
 נדרים ות"י שאול ונקור מלשון שאלה ודוק ושי" :

והזור לענין ההכנעה כי אם האדם יכנע לצבו סערל
 ותמיד יגיל עלמו צשפלות לא יצא לידי חטא
 ונצירה קלה ותמורה . ולפי האמה מכל לז יצא ההכנעה לאדם
 מחליו ונעליו . כי כאשר יחסיב האדם כי לא לעולם חובן
 וכו" וצ"מ פתח פתאום יצא אידו . ואיך יגיל ויסתח האדם ואיך
 ימלא פיו שחוק ונאחר כי אינו מוצטח צחיו אפילו רגע . ומלא
 אחר יש לאדם להכניע לצבו כשיפשוך את פניו ויראה את כל
 עדה ישראל נצזים וספלים דווים וקאופים . כי צמות"ר מרפת
 אדם לוקח כל הנקרא צסם עצרי ומחאקיס אותנו כל אונות
 סעולם כמו שאמנו"מחאקיס החזירים וע"ז ראיתי צפי סצט יאודה
 נעשה צאדם גדול אחד סכיס יוצצ צשער סמלך והיס לו כבוד
 גדול ופני סהיס מרואי פני סמלך . ויהי סיום יוס סצת קודש
 צשעה סהפלה ילא סמלך צרסוצות קריס ועצב דרך פתח צית
 סככסס ושועי קיל סחן סקרא את סככסס סכו" לקפס סורס

מַרְסָא דֵעֵצִים פֶּרֶק י'

צִוָּה הַלְשׁוֹן . יַעֲמוּד וַיַּעֲלֶה הַגְּזִיר הַכָּזָב וְהַמְּפַקֵּר כִּשָּׁא זֶרֶם וְכוּ'
וּבְלִשְׁרָ שְׂמוּעַ הַמּוֹלֵךְ אֵת כֶּסֶם הַגְּזִיר כִּהְקָ . וַיְהִי מוֹמַחֵרָ צִוָּה
הַגְּזִיר אֵל מוֹשְׁבָו צִוָּה הַמְּלַכּוֹת וַיֵּאמֶר לוֹ הַמּוֹלֵךְ אֶהְיוּל עֲזַרְתִּי
עַל פֶּה־חַ צִוָּה הַכּוֹכֵב שֶׁלְכֶם וְשִׁמְעֵתִי קוֹל קוֹרָא יַעֲמוּד וַיַּעֲלֶם
וְכוּ' . נִפְלְאָתָּ הִיא צִוָּה עַד מֵאֲדָם וַיְהִי מוֹלֵךְ וְעַד עַתָּה .
הִקְרַחֵתִי צִוָּה עַתִּי לִרְאוֹת אֵם כֹּהֵה לְכֶם כֹּל הַחֹאֲרִים הַחֲלוּ אֲשֶׁר
שְׂמַעֵתִי . וְשִׁפְשַׁפְתִּי וְלֹא וַיִּלְלֵתִי וְאֲדַרְבָּא הַרְוֹחַר הַרְוֹחֵי לֵךְ כִּי
יִקְרָאוּךָ לְכַסֵּר הַזֶּה הוּא זֶה יַעֲמוּד הַצִּוִּי מוֹאֵס וְנִצְזָה וְשִׁפְלָה
וְכוּ' . וַיֵּאמֶר כִּי עָרִי קִדְשָׁךְ הִיוּ מוֹדָר צִוָּה קִדְשָׁךְ וְהַפְּאֲרָךְ
לְשִׁרְיָתָה אֲשֶׁר וְכֹל עוֹמֵךְ לְמַרְפֵּס נִצְזִים וְשִׁפְלִים . וְכֹל אֲוֹנָה וְלִשְׁוֹן
כְּקוֹלִים אֵהֶם צִוָּה הַגְּזִיר מוֹחֹרְפִים אֲהֵם מוֹפִי זָקֵן וְעַר . כְּסִיל
וְעַר . וְהוּא רֹאֵת לְהַקְרָא כֹּל הַחֹאֲרִים הַחֲלוּ . הֵיֶשׁ לְכֶם מוֹלֵךְ
לְהַצֵּן עֲלֵיו . הֵיֶשׁ לְכֶם מוֹשְׁלֵכֶם צִוָּה וְוֹקִים לְלוֹן . כִּי אֲדַרְבָּא
אֲדוֹנָהכֶם לְנִגְדְכֶם זֵרִים אֲוֹכְלִים אֲוֹתָה כֶּחַ גְּדוֹל וְצָרוּעַ טְוִיָּה .
וּבְלִשְׁרָ שְׂמוּעַ הַאֵישׁ אֵת דְּבָרֵי הַמּוֹלֵךְ כֶּסֶם פְּנִיו בְּקִרְקַע וְלֹא מֵלֵא
מַעֲנָה וַיִּכְדּוּ מוֹעִיָּו וַיִּלְצְזוּ כֹהֲרֵי נְחֹלֵי דְוַעֲנָה וַיִּלְלָ מוֹלְפֵי הַמּוֹלֵךְ
כִּר הַזֶּה צוֹשׁ וְכַסֵּם :

וַיִּנְחַנּוּ . זֶה דְבָר וְהוּא לְמַדְקָ כִּי צִוָּה כִּי כִלְגָה הַאֲרֵץ קָמוּס
צִוָּה אֵין וְצִוָּה"ר כִּיֵּה לְרוֹחַ הַכּוֹפּוֹת עֲזָרוּ עַל
רֵאשִׁינֵי הַמַּיִם הַזְּדוּנִים . וְאֵיךְ וְלִנְוָה לֹא יִכְנַע לְצָרֵי מַרְחֹחַ רַעוּת
רִצּוֹת כְּצָרוֹ . וְעַל מִי כִנְטָה וְעַל מִי נִכְמוּךְ . וְאֵין לְנוּ מוֹשְׁעַן
וְשִׁמְעָנָה כִּיֵּה אֲצִינֵי צִוָּה הוּא עוֹמֵד לְנוּ לְעִזָּרָה . לְעַתּוֹת צִוָּה
עַל מִנְהַ צִוָּה כִּיֵּה לְפָנֵינוּ צִוָּה רוּחַ וְנִסְּ כִּכְאֵה . כְּמִקְּסָה
וְאֵלֶּזֶה אֲצִינֵי אֵל עֵבִי וְכִכֵּה רוּחַ וְחַרְדַּ עַל דְּבָרֵי .

וְתָרִי . זֶה־הוּא נַחֲמוֹתֵינוּ צִוָּה הַחֵיל הַזֶּה הַעֲרַ וְהַכּוֹנֵהר מִיֵּשׁ
רז"ל עַל פְּסוֹק קוֹוֹס הִי . אֲמַר הַקְּבָ"ה לְדוֹד רַפְּיִי
אֲהֵה מוֹקִינֵי כִוָּה פְּטוּמִים אֲיִנִי קָם וְאֲיִנֵּתִי אֲיִנִי קָם לְכַבְּחֵרָה
עֵינִים נִשְׁדָּדִים וְאֲצִוָּה נִאֲמָקִים הַהִיֵּד מוֹשׁוֹד עֵינִים מוֹאֲקַת
בְּצִוָּה עֵהֶה לְקִים יֵאמֶר הִי . וְעֵינֵינוּ הַרְוֹחַת צָדוֹר הַזֶּה כִּי

צאו צנים עד ונסצר וחלף קצין של עכויות ירדה לעולם וכולם
 כ אחד לו עקים וחומרים ה' הוסיפה הזה לנו לחם ולמס כמות
 לעיניך גם אכחנו גם טפינו עוללים שאלו לחם וכו'. אם כן
 הרי עת הזויר הגיע עת לחכמה. וה"ש דוד המלך ע"ה צעד
 כל ישראל הסרוים צלער נעניתי עד מאל. ר"ל עתה צחתי
 בהכלית העוני והשפלות ואתה אמרת משוד עניים וכו' עתה
 אקום א"כ ה' שהוא אמת חייכי כדצרך ה' צרחתי יחוס ויחמול
 ויהון ויחם עליכו לא למעננו כ"א על דבר כבוד במו המחולל
 בגוים הנה יראו ויבשו ויחמו ומגזרתם וידעו כל הגוים כי ה'
 אציו גואליו הוא מושיענו צקרו צמחה ציונו און כיר"א :

פֶּרֶק יא הַנְּהַגָה

לישראל ונשה רציו ע"ה ודוד המלך
 ע"ה ובהן אהם הקצ"ה צתחלה צורעה לאן. צמשה כתיב ויבהג
 את הללן אחר המדצר להרחיקן מן הגזל. וצדוד כתיב מחלח
 עלות הצילו לרעות ציעקצ עמו. ואמרו רז"ל שראש הקצ"ה
 קדר הנהגהו שגדיים קננים היה מוליכן על כתיפו כדי שלא
 יעפו ולאור לו הקצ"ה אהם ראוי לרעות ציעקצ שחאמר אהם
 הרעם את עמי ישראל. כנולא נזהה כי המנסיג את הדור לריך
 שיהר צפתים. ה' להרחיקם מכל דבר עצירה ואם ראש הדור
 פרוץ צאיה עצירה ואפי' צאיה סייג וגדר. לעמוד צפרץ
 ולגדור הקף כל אשר נפרץ צוחק לשון. או צצרי מוסר
 המושכים את הלצ וצרי חן והמנונים. ואם יראה צעין שכלו
 צלגיכים הדור הוכחת מגולה צצרים קסים בגידים יעול ונקל
 ויכה על קדקדם להדריכם צדוך הישר והעוב צעיני אלהים
 ואדם והכל לפי ראות עיניו. את מי יורה דעה צעוב טעם
 והלשון רכה. ואת מי יצין שמועה צכח גדול וציד חזקה.
 והעיקר כדי שידע המנסיג איש לפי ערכו וגם לידע עת לשמוק.
 ועת לצכות. שעי"ג גם כן נקראו המכונים יודעי העתים וכנ"ש
 בגו' על אותו האיש שהעית עם אשתו והלקוהו ולא מפני

מַרְפֵּא רַעְצִים פֶּרֶק י"א

שָׂדָאוֹ לְכַךְ אֲלֵלָה הוֹרַחַת שַׁעַם הִיחָה וְכוּ'. וְלִסְיוֹחַ הַמַּנְהִיג עִירֵי
 פְּקוּחוֹת לְכָל זֶה לָרִיךְ שִׁיקָדִים לוֹ עוֹל יִרְחַח שְׁמוֹת וְכָל מַעֲשָׂיו
 יִהְיוּ לְשֵׁם שְׁמוֹת. וְחָזִי מַחְגְּלִין לוֹ שְׂצִילֵי דְנִסְיָר דַּעַם לְכָל־כָּל־ס
 וְלִהְיֵה גַם אֶחָד כָּל קֶהֱל עַד־תִּשְׂרָאֵל חָיִס לְפִי שְׂכָלוֹ. וְלִפִּי מַחְלָלוֹ.
 וְכוּלָם יִשְׁצוּ בְכוֹת שְׁלוֹם וְצַמְחָנוֹת וְנִצְנָחִים. לֹא כֵן אִם חָיִי
 לֹא יִנְלַח בּוֹ יִרְחַח שְׁמוֹת וְוִי וְוִי כִי כָל הַעֲדָה כּוֹלָם כְּאִי מוֹכִיס
 צְסוּרִים צְסַגְעוֹן וְצַעוּרוֹן וְצַחְמָהוֹן לְצַצ צִיּוֹ. וְזֶה כָּל־גְּדוֹל
 כִּי חָיִי יוֹדֵעַ לְסַבְחִין לְמִי לָרִיךְ צְקוּשֵׁי וְלְמִי לָרִיךְ בְּנַחַת וְלְמִי
 סְלִרְיָה לְדָבָר בְּנַחַת וְדָבָר עִוּוֹ צְקוּשֵׁי. וְכִרְחוֹת הַאִישׁ הַזֶּה דְּצָרִי
 אֲמַרְיִים הַמְּאֲרִירִים יִנְלַח לְתַרְצוֹת רַעַה צִיד רַעַה. וְלְמִי סְלִרְיָה לְדָבָר
 עִוּוֹ צְקוּשֵׁי וְדָבָר עִוּוֹ בְּנַחַת. וְכַשּׁוֹנְעוֹ אֲמַרְיִי כִי נַעֲמִו כְּדָבָר
 וְכּוֹסַח לִיִּסִים חָיִי מַחְיִירָח מַעֲשׂוֹת כָּל רַע יַעֲשֶׂה זָדוֹן כָּל חַחֹת
 לְבוֹ. וְגַם חָיִי יוֹדֵעַ עַת לְכָל חַפֵּץ. וְהוּא יִנְחָמִים צַעֲלָמוֹ לְמִי
 אֵין דְּצָרִי עוֹשִׂים רַחֲסֵי צְחָזִי כָּל שׁוֹנְעֵיהֶם וְאֲדַרְבָּח יוֹסִישׁוּ עוֹד
 לְחַטּוֹת וְהוּא לֹא יֵדַע כִּי הַכָּל חַלּוֹי בּוֹ צַעֲלָמוֹ צִין לְכוֹזָה צִין לְסַפְכוֹ
 חָיִי. וְעִיִּי אֲמַרְיִי רִזֵּל עִיִּי וְאֲשִׁינִים צְרָאֲשִׁירִים וְאֲשִׁנִּים כְּחִיִּי מְלַמֵּד
 שְׂאֲשִׁנֹּת הַלְצוֹר הַלִּיִּי צְרָאֲשִׁירִים. וְהִיִּי רִזֵּל קָשׁוֹעַ עֲלֵמֶךָ וְכוּ'.
 וְכֵן חַחֹת רִזֵּל כָּל שׁוֹנְעֵי לְשֵׁם שְׁמוֹת דְּצָרִי נִשְׁנָעִים. כִּי עִיִּי
 כַּמֵּה לָרִיךְ הַמְּנַהִיג אֶחָד הַקֶּהֱל לִהְיוֹת זֶסִיר וְחִיר צַעֲצִידָהוֹ לְשֵׁם
 צַחְכְּלִיִּי כִּיִּי שְׂלֵחַ יִשָּׂא עַל שְׂכִינֵי אֲשִׁנֹּת קֶהֱלֵה חָיִי:

ב' לָרִיךְ שִׁיתָן צִין עִינֵי אֶחָד כָּל עַם הַקֶּהֱל כְּאֵלוֹ הֵם צָרִי
 יוֹלָאֵי יִרְיָכוֹ. וְכַמֵּה סְדָרְךָ הַאֵב לְחִיָּס וְלִרְחַס עַל צָרִי וְחַמִּיד
 עֵין הַשְּׂגַחַתוֹ עַל־הֵם שְׂלֵחַ יָכֵס שְׂרַב וְשִׁמְשָׁק וְשְׂלֵחַ יִרְרַע לְהֵם שֵׁם
 לְצַר וְנָזַק. כֵּן לָרִיךְ רַחֲסֵי צָרִי יִשְׂרָאֵל לְסִיוֹחַ חַמִּיד דַּעֲמוֹ עַל־הֵם
 שְׂלֵחַ יִרְרַע לְהֵם שׁוֹם דְּצָר רַע. וְכַמֵּה־שׁ דוֹד הַמַּנְהִיג וְחָיִי צַחְלֹחַס
 לְצוּרֵי שֶׁק עִנִּיתִי צְלִים כַּפְּסִי וְחַפְּלָתִי עַל חִיקֵי חַטּוֹב. וְאֲמַרְיִי רִזֵּל
 עַל זֶה שְׂחִים מְקַבֵּל עַל־יִי יִסְוֹרִין שְׂחִי רַחֲוִים עַל סְדוֹר. וְחָיִי לְכוֹ
 גְּדוֹל מַנְהִיג דְּצָרֵי עִיִּי שׁוֹמֵר כַּפְּסוֹ לְמִיחַת צַעֲדֵי יִשְׂרָאֵל. וְכֵן כְּאֵם
 וְיִחַס לְכָל מִי שֶׁמְנַהִיג אֶת הַדוֹר שִׁשִּׁים כָּל דַּעֲמוֹ וְמַנְהִיג גַּל כָּל

קהל עדה ישראל . ואם ח"ו רעב צעיר או דבר או כל דבר רע יקום בגבור לשפוך טיחה לדרוש קליחה ונחלון הכל אז הדמיונים עד שיתרצה האל יתברך ונחם על הרעה . ומכל שכן לזקק כל מיני תועלת ללבוז ככל הצד מידו ולעשות סיגים וגדרים כדי שלא יבא רעם אליהם . ולמנקה כזו כאמר עליו יפתח בדורו וכו' . חמס עם כל זה לריך כונה חנאים כדי שיהיו דבריו נשועים חוץ מהחזי וזה צלל הא לא קבייח :

י"א יס' זהיר אחד שלא להרגיל עליו לעייל צטוקים וצרחות ולישן באחת החכמות וצאי המקומות הפחותים כדרך יושבי קרנות . טאם כה יעשה חפילו יהיה אדם הקיד וגדול צחכמה אין דבריו נשמעים כי אדרכא ונחשיצים אותו כחמד ון הסדיוטה . חלל יהיה קגור צביתו כמו הכלה כבודה צח מלך פנימה . וכן דרשו רז"ל עה יפו עיניך וכו' . משל לכלה צומן פעיכה יפית חין גופה לריך צדיקה בן ישראל צומן שהראשים עוגים ונחם חין כל גופה לריך צדיקה . כנולא שהענהג כמשל לכלה כבודה צח מלך פנימה . ולא ילא חלל לפרקים ללורך גדול . וכל העם סרואים חת כבודו וחת גדלו יכנס מוראו כלבם ולא יקורו מנונו ומעלתו וכל אשר הוא גוזר יקבלו עליהם כגזרת מלך ואיש על מקומו יבא צטלוס :

ב שלא ירגיל סעודתו בכל מקום ואפי' סעודה מליה וכו"ס סעודי סרשות . וידעם עלמו לונלך שאינו קיצע סעודתו צכל ונקום חוץ מפלעין סלו . ואם ח"ו יקבע סעודתו צכל ונקום מחלל כצידו מחלל סודתו כי לא יבצר ומחמת האקיפה וקצון עם לונסתה רעים וטובים . ומרצים העם להציא חשישות ומזרקי יין לשחות ולשתות ועל כל כו"ס וכו"ס מוכבדן אותו לפתיח ראשון וליעיל ונה יפה ראשין צמדה גדוטה . ועי' רוב פסתי ח"ו פן ילא מפיו דבר שאינו מחוקן ואזי מציים אותו כלבם . ומזה יבא לבנות אותו צפת עלא ומכ"ס שלא ישועי דבריו כלל ועיקר ואפי' אם ידע להזהר צנפשו שלא יליא מפיו קום דבר מלאוס וכ' ולא פן ואולי הסמוכם על

מרפא לעצם פרק יא

שולחנו ומחנות רוב הטהרה ילא נופיהם דבר שאיכו הגון וע"י זה
מקירים ומקום הצדקה ונעליהם ושוכן חין ומתפללים מומנו ונעשה
צניניהם כמו אחד מן ההדיוטות ומפני זה חין דבריו כשמעים
כלל. לא כן אם הוא נזהר שלא לאכול ולשתות עם כל אדם חמוד
יהיה יראתו על פניהם וזה גורם להם לצלתי יחטאו :

ג' לריך שיהיו נגד עיניו כל העם בהשוואה יחד עסיר ואציון
ויקבל את כל אדם צנוחה וצקצר פנים יפות וידבר עמוס
צוחק לשון. וע"י זה כל העם יכדו אחרו ויאהבו אותו ויקבלו
כולם את כל דבריו כהלכה לנפש מקיני. ואם ח"ו כל דבריו צקוסי
וצעזות עם כל אדם כולם ימרו בו ולא יטו אופן לשמוע צקול
דבריו כלל. ואפילו אם לפעמים ידבר אליהם עלה טובה וככוחם
לכהחלה עושים הפך דברו. לא כן הנותנהג עלמו צענוס ודבריו
מחוקים ומדבש אדרבא כל העם נתייראים מומו ונתייראים מומו
וכן מליכו צאחרן הכהן ע"ה שטיה אורש שלום ורודף שלום ודברו
צנחה עם הצריות. וע"י זה כל ישראל היו אורבים אחרו :

ד' מהחיד יהיה עינו יפה ולא יתן עיניו צמוון. כי אם ח"ו
דעיה אפריטיה לא יכלר ח"ו ממשוא פנים וכו' ולא
יוכל לייקר את הדור. והדבר קרוב להצין כי אם הוא יקבל
הנאה דרך נושג ומאוצין וח"ו מאוצין יעשה שום דבר נגד התורה
וראוי לעוכץ האיש המוכהג שעל פיו לריך להיוח ומשפט הנער.
נחמה שמוקבל הנאה מומנו בכל פעם ונעלים עינו מומנו ועושה
עלמו כאלו לא ידע כלל וכופה עליו פסקתר :

ואם אחר כן ימטא איש הישראלי אחד מן ההדיוטות אחרו
חטא שעשה מאוצין לא יוכל לייקרו ולעשותו צו משפט
כחוב. כי יאמר אליו עד שיהיה מייקר אותי למה לא תייקר
את פלוגי ככן עשה וצדק אחד הלכנו שנינו יחד וכי משוא
פנים יש דבר. וא"כ גם את זה לעומת זה מוכרח להעלים
עין ומכאן ואילך כל איש אשר נצו לעבור את כל דברי
התורה סולך ועושה מה שלצו חפץ ואין דובר אליו דבר. ואוי

לדור שאלם כזה ונכסגו . וצמקיס אשר ידריכס צדק ישרם
 ללכח אל עיר מושב לאור צאור החיים ח"ו ודריכס צדק חשך
 וללמות צ"ו . ואיש כזה פיהכן כי יקרא צמס רועה ישראל
 ודאי כי לא יקרא אלל רוע"ה ישראל . (וולשון איש רעים
 להחרועט) ח"ו . כי על כן כמס לריך לזחר שלל יתן עיניו צממון
 כדי שיוכל לעשות עשפט כקפון כגדול . וכמ"ס צגמרי ע"פ מלך
 צומפט יעמיד ארץ ואיש הרומות וכו' . וע"י זה שכת יעשה
 לייקר את הא ש המוטל אפי' שפאיש הכוא גדול ואלד וסעושר
 והכבוד מלפניו ונחלקיו ואינו נושא לו פנים וטוסה לו כרעהו
 אזי כל עם הארץ ישאו ק"ו צעלמס לאונר אס צאריזס נפלה
 צלהצת ונח יעשו אזובי קיר וכל העס יסנעו ויירלו וסמרו
 לעשות הישר והעיוצ צעיני אלהים ואלס כי ידעו כי יש אלהים
 צופנים צאיץ להפרע מן הרשעים . ונחוק שלל לשמה צל
 לצמס כי מופני היראה סוף הכבוד לצל לעשות כל התורם
 ונחצבה צלצ שלס וצנפט חפלה :

ד עיקר הכל שלל לצקס מותרות כי אס כדי חיות נפטו
 לחס לאכול וצגד ללצוש גס מוקוס ללון . ולא יצקס
 נועדנים לכפצו אלל אס כן יש לו מוטלו . ואס אין לו לא יטיל
 עלמו על הלצור ללצוש צגדי ארגמן וכיולל . כי צעופ"ר מזה
 יצל לקצל מתניתו מזה ומזה וע"י זה יצל להעלים עין ציועשיהס
 הרעים וכיולל כמט"ל . ופרואס יראה לו כחוצים הצאים צימקא
 סימן ל"ד וזה מוארס צן ארס הכצל על רועי ישראל הכצל ואחרת
 חליהס לרועים כס אונר אדני אלהים הוי רועי ישראל אשר היו
 רועים איהס הלל הללן ירעו הרועים . את החלצ חלבלו ואת
 כלונר הלצבו הצבילים הצצחו הללן לא הרעו . את הכחלות לא
 חזקהס ואת החולת לא רפאהס ולכשצרת לא הצנשהס ואת הנדחת
 לא הצצובה ואת הכאוצדה לא צקצהס וצחוקס כדירס איהס
 וצפרך . והמוליכה מוצלי רועס ותהינה לאכללה לכל חית השדה
 והמולינה . יסגו לאני צכל ההרים ועל כל גצנה רמס ועל כל

מרפא לעצם פרק יא

פני הארץ נפולו לאכי ואין דורש ואין מצקס :

והרואה יראה צי הנחוצים הם כפולים ונכופלים . אי
מאחר שלמד הנבא על רועי ישראל והול"ל

הכף ואמרת אליהם ולמה חזר ואמר הנבא ואמרת אליהם
לרועים ופ"י לרועים אך לעוהר . צי מ"ש אחר כך הוי רועי
ישראל אשר היו רועים אותם שלא הללן ירעו הרועים קטיף
סיפיה לרישיה . גי מ"ש אחר כך הם הנחלות לא חזקהם וכו' למש
נקטו ה' סוגים והול"ל הם שאובדח לא צקקהם וכלל מלח"ם
מנה . די מ"ש אח"ך יסגו לאכי בכל הסרים וכו' וגם זה כפול
ונכופל מאחר שכבר אמר על כל פני הארץ נפולו לאכי והרי
הסרים והגזמות כלל . ועוד כיון שכבר אמר הם שאובדח לא
צקשם הרי זה כלל ולריך ישוב :

ואנשר לומר כי הדבר ידוע כשיש איזה חרעומה להקצ"ם
עם גדול הדור זוכר הם הנחוצים ופי' לנו

גדול ממש רצ"ה ע"י שאמר למש הרעות וכו' ויד דוד
אלה"ם דבר המו קבות . ואנח אל האבות אשר הקצ"ם לצבא
חבל על דאצדין ולא משחכחין וכו' נמלא שנתרעם עם ורע"ה
בזוכרו אצוה ראשונים . אם כן הוא הדבר עלמו מ"ש הקצ"ם
ליחזקאל הנבא על רועי ישראל . ר"ל הנבא לידע מנלח
הרועים אשר היו פיוני קדם . כמו משה רצ"ה פסיה רועה
ישראל וכתב צים לא המור אי מיהם נשאתי וכו' וכן שמואל
הנביא ע"ם אמר הנבי ענו צי נגד ה' ונגד נשיתו את סור נני
לקחתי והמור נני לקחתי את מי עשקתי את מי רלתי ומיד מי
לקחתי כופר וכו' . ובזוכרו זאת הקצ"ם כי הלוצא המה היו
עוורים צגופם ומום ליעות את ישראל . ועמה מהרעם
הקצ"ם עם יחזקאל צלומרו הנבא על רועי ישראל אשר היו
לפניהם . וחזר והנבא ואמרת אליהם לרועים שצעה כה אמר
ה' אליהם הוי רועי ישראל אשר היו רועים אותם ר"ל חבל
על דאצדין וכו' כי הם היו רועים אותם צגופם וממונם .

ופכה צעהפ הלא הלאן יועו הרועים חמאה וחלצ וכן הצקר
 דך ועוז וגם מן כלאר בגד ללצוס . וא"כ לעומה זה לריך
 הרועה לשים כל ונגמהו על סלאן כי לא האוכה אליהם רעה
 זכוי . וא"כ למה חתם וועליעיים עין מן הלאן . אף הכחלות
 לא חזקהם זכוי . והוא כי קדר פתוי סילת"ר המפתה את
 האדם הוא צהדרגס . דהיינו צתחילס וצטול אותו ונחיה
 ונחשבה עוזה אשר חשב ועלה צדעתו לעשות אחסה ומצקט
 חופנים לצעלו ונחשצתהו אשר חשב . כי יודע כי וולוס גוררת
 עלוס ואחר כך לא יוכל לפהות אותו לדרכו הרעס . ואחר
 צמצול אותו מן הדרך הטוב ונפתה אותו לעזור על איזה קייג
 וגדר . ואחר כך ונפתה אותו צמראית העין צאוורו כי אין צזה
 שום חשא ועון . ואחר שסורגל צזה וציא אותו לידי עצירה
 חוורה . ואחר כן ופקיר עלמו לעשות כל הועצות שצעולס סי
 ילילו . ונעשה יש צבי אדם אשר ונחאה נפטס לעשות איזה עכין
 וולוס אמנס לריך כה וחיוק מ"אח גדולי הדור שהס יחזיקו צידס
 ואח אינן נחזיקי צידס אין יכולת צידס לעשות שום דבר . לז"א
 צתחלה אף הכחלות לא חזקהם ר"ל את אלו פאנש"ס שרולים
 לעשות איזה עכין וולוס ומפני שהס חשיטי כה היה לריך חוזק
 מכס ואחס לא חזקהם ולא יכלו לעשות דבר . ואח"כ ואת שחולה
 לא רפאהס דהיינו אס עצר אדם אחד על איזה קייג וגדר והיה
 לריך הכף לעשות צו ונשפצ ולייקרו ולהוכיחו ואחס העלומזס
 עין צאמרכס וכי על דבר קל כזה כענינ אותו וז"א ואת שחולה
 זכוי . ומה יצא להטוא צמראית העין או צאיזה דבר רע וגם צזה
 העליונו עין וז"א ולכשצרת לא שצתתס . ר"ל אהר שצבר נפגס
 איזה אצר סיס לריך חכף לחצוס אותו ואחס לא עשיהס כן כי
 האורו כי עדין אינו ראוי לעונס . ואחר כך יצא לידי עצירה
 חוורה וז"א ואת הכדמת שצבר נדחה מן הקדושה ונכח העצירה
 שעשה וגם צזה לא הכיזוהס . ואחר כך ילא להרצות רעה לעשות
 כל הועצה סי אשר סכא עד אשר נאצד מן העולס ועס כל זה את

מרא לרצם פרק יא

פאזבלה לא צקשהס . ואס כן צאזיה פנים תחזקו ליטות מהס
מוצלי הגיע להס שום חועלת ווכס :

ועתה כוהן טעס מוזיה קיצה צא להס להיות נטבעים
בעלת הלר הלורר הוא ילר הרע והוא כמס"ל כי ע"י

טעושה אדם גדיל דצר כגד הי ואין מוסס צידו ואין דוצר אליו דצר
עונו יראו הרואים וכן יעשו . ואס ירלו לייקרוס ולהוכיחם הנה
יענו ויאנרו הרליהס איס פי הוא עקס כמוכי ווכפי כצוד עטרו
ויקר הפארה גדולתו לא דצרו ענוי ונטוב עד רע ואכי קיר כטוי
גדר הדחויס אהס מוצקסיס לייקר אחי צטוטיס וצעקרציס מוס
פשעי ומס חטאתי יוחר ופי ואין זה אלל מוסח פנים . וע"כ גס
אה זה העלס יעלמו עיניהס ווכאן ואילך כל איס טוגה ופחי
הולך ועושה מוס שלצו חפץ . וח"א יבגו לאכי בכל ההדים ועל
כל גצעה רעה ר"ל מוס סיבגו לאכי ון הדך היקר והנה ילכו
ארחות עקלקלות הסיצס הוא בכל ההדים ועל כל גצעה רעה כי
עפכי גדולחס אין מוסס צידס ועפכי זה הפשס החקמתח על כל
פני הארץ וכוי ואין דורס ואן מוצקס רח"ל :

ואפ"ש לוור דדרך אחר כונת הכחוצים לאידך גיקא והוא
כי רועיס נקראו החכמים המוכהיגים אה העס
צחכמהס והורחס להחיר ולהקור וכוי וכל העס נקראו לאן . וגס
כל העס נקראים רועיס והחכמים נקראים לאן . ואשרש סיחתי
כילד החכמים נקראים לאן ונחרי טעמי . אחד כי הלאן אינס
כרעיס מוצלמן כי אס על ידי רועס הרועס אהס צמרעה עוצ
דען וטען . כן כל העס מלוייס לפתקס ולכלכל אה החכום
להס לאכול וצגד ללצוס . צי כי כסס טעמיצט הלאן נהכיס
הרועיס עחמאה וחלב וצטר טען וגס ון הלמר עוטיס צגדים
ללצוס . כן כל הטובה הצאה לעולם וכל הפפע אינו אלל
צטציל החכום לוודי החורס כו"ס רח"ל כל העולם כולו כיון
צטציל חכינח צבי וכסס שהרועס נהנה ון הלאן כן לריך
הרועס להטביח על הלאן . כמלא טעניהס נקראו רועיס וטכיכס

נִקְרָאוּ לֹאן זֶה צִמָּח וְזֶה צִמָּעַל . וְזֶה יָדוּעַ שֶׁכָּל זֶמַן שֶׁהַיָּם
צָדוּק וְצָלָעַר יֵשׁ לְעַר לְהַקְצִיָּה עַל זֶה וַיִּסְתֵּי כִי אֵין לֵבָם יִכְוֹלַת
לְהִגּוֹת צְחֻרָה כְּדָצְעִי :

מֵעֵתָה ז"א הַנֶּצֶחַ עַל רוּעֵי יִשְׂרָאֵל ר"ל עַל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל

הַנֶּצֶחַ וְהַנּוֹרָת אֲלֵיהֶם לְרוּעֵיכֶם אֱלֹהִים הֵם כָּל עַם
הַקָּהָל כִּם אֲנֹרֵי הֵי הוּי רוּעֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִיוּ רוּעֵים אֲוֹהִים ר"ל
הַצֶּלְעִי כִי וְנֹאחֵר שֶׁהַרוּעֵים הֵם וַנְּפִיגִים וְרוּעֵים אֲהַכֶּם וַיִּהְיֶה
אֲהֵם כְּהַיִּים מִזְבוּחַם וְתוֹרַתָם . וְהָרִי הֵם כְּמוֹ הַלֵּלָן הַמְּכַלְכֵּל אֶת
הַבָּדָם וַיִּסְתַּכֵּן שֶׁאֵהֶם כְּהַיִּים וּן הַלֵּלָן וְלֹא פָרְעוּ אֲוֹהִים . וְהָרִי
הַחֲכָמִים כְּמוֹ הַלֵּלָן אֶת הַהַלְבֵּץ חֲחֻכְלוֹ וְאֶת הַלְמֹר הַלְבָּשׁוֹ . וְכָל מַה
בְּאֵהֶם אֲוֹכְלִים וְלִיזְעָם הַכָּל הוּא מַעֲוֹת זְכוּהִים . וְלַפְעֻמִּים
כְּבִהְדוֹר חִיַּיִם הָיוּ כֹּטֵל לְדִיק אֶחָד וַיִּכְפַּר עַל הַדוֹר הַזֶּה וְז"א וְאֶת
הַבְּרִיאָה הַזֶּבֶר . וְעַם כָּל זֶה הַלֵּלָן לֹא תָרְעוּ . אֶת הַנִּחְלָוִת לֹא
חִקְרִים וְכִי כִי יֵשׁ כְּוֹה אֲוִפְיִים לְקַרְצַ הַנֶּחֱסֵם לַח"ס כְּדִי שִׁיִּכְלוּ
לְעַסֹּק צְחֻרָה הֵי . וְהִנֵּה אֲוִפֵּן אֶחָד לְעַשׂוֹת עֲוֹנוֹ כְּזִבּוּלֵן עַם
יִשְׁשַׁכֵּר צִי לִיקַח וַיִּזְוֶן הַחֲכָם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ פִּרְקָמֵי יֹא . גִּי שִׂיטִים
הוּא רֵאשִׁין לְמִיכּוֹר סְחֻרָתוֹ . ד' לְמִיכּוֹר לוֹ צוּל וְלַקְנוֹת אֶחָד כֶּךָ
וַיִּזְוֶן צִיּוֹקֵר . הֵי לְפִרְנָסוֹ וְלְכַלְכְּלוֹ צְחֻרָה לְדָקָה :

הָרִי הֵי אֲוִפְיִים לְקַרְצַ הַהוֹעֵלָה לַח"ס . וְאֵהֶם לֹא עֲשִׂיתֶם

אֲפִילוֹ אֲחָה וְהִנֵּה הַזֶּה אֶת הַנִּחְלָוִת שֶׁהֵם חֲלוּשֵׁי וַיִּזְוֶן
לֹא חִזְקָתָם כְּמוֹ זִבּוּלֵן עַם יִשְׁשַׁכֵּר . וְאֵהֶם הַחֲלוּשִׁים ר"ל שִׁישׁ וַיִּזְוֶן
לַחֲסִיִּים וַיִּזְוֶן כִּי אֲיִנִי וַיִּזְוֶן הוּא אֲוֹכֵל הַקָּרֵן וְהַפִּירוֹת וְנִשְׁאָר
עֲרִים וְכַתִּיקֵן לִיקַח מִיִּזְוֶן וְלַעֲשׂוֹת לוֹ פִּרְקָמֵי יֹא וְגַם זֶה וְאֶת
הַחֲלוּשִׁים לֹא רִפְאֵתֶם . וְגַם אֵם יֵשׁ אֲיִזָּה פִּרְקָמֵי יֹא לִזְהַר הַח"ס וַיִּזְוֶן
וּן הַיִּזְעָע וְכֹוֹעֵץ חֲשָׁבָה לְשַׁכַּר וְכַתִּיקֵן הוּא לְהַקְדִּים לוֹ יוֹם
הַסּוּק כְּדִי שִׁיִּכְוֹר סְחֻרָתוֹ צְדָמִים יִקְרִים גַּם אֶת זֶה וְלַנְּצַרְתָּ לֹא
חֲשָׁתֶם וְדִין בְּרוּי"א כִי וַעֲשֵׂה יָדוֹ וַיִּזְוֶן מִיִּזְוֶן נִדָּח . וְעַדִּין הִיֵּם
חִיקֵן לַעֲשׂוֹת עֲוֹנוֹ לְדָקָה צְדָרְךָ כְּזוֹל לְמִיכּוֹר לוֹ צוּל אֶךְ אֵם יוֹם
לוֹ יוֹעִים יַעֲגוּד בְּרִשְׁוֹהוֹ וְאֶחָד כֵּן לְחֹזֵר וְלַקְטָה עֲעֵנו צִיּוֹקֵר .

מדת רעצם פרק יא

אדם נשיתם זהפך למכור לו ציוקר והכחם העני חושב צדעתו
אחר עצור יורם או עשור סוף הכבוד לצד צדכה עד צלי די כי
תשובו ותקנו ומנו וכל פרוטה ונלטרף לחשבון גדול. ואח"כ
צראוהו כי אין עי שיהפוך את פניו לקראוהו לא אותו ולא את
סחורתי. ויד עובר צטוק אלל פכה ומוכרה לנוכר את סחורתי
למחלה לשליש ולרביע לצעלים ראשונים ושלוחי יחנו לו מה שלקחו
ומנו. וז"ל ואת הכלתם לא השבותם. ועי"ל אך ילא ילא לחזור
על הפתחים וגם צזאת סואכה אדם מצקטים לאמר אין משגיחין
צעני החוזר על הפתחים אפילו למהכה מועטת וז"ל ואת האובדת
לא צקשתם. ובכל זאת אדם רואים את זה העלוב פעני כע
וכד על המשיה ועל הכלכלה אדם ליעקים לאמר אין צקת
למקדוחך וצמקים אשר חסיה יושב כל היום כולו על הסורה ועל
העבודה אדם ועי"ל כל היום כולו צצוקים וצרחות ארוכות
וקלות אין זה כי אם רוע לצ רעה עיך צצל אמרים וכיולל
וצלו דצרים דצרי צציות. וצצלוא אדם הייחם ופנים איתם
ונכסיהם היה לכס איזה כח לדצר להם צחזקם. אמנם לא די
שאין אדם ופנים אותם וגם יצבעו צחזקם וכו'. זה אין הדעת
קוצלתו וז"ל ואחר כי את הנחלות לא חזקהם וכו'. וצחזקם
דיחם אותם וצפרך. וכע"ל כרי מדרש שמואל ז"ל על פסוק
הלצמו קגרו פיו דצרו בגאות. לא די שחלצמו קגרו שאינם מהנים
אותם ונכסיהם ופיו דצרו בגאות אין הדעת קוצלתו. וצעוה"ר
זה גורם והפוליסה וצלי רועה ר"ל ואחר כי עיניהם הרואות כי
אין להם רועה לכלכל אותם והיינה לאכלה לכל חיה השדה
ר"ל פושטים את דיחם ליקח ממין צהלוואה עון הגוים צנך
וצמריבת כדי לכלכל את ציהם ועל כי אין ידם מושגת לגדל פרע
החוצ והפוליסה ר"ל יולאים וציהם וממכון שצחם א ארץ אחרת.
ישגו לאני צכל ההרים ר"ל להיות מדלג על ההרים וקפץ על
הגבעות לדפוק על דלתי נדיצי עמים ומסיר מקום הצותה ועל
פניו לצבאיל צפה ואלא הצא לכו' להם. וצעוה"ר כונה לער מרגישים

על היותם נעים וכדים גלים ונעולעלים מנוי אל גוי וממלכה אל עם אחר. ועל היותו מלפניו לסולחן חזירו ועולם חשך צעדו כי מאן דאכיל דלאו דיליה וכו'. וזה גרס כי מתחלה אין דורש ואין מצקם להם תיקון כדי שיתפרכשו שלא צלער וכונס הפלגו רז"ל על כבוד ה"ח כמ"ש בגי' נעשה בר"י צ"ח שאלך לכרך גדול של רוני אל תינוק אחד יש צנים האסורים יפה עינים וכו' אל מי נתן לנשיקה יעקב וכו'. ענה אותו תינוק ואמר הלא הי' זו הטחטו לו וכו' אמר מוצטחני בזה שמורה סוראות צישראל העבודה שאיני זו ונחאן עד שאפדנו וכו' וכן הים. ופריך סם והא אין פודין את הסצויין יותר מכדי דמיסן ותינך ה"ח שאני. מאלל דגדול כבוד ה"ח כיון שפודין אותן יותר מכדי דמיסן. שהרי שהתינוק הזה אפי' שעדן לא ביה שכם וכיון שהכיר בו שהיה עמיד להיות מורה סוראות צישראל פלאו צממון רב מכ"ס לת"ח עלמו:

ועפ"י כלצ"ד כונת הכתוב ואשה אחת תנשי בני הנביאים לעקם אל אל שבע לאמר עבדך אישי נח ואהה ידעה כי עבדך הים ירא את ה' ונעוריו והנבשה צא לקחת את סני ילדי לו לעבדים. צהקדים מ"ש בגמ' מאן דמוקיר רבנן סויין לים חתונה רבנן. מאן דרחים רבנן סויין לים צבין רבנן. מאן דפיל רבנן איהו גופיה לורצא מרבנן. ואי לאו צר סבי משהמען מלוהי כלורצא מרבנן. ויהבן לומר כי מעלת סירח כוא גדול מכולם וזכה בשלשהן וכמ"ס סופיסיס ע"ס יראו את ה' קדושו שהוא לרצות ה"ח. כי אין מחסור ליראיו ר"ל שזוכה לצנים ה"ח ורחמים מן סמנין וגם כוא צכלל:

ועל זה אמרה האשה הזאת צהכמהה אתם ידעת כי עבדך הים ירא את ה' ר"ל לרצות ה"ח. וכיון סבן ודאי כי יכה לצנים ה"ח. וראוי לפדות אותם אם נפלו צצנים אפי' יותר מכדי דמיסן ומכ"ס לעכצן מליפול צצנים לימכר לעבדות ה"ח ועבדך הים ירא את ה' כמ"ס. והנבשה צא לקחת

מַרְפֵּא רַעֲצִים פֶּרֶק י"א

אח צי ילדי לו לעבדים ואם כן עליך הסולחכה לגמור בלא
ינכרו לעבדות ח"ו ודוק :

הרי כבר אמרנו הנסגה לח"ח הרוצים את ישראל שלתיכס
להתנג את ישראל בכל ההנאים שאמרנו כדי שיפיו
דבריהם כשומעים . ולא יהיפיו את האנץ ח"ו :

וגם כבר אמרנו הנסגה לכל עם הקהל הרוצים את
החכמים לכלכלם ולפרנקסם ושלא להפניהם בלעז
הפרנקס . וילמוד העשיר ק"ו מעליו אם שבת אחד לא כזמון לו
לקטורנו דגים או הרנוולת פטומם או צבר שמן וכיוצא כמות
וולטער ולא היה נחונת הקרון כים ללא בלא פלע ת"ס דגים
וכיוצא . ומה יעשה אוהו בעלוב החכם העני המכלכל בלעזריו
עד כבר להם נחונת גוים דוקא ואינו נצקס נוחרות . וכי יהן
צביק עיניו אין כל נחונת צידו אם יש נוכחוב בנכחובו ויש לער
בלעזר רח"ל . כי על כן מוטל על כל גדולי העיר לצקס אופנים
והמולאות כדי שיפרנקו הלוודי חכום בלא בלעז . וכדאי הוא
לצטל מהם כל גזרות קשות ורעות וצפרם להלילם מרשעת הנגים
הלוכלים את ישראל בכל מה . וכנ"ש בגמרא זכר הלא פרוק
לרעב לפונק . ה' צרחונו ירחם עליו ועל כל ישראל עמו ולא
ילערכו צפרנקס זה לזה ולא לעם אחר כי אם נידו הנסגה
והמולאה חמון כן יסי רלון :

פרק יב הנהגות . המצרים אמרו צומכי אצות יהי
כבוד חבירך חציב עליך כשלך .

וכן אמרו יהי נחמין חבירך חציב עליך כשלך . רלו להודיע לנו
גודל געלת ההצרותא אשר אין ערוך אליה וכן אמר החכם
הס'ל סוף אדם צלי חצר כשנאל צלי ימין . וכן אמר רבי
יאובע צומכת אצות כשנאל רצן יוחנן בן זכאי איוסי דרך
עובה שידבק צם האדם אמר חצר טוב . וכדי לחזק יהדות
המצרותא אמרו יהי כבוד חבירך חציב עליך כשלך . ויהי נחמון
חבירך חציב עליך כשלך . וער אמר חזק ונר אמר חזק ולא

פליגי והוא כי יש צני אדם נוקפידים על הכבוד צהכלית ואין
 נוקפידים על זמון מפני כי הם נדצי לצ . ולז"א זה ההנח
 חס אהם רולה צההקיים החצרותא העיקר הוא להצדל על
 כבודו כמו שאתם ננקט כבודך וכיון שאתם נכבדו והוא
 רואה שהוא נחכבד על ידך צזה ומהחזק האכזה אשר לח
 חכהק לעד לעולם . והחנח אשר שאמר ימי זמון חצירך וכו' כי
 יש צני אדם שאינם נוקפדי על הכבוד ועל הזמון נדקדקים
 על פהוח נטוה פרועה . ולזה אשר ימי זמון חצירך חצירך עלך
 כשלך ליזהר שלא יאבד זמוןו חפילו נהט . וכיון שרואה חצירך
 שכל כך אחס חס על זמוןו חפילו על פכים קטנים . מיד הוא
 כורה צריח עונך לחזק עצותיהם האכזה כי לעולם לא ימוע .
 וימלא לו ריע אהוצ נאמן עזרם צלרות וצטמחחו ליו יתעצ
 לעשות לו נחת רוח צכל דרכיו . וצאמה כי אין צמחה ואין נחת
 רוח צעולם כמו חצרותא נאה . עד שאמר צבננח צההוא עוצדח
 דעוכי הועגל או חצרותא או מיתחא צ"ע :

אננם כל זה שאמרנו אינו חלל למיני דשמי"א כי איש חס
 דעהו יעזרו ללמוד וללמוד לשמור ולעשות חס כל
 דצרי ההורם . ולהקיר ולפספס איזוסי דרך ישרה לקניח
 לעלום עיל יראה שמים וזה יזהיר לח זה מדרך פרע
 ויחסיקו זון הכיעור וזון הדוניה לו . וגם חצירו חס ראה צו
 דבר שאנו הגין אומר לחצירו הכי אחי אחס ולהנה עולם
 אכזהך על כן תכתיך צצרים למען הודיעך כי לא על הנהם
 לצדו חנו אהבצם ורעים כי עיקר אהבצתו אינה חלל צמילי
 דטו"א . ואם כן הדבר הזה אשר עטיה וע הוא צעיני
 חללים וחדם ולא יפה עטיה . ואזי חצירו החציר מודם לו
 צאומר חלו חטאתי כי לא ידעתי רוב דצד ונעשהו כי לא
 נכון לעשותו . ועמה אחי לח ללרה יולד קיונה נעזתי להקן
 אה אשר קלקלתי והורני כל צלחיה אופן אוכל להקן אשר
 צחטתי . ואזי חצירו אסובו נאמן מודם לו חס סדך ילך צה

מרפא לעצם פרק יב

למען יסוב בחסונה שלמה :

ואם מה שמעל הוא דברים שבין אדם לחבירו יהיה
אסורו עזר כנגדו לתקן את אשר טיחה ויהיה הסלום
ציניקה ולא יבא עוד שוד ושבר בגבולם . ועל זה אמרו צומאי
אבות כל כנסיה שפיה לשם שמים קופה להצדיקים :

והויז וכן התנאים האמורים לנעלה לריך עוד כונה הנאים
אחרים הלא הנה יסודות חזקים למזק עצמות
האשה . אחד והוא העיקר והשורש כי לא יעבור רוח קנאה
ציניקה כלל ועיקר בין בכבוד בין צומאי . דהיינו אם נוכדים
את חבירו יותר וננו וברי הם בשקל אחד לא יתקנה צנה
במולקין לו כבוד כי ח"ו נחמה הקנאה יבואו לידי שנאה .
וע"ז כיון התנא באומרו יהי כבוד חצירך ר"ל הכבוד שמוכבדן
העם את חצירך ישא חציב עליך כשלך ר"ל כמו הכבוד שאתם
חולק לו שבדאי אין צו קנאה כי אם היית רולה לא היית
מוכבד . וכשתה חושב שהכבוד שנגיע לו מאחרים באלו אהם
כצדתו ודאי לא תעבור עליך רוח קנאה וכן צומאי :

תנאי צי שלא יהא שום הקפדה ציניקה כלל ועיקר בין
דבור בין צומעה . ואם ח"ו יש ציניקה לא החקיים
חצורתם אפילו רגע . כי העולם אי אפשר שיסיו כל דבריו
של אדם צמאזים עם חבירו הרגיל עמו בכל שעה דברים
המלוקים . כי לפעמים ילא מפיו דבר או צומהכין או שלא
צומהכין דבר שחינו הגון ואם יקפיד עליו בכל דבור לא
תחקיים חצורתם וע"ב לריך שלא יהיה הקפדה ציניקה וע"י זה
האשה תהיה קיימת לעד לעולם :

תנאי גי מ"ש התנא והוי דן את כל האדם לכף זכות מ"כ"ט
החברים זה לזה . שכונה פעמים יעשה האדם חיזה
מעשה או ידבר חיזה דבור ונההלך צוממו לדיק . וחבירו
הצומע לו חושב פלרעה נהכון . ואם ידין אותו לנף חונה לא
החקיים אהבהם ואלרנצא לשנאה הכפך ח"ו . כי על כן יספר

חוויד לדון את חצירו לכף זכות . ואם עלה צדעתו לדון אותו
 לכף חובה לא ילטיע הדבר בלבו . כי אם יאמר לחצירו למה
 דברת כך וכך או למה עשית כך וכך ואזי חצירו ונחלל אליו
 לאמר חלילה לי אחי לעשות זאת אלא אדרבא לעונה נתכונתי .
 ואהבתם תחקיים לעד :

תנאי

די שלעולם יחסוב אדם עלמו שהוא הקטן וכל
 החצורה ואפי"ה הוא גדול וכל החצורה יחסב עלמו
 שהוא קטן וכולם . וזה יועיל שכל אחד ואחד ויבדל אז חצירו
 והאהבה תהגדל ציניתם ותחרבה כשאור צעיקה . ואם ח"ו
 כל אחד ונתקשה לחצר אחי אמרוך וְאֵלֵי כֹהֵן הַכֹּהֵן וְהַגְּדוּלָה
 חציריו ונתקנאים בו וסוכאים אותו ונעט נעט מן הקנאה יבא
 לידי שנאה וא"ו יצאו לידי פירוד ואין זה דרך החברים
 הרובים לפיות באהבה ואהבה :

תנאי

ה'י שכל אחד וכן החצורה יחסוב צדעתו שכוף עיקר
 ויטוד החצורה ועל ידו דוקא ונתקיים החצורה חבל
 לא יהיה ונתקצחו זאת להגדל ולהתקשר כי אם שעי' ונתקצחו
 זאת ישחיל בכל עוז ותעלימות לקרב כל הדברים הנקיימים
 את החצורה . ולהרחיק דברים הנועכבים האהבה והאהבה
 וא"ו גומעים כזק ושנאה ופירוד . ועל ידי זה תחקיים
 חצורתם לעולם ועד :

תנאי

ו'י שלא יהיו כפויי עונה זה מזה . שאם אחד וכן
 החצורה קבל הנאה או וכל החצורה או ונתקלהם
 או ונאחד ונהם לא תשכח וננו לעולם ואפי"ה היתה הנאה
 ויעטת יחסבנה צעיכו בהנאה מרובה . ואפילו הים חייב זה
 האיש לעשות לו הנאה המקבל יחסוב צדעתו שלא הים ונחייב
 בדבר . ואין זה אלא כי נעייב לבו ורליכו עשה לו את כל הכבוד
 הזה . ולעולם תהיה אהבתם הלך וגדל :

תנאי

ז'י שאיש העושה הנאה או לכל החצורה או לנתקלהם
 או לאחד ונהם . לא ינאם עליהם צעבור זה באלו

מִיָּמָה לַעֲצֵם שֶׁרָק יָב

נֶפֶח זָאֵם נִשְׁוֹת חַיִּים וְאֶדְרֵבָּא יִחְסוּב אֹתוֹ כְּדָר קַל וְכְדָר
נֹוּעַט וְאִפִּי הִיא הַנְּחָה גְדוּלָה. וְעוֹד יִחְסוּב כִּי כָל זֶה שֶׁעָסָה
הִיא עֲשׂוּיָה לַעֲבוּדֵי. וְאִם חָ"ו הַמְּקַבֵּל הַנְּחָה יִשִּׁיָּה כַּפּוּי טוֹבָה
וְיִסָּא צִיּוּרֵי אִפִּי הַנְּחָה גְדוּלָה לְדָר קַל וְאִפִּילוּ זֶה חוֹסֵב צִיּוּרֵי
שׂוֹמֵל חַיִּיב הוּא שֶׁעָסָה. וְחֲזִירוּ הַעוֹשֶׂה הַטוֹבָה חוֹסֵב שֶׁעָסָה
דְּבַר גְּדוּל וְלֹא מֵלֵךְ הַחַיִּיב אִי אִפְשָׁר שֶׁתַּחֲקִיִּים חֲזָרָהּ אִפִּילוּ רַגַע
וְצֵן לֵילָה הִיא וְצֵן לֵילָה אֵדָב :

כִּי עַל כֵּן הַרְוֵלָה לַהַחֲזָר עִם חֲזוּרָה נֶאֱמָר לִירֵךְ שִׁישְׁתַּדֵּל
לְקַיֵּים כָּל אֲלוֹהֵי שָׁמַיִם תְּזַאֵרִים הַלְּמוּרִים. וְכִזָּר אֲמִירוֹ
בַּחֲזָלָה כִּי שִׁיקָר הַחֲזָרִים יִסִּיָּה לַשִּׁיָּה וְלֹא לְאֲכוּל וְלַשְׁחוֹת וְלַשְׁמוֹת.
כִּי אִם חָ"ו יִהְיֶה חֲזָרָהּ לִזֶּה הַמַּעֲשֶׂה יִכְרַעוּ וְיִפּוּלוּ צִד הַלְּהִיָּה
וְהוּא יִנְהַל וְיִנְהַלֵּם עַל פִּי מַלְּחוֹ וְלֹא יִמְנַעוּ טַלּוּם מַעֲשׂוֹת כָּל
רַע. אִוִי לַחֲזָרָהּ כּוֹזֵחַ וְאֶדְרֵבָּא פְּרִידָה טוֹבָה הַיּוֹנֵס כִּי צִמְקוֹס
הַשְּׂרָאָה שְׂכִינָה הִם גּוֹרִוּוּם שִׁישְׁרָה עֲלֵיהֶם סִטָּ"א וְהַשֶּׁנֶן מְרַקֵּד
צִיּוּרֵי הִם לְהַשְׁלִיכַם צָבֵל וְכַשּׁוֹל רַע. וְזֶה חֲלָה מַעֲשֶׂה אֹהֵם
צֶאֱכִילָה וְשָׁחִיָה וְעִי אֲכִילָה וְרוֹב הַשְּׁחִיָה טוֹהֵה פִּיָּה לְשַׁחֵק
וְקַלִּיָּה רֶאֱשׁ וְנֹסֵם יִפְרֵד לְדָר לִלְנוֹת וְלִשְׁוֹן הַרַע וְנִצְלוֹת הַפֶּס.
אִוִי לֵהֵם עַל שְׂבָרָה וְרוֹעַ מְזַלֵּם כּוֹחַ לֵהֵם שִׁילָאוּ אֲלוֹוּם וְלֹא
יִכְעִקוּ אֵת הַמַּעֲשֶׂה צְרוּחַ שְׁפַחִיָּה וְהַנְּחָה אֲנוּר הַגְּעִירִים אֵת
הוּ צִדְרִיָּה. וְאֲנוּר רַז"ל אֲנוּר הַקֶּצֶ"ה אִוִי צְרָחֵי טַמִּים וְאֲרֵץ
וְלֹא הִיָּתָה יִבְעָה לַפִּי. אִוִי מְנַהֵג אֵת הַטַּלּוּם וְאִין יִבְעָה לַפִּי.
וְאִוִיָּה אִוִי יִבְעָה כַּשֶּׁלֶחַם פִּיָּהִם פִּיָּהם לְדָר נִצְלוֹת הַפֶּס וְלִשְׁוֹן
הַרַע יִכְוֹלֵה הוּא הַגְּעִירִים אֵת הוּ צִדְרִיָּה אִוִי לֵנו אֵהֵם עֲלֵינוּ.
וְצִמְקוֹס אֲשֶׁר יִשְׁוֹר אֲחִים יִתְדוּר וְאִפִּי צֶאֱכִילָה וְשָׁחִיָּה וְנִצְלוֹת
שִׁישְׁרָה מְרַקֵּד שְׂנִיָּים עֲלֵיהֶם וְיִפְתַּחוּ פִּיָּהם צִדְרֵי הוֹרָה אִוִי
צִדְרֵי שִׁירָה וְהַשְּׂבָרָה הַמַּעֲשֶׂה אֲלֵהִים וְאֲנָשִׁים כִּי צִוּם הַזֶּה
הַשְּׂבָרָה הוּא צִמְקוֹס מְנַח. וְכִמוֹ שֶׁהַמַּעֲשֶׂה הִיא מְנַח צִוּן
שֶׁהַמַּעֲשֶׂה קָיָם כֵּן הוּא הַשְּׂבָרָה מְנַח. וְאִךְ יִמְלָאוּ לַעֲסֵם
לְעִשְׂרֵי לְרַבֵּן עַל הַשְּׂבָרָה וְלִיָּצוּת מַעֲשֶׂה הַקֶּצֶ"ה צִוּן

וְצִבְרוּ וְכָל חַיֵּי מַעֲדָיִם . וְהַגּוֹזֵל לְבַר יָגוּלוֹ לְהִי הוּא לְהַכְתִּימוֹ
 זֶהְצֵל שְׂפִירָה וְהוּא עוֹן כִּי אֵין צוֹ הַיּוֹם הוֹעֵלָה וְהַלְדָּה הַיּוֹם
 צִלְדוֹ . וְלֹא אֲנוֹר יִלְוֵה הַיּוֹם שֵׁשׁ צוֹ הוֹעֵלָה כִּי עֵי צִוֵּר
 זֶה הֵיב מִכִּית וְלָצוּ כָל דְּלֵאִת שְׂבֻלָּיו . וְהֵא שְׂחִינּוּ פּוֹטֵל לוֹ
 הַהוֹרָה וְהַגּוֹלֵה כִּי לְפִילוֹ יִהְיֶה כָל הַיּוֹם יוֹבֵצ וְלֹמֵד אֵינּוּ מִכִּית
 הַדְּלֵגָה וְלָצוּ . וְאִם שַׁעַת קִלְפָה יוֹבֵצ וְשׂוֹנֵעַ אִוּ מוֹדָר דְּבָרִים
 הַרְעִים כְּאֵלוֹ כָּל הַדְּלֵגָה שְׂבֻלָּיו יַחֲדוּ יִהְיוּ הַנּוֹיִם . וּמוֹכֵשׁ
 אִם כּוֹמֵךְ לֵיִם וְלִילָה עַד הַלֵּיל . אִוּ לוֹ לְאָדָם אֲשֶׁר מֵלֵאֵו לָצוּ
 לוֹוֵר כֵּן . וְצִחְוֹנוֹ לוֹ כֹּחַ וְלוֹ יֵאֵה לְהַרִים קוֹל צִלְלָה וְלִלְיוֹק
 צִקִּיל מֵר וְלָצ חֲנֻנְנֵל וְלִצְכּוֹת וְלִהַסְחֹקוֹן עַל רֹעַ מַזְלוֹ וְעַל
 שְׂחֹלְדָה מִמֶּנּוּ כִּכֵּשׁ הַיּוֹם וְהוּא כִּשְׂרֵי צִנְפֵשׁ הַצְּבֹנוּיָה דּוֹקָא :
וְאִמְרוּ לְמַעַן הַדָּר דְּוֹנָה לְשֵׁנֵי אֲחֵים סִי־שָׂנִים צְבִית
 אֶחָד וְאוֹכְלִים עַל שׂוֹלְחַן אֶחָד . אֲבָל מֵאֲכָל
 הַעֲרֵב לִזְה אֵינּוּ עֲרֵב לִזְה וְיֵשׁ שִׁטּוֹי צִאֲכִילָתָן . הַצְּכּוֹר כָּל הַאֲוֹת
 כִּפְסוֹ אֵינּוּ אֲלֵף דְּבִים וְנִלְוִחִים וּבְצִיכָה מְלִוְחָה וְכִיּוֹלָא . וְהַקְּטִין
 מִהַכְּהֵב צַעֲמוֹ צִמְחָל פּוֹלִיט קֵץ צִשֵׁר שׂוֹן הַרְנַגְלוֹת פְּטוּמָה וְיִין
 יִשָּׁן וְכִיּוֹלָא . וְצַעֲלוֹת עַל הַשׂוֹלְחַן בְּצִיכָה וְדְבִים וְנִלְוִחִים הַצְּכּוֹר
 שְׂמֵחַ וְטוֹב לָצ וְהַקְּטִין צוֹרַח הוּא מִשֵּׁשׁ כִּי אֲפִי הַרִית אֵינּוּ יוֹכֵל
 לְקַצּוֹל וְצַעֲלוֹת עַל הַשׂוֹלְחַן צִשֵׁר וְהַרְנַגְלוֹת וְכוּי הַקְּטִין יִהְיֶה שְׂמֵחַ
 וְטוֹב לָצ . וְהַגְּדוֹל צוֹרַח הוּא מִשֵּׁשׁ כִּי גַם זֶה אֵינּוּ יוֹכֵל לְקַצּוֹל
 הַרִית . וְעַתָּה אִם אֵינוּ רֹאִים אֶחַ הַצְּכּוֹר שְׂמֵחַ וְטוֹב לָצ אֵינוּ
 יוֹדְעִים כִּי אִישׁ בְּצִין אִוּ דְּיָב וְנִלְוִחַ הֵיב וְעַל כֵּן הוּא שְׂמֵחַ וְאֵינוּ
 יוֹדְעִים צְבִירוֹר כִּי אֲחִיו הַקְּטִין אֵינּוּ מִסַּס צְבִית יוֹכֵן לְהַסֵּךְ עֵיכ
 הַחֲשֵׁל . וְהַכּוֹמֵשׁ הַרִי הוּא כּוֹמְצוֹלָר כִּי שְׂנֵי אֲחֵים הֵלֵא הַנּוֹת
 יֵלֵס־ר כִּי הוּא הַצְּכּוֹר וְלַפְתַּח הַטִּיֵּאֵה רִוֶּץ . וּמֵאֲכָלוֹ כָּל דְּבָר
 רַע וְכָל אֲשֶׁר תֵּאֵוֹת כִּפְסוֹ אֵינּוּ אֲלֵף שְׂרִיף שְׂחִיק וְקִלוֹת רֵאֵשׁ
 וְדְבָרִים הַנּוֹרְגִילִים אֵת הַאָדָם לְפָרוֹה . וְאֲחִיו הַקְּטִין יִגְדֵל מִמֶּנּוּ
 כִּי מֵאֲכָלוֹ צְרִיחָה הוֹיֵת הֵי הַמַּיִיחָה וְדְבָרֵי קִיּוֹשָׁה וְכִיּוֹלָא .
 וְכַסְפַּתַּח הַאָדָם אֵה קַפְרָה הַמַּוִּיִם לְלַמּוֹד וְלִהְנוֹת צַם אִזִּי צוֹדֵאִי

מראה רעצב פרק יב

שהילכה"ר צורה נוסס והילה"ט נבחר ענוו שמוח וטיוז לב ונוכניס
שוחה צלצו וכמס"ה פקודי סי' ישרים נוסמחי לב . ואין עלצות
שס כלל כי ווי שהוא עלצ צדצרי תורה הוא ילר הרע חלף הלך
לו ויעצור והנה ח"כנו . ואס ח"ו פוחח פ"ו צדצרי נבלות
וכזולא הילה"ר שמוח וטיוז לב ונוכניס שוחה צלצו כי הילר
סטיז שהים עלצ צדצר פנה נוסס פנה הודה פנה הדרה .
נועהס אס כה יאמר האדם כי נודי דצרו דצריס הרעים נכנס
שוחס צלצו ולהסך צדצרי תורה . ווי ווי שהוא נע"ד בעלמו
כי המליך הילר הרע על רנו"ח חצרו וסס"ה גידיו והצריח אח
יל"הט מעליו . אוי לנו מיום הדין כנה יאוח לן לצכות ולהחלצל
על זה . ולסווצ צחשוצה שלמה לפכו יחצרך עד שועט מעט
נעשה להסך לקרצ אח סרהוק ולרהק אח הקרוצ . וזה יהי
צכה ככסיה שהיא לשס שנו"ס ע"ד כבוד שנו יחצרך . והי
משו"ס יעזרונו לעוצה למען כשוור חקיו ונלותיו תמיד כל
הינו"ס כן יהי רליון חנו :

פרק יג מוסר שלמה הנביא אמר יראה סי' מוסר

הכמה ולפני כבוד ענוה . רלס להודיע
לכו ונ"ס החכא צנוסכה חצות כל שיראח חטאו קדווח לחכמותו
חכמותו מתקיימת וכל שהכמותו קדווח ליראח חטאו חין חכמותו
מתקיימת . וע"ז אמר יראה סי' ר"ל ווי סרולה להיות ככון מיראח
סי' מוסר חכמה ר"ל יקדים מוסר שהוא יראה חטא לחכמה .
וכנ"ס סרצ נדרש שמואל על פסוק שנועו מוסר וחכמו . ר"ל
שנועו מוסר צחחלה ואח"כ וחכמו ואל הפרע"ו ר"ל לא העשו
להסך דאס ל"ו קר"ה לנפרע לא ילא כי חין חכמותו מתקיימת .
ואל חרעה על הפסך לומר כי איך יהכן להיות נקדים יראה חטא
לחכמה והוא דבר שאי אפשר לשנוע . לזה מציא רח"ס ולפני
כבוד ענוה . שהרי אמרו צנוסכה חצות חיהו מוכווד הוכווד אח
סצרות ר"ל סרולה להיות מוכווד לריך סיקדים הוא צחחלה
לכוד אח הצרות וכסרוא"ס הצרות כעס רוצ גודלו חולק להס

כבוד . וגם המה חנויד יהיו זמירים בכבודו . וז"ל ירחם ה' מוסר
 צחלה ורח"ק חכמה ולא יפלה מנוך הדבר הזה שיהיה ולפני כבוד
 עניה כן הדבר עלמו שאם רוחה הקצ"ה גדול זמירותך זירח
 חטא . גם ה' יתן הטוב להרחיב עין שכלך עד שיהיה חכם גדול
 כי הצא ליעהר מסייעין אותו מן השמים :

זיה

כלע"ד כונת הכתוב אהב מוסר אהב דעת וסוכה חוכמה
 צער . ר"ל ווי שרולתי שיתקיים חכמתו צחלה וקדים
 לעלמו ירחם חטא . וז"ל אהב מוסר מי שאהב מוסר הדע שהוא
 אהב דעה ורולה שחכמתו מתקיים צידו . אצל וסוכה חוכמה
 צער ר"ל ווי שהוא סוכה חוכמה אפילו שהוא יוסצ'ולמוד עכ"ז
 צער יתקרי כי כידון ע"ש סיפור כי אין חכמתו מתקיימת כי על
 כן כמה ראוי להיות כל איש לור"ר צניהו צינו לצין עלמו לפשט
 צמעטיו ול'יופ רגיל חנויד צקפרי מוסר צין ציוס צין צלילה שעה
 קטנה כי הם מעוררים את פאדס ונסתה אילתו ונודיעים להדס
 דוע מעט ומה שהיה נראה צעירו עד עתה כטיהר וכדבר קל
 וכאשר ילמוד צקפרי המוסר בם ינללכו החנו"ר חק"ר וחכ"ר
 יראה לתקן את אשר שחת . ומכאן ואילך יהיה לו ספר מוסר
 אשר קורא צו לפייג וגדר לצלתי צא עצירה לידו כל עיקר ועוד
 לא תאונה אליו רעה ונגע לא יקרב צאלו :

איננס

לריך לקבל עליו מהחלתי שכל מה שילמוד מחוק
 הקסר שיכתוב אותו על לוח לבו ולא יסור ממנו
 לעולמים . דרך מוטל אם הוא היה רגיל לדבר בצית הכנסת
 וצפרט ח"ו צטעה החבלה עכשו שקרא צקפרי המוסר וראה
 שהוא עין פלילי אפילו שלא צטעה חבלה וזכ"ס צטעה הפלה!
 יקבל עליו שלא לדבר עוד אפילו ללורך גדול חוץ מדבר מלוח
 שלא צטעה חבלה . וכן על זה הדרך צכל ענין יקבל עליו לעשות
 צכל הכתוב צו צלי שני והנוודה אצל אם לומד צהם דרך ערמי
 וכל כונתו אינו אלא אם ינלא צו דבר חורפה וכיולא ומעולם לא
 עס אל לבו לקבל ממנו טוב דבר של מוסר ויראה חטא ח"ו אזי

מַרְפֵּא רַעֲצָם פֶּרֶק י"ג

כַּכֵּס צָבֹב לֶךְ כַּמִּשָּׁשׁ שְׁלוֹשׁ הַמַּעֲשִׂים לֹא יִשְׁכַּח לֶךְ הַיּוֹכֵחַ לוֹ . וְעוֹד
כַּמֵּה רַעוּת הוּא גוֹיִם לְגוֹפֵי וּלְנַפְשׁוֹ . מֵה שֶׁאֵין כֵּן הַמִּקְוֶה עֲלֵיו
עוֹל הַמוֹסָר אֲפִילוֹ מִן הַסְדִּיּוּעוֹת . וְיֵי לֹו גְדוֹל וְדוֹד הַעוֹלָךְ עִיִּים
שֶׁכָּבֵל מוֹסָר מֵאַחֲיוֹתֶיךָ צִיָּה אֱלֹהִים כַּהֲלֵךְ צְרָגִשׁ . וְיִשְׁכַּח
צְדוּקוֹת כִּי אֱלֹהֵי יֵשׁ לֹו מוֹנֵי לְלִמּוּד רַצִּים וְעֲלוּמוֹס כַּמֵּה רַחֲמֵי
חַכְמָה וְשִׁבְעַת מוֹסָר וְשִׁנֵּי לִוְחוֹת הַבְּרִית וְחוֹצֵה הַלְּצַצוֹת וְרַצִּינֵי
יִוֵּחַ זִי"ע אֲשֶׁר הַפְּלִיאָה לַעֲשׂוֹת חַכְמָה וְיִוִּקֵּר וְהַכֵּל מִחוּקָן לִפְסוּד
כַּשִּׁילָחֵן הַעֵרֶךְ . וְצִוָּה מֵהַחֲסֵד הָאֵלִים וְיִוֹלֵא מִרְגוּעַ לְכַשְׁפוֹ וְגִפְפוֹ
כּוֹלֵס שׁוֹרֵם לַעֲוֹנָה . וְיִוֹלֵא מִיִּים לְגוֹפּוֹ וְהַשְׁמַתוֹ מֵהַ שֶׁאֵין כֵּן
הַשְׁמוֹנֵה הַמוֹסָר צִים כַּהֵיב שִׁינָא הַיּוֹכֵחַת יְמוֹת . וְהַשְׁמוֹנֵה מוֹסָר
כַּהֵיב צִים וְדִיךְ חִים הַיּוֹכֵחַת מוֹסָר . וְיֵי הָאֵשׁ הַשְׁמוֹנֵה מִיִּים
וְאִוִּבַּח הַעֲיִתָה מִיִּו . כִּי עַל כֵּן יִשָּׂא הַשֵּׁדֶם זְסִיר לְלִמּוּד קִשְׁרֵי מוֹסָר
אוֹ לְהַעֲוֹת אֲזוּרֵי לְשִׁמּוּעַ מוֹנֵי שֶׁהוּא אֲפִילוֹ יִשִּׁים קֶטֶן מוֹנֵי וְלֹא
יִלְעִיג טְלִיב וְלֹא יִתְלוֹכֵךְ עַל דְּצִרְיוֹ כִּי לֹא לוֹ הַלְּטֵג וְהַלְּלִיכּוֹת כִּי אֵלֵם
לְדַצְרֵי אֱלֹהִים מִיִּים הַיּוֹלֵאִים מוֹפִיֹו . וְהֵם כֵּן אֲפִילוֹ יִשִּׁי דְצִרֵי מוֹסָר
יּוֹלֵאִים מוֹפִיֹו רַעַע מִיִּו מוֹלֵה עֲלֵיכֶם לְשִׁמּוּעַ וְלִקְצֵל מוֹנֵי . וְיִלְמּוּד
אֵלֵם צְדִיךְ מוֹשֵׁל אֵם הוּא עֲשִׂיר גְדוֹל וְיִוֹלֵא לַעֲשׂוֹת חַכְמָתֵיךְ
לְאַשְׁתּוֹ מַחֲצִיכִים עוֹצוֹת וְיִוִּרְגְלִיּוֹת . וְחוֹקֵר וְדִרְשׁ אֲזוּרֵי מוֹקוֹמֵךְ
שֶׁל בְּצַחֲמִים לִקְנוֹת כֹּל לִוְרָכּוֹ וְיִחַפֵּשׂ בְּכֹל צְהִי הַקּוֹשְׁרִים וְלֹא
מוֹלֵא אֵם מוֹצִיקָסוֹ . וְיִהִי אֵךְ יִלֵּא יִלְחַוְסֵה אֵם אֵחַד לְקַרְחָתוֹ וְכּוֹחַ
לְצוֹט צְגִדִּים לִוְאִים וְכִיִּם אֵחַד צְחִיקוֹ מִלְּאֵה אֲזַכִּים טִיבִים
וְיִוִּרְגְלִיּוֹת וְיִאֲמַר אֲלֵיךְ אֲדוֹנֵי שְׁמַעְתִּי עֲלֵיךְ כִּי אֲתָה מוֹצֵקֵם אֲזַכִּים
טוֹבוֹת וְכוּי מִיִּדֵי הַצְּקָשָׁה הִנֵּי שִׁיךְ לִפְסִיךְ צַחַר לֶךְ בֵּל אֲשֶׁר
הָאֵם נַפְשֶׁךְ . וְיִהִי כַּאֲשֶׁר רָאֵה הַעֲשִׂיר אֵם כֹּל הַכְּצוּד הַזֶּה
וְיִרָא וְהִנֵּה כֹל לִוְרָכּוֹ מוֹכֵן וְיִוִּזְמוּן צִלְתִּי יִגִּיעַ . וְכַאֲשֶׁר רָאֵה אֵם
הָאֵם הַמוֹכֵר כִּי אֵם עֲנִי הוּא וְיִצוֹ עֲשִׂי לְשִׁלּוֹחַ יֵד בְּכֹל הַיּוֹמוֹן
הַהוּא וְלֹא רַלֵם לִקְנוֹת מוֹחָתוֹ מֵאַיְמוֹת . וְיִשְׁכַּח אֵל צִיָּהוֹ קֵר וְזַף
כִּי כֹל הַיּוֹם כּוֹלוֹ יִגַּע לְרִיק . וְהַשְׁמַר לוֹ אֲשֶׁתּוֹ הַלֵּל הַבְּחֵה לִי
צְרָבֵם וְיִקְפַר אֱלֹהֵי אֵם כֹּל אֲשֶׁר קָרְהוֹ . וְהַשְׁמַר לוֹ אֲשֶׁתּוֹ טוֹעֵה

שצעולס ולמס ראית והסתכלת באיש המוכר ולא הסתכלת בכל
הכבוד שצידו. וכי יש סעות גדול וזה. עד כאן המשל :

והנמישר מוצן מאליו כי האיש החפץ לקנות הכשיתיץ
לאשהו הוא האדם הלריך דברי מוסר ותוכחות

להתן את כעוהו. ויהי כאשר ילא לזקס והנה אים אחד ונן
הסדיוטות וצידו ספר והגס מפיו ילא כל הדבר הלריך לו.
והיחכן כי יצה אנרו כי כעמו ואין לו אלא לקבל הדברים כמו
אזנים עוצות ומרגליות. ויהיו מני שיהיו :

ועוד אמשל משל למה הדבר דומס לאדם אחד שהוא חולם
בסולי מוקכן. ויש תרופה לזה הסולי כמו פאמזי"ר

וכיולא. והקס הזה אינו צנואלא אלל כל אדם ויצקשו את הקס
הזה ולא נואלא כי אס אלל אים עני. היחכן כי יאמר הסולה
לא תקחו מהאיש הכזזה דבר. ויחר וקבל עליו המיתה הק
כי לא להזכיר. ובדאי כי צאחה טעה טרוחס את עלמו צככנה
יתן את כל הון ציהו כדי למליא תרופה למחלתו מני שיהיה ומשל
סדיוט אנורים אס פ"ו נפל אדם לים כדי להליל עלמו כאחז ונן
הנחט צוקוס חצל. והוא הדבר אשר דברנו כי האדם הוא מולה
מסולי הכפט ועליו לזקס תרופה מכל מוקס אשר ינאל. וכן אמר
החנא איזהו חכס הלמוד מכל אדם. הי יתן צלצבו לשמוע צקולו
ולדקס צו ולא כצוט צעולס הזה ולא ככלס לעוה"צ. ונכמוע
וכעטס רלינו הניד כל הינוס כי"א :

פרק יד מורא אמרו רז"ל כשתלה רצן יוחק צ"ז ככנקו
תלמידיו לזקרו א"ל צרכנו אמר להם

יהי רלון שיהא מורא שניס עליכס כמורא צטר ודס. אמרו לו
רצינו ע"כ ותו לא. אמר להם כשאדם חוטא נכנק הדך לפנים
מחדר שלא יראהו אדם ואינו יודע כי מלא כל הארץ כבודו.
ומכאן יראה האדם כי עוב לו להיות מתיירא מכל אדם כדי שלא
יטעא ועיי יראה צטר ודס יצא לידי יראה שנוס. וכן אמרו
צמקנת אצות הוי ממשלל צעלומה של ונלכוה שאלמלא מורא

מרפא רעצם פרק יד

איש אח רעהו חיים זלעו. כמלא שטוב הדבר לעלות מורא על ראשו אפילו וון האדם אשר נשמה באפו. ואל יאמר האדם מאחר שהיו אין מורא שמים על ראשי כילד יהיה עלי מורא צער ודם ואל יאמר האדם כן. כי אדרבא על די זה יכנס מורא שמים על לבו ונטע מעט עד אשר הפרה היראה בלבו בהכלית :

ויתכן

כי כונת רצון יוחנן צ"ל שצריך את תלמידיו ברכה זו כיון לדבר אחר. והוא כי יודע כי הצא לגנוב נצית חזירו כסף או כלים ודאי כי לא יצא צקולי קולות. או ח"ו הצא אל הזוכה כי אלו הם דברים שבחשאי. ולא יצא בכל עת לגנוב או לזנות כי אם צשעה שאין איש ואלאשי הצית הם צצית. וח"ו לא היה מושג ריב"ז לתלמידיו על דברים כאלו וכיולא מאלו. חונס יש כונה דברים הלא הנה מקורים ללב שעל זה אמרו בגמרא בכל דבר הנקור ללב כאמר זו ויראה מאלהיך שוואחר שאין לו מורא מצטר ודם. כי אין אדם יודע מה בלבו של חזירו ע"ז כאמר ויראה מאלהיך כי הוא צוחן לב חוקר כליות ויודע נחשבות אדם. וע"ז אמר ריב"ז לתלמידיו יהי רלון טיהא מורא שמים עליכם כמורא צער ודם. ר"ל צעניכים ודברים שלא יש צהם מורא צער ודם כי אם מורא שמים דוקא יה"ר שיהיו בום צעניכים אלה הדברים כונו אותם הדברים טיש צכס מורא צ"ו להזהר צהם נוחד נוחד וצזה יהא ניכר צכס עול יראה שמים. כי אם יפרוש האדם נוגז ועריות וכיולא מאן ליווא לו כי מפני מורא שמים הוא עושה ואפשר כי מיראת אדם הוא פורש. חונס אם האדם כזה מדגרים הנקרא יש ללב אזי יצטה בעלנו כי מורא שמים על ראשו. וצזה מגלה דעתו כי אפילו אחם הדברים שסייך צהם מורא צער ודם הוא אינו פורש כי אם מפני יראת ה' החוסף עליו כל היום. וכלע"ד שזה כיון לכתיבנוס צאונו אל תהיו כעצדים הנושמים את הרב על ונת לקבל פרס אלא הו כעצדים הנושמים את הרב שלא ע"ו לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם. ר"ל שאם

אומר יאמר האדם אכי עובד את ה' ע"מ שלא לקבל פרס אין ווי
 שיכחישנו לומר שקר ענית כי זהו דבר הנקור ללב . ואפשר
 שצפוי לאומר כי אינו מלכה לתשלום גמול וצנבו רוח אחרת
 עמו . ואז לא יראה לעינים ויהי יראה ללב . לוי"א אל תהיו
 כעבדים יכו' . אלא הו' כעבדים העשונשים ע"מ שלא לקבל
 פרס אבל לריך לזה שחזרו כי ויסי וורא סמים עליכם כי
 הרי הוא דבר הנקור ללב :

ובאופן

אחר נראה לצי"ד בונה התנא . וסוף כי כל
 המפרשים כולם באחד הקרו' כי איך ילא ופי
 אנטויגניק דברים באלי כי ניחא ליה להקב"ה שבעבוד אחרו
 ע"מ לקבל פרס . ועיין להב' ודרש שמואל ז"ל שהציא כל
 דברים וסרז ז"ל תירץ ויה שחי' יעש"ב ולעד"ן צהקדים וי"ש
 צלו זיזת רבי עקיבא ע"ה . כי עתיד הקב"ה לתז לכל לדיק ולדיק
 במחנה שלט ונאות ווי' עולמות שחומר ע"ס עולם אהן לו .
 ורתי' להרצ אליהו הכהן צספר שצט ווסר שזכאן כלמוד
 שתיקפת של הקב"ה ונרובה על השיקר לא כנודת צ"ו . שאם
 אדם כו'ג פועל לצנות לו ביה צעברה דיכרים שכר פעולתו
 ליום . ואם נותן לו מתנה נותן לו דיכר אחד שמוא יתן לו ע"ו
 דיכרים לא יתכן . אבל הקב"ה נותן שכר לכל לדיק ש"י עולמות
 ומחנה ש"ס עולם :

מעשה

לריך לקדק צלשון אנטויגנוס דלמה שיכז וולשון
 המעשה צכל וקוס נקט לשון שכר וכאמן הוא
 צעל וולאכחך שישלם לך שכר פעילהך . ודע ויהן שכן וכו' .
 ואם כן למה אנטויגנוס נקט לשון פרס . אמנם אנטויגנוס צא
 לסזהיר שלא כהיה לרי עין לעבוד את ה' על מנת לקבל פר"ס
 זו המענה שכן פ"ק עילה ש"ס . שהאדם היגע צתורה ה' ע"מ
 לקבל שכר אין צו השמה ואלדבא עליו נאמר יגיע כסף כי
 האכל אצריך ועוב לך . אמנם האדם אחר שנוטל הסכר
 מערעד אחר המענה ללר עין יחס . ואם הצעל הצית נותן לו

מִיָּמָא רַעְצָא פֶּרֶק י"ד

וּנְטוּב רְלִיבוּ וְהָ עוּב וּוְנָה כְעֵיס . וְהַס אִינוּ נִיטָן לֹו אִין רְלוּי
לְפִועֵל לְהַעִיז פְּכִיז סִיחָן לֹו וּנְחַנָּה . וְעִיז אֲנֵר אֲכַנְיָגוּס אֵל
חַסִּיז כְּעַזְדִּים הוּנְטוּסִים אֵחַ הַרְבַּע עִיז לְקַצֵּל פֶּרֶק סָהַס סָ"ס
עוֹלַס סַל וּנְחַנָּה . אֵלֵא הוּו כְּעַזְדִּים וְכוּי עִיז סֵלֵא לְקַצֵּל פֶּרֶק
כִּי אֵס סַכְר דּוּקָא . וְאֲנֵר עוּד וִיֵּי וּנְרָא סָמוּס עֲלִיכַס ר"ל
צְטַעֲנָה יְדוּעָה סָיֵס לְהַקְצִי"ס לַעֲתִיד לְבָא וְיִי הַקְדִּימוּנִי וְאַשְׁלַם
וְיִי וּלְפָנֵי עַד סֵלֵא כַחֲתִי לֹו צָן . וְיִי עֵשֶׂה לְדַקָּה עַד סֵלֵא
רַחֲמֵי לֹו וּנְוֹוֹן וְכִיּוּלָא . כּוּלָא סַצְעִיקַר הַסְכְּר יֵס טַעֲנָה חֲזַקָּה
לְהַקְצִי"ס וּכְל סַכָּן אֵס יִצְקַס וּנְחַנָּה אֲפַסְר יֵאֲמֵר עֲלִיו גּוּלָא
אֵזֵל לְנַעֲבֵי קֶרְבִי וְכוּי . וְלִז"א הוּו כְּעַזְדִּים הוּנְטוּסִים אֵחַ הַרְבַּע
עִיז סֵלֵא לְקַצֵּל פֶּרֶק סָהַס הוּנְחַנָּה . וְלִנְהָ אִנִּי מְלִיחָה אֲחַכַּס
כֵּן לִז"א וִיֵּי וּנְרָא סָמוּס עֲלִיכַס סֵלֵא יֵלֵא הַקְצִי"ס צְטַעֲנָתוּ
הַחֲזַקָּה וְיִי הַקְדִּימוּנִי וְאַשְׁלַם :

וְעַבְי"ז

וְאֲנֵרִי דְרַךְ רַחוּ כוּבַח סְלִמָּה הוּנְעִי"ס צַחֲכוּת וּנְשִׁלְיוּ
עוּב אֲרוּחָה יִרַק וְאַהֲבָה סָס וּנְסִיר אֲצוּס וְשִׁלְחָה
צו . וְהוּא כִּי צְעוּס"ר הִילָּח"ר וּנְפַחָה אֵחַ הַאֲדַם סִיחַעֲדָן וּנְנַעֲדִי
עוֹלַס הַזֶּה הַרְוּג צַקַר וְסַחֲוֵע לֵאן וְכוּי וְיֵה לָךְ לְהַקִּיר עַתִּידוּת
וְצוּנְפִלָּה וּנְוֹךְ אֵל הַדְרוּס וְכִיּוּלָא וְעַל זֶה כַּבֵּר אֲנֵר כַּתְּבָא וְהוּי
מַחֲסַב הַפְּסַק וּנְלִיחָה כַּנְגַד סַכְרָה וְסַכְר עֲצִירָה כַּנְגַד הַפְּסַקָּה .
וְכַבֵּר אֲנֵרִי צְפִירָה הַקּוּדְמוּסִים כִּי הַעִיקַר הוּא סִיִּצֵּי וְיִקְחֵל
הַאֲדַם אֲחֵרִית דְּצַר מְאַשְׁתִּי וְאַזְהַר חַכַּס הַרוּחָה אֵחַ הַכּוּלָּד .
וְעִיד יְדוּעָה כִּי צַעֵל הַצִּית הַכּוּתָן וּנְחַנָּה לְפִועֵל חוּץ מִן הַסַּכְר
הַקְצוּעָה לֹו הוּא כִּי רַחַס צו כִּי הִיֵּה פּוּעֵל אֲנוּחָה סַפֵּע לְתוֹ אֲנוּחָה
וְעַקַּק צוּלְאֲכָהוּ צַחֲכָה רַבָּה . לֵא כֵּן אֵס וּלְאֲכָהוּ הִיחָה
צַעֲלָלוּת וְצַעֲלָלוּת כּוּי סַפֵּסָאוּ סַד וְכַל וּלְאֲכָהוּ פְּגוּמָה וְצַעֲלָלוּת
וּיִיס וְדֵאִי יִשְׁאֲדַרְבָּא וּנְכַס לֹו מִן הַסַּכְר וְכִי"ס סֵלֵא יִחָן לֹו וּנְחַנָּה
אֲפִילוּ פְּרוּטָה קַטְנָה . כֵּן הַדְּצַר צְהַקְצִי"ס זֶה שְׁאֲנֵרֵנוּ סַעֲתִיד לִיחָן
לְכַל לְרִיק סָ"ס עוֹלַס צַחֲכָה הוּא דּוּקָא לְנֵי צַפֵּעַל וְעֵשֶׂה
הַכּוּרָה וְהַגְּלִיָּה צְהַקְצִי"ס אֲהַבָּה . וּנְעֵשֶׂה זֶהוּ רַחוּ סַכְרָה עוּב

ארומת יר"ק ר"ל עוז אשר פצנו ותראה סכר הפעיד סהוא
 ט"י עולמות סהוא צגיו יר"ק . וגם ואהבה ט"ס ר"ל אס
 הוא בחוספת אהבה הזכה לט"ס עולמות . והו עוז ונח
 פאחה רואה לפיך סור אצום . אצל ופנאה צו סקוף סוף
 הוא ילכו"ר הוא מלאך הנות והוא בעלמו כפרע נוננו טי ילילו :
וביון טצא לידינו ענין זה ראיתי בחכמי הנוקר כנח
 הפליגו צענין הפועלים הפוקים צמלאכת חצריהם
 סכונה לריך טיהו זעירים לעשות אה העלמם מחוקנת ויפה
 אשר לא יהיה זה נוח כמו הצנאים . והיינו צמחטו סויליא
 הלצום והצגד מחוקן ויפה . וח"ו לא יגצו נוננו אפילו חוט
 אחד כי גדול עונם ונפוא . וצקפר קצ היקר הציא מעשה
 צחייט אי פלוא לפני עוהו טיעשו נוסולחנו הרגיל לעשות
 מלאכתו ארון . והאנה נחה הנה יהיו צי עדים שלא גכז
 נוסוס צריה אפילו חוט אחד ומלאכתו אין זה טוס רמיה .
 אשריו וטוב לו זעלו באור יגיע כשיך כי האכל אשריך צעולם
 הזה וטוב לך לעוה"צ . והנה צעיה"ר צדורותינו אלה הכול
 איש להתפאר ולומר כי זעיר חריו צזה שלא יגכז כלל ומלאכתו
 נקיה וקלה . אוי להם כי חושבים כי צזה יצנה ציהם ואלרצא
 צזה יסיסם ולא יצנס ואלרצא נכנס צציתו כאש לרצת טי
 ילילו . וכמו שאירע על ספרי הקטן זכות הרצים טוקרתי
 אותו ציר הנודפיק להדפיסו ואני קנחתי על הנודפיק הוא
 אור אלי סרי הנוקדר והמגיה כני אנשים עברים וכל אחד צסס
 ח"ח יכוכה . אשר אס ימלא איזה עשות צכחיה או מחוקר
 לסון או מייסור לסון הנה צכממת יוכלו לתקן אה כל העוהו .
 ואל בא חסיה לצך אל הדצר הזה כי מלאכתך כעסית על
 ידיהם וצלצד סהטטרי צהובים . וכאשר טמעתי לדצרו
 סנכתי על דצרו ועל שני כהר"ו הנוקדר והמגיה . וקטתי
 לקוצ צצירות צפליחות וליה מעה"ק ירוסלים חוצ"א . ויהי
 כאשר סזרתי והכף הלכתי אל צית הדפיק . וארא והנה קריתי

מרפא רעצם פרק יד

לעשות ענינים ויעשו צדושים . ולקח את הכפר והנה מלא
טעיות רבו ונכרצ"ה ואין להם מוסר עד שלא יכולתי לסדר לוח
הטעיות . ולא על המוסר אני כועס כ"א על המוסר והעיקר
על הטעיות . כי איך צד המוסר טעיות מדעתו והמוגים טח
ענינו מראות ולא ידעתי אן חכמות . כי צמקים עוכר שמו
צבי לסנות פעמים מוכרך ופעמים מוסרך . וצמקים ואלדבר
ואלדבר . וצמקים וכח הרמז"ס בלשון המוסר צולחן המוסר
וכיולא כמה טעיות והוספם שפ"ן זה מוגעת שורה שכולה
כס"ף . וגם פי' ראה כעלמה וזהו ואחר שהתחיל צפרסה
הוליאו לדבר אחר וכמה טעיות אין מוסר . אחר שהוליאתי
הוליא מרובה חלבי ודמי והמה לא די שלא תקנו את הטעיות
כ"א אלדבר עוותו את המוסר וצראותי זאת לעקתי בקול מר
ווי לחסרון כים וגדל לערי מאלד . ומה אענה ומה אומר על
אנשים כאלו כי אם צמות אינו יולא מידם לעשות המלאכה
שיהיה נוח לו שלא יתעסק זה מתחלה ולא זיכנס בקוב
גכז גזון מקלקל מנוון חצירו . ואנא לא ידענא אם דבר זה
יחן למחל אף על פי כי מלדי אני מחלתי להם . ועם כל
זה ה' ימחול להם :

מבר מוקום מוסר דאגה בלב איש ימחה כחצתי זאת וגם
ע"י זה להגיד לעם העושים לגרום לער לחציהם כי
גדול עונם מנסוא . ויראו מוכאן ואילך להזהר כל בעל מלאכה
לעשות מלאכה חצירו ביושר וצדק ולא ידבק צידם מלאכה מן
החרם . כי אם עתה יערב להם מים גנובים ואחריתה מרה כ'ענם
צ"מ כי על כן ראוי כל איש להיות תמיד מורא שמים על ראשו
ולזהר מאלד שלא ליכשל צמים ממשול גזל ואזנא חצירו . ויסי
רלון מלפניו יתי' סיכוכן לצדו לעצדו בלב שלם ולשמור הקיו
ומליתיו ומלא חן ושכל עוז צעיני אלהים ואלם . ולא יארע לנו
שום הקלה על ידי אחר . ולא יארע שום הקלה לאהרם על ידינו
כי אם יהגבל זכות על ידינו לעד לעולם אמן כן יהי רלון :

מרפא לעצם פרק טו

כלל . כי אין לו פה להשיב ולומר נתי יצא לידי וכו' שהרי הנס
 צידו והרי אין לבו שלם ורחמנא לצח צעי . ואפשר שזה כיונו רז"ל
 בגמרא הטיבה ה' לטובים יכול לכל ה"ל ולישרים בלבנות
 ובקמרי זכות הרבים פי' מאמר זה בגי' אופנים . והנה צעה"ה על
 פי האמור אחי שפיר . והוא כי לשון הטובה הוא נצחוץ ולא מן
 הראוי . ומלינו צמרת הקדוש צ"ה שמעלים שכר לאדם על מלות
 שלא עשה מפני נחשבהו הטובה וצרות פיו האומר נתי יצא
 לידי ואקיימנה . וה"א הטיבה ה' לטובים . ועתה שואל הגמרא
 יכול לכל ר"ל אפי' אותם שיש יכולת צידם לקיימום יולאים ידי
 חובתם עם נחשבתם ונוטלין שכר על נחשבתם כמעשה ה"ל
 ולישרים בלבנות . ר"ל מי שאין צידו יכולת לקיים איזה מלכה
 אותה נחשבה יולא מעמקי הלצ ורחמנא לצח צעי ומפני זה כועל
 עליה שכר כמעשה . אמנם אם יש יכולת צידו לקיים אין נחשבתו
 כלום כי מיי נועבד צידו וה"ל ולישרים בלבנות . וכן נחשבת
 רעה שאין הקצ"ה מלרפה למעשה לא כל האלצנות שוות ולא
 כל העתים שוות כי לפעמים נפרעין ונזנו על הנחשבה כמו
 המעשה והוא צ"מ"ש אין הקצ"ה מלרפה למעשה הוא דרך משל אם
 פעם ציוכל נסתכל באיזו עבירה ונפשו אותה ומשך בדעתו לעשות
 אותה ולא צאה לידו ולא עשאה לאדם כזה אין נחשבה מלרפת
 למעשה . כי הנחשבה הזאת לא צאה חלל פעם ציוכל ואף גם
 זאת כילה אותה ונדעתו כרגע . אמנם האיש הצומע צום שאין
 נחשבתו הרעה מלרפת למעשה . ובכל יום התאזה תאזה
 להעניק שכלו ודעתו נחשבתו זרות ונכריות צאונרו כי אין
 נחשבתו שום מנשית ואם כן אין צו עיון כלל . הצל יפלה פיהו
 כי צזה אמרו רז"ל הרעורי עבירה קשים ומצירה . וע"ז לוחם לכו
 תורחמו הקדושה ולא תהיו אחרי לצבכם . כי אם יאמר אדם
 כי אין נחשבתו שום מנשית שקר ענה כי יש ויש ראים לזה
 צעוה"ר כי על ידי נחשבתו הרעם אשר חישב ציוס אותו הסרסור
 פועל שה"ו יצא לידי מונחת קדי צלילה והם דצר הנראה לעין

ג. ועוד ראוי כי אם האדם אומר כי צומצם אין זה מנוקם
 גם צומצם קוצה אשר חסצ אינו ראוי לשכר כלל כי כן
 נקטמו הוא חרץ וא"כ מוכרח הוא להודות צעל כרתו כי
 צומצמהו יס זה מנוקם. וא"כ כעה ראוי לאדם לקגור דלמי
 שכלו ודעהו ועומקי לבו לכל יכנס טוס ממשצה זרה. ואם
 למעניים דחקו וככנסה חכף יגרסכה מדעמו צאומרו פסקו ויאמר
 ה' אל הטעון וכו'. וגם קעפים סנלתי עד כוף הסקקא. וגם
 פקוקים סורני ה' דרך הקיך ע"ס. וגם ג' פקוקים סומפילים
 סורני. סורני ה' דרך הקיך ואלכני עקצ. סורני ה' דרכך ונחפי
 צאורח מייסור למען סורני. סורני ה' דרכך אהלך צאומהך יחד
 לצבי לירחא סומך. צאומן שיעסה ססהלוח כומץ להסיד רוע
 ממשצהו מעליו ולא יעמא אח מוסכן נסומתו סמסורס. וצמרע
 כמה לריך זסירות רצ צטעת סהפלס לצדוק עמקי לבו כנו סומץ
 צפורין וצקלקין עד שיסאר גופו זך ונקי ואין כופ"ר ומוצט לו
 סהפלחו הקוצל צרלון מלחר כי אין דצר חולץ. וכצר למרנו
 צפי פקודס כי דצר זה הוא מכלל הדצרים שסס מוקורים ללב.
 ואם האדם רגיל צזס אין מי שיאמר לו וס סעסה וסס ססעל
 ואין מי שיוכיחו כסאר עזירות סגלויות. ואין סדצר חלוי אלה
 צאלס עלמו ססוא יליל אח עלמו וון כלס וון סדליקה. ועל
 זס אור סהכא חס אין אחי לי מי לי ודוק סיעצ :

והואיל

ואתא לידן אמרתי ציוני חרפי עומ"ס רס"י ז"ל
 צפקוק וצרלוכס עקרו סור זס יוכף. וז"ל רלו
 לעקור אח יוכף סנקרס סור דכתיב צכור סורו סדר לו. וכ"ל
 ססרצ נחלה יעקב ז"ל סקסה צזס מלחר דקי"ל כי לישראל
 מחסבס רעה אינה נולטרסת לועסה. א"כ איך כתיב צסו
 עקרו כאלו עקרו מנוס ולרס"י ז"ל קסיא כי אחר ססכמוצ חנו
 עקרו סור איך פי"י הוא ז"ל רלו וכו' כי סרי סהכוז מסיצ
 להו כאלו עסו סדצר צפועל :

לע"ד

צמ"ס סומ"ס טעס נכון למה לישראל מחסבה

מִרְפָּא לְעֵצִים פִּרְקוֹן טו

טוֹבָה מְלִטְרַפְתָּ לְמַעֲשֵׂה וּבְחֹמוֹת הַעוֹלָם כֻּלָּה
 חֲסִיד . וְנִחְשָׁבָה רַעָה לְהַפְךָ לְחַוָּה מְלִטְרַפָּה לְמַעֲשֵׂה וּלְיִשְׂרָאֵל
 כֻּלָּה חֲסִיד וְנִחְיֵי שָׂנֵא וְכִי וְנִשְׂרָף פְּנִים יָם דְּצַדִּיק אֲמוֹנָה הַצַּדִּיק
 יָדוּעַ כִּי נִשְׁמַת הַחַיִּים הַיִּשְׂרָאֵלִי הֵלֵךְ הָיָה הַלְוָה וְנִקְוֶה הַחַיִּים
 וְהַקְדוּשָׁה חֵלֶק אֱלֹהִים וְנִשְׁעַל וְאִיכָּה מִתְאַוֶּה כִּי אִם טוֹב וְלֹא רַע .
 וְאִם לְפַעֲמִים הִלְהִי"ר אֲשֶׁר צָקַרְצַב לְבַּיְתָם וְהִגְרָה צוֹ לְחַשְׁבוֹ
 מִחֲשָׁבוֹת זְכוֹת וְחֹשֶׁב לְעִשְׂוֹת עֲצִירָה . וְאִם"ךְ אִם לֹא צָהָה לִידוֹ
 וְלֹא עָשָׂה טוֹם דְּצַדִּיק לֹא יוֹנֵעַ פִּי וְלִשְׁוֹנוֹ מְלִטְרוֹת לֵב אֲשֶׁר
 הִלֵּל מַצּוֹת כַּפְּסוֹ וּפְדָלוֹ מִן הַעֲצִירָה . וְכֹחַ שְׂמֹחַ וְטוֹב לְבַּיְתָם
 שֶׁלֹּא צָהָה הַעֲצִירָה לִידוֹ . וְצָהָה גִילָה דַּעְתּוֹ שֶׁלֹּא הִיָּה חֲסִיד
 בְּעֲצִירָה וְעַל זֶה אָוֶה מְחַשְׁבָּה כֻּלָּה חֲסִיד . לֹא כֵן בְּחֹמוֹת
 הַעוֹלָם כִּי הֵם מְנַקְוֶה הַטּוֹוֹתָה וְנִפְשָׁה רַעָה אָוֶה רַע . וְכַשְׁלֵל
 צָהָה הַעֲצִירָה לִידוֹ אֲחֵר כִּי הִכִּין עֲלֵמוֹ דּוֹאֵג וּמְלִטְעַר עַל שְׂנֵאֲדָה
 וְנִשְׁוֹנוֹ וְגִילָה דַּעְתּוֹ כִּי הִיָּה חֲסִיד בְּעֲצִירָה וְעַל זֶה מְלִטְרַפְתָּ מְחַשְׁבָּתוֹ
 לְמַעֲשֵׂה . וְצַעֲבִין מְחַשְׁבָּה טוֹבָה הוּא לְהַפְךָ כִּי הַגּוֹי שֶׁחֲסָב לְעַסּוֹ
 מְלִטְרוֹת וְכֹחֵק וְלֹא עָשָׂה לֹא חֵלִי וְלֹא וּרְגִישׁ עַל שְׂנֵאֲדָה וְנִשְׁוֹנוֹ
 וְעַל זֶה לֹא הִלְטַרְק מְחַשְׁבָּתוֹ זֹאת לְמַעֲשֵׂה . אֲמוֹנָה אִישׁ יְהוּדִי
 אֲשֶׁר חֲסָב לְעִשְׂוֹת מְלִטְרוֹת וְכֹחֵק וְלֹא עָשָׂה לֹא יִשְׁקוֹט וְלֹא יִנּוֹחַ
 מְרֹב לְעַרְוֹ אֲשֶׁר נִחְשָׁבָה מִיָּדוֹ הַמְלִטְרוֹת וְעַ"ז מְלִטְרַפָּה לְמַעֲשֵׂה .
 כֹּחֵל לְפִי"ז כִּי הִכִּל חֲלוֹי צְרָלוֹן . וְאִם יִחַרַע מִ"שׁ צְנוּדָה יִשְׂרָאֵל
 צְרוּ"ה וְדָחִי כִי יָדוּעַ כִּי־יִשְׂרָאֵל וְכֵן לְהַפְךָ חַ"ו . עוֹד נִקְדִּים מִ"שׁ
 הַמְּפִרְשִׁים עַמִּי"שׁ צְנוּדָה חַ"ל אֲחֵר הַקְצִ"ת אֵהֵם מְכַרְחֵם צְנוּ
 שֶׁל רַחֵל וְהַיֵּד מְאֻכָּל וְנִשְׁהֵם אֵף צְשׁוֹטָן וְכוּ' . כִּי יָדוּעַ מִ"שׁ
 רַצִּ"ל כִּשְׁהַחֲדָם רַעָב יֵשׁ לוֹ צִ' לְבָבוֹת שְׂנֵאֲדָה אִישׁ נְצוּב יִלְצַב
 וְאִין דַּעְתּוֹ עֲנוּ . וְכֵן לְאַחַר מְאֻכָּל וְשָׁהָה וְשָׁבַע וְדַטָּן אִין לוֹ לְבַ
 כֻּלָּ . וְאִין הַחֲדָם מְיוֹשָׁב צִדְעָתוֹ כִּי אִם דּוֹקָא בְּחֹמֵלֵךְ אֲכִילָתוֹ .
 וְהִנֵּה אִם הַשְׁבָּעִים הִיוּ מְנַקְוֶים אֵת יוֹכֵף אִו קוֹדֵם אֲכִילָתָם אִו
 אֲחֵר אֲכִילָתָם הִיָּינוּ יְכוּלִים לְדוֹן אָוֶהם לְכַף זְכוּת שֶׁלֹּא מְדַעֲתֵם
 וְלִיכָּהֵם כְּטוֹב נַעֲשֶׂה זֹאת . וְזִ"שׁ הַמְּקַרֵּשׁ אֵהֵם מְכַרְחֵם צְנוּ שֶׁל

וְחַלּוּ מִחוּךְ מֵאֵכֶל הַיָּבֵשׁ מִחוּךְ דִּיקָא ר"ל צְלוּלַע שְׂאֵכִילַם
שֶׁאֵל הַדַּעַת מִיוֹבֵט וְזֶה מוֹרָה כִּי מַעֲוֹב לָגַם וּכְלוּמַם כַּעֲשֵׂה הַדָּבָר .
וְעַל כֵּן צְפוּסָן וְכוּ' :

נִמְצָא

וְזֶה כִּי תִכְרַח יוֹסֵף הִיֶּה צְרָלוּמַם הַטוֹב וְכִיּוֹן
שֶׁהוּא צְרָלוּן חֲסִיב לְהוּ וּמַחֲסֵבָה כְּמוֹעֲשָׂה . וְז"ש
הַכְּחוּב וּצְרָלוּמַם עֵקְרוּ שׁוּר ר"ל עַל יְדֵי שֶׁהִיֶּה צְרָלוּמַם לְזֶה חֲסִיב
כְּאֵלּוּ עֵקְרוּ שׁוּר . וְזֶה דִּיקָא רַס"י ז"ל רָלוּ לַעֲקוּר שׁוּר וְלֹא צְאוּמַם .
מַעֲשֵׂה עַל זֶה רַחוּם לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֲדִינוּ סַבְשֻׁמַּיִם לַמַּעַן יִכּוּנוּ
מַחֲסֵבֹתֵינוּ אֲלֵינוּ יִתְצַרְךְ צְקוּשָׁה וּצְפִירָה . וְיֵלֵא מַחֲסֵבֹתֵינוּ
סְטוּבָה לַמַּעַל לְסַמּוּר חֲקוּתוֹ וּמְלוּתוֹ תּוֹמִיד כֹּל הַיּוֹמִים כִּי ר"א :
הַרִי לְסַכֵּיךְ ע"ו פֶּרְקִים מֵאֲלוּ הַמַּדּוּת הַטוֹבוֹת אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
אֲרַמְסֵה הַחֲדָם וְהִי צַהֵם . וְהֵם רַחוּמִים צַהֵם

אֲבָרָהֶם

אֲדִינוּ ע"ה וְכָל הוּא מֵאֲלוּ סְלֵטָה מַדּוּת חֲסוּבוֹת
כְּאֲשֶׁר יִרְאֵה הַרוּחַ . וְכָל הַקּוּרָא צוּ אֲבָרָהֶם אֲדִינוּ
ע"ה יִתְפַּלֵּל צַעֲדוּ לַמַּעַן יִכְנָסוּ דְצַרְיָנוּ אֵלַם חוּךְ מוֹרְשֵׁי לְצַבוּ וְלֹא
יִקּוּרוּ מוֹמְנוּ לַעוֹלָם וְעַד . וְעַל יְדִישָׁם אֲזַכֵּה אֲחֵי סַלְעִיר הַמַּחֲסֵב
לְהַיּוֹת מַעֲוִטֵי רַחוּמוֹ יִתְצַרְךְ תּוֹמִיד . וְיִוְלָאֵי חַלְלֵי הַמַּעַן יִהְיוּ שׁוֹמְרֵי
מַשְׁמַרְתֵּי הַקֶּדֶשׁ עוֹשִׂים צְתוּרָה ה' לַשְּׁמַע צְלֵי שׁוּם פְּכִיָּה וְיוֹשֵׁרָה
ס"ו וְיִהְיוּ וְיִירָאֵי הִי וְחוֹשְׁבֵי שׁוּמוֹ . וְס' יִזְכְּנֵי לְשׁוּמוֹת עוֹשֵׂהִם יִמִּים
וְשָׂמִים רַבִּים גַּם עַד זְקָנָה וְסִיבָה כֵּן יִהְיֶה רַחוּן מַלְפָּנֵי אֱלֹהִים
חַיִּים אֲמֹן כֹּלָה קְלָה וְעַד :

רַחֲמֵי לְכַחוּב צ' ג' גְּרַבִּירִים סָלָא לְהַכִּיחַ הַכִּיִּיר חֲלָק

אָדָם

אֶחָד סָאֵל מוֹמְנֵי צִירוּסְלִים עַה"ק חוּב"צ לְשׁוּן רַס"י ז"ל
צַמ' וְיִשְׁלַח וְז"ל עַם לְצִן גְּרַתִּי לֹא כַּעֲשֵׂתִי סָר וְחַשׁוּב
אֵלֵא גַר וְאִיכָךְ כְּדֹאֵי לְסַמּוּר אֲחוּתִי עַל הַצְּרָבָה סַבְרַכְנֵי אֲבָא הוּא
גְּבִיר לְאַחֵךְ שְׂהַרִי לֹא כַּתְּקִימָה צִי ע"כ . וְי"ל סִיכוּל עַשׂוּ לְהַסִּיב
לִיעֲקֹב וְלוֹמַר לוֹ אֲנֹחַ סָלָא כַּתְּקִימָה וּפְכֵי סָלָא הִיֶּיכוּ סְכִיכוּ
יַחַד צְנוּקוֹם אֶחָד . וְאֵם הִיֶּית יוֹבֵט אֲלֵלֵי וְדֹאֵי הִיֶּתָה מַתְּקִימָת

לקושים

אחרון. עוד צמדלרש ע"פ יפרא כשושנה למס כחטלו לדיקיס
לשושנה לומר לך וזה שושנה זו אינה כלקטת אלא ע"י יקורין כך
סכרן של לדיקיס לא צא להס אלא ע"י יקורין. כנאלא וזה כי
לגבי אברהם ע"ה כי לא ייחד שמו ית' עליו ולא נקרא אלהי אברהם
כי אם אחר פעירתו הרי הוא דומה לתמר שללו נרחוק. ולגבי
ילמק שלא נקרא אלהי ילמק אלא אחר שכפו עיניו וכדכס
ציקורין הרי הוא דומה לשושנה הנלקטת על ידי יקורין:

מעשה זה כלע"ד כונה הפקרה. והיה האיש אשר אצח
צו ונעשו יפרא ואין זה כ"א ספקצ"ה יקרא שמו
עליו. כי תיבת וה"ה הוא אותיות הו"ה צ"ה כ"ל שם ה' יקרא
על האיש אשר אצח צו. אמנם לא כל אדם שום. כי יש לדיק
כתמר יפרא כאברהם אבינו ע"ה אחר פעירתו כמו תמר שללו
נרחוק ויש לדיק יפרא כשושנה הנלקטת על יקורין כן ילמק
אע"ה על ידי שכפו עיניו. ויש לדיק זה יעקב אע"ה שייחד הקצ"ה
שמו עליו צחי וצלי יקורין וזהו יפרא צימיו לדיק. ורוב שלום
כנו ששאל הוא ושצחי צסלים אל בית אבי והיה ה' לי לאלהים.
ודוק כי נכון הוא:

שמעתי ופי הגביר התי הסלם כנות"ר רפאל אברהם
סיחקי כר"ו דבר נאה ונתקבל סמיכות הכחוצים
צפרטח לך לך ושנותי את זרעך בעפר הארץ אשר אם יוכל איש
לנוכה את עפר הארץ גם זרעך יענה קופ התכלך בארץ לארכת
ולרצצה כי לך אחכס. ואנורו רז"ל כי באותו הילוך קנס אברהם
אע"ה. וכנאלא וזהו שארץ ישראל מוחזקת היא נחצותינו. אמנם
יש לחקור למאן דאמר כי גזרת צין הצתרים סתחיל ונטולד ילמק
ונמנו סתחיל הגרות וכנאלא וזהו שישראל ילאו ונמלרים צזונן.
ולפי מ"ס שארץ ישראל מוחזקת היא נחצותינו כנאלא שלא ילאו
צזונן. ואם כן יומר יתראה אברהם אע"ה שלא להחזיק בארץ
כדי סיתחיל הגרות ונמנו ועל ידי זה יקל ועל צניו עול הגלות.

אמנם סצרת המלך כי איי מוחזקת היא מאלותינו סצר כי ילאו ומלרים צזמון מכה רצוי עם כי השלים הווכין . מעשה יתלה אצרהם אע"ה לקנות את הארץ מאחר כי מלא להם הקצ"ה תקנה מוקוס אחר :

מעתה

ונצטר הקצ"ה הם אצרהם צרצוי עם וז"ל וכוונתי את זרעך בעפר הארץ אשר הם יוכל איש לנכות את עפר הארץ גם זרעך ימנה . ואם כן יש להם תקנה ללאת קודם הזמן . מעשה קום התהלך צארץ לקנות אותה כראוי כי שוב אין דבר חולץ . ודוק והוא כפתור ופרח :

איתא

צליקוטי שושנים נהרב מוהר"ש מאסקרופולי זלה"ה שהציא נשם הרב הקדוש רבינו האריי זלה"ה כי שלשה מקטרגים הם נשחית חף חנה . כי אנשים לדיקים יכולים הם להכניע ראשי תיבות שלהם ונשים לדקיות יכולים צידן להכניע קופי תיבות שלהם . והוא קוד הוא יסופך ראש . ואתה תסופנו עקב אל האשה אחר . ובזה אנו הרב ז"ל שזהו קוד משה אישן חיור עלו ראש והוא ר"ת דדין בר"ת דדין כי אלו השלשה היו מקטרגים צונלחנות עמלק וצחו משה אישן חיור והכניעום . וגם צקריעת ים סוף אלה הגי היו מקטרגים וצאם נורים הנציחה והכניע קופי תיבות שלהם . והוא קוד יתקח נורים הנציחה אמות אהרן את הח"ף צידה והי" הח"ף הם קופי תיבות חנהי נשחית חף . וכיון שהכניע אותם ניד אוננה שירו להי כי גאה גאה ודוק וש"י ונ"ע :

וכאשר

אמרתי דברים אלו אל אחד נאמר הוא הגביר החכם הנורונוס כהמ"ר ילחק האעים נר"ו ההוא אנור אלי כי יתכן כי אלו הגי הם נעכצים ציאת נשיחמו . כי ע"כ אמלעי תיבות של נשיחתיית וחמה הם אותי נשי"ת . וצעות"ר הוא מוסגר צין שניהם והוא אקור ציקים . וערב מאל לחכי וש"י . ואני אמרתי לו שאפשר שזהו כונת הכתיב רוח אפינו נש"ח ה' נלבד צשחיות"ם ר"ל צי שחיותהם ודוק . וגם זה

דקושים

כיוון רז"ל באומרים על פסוק כי אלעל ארוכס לך וממכותיך
ארפאך. בא ורלס פאין כמדח צטר ודס מדה הקצ"ה מדה
צטר ודס מכה באיזמל ומרפא צרעיה חבל בקצ"ה צדכר שמוכה
צו עלמו ומרפא הס"ד וממכותיך ארפאך. ואפטר שכיונו לזס
כי צעוכותינו סרציס על ידי ווקטרגיס חלו כל ריב וכל נגע
וכל סיפורין סצעולס מהס צא"ס. וצפ"ה גס ציאה מסיח
לדקנו נפס הוא בא כונו סרמוח באמלעי חיצות ואזי יקוים לאמר
לאקורים לאו וכו'. והו מ"ש סכחצ כי אלעל ארוכס לך
וממכותיך עלמוס שפס המוקטרגיס סכוכרים ארפאך מהס עלמוס
יצא הרפואה מסיח לישראל. וצא לליון גוש. צמסרה צימונו חמן:
צי יעמוד ליונין חציון להוסיע משופעי כפסו. אמרו צגוי
לדיקים ילד הטוב שופטן. רשעים ילס"ד שופטן.
ציכוכיים זה חז סופטן. וי"ל ללדיקים מה לורך לסופטן ומהו
סנפפטי סילר הטוב אשר סופט את הלדיקים. וצצלמח לרשעים
נאה לילה"ר לספוט אוחס אמנס ללדיקים אין לו מוצן. ועוד
י"ל על סציכוכיים דלמס יספוט ע"י צי די"כים ואיך יכונו יחדיו
סניהס לספוט אופו ולריך ציאר:

ונדעך

צמ"ס רז"ל כי ווי סרצו זכיות ומיעוטו עוכוס
כפרעין מנוכו מיעוט עוכוס סיס צידו צעולס הזה
כדי סילך זך וקקי לעוה"צ. והרשעים סוח להפך סרצוס עוכוס
ומיעוטן זכיות ומיעוטן זכיות סיס צידס פורעים לו סכרו צעולס
הזה כדי לפורדו מן העוה"צ. אמנס לציכוכיים רע להס מעט
צעוה"ז וגס רע להס מעט צעולס סצא עד סיחמורק עוכס.
ואחר כך סולכין לקבל סכר פעולחס ממלוח ומעשים
טובים אשר עשו:

מעשה

נראה לע"ד צזה כונס סמאמר כי ידוע כי ילס"ד
צעולס הזס רלוכו סיסים צריח האלס דבן וסמן
כדי סיוכל לעצוד עבודהו סזרס והוא מצקס סלל יאונס חליו
רעס וקוף סקלון להציא עליו לעולס סצא. אמנס סילר הטוב

רלונו וחפלו שיהיה האדם מדוכה ציקורין בעולם הזה כדי
 שיהיה כלי מוכן לעסק החורה . וכמו שאירע לרשב"י ע"ה ולרבי
 אלעזר בנו ע"ה שני יקורין המה עלו בעולם רמה בחורה
 ובקדושה . והשכירות אינה נסתלמה אלא לצדק לעולם שכולו
 סוד לעולם שכולו ארוך . והוא מה שכיונו רז"ל לדיקים ילך המוצ
 שופמן ר"ל בעולם הזה מציא עליהם יקורין וכיון שהם מדוכים
 ציקורין בעוה"ז והו' מכה סילר המוצ שופמן וזוה הולכים לעוה"ב
 זכים ונקיים צלי טוס סיג כלל . לא כן הרשעים שבעולם הזה
 דרכם ללחם ואין להם אפילו עימוס ראש . ואין זה אלא כי
 ילך הרע שופמן ר"ל עונקס שומר להם לעולם הצד והו' משפע
 הנער ומעשהו להפריע וממו צעוה"ב . והם שאמרו הוא צד
 זכיות ומיעוט עונות וכן להפך . אצל ציכויים שהם נחלה על
 מחלה אין כח צילה"ט לסופמו בעולם הזה על כל המחלה .
 ואין כח ציד הילה"ר לשלם לו שכר בעוה"ז על המחלה זכיות
 שיש לו . וע"כ הפשרה שיעשו ציניהם שזה וזה שופמן . ויש לו
 רע בעולם הזה ואל עשמן הילה"ט אשר כפרע וממו צעוה"ז
 מקלה עבירות ומשאר כפרע וממו הילך הרע בעולם הצד . ואחכ
 התידוק העונות ומקבל שכר פעולת זכיותיו בגן עדן ודוק :

ואני הפעוט לפקע"ד אחי אונר כי אין מלחמה חזקה
 כשעת היות האדם ציכוי . כי צהיותו רוצו עונות
 הילה"ט יועלו לקרבו אללו אצל צחשות כח מפני היותו רחוק
 וממו מאל . וכן להפך אם הוא רוצו זכיות הילך הרע מתגרה
 בו לצחמותו אצל גם כן צחשות כח מפני היותו רחוק וממו מאל .
 אמנם בשעת שהאדם ציכוי אזי שניהם מתלצקים גזורה ויולאים
 לשלחם ומערכה מול ומערכה והאדם בעלוב צאמלע . וכמ"ט
 הפייטן מה יעשה איש אשר אלה לו שני דייני גזרות . וע"ז
 אמרו רז"ל לעולם יחזיק אדם עלמו כצבוי חלו זכאי וחלו
 חייב עשה מלוט אחת אחריו שהכריע עלמו לכף זכות . ואם
 חיו עשה עזירה אי חיו לו שהכריע אלו עלמו לכף חובה רמ"ל :

דקושים

והנה

עליו הוא האדם באותו פרק זה מוסך אותו אליו
זה מוסך אותו אליו ולבו כל עמו ולא ידע אכה ילך
ואכה יפכה ודברי מי ישוע . כי זה מפחה אותו בספיה חלקות .
זה יועלו לפי דרכו דרך הקדש :

וכבר

אמרו רז"ל חיקון להכלל מעלת ילפי"ר שיזהר מדבר
סקר וישמור עלמו מאל מן הסקר . וסכמי המוסר
הביאו מעשה נפלא על זה . מעשה האדם אחד רסע גמור שלא
היה כל עבירה שלא עשה ויהי היום ולכלכה בו רוח קדושה
ונחשיר על כל מעשיו . והכיר בעלמו כי היה מטופק ומיוחס
בעצמות נבית ומזון וכל גיפו מלא פשעי"ם אין בו נוחים . ויוק
לבו ויהי למים וייד גמר צדעתו ללכת אל בית הרב החכם שנצטר
לשאול ממנו חיקון ע"כ מעשיו הרעים . ובהיותו הולך לבית
החכם בא אליו הרודף זה ילפי"ר והסיגו ויבך אליו . ויהסן לו
באותו מה מלאה צי עול כי רחקה ועלי וחלך אחרי האב"ל ולום
וכי . עתה היראה מה שגזר עליך הרב כמה חכמה בעבודה
עליך בהעניות וקיגופים וכיולל . ויען ויאמר אליו אל הירח בי
אך אני ולא ארסך ולא אצונך . ואם יגזר עלי הרב גזרות קשות
לא אקבל כי לא אוכל שאהו ולא נקיתי באלם אמנם על כל פנים
כשעז קיבלי מה ילוי אלי . ויקס וילך אל בית הרב . ויהי בראית
הרי אותו צידעי ומכירו ויתמה על הסגן ויאמר בלבו מה לבית
הקצרות בבית רבו ומם לחנן אלל הר"ב . ויען האיש ויאמר
אליו אהוי יודעי הילדים רבי"ם ילדי פשע אשר עשהו ורביהי .
אם כן אהת שאלתי ונאם הדוכי אם יוכל לעלות חרופם לורי לחי
מצלי שאונע עכל דרכי כי אי אפשר לומר ונקס ואין צי יכולת
לעול אה עצמי . ויען הרב ויאמר אליו אני מזומן לנכס חרופם
למחמך רביאם קלה וגם שחלך צבל דרכך אשר דרכת זה כל
יתי חייך וצלבד שחשומר לעשות כל אשר אכני מולך היום . ויען
ויאמר האיש אחי אעשה כדברך . ויאמר הסגן לוי וישבע לו .
ויאמר אליו כל אשר הלום כשך עשה וצלבד גדבר סקר הדבק

ולא ישמע על פך ספח שקר ולשון נזיפה כלל ועיקר וקום לך
 לדרכך . וייד זם האיש שנחם הרבם מאלד כי מלא חרופה קלם
 ומבלי הכים הרגלו הרע . ומרוב הסנושה הלך תכף לבית סזוכם
 ושבר אותה עיניו שיצא אליה צאישון לילה ואפילה . ויהי צלילה
 כאשר בלחה הרגל מן הסוק הדליק אח הפנסק ללכת לדרכו
 וערם יסתח פתח ביתו שמע קול לעדה עובר צסוק . מיד ספצ
 צדעתו לומר אח עתה ישאלוני מלין צחה ולמן אחס סולך עם
 אענה ומה אומר אוי לי אח אומר האמת כי יתפסו אותי ופעו
 אותי צצור וסיף סוף יסיה סייצ מיתה . ואס הדבר סקר אוי
 לי כי אעבוד על סצועתי וגם אח דברי סחכס אשר ליה אלי
 ויאצר חרופתי . ונחושצו זלח חזר צו וקצ לביתו וסכצ על
 מנתו וכן אירע לו צלילה סשכית ונצליתים עד סהצין צדעתו
 סכנות הרצ . ויהי מנחרת הלך אל בית הרצ ויפול לפני רגליו
 ויצך ויתחנן לו למען יתן לו סיקון על סעצירות סצידו . וכהן
 לו ונעשה בעל סחובה בנור ונפטר צסס עוב מן סעולם . סרי
 מלינו סהסומר פיו ולסונו מדבר סקר עומר מלכות נפסו .
 ועפייז אשר כונת סכחוב זאל הלל מפי דבר אמת עד מאלד
 וכיו וצום ואשתרת סורחך חניד לעולם ועד ומזן מאליו :

ודומה

לזה סנעתי מאלד רצ אחאיי זרע קדש סחכס סקלס
 סיי רבינו יששכר אצולעפייה רליו . כינת סכחוב
 מפקודיק אצחובן על כן סכחתי כל אורח סקר . צסקדים עם
 סחקר סרצ סגדול מר זקנו צספר עקראי קדש דלמה צדצרות
 רלשונות כתיב לא סענה צרעך עד סקר וצדצרות אחרונות
 כתיב לא סענה צרעך עד סאו . וסירן סוא ז"ל צעיש צגנורל מנין
 סלס אמר לו רצו אחס ידע צי סליכי מפקר סעד לי על פי
 סחייצ לי מנה סלא יספע לו סיל מדבר סקר סרחק . ומנין
 סלס אמר לו איכי רולה ממך ססעיד סלא עמוד כלד סעד ססכי
 סוסק מנין סלא יסמע לו סלמוד לוער מדבר סקר סרחק . ועל
 זס צדצרות רלשכיה כתיב עד סקר מוכי סיש דצור וצדצרות

